

**PLAN UPRAVLJANJA
SVJETSKIM DOBROM UNESCO-A
„STARIM GRADOM DUBROVNIKOM“**

IZVJEŠĆE O JAVNOJ RASPRAVI

- prijedlog ugradnje odgovora na primjedbe u okviru javne rasprave za prijedlog Plana upravljanja -

IMPRESSUM

NARUČITELJ

Zavod za obnovu Dubrovnika

IZRAĐIVAČ:

Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet

Podugovaratelj

Urbanex d.o.o. Split

Zagreb, ožujak 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. ZAKLJUČAK O UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA ZA JAVNU RASPRAVU.....	5
3. OBJAVA JAVNE RASPRAVE.....	7
4. ZAPISNICI TIJEKOM JAVNE RASPRAVE	22
4.1. Zapisnik javne rasprave – prvo izlaganje	22
4.2. Zapisnik javne rasprave – drugo izlaganje	34
4.3. Zapisnik sastanka s Povjerenstvom za monitoring nad izradom Plana upravljanja	39
4.4. Zapisnik sastanka s predstavnicima civilnog društva.....	42
5. MIŠLJENJA, PRIJEDLOZI I PRIMJEDBE SUDIONIKA U JAVNOJ RASPRAVI.....	46
5.1. Komentari, prijedlozi i primjedbe stručne recenzije	46
5.2. Komentari, prijedlozi i primjedbe Povjerenstva za monitoring nad izradom Plana upravljanja (19.02.2021.)	49
5.3. Komentari, prijedlozi i primjedbe upravnih odjela Grada Dubrovnika.....	59
5.4. Komentari, prijedlozi i primjedbe upisane u javni zapisnik tijekom javne rasprave.....	67
5.5. Komentari, prijedlozi i primjedbe pristigle na mail adresu	69
5.1. Komentari, prijedlozi i primjedbe pristigle poštom.....	116
5.2. Komentari, prijedlozi i primjedbe putem službene komunikacije između javnih tijela	122
6. PRESLIKA MIŠLJENJA, PRIJEDLOGA I PRIMJEDBI IZ JAVNOG ZAPISNIKA	125
7. PRESLIKA SLUŽBENE KOMUNIKACIJE GRADA DUBROVNIKA I MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA TIJEKOM JAVNE RASPRAVE.....	133

1. UVOD

Temeljem čl. 76.a stavka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) i Zaključka gradonačelnika Grada Dubrovnika, KLASA: 612-01/21-02/01, URBROJ: 2117/01-01-21-3, od 29. siječnja 2021. godine Zavod za obnovu Dubrovnika, kao Nositelj izrade, proveo je javnu raspravu o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“.

Javna rasprava objavljena je na web stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, web stranicama Grada Dubrovnika, web stranicama Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te je distribuirana lokalnim i regionalnim medijima, kao i društvenim mrežama.

Javni uvid trajao je 30 dana, od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. g., svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži (ispod zvonika), Luža 1, Dubrovnik te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika te Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Obavljena su dva javna izlaganja:

- Prvo javno izlaganje održano je u ponedjeljak, 8. veljače, s početkom u 11.00 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, Pred dvorom 1, u Dubrovniku (uz primjenu utvrđenih epidemioloških mjera) te putem online sustava u koji su se sudionici prethodno trebali prijaviti putem e-maila: javna.rasprava@zod.hr.
- Drugo javno izlaganje održano je u ponedjeljak, 1. ožujka, s početkom u 18.00 sati putem online sustava na koji su se sudionici prethodno trebali prijaviti putem e-maila: javna.rasprava@zod.hr.

Osim tradicionalnih javnih izlaganja, održana su dva fokusirana sastanka koja su nadogradila proces javne rasprave:

- Održan je dodatan sastanak s Povjerenstvom za monitoring nad izradom Plana upravljanja u petak 26. veljače s početkom u 09.00 sati putem online sustava.
- Održan je dodatan sastanak s udrugama civilnog društva u utorak 2. ožujka, kao dodatak javnog raspravi, s početkom u 17.00 sati putem online sustava.

Oba javna izlaganja su javno snimljena, a Izrađivač je vodio zapisnik.

2. ZAKLJUČAK O UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA ZA JAVNU RASPRAVU

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK

Gradonačelnik

KLASA: 612-01/21-02/01
URBROJ: 2117/01-01-21-3
Dubrovnik, 29. siječnja 2021.

Na temelju članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01., 60/01, 129/05., 109/07., 125/08. i 36/09., 150/11, 144/12., 19/13, 137/15, 123/17, 98/19-pročišćeni tekst i 144/20), članka 41. Statuta Grada Dubrovnika ("Službeni glasnik Grada Dubrovnika", broj 4/09., 6/10, 3/11., 14/12., 5/13. i 6/13.-pročišćeni tekst, 9/15 i 5/18) i članka 76.a stavak 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20; u daljnjem tekstu: Zakon), gradonačelnik Grada Dubrovnika donio je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se **Prijedlog Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“** za javnu raspravu (u daljnjem tekstu: Prijedlog Plana upravljanja).
2. Sastavni dijelovi Prijedloga Plana upravljanja iz točke 1. su:
 - I. UVOD
 - II. SVJETSKO DOBRO I NJEGOVO OKRUŽENJE
 - III. IZAZOVI
 - IV. AKCIJSKI PLAN UPRAVLJANJA
 - V. DODACI
3. Mjesto, datum početka i trajanje javnog uvida u Prijedlog Plana upravljanja, mjesto i datum održavanja javnog izlaganja, poziv zainteresiranim osobama za sudjelovanje u javnoj raspravi te rok u kojem se nositelji izrade dostavljaju pisana mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog Plana upravljanja, objavit će se prije početka javne rasprave u Slobodnoj Dalmaciji, Dubrovačkom listu, na mrežnoj stranici Zavoda za obnovu Dubrovnika, na mrežnoj stranici Grada Dubrovnika te na mrežnoj stranici Ministarstva kulture i medija RH.
4. Posebna pisana obavijest o javnoj raspravi o Prijedlogu Plana upravljanja iz točke 1. ovog Zaključka, uputit će se gradskim kotarevima koja su u području obuhvata Prijedloga Plana upravljanja.

5. Za provedbu ovog Zaključka zadužuje se Zavod za obnovu Dubrovnika, koji temeljem Zaključka Gradskog vijeća Grada Dubrovnika KLASA: 612-01/14-01/211, URBROJ: 2117/01-09-14-4 od 5. prosinca 2014., koordinira izradu Prijedloga Plana upravljanja.
6. Stavlja se van snage Zaključak KLASA: 612-01/21-02/01, URBROJ: 2117/01-01-21-1.

GRADONAČELNIK:
Mato Franković

DOSTAVITI:

1. Zavod za obnovu Dubrovnika, C. Zuzorić 6, 20000 Dubrovnik
2. Pismohrana

3. OBJAVA JAVNE RASPRAVE

U ovom poglavlju dan je pregled objava i obavijesti o procesu javne rasprave u medijima i društvenim mrežama.

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA

HR - 20000 Dubrovnik, C. Zuzorić 6, tel.: (385) (20) 324 060, fax:(385) (20) 323 437

OIB: 43644119661, E-mail: zod@zod.hr

IBAN:HR4524840081102016442

www.zod.hr

Broj: 47-10/10-ms-21/13
Dubrovnik, 1. veljače 2021.

Na temelju članka 76.a stavka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/1999, 151/2003, 157/2003, 100/2004, 87/2009, 88/2010, 61/2011, 25/2012, 136/2012, 157/2013, 152/2014, 98/2015, 102/2015, 44/2017, 90/2018, 32/2020, 62/2020 u daljnjem tekstu: Zakon) te Zaključka gradonačelnika Grada Dubrovnika, KLASA: 612-01/21-02/01, URBROJ: 2117/01-01-21-3, od 29. siječnja 2021. godine Zavod za obnovu Dubrovnika objavljuje

JAVNU RASPRAVU
(javni uvid i javno izlaganje)
o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“

Javni uvid trajat će 30 dana, od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine, svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži (ispod zvonika), Luža 1, Dubrovnik te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija RH.

Javno izlaganje održat će se u ponedjeljak, 8. veljače 2021. u 11.00 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, Pred dvorom 1, u Dubrovniku (uz primjenu svih aktualnih protuepidemijskih mjera) te **putem on line sustava** u koji se sudionici prethodno trebaju prijaviti putem e-maila javna.rasprava@zod.hr - na način da pošalju svoje podatke (ime, prezime i e-mail adresa) najkasnije do 9:00 sati na dan održavanja javnog izlaganja - kako bi im se na vrijeme mogla uputiti pozivnica za online video poziv i upute.

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ mogu se dati na način da sudionici u javnoj raspravi:

- postavljaju pitanja tijekom javnog izlaganja o predloženim rješenjima, na koja usmeno odgovaraju osobe koje vode javno izlaganje,
- daju prijedloge i primjedbe u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja,
- svoje prijedloge i primjedbe u pisanom obliku dostave na adresu: Zavod za obnovu Dubrovnika, Cvijete Zuzorić 6, Dubrovnik, **od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine** ili na e-mail javna.rasprava@zod.hr

Prijedlozi i primjedbe moraju biti čitko napisane te moraju sadržavati ime i prezime, adresu i potpis podnositelja. Prijedlozi i primjedbe koji nisu dostavljeni u roku i nisu čitko napisani, ne moraju se uzeti u obzir u pripremi Izješća o javnoj raspravi.

Sve dodatne informacije se mogu dobiti u Zavodu za obnovu Dubrovnika, Cvijete Zuzorić 6, Dubrovnik, na telefon +385 (20) 324 060 ili e-mail: zod@zod.hr.

Ravnateljica:
Mihaela Skurić, dipl.ing.građ.

DULIST

Hoćete li se cijepiti kada sigurno cjevivo protiv koronavirusa (Covid-19) bude dostupno u Hrvatskoj?

Da

Ne

Ne znam

30089 glasova

GLASAJ

CONSULTANTS
all of us

maslinar.eu

IZNAJMLJIVANJE JE POTREBNO OGRANIČITI Predstavljen Plan upravljanja spomeničkom cjelinom

Dulist 8.2.2021

PODIJELI 0

Pretraži Facebook

Grad Dubrovnik Pošalji e-poštu Svidi mi se Poruka

Napišite komentar...

Videozapisi Pogledajte sve

Javna rasprava o Prijedlogu Plana uprav...
1 tis. pregleda · Prije 2 dana

Transparentnost stranice Pogledajte sve

Facebook prikazuje informacije kako biste bolje razumjeli svrhu stranice. Pogledajte aktivnost onih koji vode stranicu i objavljuju sadržaj.

Stranica je kreirana – 21. lipnja 2011.

Slične stranice

- Grad Korčula
Marjica Pota se ovo ov...
Domaća poslovna dj...
Svidi mi se
- Ravnateljstvo c...
Marina Kostenko se o...
Vladina organizacija
Svidi mi se
- Dubrovački Dne...
Marjana Nirić se ovo...
Medijska/novinska tr...
Svidi mi se

Dodajte svoje poduzeće na Facebook

Prikažite svoj rad, kreirajte oglase i povežite se s kupcima ili podržavateljima.

Grad Dubrovnik emitirao je uživo.

8. veljače u 10:58

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a "Starim gradom Dubrovnikom"

8 Jedanput podijeljeno

Svidi mi se Komentar Podijeli

Napišite komentar...

Grad Dubrovnik emitirao je uživo.

8. veljače u 10:06

PON. 8. VELJ
Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a-...
Zanima me

GRAD DUBROVNIK

GRADSKA UPRAVA

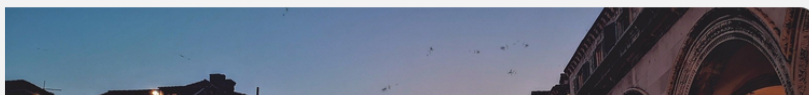
MJESNA SAMOUPRAVA

ZA GRAĐANE

Naslovnica > Vijesti > Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom (PRIJENOS UŽIVO)

08.02.2021

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom (PRIJENOS UŽIVO)

Naslovnica > Vijesti > Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom (PRIJENOS UŽIVO)

08.02.2021

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom (PRIJENOS UŽIVO)

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika održava se danas u 11 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika.

Javno izlaganje možete uživo pratiti putem Facebook stranice Grada Dubrovnika te You Tube kanala PR Grad Dubrovnik.

LIBERO PORTAL Novi Hyundai TU
OMEGA-AUTO d.o.o., Modeli 6.0

NASLOVNICA **VIJESTI** POLITIKA REGIJA GOSPODARSTVO LIFESTYLE KULTURA SPORT CRNA KRONIKA ZANIMLJIVOSTI OBAVIJESTI SPECIAL

trenutno vrijeme DUBROVNIK **12.2°C**
10.02.2021. Danas Max: 13°C Min: 12°C
11.02.2021. Cet Max: 13°C Min: 3°C
12.02.2021. Pet Max: 8°C Min: -1°C

Dežurna Ljekarna Ljekarna Kod zvonika

Fr CHF 6,985601 GBP 8,593322 USD 6,241039

08.02.2021 | VIJESTI

GRAD DUBROVNIK
UŽIVO Pratite izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom (VIDEO)

Autor: Libero Portal Foto: Grad Dubrovnik

podijeli: G+ f in @ t e

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja zaštićenom

NAJNOVIJE VIJESTI

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a "Starim gradom Dubrovnikom"

Zavod za obnovu Dubrovnika pokrenuo je Javnu raspravu o Prijedlogu Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika.

Ministarstvo kulture i medija poziva sve zainteresirane da dostave mišljenja, prijedloge i primjedbe, kako usmeno tijekom javne rasprave u kojoj će sudionicima biti omogućeno postavljanje pitanja tako i u pisanom obliku, dostavom na adresu Zavoda za obnovu Dubrovnika: Cvijete Zuzorić 6, Dubrovnik ili elektroničkim putem na adresu: javna.rasprava@zod.hr, a u roku od 30 dana, od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine.

Javno izlaganje održat će se u skladu s epidemiološkim mjerama u ponedjeljak, 8. veljače 2021. u 11 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika kao i putem *online* sustava u koji se sudionici prethodno trebaju prijaviti putem e-maila javna.rasprava@zod.hr. Javni uvid u [Prijedlog plana](#) moći će se izvršiti u navedenom razdoblju u prostoru Luže svakim danom od 9 do 19 sati te na mrežnim stranicama [Zavoda za obnovu](#) i [Grada Dubrovnika](#).

Plan upravljanja izrađen je s ciljem stvaranja pretpostavki za upravljanje Dubrovnikom upisanim na popis svjetske baštine UNESCO-a kako bi se očuvala i unaprijedila svojstva izvanredne univerzalne vrijednosti pod zaštitom UNESCO-a uz istodobno očuvanje i razvijanje suvremenog života grada na održivim postavkama. Plan će poslužiti kao prijeko potrebna podloga za sve daljnje planove, odluke i strateške dokumente kojima će se uređivati život na području povijesne jezgre.

■ [Prijedlog Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a "Starim gradom Dubrovnikom"](#)

[Najave](#) | [Planiranje i izgradnja](#)

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA
INSTITUTE FOR RESTORATION OF DUBROVNIK

[OBNOVLJENI OBJEKTI](#) | [AKTUALNI PROJEKTI](#) | [PROGRAM OBNOVE 2020](#) | [ARHIVA](#) | [O NAMA](#)

OGLASNA PLOČA

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja

Obavijest o radu sa strankama

Online izložba

ZAVRŠENI RADOVI IZMJENE VANJSKE STOLARJE NA JUŽNOM I ISTOČNOM PROČELJU ZGRADE NA ADRESI BRANITELJA DUBROVNIKA 15

POZIV NA RADIONICE PLAN UPRAVLJANJA

O Planu upravljanja – razgovor s Jukkom Jokilehto

Jednostavna nabava za usluge izrade konzervatorsko-restauratorskog elaborata

Obavijest za sve vlasnike nekretnina u bloku zgrada B-39 (Placa-Kovačka-Prijeko-Žudioska)

OGLASNA PLOČA

O NAMA >

JAVNU RASPRAVU (javni uvid i javno izlaganje) o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“

Javni uvid trajat će 30 dana, od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine, svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži (ispod zvonika), Luža 1, Dubrovnik te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija RH.

Javno izlaganje održat će se u ponedjeljak, 8. veljače 2021. u 11.00 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, Pred dvorom 1, u Dubrovniku (uz primjenu svih aktualnih protuepidemijskih mjera) te putem *on line* sustava u koji se sudionici prethodno trebaju prijaviti putem e-maila javna.rasprava@zod.hr - na način da pošalju svoje podatke (ime, prezime i e-mail adresu) najkasnije do 9:00 sati na dan održavanja javnog izlaganja - kako bi im se na vrijeme mogla uputiti pozivnica za online video poziv i upute.

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja održat će se u ponedjeljak, 8. veljače 2021. u 11 sati u velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, Pred Dvorom 1

[JAVNA RASPRAVA](#)

[Prijedlog Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a "Starim gradom Dubrovnikom"](#)

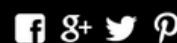
2019
Orlandova
godina

POZIV

za drugo javno izlaganje

o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“

Druga Javna rasprava o prijedlogu Plana upravljanja

Zavod za obnovu Dubrovnik poziva Vas da sudjelujete u javnoj raspravi putem Zoom aplikacije.

TEMA: Druga javna rasprava – Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „ Starim gradom Dubrovnikom“

VRIJEME: 1. ožuljka 2021. u 18:00 sati

Pridružite se Zoom sastanku na Internetskoj adresi:

<https://zoom.us/j/96067389920?pwd=Ym1PcDBLRXI4L05VellpM2VGSGVTdz09>

Sastanak ID: 960 6738 9920

Lozinka: 852115

Javnu raspravu možete pratiti na ovoj poveznici

Vimeo link

<https://vimeo.com/event/735024>

POZIV

 GRAD DUBROVNIK

GRADSKA UPRAVA | MJEŠNA SAMOUPRAVA | ZA GRAĐANE | E-USLUGE | KONTAKTI

Novostica > Vijesti > Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.
26.02.2021.

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“. Iste će se održati u ponedjeljak, 01. ožujka 2021. u 18:00 sati putem online sustava.

Pozivnica za online video poziv može se preuzeti na stranicama [Zavoda za obnovu Dubrovnika](#).

Powered by ISSUU | [Publiti, Doi, Free](#)

ZADNJE NOVOSTI

- 18.02.2021.
37. sjednica Gradskog vijeća Grada Dubrovnika (PRIJENOS UŽIVO)
- 26.02.2021.
Zatvaranje Ulice svetog Dominika za promet
- 26.02.2021.
ZDRAVSTVENI NADSTANDARD U MOKOŠICI – Nastavlja se usluga vadenje krvi

DUBROVNIK U PONEĐJELJAK

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja

PIŠE DV

26. veljače 2021. - 13:26

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.

Grad Dubrovnik

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, koje će se

dubrovnikportal.com

NOVOSTI OBAVLJESTI KOLUMNJE POLITIKA KORIŠTENJA KOLAČICA

Home > Novosti > Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.

NOVOSTI - 26. VELJAČE 2021.

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.

COMMENT 167 VIEWS EMAIL PRINT

MARLIJA ŠTETA

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, koje će se održati u ponedjeljak, 01. ožujka 2021. u 18.00 sati putem online sustava.

Pozivnica za online video poziv može se preuzeti na stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika.

Javna rasprava o Prijedlogu Plana, čiji je dio ovo izlaganje, traje od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine. Javni uvid u Prijedlog Plana moguć je svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži, ispod zvonika te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija RH.

Radi boljeg upoznavanja sa Prijedlogom Plana uputno je prethodno pogledati animak prvog javnog izlaganja na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, na poveznici.

Zainteresirana i stručna javnost može se uključiti u javnu raspravu davanjem mišljenja, primjedbi i prijedloga na Prijedlog Plana upravljanja zaključno s datumom 6. ožujka 2021., a na način da:

- postavljaju pitanja tijekom drugog javnog izlaganja (01. ožujka od 18 h) o predloženim rješenjima, na koja usmeno odgovaraju osobe koje vode javno izlaganje,
- daju prijedloge i primjedbe u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja,
- svoje prijedloge i primjedbe u pisanom obliku dostave na adresu: Zavod za obnovu Dubrovnika, Cvijete Zuzorić 6, Dubrovnik ili na e-mail javna.rasprava@zod.hr.

Prijedlozi i primjedbe moraju biti čitko napisane te moraju sadržavati ime i prezime, adresu i potpis podnosioca. Prijedlozi i primjedbe koji nisu dostavljeni u roku i nisu čitko napisani, ne moraju se uzeti u obzir u pripremi Izvešća o javnoj raspravi.

Sve dodatne informacije možete dobiti u Zavodu za obnovu Dubrovnika, Cvijete Zuzorić 6, Dubrovnik, na telefon

ZADNJE OBJAVE

- Jeste li ikada čuli za zanimanje doula?
1. OŽUJKA 2021. 38 VIEWS
- Održane radionice crtanja 3D olovkama u Centru za mlade Dubrovnik
1. OŽUJKA 2021. 58 VIEWS
- Otvorena prijava Policijskoj postaji Dubrovnik
1. OŽUJKA 2021. 38 VIEWS
- 8. Forum obiteljskog smještaja Regije Dalmacija – Dubrovnik
1. OŽUJKA 2021. 45 VIEWS
- Održan sastanak projektnih partnera u sklopu projekta DiMaND
1. OŽUJKA 2021. 48 VIEWS
- Skok cijena!
27. VELJAČE 2021. 143 VIEWS

LAUS CC

FACEBOOK

Subota, 27. veljača 2021. 15:59

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak, 1. ožujka

veličina pisma 🔍 | Ispis | Pošalji e-mail

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, koje će se održati u ponedjeljak, 01. ožujka 2021. u 18.00 sati putem online sustava.

Pozivnica za online video poziv može se preuzeti na stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika.

Javna rasprava o Prijedlogu Plana, čiji je dio ovo izlaganje, traje od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine. Javni uvid u Prijedlog Plana moguć je svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži, ispod zvonika te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija RH.

Radi boljeg upoznavanja sa Prijedlogom Plana uputno je prethodno pogledati snimak prvog javnog izlaganja na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, na [poveznici](#).

Zainteresirana i stručna javnost može se uključiti u javnu raspravu davanjem mišljenja.

Miho Obradović (HNS): Jedan od boljih vijećnika oporbe

Manji požar iznad Močiljske špilje brzo ugašen

Vlahušić: Nakon zdravstvenih, prioritet je cijepljenje turističkih djelatnika

Održane radionice crtanja 3D olovkama u Centru za mlade Dubrovnik

Nove izmjene u redu vožnje Libertasa

Muški frizor
Zagrebački
Tel. 423 66
Radno vrijeme
8 - 16 - 7
subotom 8

OPĆ

Općina

NERE

Dubrovnik
oglašiti
zabaviti
na
maestri
dubrovnik

DUBROVNIK U PONEĐJELJAK

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja

PIŠE DV

26. veljača 2021. - 13:26

Drugo javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja, u ponedjeljak 1. ožujka 2021.

📍 Grad Dubrovnik

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključjenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, koje će se održati u ponedjeljak, 01. ožujka 2021. u 18.00 sati putem online sustava.

Pozivnica za online video poziv može se preuzeti na stranicama [Zavoda za obnovu Dubrovnika](#).

Javna rasprava o Prijedlogu Plana, čiji je dio ovo izlaganje, traje od 4. veljače do zaključno 6. ožujka 2021. godine. Javni uvid u Prijedlog Plana moguć je svaki dan od 09.00 do 19.00 sati u Luži, ispod zvonika te na mrežnim stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika, Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija RH.

Grad Dubrovnik ✉ Pošalji e-poštu 👍 Sviđa mi se ✉ Poruka 🔍

37. sjednica Gradskog vijeća Grada Dubrovnika
četvrtak, 25. veljače 2021., 10:00 sati
Velika vijećnica Grada Dubrovnika
3:56:31

37. sjednica Gradskog vijeća Grada Dubrovnika
👍❤️😄 6
941 pregleda · prije jedan dan

Transparentnost stranice [Pogledajte sve](#)
Facebook prikazuje informacije kako biste bolje razumjeli svrhu stranice. Pogledajte aktivnost onih koji vode stranicu i objavljuju sadržaj.
🚩 Stranica je kreirana – 21. lipnja 2011.

Slične stranice

Grad Dubrovnik
2 h · 🌐

DRUGO JAVNO IZLAGANJE O PRIJEDLOGU PLANA UPRAVLJANJA, U PONEĐJELJAK 1. OŽUJKA 2021.
👍👍👍
Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, koje će se održati u ponedjeljak, 01. ožujka 2021. u 18.00 sati putem online sustava.... [Prikaži više](#)

• Poreč
• Rijeka
• Zagreb

👍 Sviđa mi se 💬 Komentar ➦ Podijeli

**Drugo javno izlaganje o
Prijedlogu Plana upravljanja, u
ponedjeljak 1. ožujka 2021.**

Zavod za obnovu Dubrovnika poziva na
uključenje u drugo javno izlaganje u sklopu
javne rasprave o Prijedlogu Plana
upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a
„Starim gradom Dub...

pročitaj više ▶

4. ZAPISNICI TIJEKOM JAVNE RASPRAVE

U okviru javne rasprave, održana su dva javna izlaganja te jedan sastanak s predstavnicima civilnog društva.

4.1. Zapisnik javne rasprave – prvo izlaganje

Zapisnik javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ održane 08.02.2021. g. s početkom u 11 sati u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika

Prisutni u Velikoj vijećnici:

Članovi Povjerenstva: *Marina Oreb*

Predstavnici Zavoda za obnovu: *Mihaela Skurić, Irena Hrdalo, Paula Knežević, Amalija Pavlič*

Predstavnici Zavoda za prostorno uređenje DNŽ: *Barbara Savin*

Predstavnici izrađivača: *Nenad Lipovac, Krunoslav Šmit, Ivana Katurić, Jana Vukić, Damir Pološki, Katarina Horvat Levaj*

Ostali: *Duško Čičovački, Vedran Viočić, Tereza Orlić, Slobodan Vuković, Blaž Pavičić, Dana Đuratović, Branimir Vuletić, Đuro Capor*

Prisutni online:

Članovi Povjerenstva: *Saša Poljanec-Borić, Ivanka Jemo, Marija Grazio, Ana Marinković*

Predstavnici izrađivača: *Jukka Jokilehto, Ognjen Čaldarović, Ljubomir Mišćević, Hrvoje Carić, Nataša Ivanišević, Sven Simov, Mario Gregar, Ana Portolan, Zlatko Karač, Dino Bečić, Ines Mravunac Sužnjević, Sanja Klempić-Bogadi*

Ostali¹: *Ana Žuvela, Marin Krstulović, Ivona L., Mara Kolić Pustić, Božo Benić, prevoditeljica, Ljubo, Pero Đurić, Svjetlana Jelavić Dean*

Zapisnik:

Mihaela Skurić pozdravlja prisutne te navodi sudionike javne rasprave. Javna rasprava traje 30 dana, od 4. veljače 2021. do zaključno 6. ožujka 2021.g. Javni uvid je moguć svakim radnim danom u prostoru Luže od 9-19 h i također na mrežnim stranicama Grada Dubrovnika, Zavoda za obnovu Dubrovnika, Ministarstva kulture i medija te Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije. Mišljenja, prijedlozi i primjedbe se mogu izjaviti usmeno za vrijeme trajanja izlaganja, tj. tijekom rasprave, a pismeno do zaključno 6. ožujka u Zapisniku u Luži, emailom ili na adresu Zavoda za obnovu Dubrovnika. Daje riječ izrađivačima.

Nenad Lipovac, voditelj tima Izrađivača, objašnjava pojam „plan upravljanja“. Budimpeštanskom poveljom utvrđena je nužnost uvođenja pristupa upravljanju kulturnim dobrima; ne samo da bude zaštićeno, već da se omogući i budući razvoj svima koji žive, rade i/ili posjećuju zaštićene prostore. Republika Hrvatska je potpisnica te time treba ustanoviti alate za djelotvorno čuvanje baštine kroz

¹ Dio sudionika online nije naveo puno ime i prezime. Iz tog razloga, korišten je „nickname“ korišten na komunikacijskoj platformi.

temeljne strateške ciljeve. Ideja je postići održivu ravnotežu - ne samo čuvanje kulturnog dobra, već čuvanje koje neće biti teret, nego nešto s čime će se stvoriti živući prostor u mjestu gdje se nalazi to kulturno dobro. Poziva dr.sc. Jukka Jokilehto da pojasni razloge i potrebe izrade Plana upravljanja.

Jukka Jokilehto (*simultani prijevod*) Prirodna i kulturna baština uvrštena u UNESCO je u opasnosti, ne samo zbog razloga propadanja od starosti, već i zbog ekonomskih, socioloških i klimatskih uvjeta koji pogoršavaju situaciju. UNESCO-va konvencija je ratificirana od 194 države. Trebamo znati da jednom kad je konvencija ratificirana od državnog parlamenta, konvencija i pravni zahtjevi imaju pravnu valjanost koji se tiču dobra lokaliteta koji su identificirani kao izvanredne univerzalne vrijednosti. Konvencija je postavila popis baštine za lokalitete dobra koji ispunjavaju uvjete temeljene na odlukama Odbora svjetske baštine. Trenutno imamo preko 1.000 zaštićenih lokaliteta, a Odbor je sačinjen od 21 države članice i potpomognut je savjetodavnim tijelima ICCROM i ICOMOS te IUCN za prirodne resurse. Zahtjevi za primjenu tretmana svjetske baštine su navedeni u operativnim smjernicama za primjenu i implementaciju svjetske baštine. Fortificirani stari grad Dubrovnik je uvršten na popis baštine 1979.g., a 1994. g. su granice tog lokaliteta proširene na vezana okolna područja. Univerzalna vrijednost Starog grada Dubrovnika se opravdava pod četiri kriterija. Prvo, kako bi se prezentiralo remek djelo ljudskog stvaralačkog genija, kako bi bio prisutan jednoj izvanrednoj kulturnoj tradiciji i civilizaciji te bude izvanredan primjer arhitektonske jedinice. 2018.g. Bakrena zona je također definirana kao zaštićena koja predstavlja povijesni urbani krajolik. Ciljevi su predstavljeni po internacionalnim preporukama i usvojeni od UNESCO-a 2011.g. Cilj je očuvanje kvalitete ljudskog okoliša, poboljšanje produktivnosti i održivog korištenja urbanih površina dok prepoznaje njihov raznoliki karakter i njihovu funkcionalnu raznolikost. Sustav upravljanja mora garantirati održavanje i čuvati kvalitete vrijednosti lokaliteta. Sustav upravljanja je definiran u Planu upravljanja koji ciljeve i zadatke dionika kao i instrumente i radnje koje su potrebne za održavanje njegove izvanredne univerzalne vrijednosti. Kontrola i provedba zakonodavnog i planskog okvira koji garantira urbano planiranje i konzerviranje unutar povijesnog urbanog krajolika. Zaštita ovih lokaliteta se regulira provizijama izloženima na konvenciji svjetske baštine i operativnim mjerama koje su često ažurirani te prate postojeće potrebe i radnje. Ove radnje moraju pružiti mehanizme za ujednačavanje konzervatora u jednom kratkoročnom i dugoročnom periodu. Važan dio upravljanja lokalitetom je pripremljenost za katastrofe. Trebaju se identificirati potencijalni ugrozi na teritoriju kojima se može upravljati. To znači određivanje ranjivih točaka lokaliteta i potencijalnih opasnosti. Ključ učinkovite zaštite je planiranje unaprijed i pripremljenost. Primjena odluka nužno uključuje izgradnju centra koji je pružen unutar zajednice i drugih dionika kako bi se naučila vrijednost baštine te način na koji se treba očuvati.

Nenad Lipovac zahvaljuje Jukka Jokilehto. Predstavljanje zakonodavnog i pravnog okvira Plana upravljanja. Dubrovnik je jedan od primjera u svijetu kako se plan može napraviti, iako je to bio veliki izazov s obzirom na dugu povijest – dodao je Povijest uređenja, planiranja i upravljanja prostorom Grada. Hrvatsko zakonodavstvo je temeljeno na Rimskom pravu, što omogućava izrađivačima da naprave i više od pretpostavljenog zakonom. Cijeli prostor Dubrovnika sveli smo na nekoliko razina. U međunarodnoj se prvenstveno misli na UNESCO i sve sudjelujuće organizacije za zaštitu vrijednosti kulturne i prirodne baštine. Na nacionalnoj razini su to Zakoni o prostornom planiranju, Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, Zakon o očuvanju kulturnih dobara, Zakon o zaštiti okoliša i Zakon o zaštiti prirode. Niti jedan od njih ne spominje Plan upravljanja, no na temelju Budimpeštanske povelje može se napraviti. Na međunarodnoj razini bitna je Konvencija o zaštiti svjetske kulturne baštine iz 1972.g., Konvencija Vijeća Europe o značenju kulturne baštine za društvo, Povelja o upravljanju turizmom (ICOSOM). Nacionalna razina su zakoni koji obavezuju prostorne jedinice u Hrvatskoj na koji način izraditi planove za budući razvoj, no isto nema definiran koncept Plana upravljanja. Jedan od važnih dokumenata koji je na snazi još uvijek je Zakon o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika. Tri pojma koja ne postoje u hrvatskom zakonodavstvu: *World heritage site/World heritage property, buffer zone* i *settings*. Zakon o prostornom uređenju iz 2014.g. je ukinuo naziv Detaljni plan uređenja, a ostaje samo UPU gdje nema prikaza čestica već samo površina. GUP Grada je našao procijep pa je u slobodnom dijelu karte

stavio umanjeni prikaz katastarske podloge Starog grada sa zidinama pa se sve vidjelo i prijedlog je tamo za dalje. Na državnoj razini Državni plan prostornog uređenja, a od ostalih tu su Prostorni plan uređenja Dubrovačko-neretvanske županije, Prostorni plan uređenja Grada Dubrovnika, Generalni urbanistički plan i urbanistički planovi uređenja. Podloge su vrlo dobre, no ono što nije određeno Zakonom je HIA (*Heritage Impact Assessment*)- utjecaj zahvata na kulturno dobro, na svjetskoj razini je vrlo jasan i provodi se. Hrvatsko zakonodavstvo je i dovoljno restriktivno, ali isto i otvoreno da se može dodati u prostorne planove. Temeljni problem je nedostatak detaljnog plana uređenja. Primjer iz Motovuna.

Ivana Katurić pojašnjava kako je sam proces izrade Plana upravljanja tek odnedavno sastavni dio zakonskog okvira te ima određene istraživačke elemente kako tipična struktura za druge UNESCO elemente se može i kod nas primijeniti te je to bio jedan od izazova. Nama je bilo bitno da sam proces izrade plana koji nije išao linearno na kraju postane jedan elegantan i provediv dokument. Plan upravljanja nije dokument od 2 tisuća stranica u kojima je napisano sve živo. To su sažeti dokumenti koji predstavljaju okvir za buduće postupanje. Imaju uglavnom 50-60 aktivnosti i te aktivnosti ne mogu imati onu razinu detalja koja se možda na početku očekivala. Po svojoj strukturi mora poslužiti kao manual (vodič) za upravljanje lokalitetom. U tom kontekstu i struktura čini uvodni dio, opći dio koji služi i lokalnoj zajednici da se upozna s izazovima. Bitno je da u procesu izrade sam Zavod prati stručno povjerenstvo koje je velikim dijelom sudjelovalo u redefiniranju strukture plana. Prvi dio plana je opisni dio, a slijede akcijski plan i strateške aktivnosti koje će se provoditi. Strateški planovi u Hrvatskoj su veoma opširni i često se ni ne provode. Plan ne mora biti savršen jer nije niti početak, niti kraj upravljanja, već se treba kontinuirano mijenjati i odgovarati na nove situacije koje nas čekaju. Bitno je pitanje indikatora, a na ovoj razini nema savršenih indikatora već je važno razumjeti logiku iz plana i aktivnosti kao okvira za djelovanje. Tek oni planovi koji su prihvaćeni od zajednice su u redu i oni kao takvi žive. Kod prve generacije Planova upravljanja, oni najčešće zahtijevaju izradu drugih akata – kroz provedbu se dolazi do većeg broja manjih planova koju onda upravljačka struktura prati u procesu implementacije. Znači bitno je provoditi prvu generaciju plana i tijekom toga postoji mogućnost korigiranja i prilagođavanja za sljedeće generacije, dok se istovremeno sam akcijski plan može prilagođavati vanjskim faktorima.

Krunoslav Šmit objašnjava strateške aktivnosti koje su određene kroz šest tematskih blokova. Prvi cilj unutar prve teme je uspostavljanje stabilne upravljačke strukture i kontinuirane izgradnje kapaciteta koje se izvode putem raznih aktivnosti. Izrađen je okvir upravljačke strukture koji je potom bio redefiniran. Važna je uloga i operativnost. Potrebno je uspostaviti izvršni odbor koji bi na dvomjesečnim sastancima donosio odluke. Također se treba uspostaviti i izvršni odbor koji bi se sastajao dva puta godišnje. Druga tema je uspostava dijaloga kulturne baštine koja predstavlja alat za građane civilnog društva. Aktivnosti koje bi provodio dijalog organiziraju se nekoliko puta godišnje, kao što su konferencije i radionice i pozivanje javnosti na dijalog. Dijalog svjetske baštine osmišljen je kao multisektorska platforma. Treća aktivnost je provedba kapaciteta izgradnje svih uključenih dionika te je definirana izrada Strategija izgradnje kapaciteta koja ima zadaću jačanje potencijala svih dionika te usklađivanje i ujedinenje interesa svih dionika. Potrebno je izgraditi osnivanje centra koji bi imao trostruku ulogu – tumačenje dobra svjetske baštine, edukaciju različitih razina korisnika i uloga društvenog centra, ali u prilagođenim okolnostima. Služio bi kao participativna platforma, javni otvoreni prostor u kojoj bi se komunicirale sve aktivnosti koje prate proces upravljanja. Iduća zadaća je vezana za uspostavu stabilne upravljačke strukture koja se odnosi na unaprjeđenije funkcija Zavoda za obnovu Dubrovnika za dinamično upravljanje i praćenje podataka, koju danas nema. Naglašena je potreba za stvaranjem informacijskog sustava o povijesnoj baštini, a koordinator bi bio Zavod za obnovu. Zbog toga bi morao proširiti opseg svojih djelatnosti. I posljednja tema je potreba izmjene i dopune Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izrada prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara. Zavod za obnovu bi kroz to dobio pravnu osnovu za koordinaciju provedbe upravljanja, što danas još nema.

Drugi tematski blok tiče se zaštite i očuvanja baštine. Prvi cilj unutar ovog bloka je upravljanje povijesnim urbanim krajolikom gdje su izdvojene tri aktivnosti koje se trebaju ostvariti da se upravljanje olakša. Prva je integriranje konzervatorske podloge za kontaktnu zonu svjetskog dobra u Generalni urbanistički plan. U rujnu 2020. je izrađena konzervatorska podloga za kontaktnu zonu. Nakon što je ona napravljena, potrebna je implementacija podloge u prostorno-plansku dokumentaciju kako bi dobile legitimitet. Druga aktivnost je razvoj HIA-e, odnosno razvoj protokola za provedbu Procjene utjecaja na kulturno dobro. Ono što mi s ovim planom želimo sugerirati je da bi je trebalo postaviti u nacionalno zakonodavstvo, odnosno da se protokoli HIA-e integriraju s participativnim aktivnostima i Zakonom. Predlažemo da se smjernice konzervatorskih podloga uvrste u urbanističke planove. Sljedeća aktivnost je jačanje stručnih kompetencija za planiranje povijesnog urbanog krajolika i jačanje prostorno-planske dokumentacije u zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Predlažemo ugraditi smjernice u GUP i planove nižeg reda temeljem kojeg se onda mogu dobivati uvjeti za ostvarivanje gradnje. Potrebno je jačati ulogu i kompetenciju stručnih službi Grada Dubrovnika. Potrebno je uključiti i strukovne organizacije koje bi mogle dati značajan doprinos u realizaciji aktivnosti.

Sljedeći cilj je osigurati očuvanje i održavanje svjetskog dobra u skladu s izvanrednom univerzalnom vrijednosti, a koji se ostvaruje putem šest aktivnosti. Prva je izrada konzervatorske podloge svjetskog dobra Starog grada Dubrovnika. Za područje povijesne jezgre, Lokruma i Pila treba izraditi konzervatorsku podlogu koja bi bila usklađena sa stručnim standardima i koja onda može postati podloga za izradu urbanističkog plana uređenja. Oboje je potrebno, a nije napravljeno, pa se to ovim Planom želi naglasiti. Uz to, trebaju se izraditi dodatni dokumenti - Plan nosivog kapaciteta grada, Strategija turizma, Akcijski plan pripravnosti u slučaju opasnosti. Izrada urbanističkog plana uređenja za zaštićeno područje treba imati detaljniju razradu obrade od one minimalne koja se propisuje zakonom, a kako bi se moglo sagledati sve ono što se događa u dobru koje je pod zaštitom. Urbanistički plan uređenja potrebno je definirati u planu višeg reda kroz izmjene i dopune GUP-a. Potrebno je definirati smjernice kako bi se mogao uobličiti i riješiti probleme unutar obuhvata. No, treba prethodno izraditi još neke podloge kako bi UPU s detaljnom razinom prikaza i imao sve potrebne elemente – npr. sociodemografska studija, ekonomska studija, studija nosivih turističkih kapaciteta, energetske učinkovitosti, prometa, itd. Potrebno je i napraviti nove lokalne uredbe za standardizaciju projektiranja, dizajna i postavljanja jednostavnih građevina, urbane opreme i drugih intervencija u javnom prostoru za svjetsko dobro. Nedostaju precizni prikazi koji utvrđuju što je dozvoljeno, a što ne, odredbe su često nejasne i postoji mogućnost različitog tumačenja. Jedna od aktivnosti je osiguranje učinkovitog i povremenog nadzora. Izraditi listu prioriteta za zahvate na zaštiti i očuvanju pojedinačnih kulturnih dobara unutar svjetskog dobra i kontaktne zone. Lista prioriteta bi trebala utvrditi jako puno tema i njihove aktivnosti. Predlaže se usklađivanje vanjske stolarije s tradicijom (materijalnu i nematerijalnu) i arhitekturom kroz razne projekte. Potrebno je osigurati dodatna sredstva za projekt statičke sanacije Grada Dubrovnika. Cilj četiri je usmjeren na osiguravanje učinkovitog i pravovremenog nadzora. Potrebno je unaprjeđenje kapaciteta svih javnih službi koje se brinu za prostor povijesne jezgre, usklađenje preklapanja institucionalnih mjerodavnosti u nadzoru dobra (osnažiti postojeće institucije) te unaprjeđenje mehanizama za dijalog s građanima (putem Dubrovačkog oka/*Dubrovnik eye* kao alata komunikacije s građanima). Peti cilj je unaprjeđenje razine svijesti učinkovitom edukacijom o očuvanju i održavanju svjetskog dobra. Pripremiti smjernice i priručnike za očuvanje i održavanje svjetskog dobra (predlažu izradu malih priručnika koji će sadržavati detaljne informacije i biti distribuirani građanima), poticanje znanstveno-istraživačke djelatnosti (važno za aktivnosti očuvanja identiteta i dobivanja novih spoznaja), potaknuti pripremu i održavanje različitih obrazovnih programa (predlažu utvrđivanje različitih oblika ovisno o razini obrazovanja). Cilj šest je osigurati očuvanje i odgovarajuću valorizaciju okoliša. Tri istaknute aktivnosti: očuvati i unaprijediti gradsko zelenilo i prirodno okruženje (potrebno je napraviti zeleni katastar i krajobraznu osnovu koja bi se uvrstila u prostorno-plansku dokumentaciju, EU Green Deal ide u prilog k tome), osigurati održivi razvoj i očuvanje Lokruma (također treba detaljno prikazati i gledati kao jednu cjelinu s gradom), razvoj projekta sufinanciranja istraživanja, očuvanja i obnove povijesnih vrtova.

Jana Vukić opisuje treći tematski blok - Održivi razvoj. Važno je stvaranje balansiranog grada. Grad Dubrovnik ima demografske probleme koje su karakteristične za cijelu Hrvatsku, a s obzirom na specifičnost mjesta, to je još više izraženo. Prema Popisu stanovništva, jedna trećina je staro stanovništvo. Kao mjesto života, ono je trenutno u vrlo lošoj situaciju. Dubrovnik kao živi grad je jedno umjetničko djelo i potrebno ga je čuvati. Potrebno je osnovati fond socijalnog stanovanja i model zadružnog stanovanja na području pod zaštitom (stanovanje mladih kao bitna tema; pravo na stan prepoznato kao jedno od temeljnih ljudskih prava u EU), praćenje socioekonomske i vitalne statistike na području svjetskog dobra (treba pomoći starijem stanovništvu), utvrditi gornje granice za dohodovnu procjenu kako bi se poboljšali stambeni uvjeti – socijalno stambeno zbrinjavanje – zaštićeni najmoprimci (niz participativnih aktivnosti), rekonstrukcija stambenog fonda i unaprjeđenje stambenih uvjeta radi postizanja otpornosti na rizik od potresa (kontinuirano i integrirano usmjeriti na pomoć stanovnicima za obnovu i osiguranje svojih objekata), poboljšati kvalitetu života stalnih stanovnika (prostor mora imati uvjete za život i da nije namijenjen isključivo turizmu), osigurati stanovnicima dostupnost usluga i opskrbe, ugraditi mjerače buke i razviti učinkovit sustav kontrole (nad negativnim uvjetima, iznajmljivanje – model ograničavanja iznajmljivanja nije jednostavan). Kao aktivnost 8. je očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor – javni prostor treba biti prohodan i dostupan svima. Treba osigurati zaštitu javnog interesa i trajnu dostupnost javnih prostora, ograničiti komercijalizaciju i privatizaciju javnog prostora (kvalitetno opremljen javni prostor se pokazao važnim u pandemiji), modernizirati i povećati učinkovitost upravljanja otpadom i smanjiti stvaranje otpada (svakodnevno utječu i jako oštećuju zaštićena dobra), obnoviti i unaprijediti infrastrukturnu mrežu na području pod zaštitom (jer postojeća nije u dobrim kapacitetima). Održivi razvoj usmjerava razvoj kroz cijeli plan na neko zajedničko djelovanje svih.

Damir Pološki prikazuje cilj razvoja prometnog sustava uz jačanje održive mobilnosti. Godine 2012. je rađen Prometni plan Dubrovnika. Izrađen je i Master plan Dubrovačko-neretvanske regije, no on nije toliko detaljan da bi se vidjelo kako je kulturno zaštićeno dobro “nesretno” izolirano. Dubrovnik se 40 godina bori da dobije obilaznicu oko Grada kako promet ne bi blokirao zaštićeno područje. Promet ne dozvoljava da se to područje opskrbi, niti da mu se pristupi, pa je tako to područje jedna velika „crna točka“. Izrada plana urbane mobilnosti je nešto što je aktualno i što svakako treba izraditi. Grad ima uski pojas od Srđa do mora, ali je prednost da taj prostor nije nizak već visok, ima vapnenu masu koja je jednostavna za građenje i uređenje podzemnih parkirališta koji bi mogli biti integrirani u Park & Ride sustav. Javni promet grada je dobro strukturiran sve dok se ne stvore gužve, a onda staje. Poboljšanje javnog prometa moguće je kroz integraciju s ostalim mogućnostima javnog prometa – uvođenjem linijskog pomorskog prometom između okolice i grada. Kontaktna zona se može urediti biciklističkim stazama dok je pristup središtu nemoguć biciklom ili električnim romobilom. Upravljanje prometom treba biti bazirano na realnim podacima putem GIS-a sustava.

Katarina Horvat Levaj, urednica. Dubrovnik ima veliku povijest istraživanja, grad je rano bio svjestan svoje vrijednosti. Sam Plan je izrađen vrhunski i obrađeni su svi bitni aspekti. Također, koordinatori su bili vješti te dokument je dobro strukturiran i ima uokvirenu cjelinu. Dokument je u redu te neka daljnja uređivanja nisu potrebna jer svaka promjena podrazumijeva mijenjanje drugih dijelova teksta koji se nadovezuju. Trebalo bi prijeći s pisane riječi na djelo, a to je i za dobrobit općenito.

Hrvoje Carić (Tema Održivi razvoj) Interdisciplinarnе teme poput zaštite okoliša i njihovo uklapanje u interdisciplinarnе teme poput zaštite okoliša su kompleksne. Tema je osiguranje zaštite visokih ekoloških standarda koja je u Dubrovniku izazovna. Postojeće mjere moraju biti uzete u obzir pri upravljanju UNESCO-vim dobrom, ne bi smišljali nove jer su postojeće već zakonski uređene. Nastaviti proaktivnu provedbu aktivnosti Programa zaštite okoliša Grada Dubrovnika (buka, gospodarenje otpadom, itd.). Praćenje utjecaja na zdravlje i baštinu unaprijediti jer formalno postojeće mjere nisu dovoljne. Luka Dubrovnik je uspostavila mjerenje buke u luci što je dobro. Emisije onečišćenja zrakom i buka od prometa su ključne teme za buffer zonu i problem sezonalnosti. EU Green Deal spominje i teme vezano za klimatske promjene, održive investicije itd. – pa je to tema koja će se morati ugraditi u

sljedećim provedbama i ažuriranjima Plana. Zaštita okoliša je prisutna horizontalno kroz ostale. Tema Upravljanje turizmom. Grad Dubrovnik ima dosta aktivnosti, a monitoring je od iznimne važnosti. Ključ razumijevanja turizma je u monitoringu njegovih pozitivnih i negativnih učinaka. Cilj je razvoj informiranog turizma koji stvara dodatnu ekonomsku, ekološku i baštinsku vrijednost za lokalnu zajednicu s naglaskom na diversifikaciju i poboljšanje kvalitete. Aktivnosti su sljedeće: uspostava sustava upravljanja posjetiteljima i izrada plana nosivog kapaciteta (uska grla i rizici, dinamičan model) za sva područja obuhvata svjetskog dobra (istraživanja npr. Sveučilište u Dubrovniku i druge institucije, iznimno važno), uspostaviti praćenje održivosti turizma (tri aspekta, Zavod i ostala tijela trebaju biti osnažena i imati jake među institucijske suradnje – no znanje i informacije bi trebale ostati lokalne), razvijanje sustava upravljanja posjetiteljima (više posljedica nego svrha, novi moment *big data*), poboljšati i ojačati porezni sustav ulaganja prihoda ostvarenog od privatnog i javnog turizma u prirodnu i kulturnu baštinu (trebalo bi analizirati i učiniti transparentnijim kako bi se povećala ekonomska profitabilnost s istim turističkim kapacitetom), razviti strategiju integriranog upravljanja turizmom (Faza 1 već napravljena), diversificirati turističku ponudu kako bi se rasteretilo svjetsko dobro (važna i zbog ekonomskog učinka, ali rasterećivanjem se neće postići neki srednjoročan efekt, već će primarna atrakcija biti opet opterećena; rasterećenje mora biti u koordinaciji s ostalim aktivnostima).

Ana Portolan Ispravak oko aktivnosti 4 – misli se na prihode ostvareni od turizma. Važno je pitanje utjecaja kruzing turizma kao posebnog oblika turizma te njegov utjecaj na sve aspekte u Dubrovniku.

Ljubomir Mišević Opterećenja u različitim kontekstima. U početku ću se osvrnuti na vizije i izazove kolege Jukka Jokilehto, koji je pod broj 4. uvrstio Upravljanje rizikom od katastrofa, zahvaljujem mu. Kolegica Katurić nas je uputila na strateško upravljanje, točku 6 od 7. Opće lokacije su nam svima poznate, uz veliku međunarodnu podršku će biti lakše. Hrvatska platforma za smanjenje rizika od katastrofa. (*prekid veze*)

RASPRAVA

Mihaela Skurić daje upute za sudjelovanje u raspravi.

Vedran Violačić se obratio Krunoslavu Šmitu i rekao da je iznio jednu zastrašujuću vijest – da Dubrovnik do danas nema pravovaljan urbanistički plan i upitao radi li se sve to protuzakonito dosad. Dodao je da se s donošenjem Plana kasni 30 godina. Postoji li razlog zašto se kasni? Sve je objašnjeno na bazi definicija što bi trebalo. Nitko od vas nije iz Dubrovnika. Zašto nitko od stanovnika povijesne jezgre nije uključen kao predstavnik? Sudjelovali su u radionicama, no nitko kao predstavnik od stanovnika nema. Temeljem kojeg zakona konzervator radi posao?

Krunoslav Šmit: Ne, to ne znači protuzakonito. Planovi za Dubrovnik su drugačije određeni i jezgru grada tretiraju kao jednu cjelinu, nema raščlambe na manje dijelove. To se događa i u drugim dijelovima Hrvatske, no uvidamo problem. To je alat koji nedostaje i koji bi poboljšao kvalitetu života u prostoru u kojem se živi. Uz ovaj tim imamo čitavo povjerenstvo za monitoring u kojoj su uključeni i predstavnici stanovnika. Imali smo i participativne radionice.

Mihaela Skurić: Nabava usluga izrade Plana upravljanja je bio javni natječaj. Posao je dobio Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Dubrovniku sa svojim predstavnicima. Konzervator radi posao temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Izrada Plana za lokalitete svjetske baštine je uveden kao obaveza. 2008.g. se krenulo pa odustalo, ponovo se pokrenulo 2015.g. te su bila dva natječaja, ugovor iz 2019.g. je prihvaćen.

Duško Čičovački: Radio sam na nekoliko planova za Dubrovnik, pa sam upoznat. Ne bih htio kritizirati već samo komentirati. Ovo je jedan vrlo akademski i cjelovit dokument. S druge strane, kao što je rekao kolega Violačić, mi imamo kompletno devastirano nasljeđe. Prije 35 godina se moglo napraviti nešto. Po zimi dolaze kamioni i donose materijal za nove apartmane, a ništa se ne poduzima. Devastiraju se

povijesne šine u zidinama. U temama A i B, da sam izrađivač plana, pitao bih se koliko je aktivnosti potrebno napraviti, kao i aktera i vremena te sredstava, dok u isto vrijeme se odvija devastacija. Jedan dokument bi trebao sadržavati barem natruhe. Napravite rang i napravite ono što treba napraviti, po rangu. Seizmička sanacija i stolarija su dva različiti pojma i problema. Ali pitanje je sredstava i vremena, a ne akademskih rasprava kao što je ova bila. Kasni se, a pitanje je koliko se toga može spasiti. Možemo spasiti 20 posto toga po mojoj slobodnoj procjeni jer imamo ireverzibilne štete. Konzervatorski odjel je oslabljen i nema dovoljno ljudi za područje koje pokriva – od Pelješca pa do Crne Gore. Niz stvari treba sistemski riješiti da bi ovaj projekt mogao zaživjeti. Potrebno je imati time-table po kojem se mora raditi. Ne smije ostati samo akademska rasprava. Ljudi iz grada uvijek imaju neki odnos koji donosi težinu, to ne možete doprinos očekivati od onih koji samo iznajmljuju apartmane. Potrebno je angažirati određenu ekipu, ne veliku, da pomogne svemu. Ako idete na širu zajednicu, to se izgubi i to se pretvori u ništa. Možete li mi reći što to znači da je projekt elegantan? Ja to nikada nisam čuo u svojih 45 godina rada, a vi ste to spomenuli barem pet puta. I za kolegu Pološkoga, 1974. g. *park&ride* je bio planiran no nije ostvaren, danas više takvih lokacija više nema.

Ivana Katurić: Prvo pitanje je bilo za teme A i B plana, radi se od 24 aktivnosti što se nalazi na stranici 76 Plana gdje je navedena prioritizacija, čime je navedeno i kako se pristupa implementaciji Plana. Za pitanje korištenih termina – mi smo u Hrvatskoj radili puno strateških dokumenata i oni uvijek imaju mnogo aktivnosti. Ovdje su bile svedene na više od 200 aktivnosti u prvim nacrtima koje su odgovarale tipologiji hrvatskih strateških dokumenata. Ono što je bitno je da samo izvršno tijelo u procesu provedbe može slijediti ono što se nalazi u akcijskom planu koji definira aktivnosti i odgovornost za provedbu. Financijska situacija je slična u europskim gradovima, a u planu su navedeni horizontalni okviri koji se slažu s krovim dokumentom (zelena tranzicija - Europski zeleni plan). Takav pristup zahtjeva proaktivnost i to je razlika od onog koji ovisi o lokalnom proračunu. Plan je realan, ali ništa ne obećava. To je okvir za provedbu koji je dobar i usuglašen s europskim strateškim dokumentima koji čine većinu naših financijskih sredstava otkako smo ušli u Europsku uniju. Postoji veliki broj europskih gradova koji se financiraju na sličan način. Preko Kohezijske politike, manje razvijena područja dobivaju više novaca i to je još uvijek kod nas situacija s ovim višegodišnjim razdobljima financiranja. Međutim, kroz 5 % alokacija, a sad i značajnije putem Recovery-a, ta se sredstva daju i za ona područja koja su razvijena. Tako imate gradove koji imaju dobre Planove – npr. Regensburg, Antwerpen - koji su se dobrim dijelom oslanjali na EU financiranje. S Recovery-em se priča promijenila te oni napredniji i više povezani sa Zelenim planom dobivaju, umjesto samo manje razvijeni.

Slobodan Vuković ističe kako je njegov generalni dojam da je ponuđen sveobuhvatni spektar aktivnosti. Vi imate veliki dijapazon nota. A ono što nedostaje je melodija, kao i u ostalim planovima u Hrvatskoj. Od kreatora se traži melodija, a ne konstatacija što se treba napraviti. Ne kritiziram plan, on je stvarno detaljan, no nije dovoljno komunikativan sa širom javnosti kao što se pokazalo. Radionice na kojim sam prisustvovao su bile konstruktivne. Treba iskra koja će motivirati ljude da nose plan u svom srcu i svojoj glavi. Nedostaje linija vodilja koja će sve objedinjavati u jedan cilj. Zajednički cilj treba biti grad kao organizam, a ne kao poduzeće kako su ga doživjele brojne političke opcije. To je posljedica devastacije nakon Domovinskog rata. Zavod i Grad trebaju i zaslužuju podršku koja nije sad moguća u financijskom pa i prostornom smislu, da bi se ostvarilo što se treba. Teško je za gledati investitore koji se ponašaju kako žele s Gradom. Treba potaknuti ljude da imaju respekt prema ovakvom jednom dokumentu. Osnovna teza za smanjenje pritiska na jezgru je širiti atraktivnost prostora u neposrednoj blizini, uskoro će se u redovima čekati za ulazak u Staru jezgru. S planerskom aspekta, promet dolazi tek nakon što se osmisli cjelina i prostorno definira što se želi od prostora, da bi se onda projektantima moglo postaviti zadatak izrade prometnog rješenja. Treba gledati kad prestane kupanje, počinje šetnja itd. Jedan koncept vrtnog predgrađa bi mogao biti ideja vodilja za oblikovanja ovog prostora. Važno je da je koncizno i razumljivo svakome.

Jana Vukić odgovara vezano za prvi cilj, aktivnost 3 je jedna od temeljnih. Aktivnost stanovnika, udruga i različitih dionika je djelovalo po fazama i stvarno treba okupiti u jednu melodiju. U djelu koji

sam ja provodila se pokazalo da čak nedostaje fizički prostor gdje bi se ljudi mogli okupiti. Jedan dio toga je prepoznat kroz urbane centre koji bi trebali biti svuda po gradu raspoređeni, a ne samo u jezgri. Ako toga nema, često su i stanovnici obeshrabreni pa nedostaje dijalog zajednice. Potrebno je to prepoznati i od strane samih stanovnika kako bi oni počeli međusobni dijalog te dijalog sa Zavodom. Taj proces treba dugo trajati i ta potreba je prepoznata. Zajednica ima taj kapacitet i znanje.

Katarina Horvat Levaj komentira primjedbu da bi Plan trebao biti koncizan, s čime se slaže. Međutim, teško je provedivo biti koncizan, a da istovremeno u izradi dokumenta sudjeluje mnogo ljudi. Znalo je biti po stotinu primjedbi od pojedinaca, pa su često primjedbe međusobno kontradiktorne. Slažem se da bi se u ovoj fazi trebalo sažeti.

Slobodan Vuković ističe potrebu sažetaka kako bi se u kraćem vremenu moglo dobiti jasnoća čitatelju te onda ako želi, može pročitati više.

Tereza Orlić se uglavnom slaže s onime što su prethodnici rekli. Dugo je trebalo da se ovaj dokument napravi kao jedna polazišna točka. Daje osvrt na riječ urednice. Zadnjih godina smo svjedoci donošenja brojnih strategija koji su bitni za našu budućnost. Kako će se to primijeniti u praksi? U izazovima imamo pet cjelina, među kojima su jedni pravni izazovi gdje ne postoji regulativni okvir, nedostatak detaljnih planova itd. Je li moguće da se s ovim dokumentom koji će se implementirati i biti odlična podloga za GUP, zaustaviti procese koji su se događali u zakonodavnom i pravnom procesu, odnosno građevina koje su već uključene u pravnu regulativu? I može li lokalna samouprava ograničiti broj smještajnih jedinica u Gradu i kako je to pravno izvedivo? Dodatno, sad je posebna situacija zbog COVID-19.

Nenad Lipovac istaknuo da će biti stvarne pravne koristi, ako se pri pristupanju izradi, točno kažu razlozi za izrade. Sve konzervatorske studije su samo knjiga u ormaru ako se pri donošenju planskog dokumenta ne navede da je izrađivač plana dužan ugraditi smjernice pojedinih studija poimence. Dakle, može se, samo se treba doslovno pratiti. Ovo nije dokument gdje je sve zapisano, već je općeniti dokument koji vodi nečemu, no prava korist se može ostvariti samo ako se to navede u tekstu izrade prostorno-planske dokumentacije.

Jana Vukić je naglasila da europski gradovi imaju mjere, kao što je Grad Dubrovnik ograničio broj stolova koji se mogu postaviti na javnim površinama. Potrebno je ostvariti dijalog i konsenzus. Nije stvar samo sankcija i ukidanja, već konstruktivnog dodavanja drugih potpora za dugoročno iznajmljivanje prostora mladim ljudima. Ako imate djecu, onda već imate socijalizacijski aspekt s iskustvom života te onda čuvaju baštinu jer su emotivno vezani uz nju odrastajući ondje. Djeca, edukacija i mladi ljudi kao stanovnici bili jedan od modela, a ne zabrana koja vodi sudskim problemima – balansiranje je važno.

Krunoslav Šmit je naglasio da bi sigurno pomoglo detaljnije sagledavanje prostora, kad se precizno zna gdje je što i što je gdje moguće.

Đuro Capor kaže da Hrvatska ne provodi europske protokole i da protokol za HIA-u nije ustanovljen, niti se predstavlja građanima. Kontaktna zona je proširena kabinetski, bez dogovora s javnosti – počinje točno od točke kako je dogovoreno s investitorima. Strategija razvoja turizma je napravljena, no ne provodi se – niti imamo akcijski plan, niti monitoring, niti implementaciju. Projekti kruzera kod Lazareta su dobili zeleno svijetlo, no tek kad je stigao odgovor iz Pariza da ih UNESCO ne podržava, stalo se. Slično je bilo i s projektom Golfa na Srđu, a Vlada izdaje dozvole potajno. Imamo problem da Ministarstvo kulture i Grad Dubrovnik ne žele upravljati baštinom na način kojim nas se obvezuje prema UNESCO-u. To je problem o kojem se treba osvijestiti, građani i udruge su oni koji su pisali UNESCO-u da se ne postupa kako treba, a ne prema reakcijama Ministarstva. Ne postoji dobra namjera da se skupa s građanima upravlja baštinom. Može li se Plan upravljanja provoditi s građanima? Proklamirana participacija se ne provodi u djelo, a građani se tretiraju kao neprijatelji. Završit će kao i druge studije u ladici samo da se izvijesti UNESCO. U proračunu za 2021. godine nisu previđeni financije za *Planning*

Capacity koji se traži od UNESCO-a od 2015. g. Zamolio bih Jukku Jokilehto da se izjasni što misli o postupanju prema građanima u ovakvim postupcima?

Jana Vukić odgovara na kritički ton o participaciji građana i napominje da zato i služe javne rasprave. Finalni odgovor ćete ipak morati čuti od povjerenstva, ali vjerujem da pisani trag je svrha ove rasprave i o čemu se treba razgovarati. Napravilo se već puno, bez obzira na sve.

Ivana Katurić napominje da su izrađivači Plana predložili jedan upravljački model koji je bio diskutiran i na radionicama i u povjerenstvu. Kasnije je povjerenstvo zaključilo da treba dopustiti lokalnoj zajednici da definira upravljačku strukturu te su ti sastanci kasnije bili zatvoreni i za nas izvođače pa smo mi slijedili dobivene upute. Upravljačka struktura ima različita podtijela. Ključno tijelo je izvršni odbor koje se sastaje svaka 2 mjeseca, iako je naš prijedlog bio svakih mjesec dana. U tom izvršnom odboru je važno napraviti balansirani miks upravitelja, građana itd. Upravni odbor je u prvoj varijanti imao više članova pa se svelo na institucionalne dionike. Sastaje se dva puta godišnje i uvijek uz Izvršno tijelo. Drugačiji sustav je moguć. Potrebno je čim prije raspisati pravilnike i definirati koje su obveze jer postoji nedosljednost u procesu provođenja. Onog trena kad se sudionici izrade plana povuku u procesu implementacije plana, taj plan se više ne događa. Mi na svim razinama planova imamo vrlo široke participacijske procese, ali nitko nema odgovornost. Bitno je čvrsto izvršno tijelo koje zajedno s javnim sektorom preuzima odgovornost nad provedbom. Dalje se treba graditi horizontalnost. Problem postoji s odgađanjem donošenja odluka, odluke se donose, bile točne ili pogrešne pa se mijenjaju. Savjet je koncentracija na izvršno tijelo i raspisati što točno ono radi.

Ana Žuvela predložila je da se iduća javna rasprava održi u kasnijem terminu (koja nije u radnom vremenu), kako bi joj mogao prisustvovati veći broj zainteresiranih građana te da se medijski prati. Građani su potaknuli ovaj proces i o njima ovisi uspješnost provedbe. Građani su izbačeni iz upravnog tijela, kao posljedica političkih aktera i trenda odluka nametnutih odozgo. Ovu situaciju je potaknulo Ministarstvo kulture i medija. Nekoliko puta je rečeno, da je izvršno tijelo ključno u donošenju odluka. Time se ne može umanjiti da se ključne odluke donose na razini upravnog tijela, a izvršavaju se putem izvršnih tijela. Trebate biti jako oprezni kad se donosi konstatacija da je izvršni odbor glavni. Razumijem da su se izrađivači našli u nezahvalnoj situaciji. Izlaz se mogao naći u europskoj regulativi upravljanja kulturne baštine, što smo mi kao građani iznosili par puta. Zašto u Plan upravljanja nisu implementirani nadnacionalni dokumenti, odnosno zakoni EU? Ti dokumenti propisuju obvezu sudjelovanja građana u upravljanju baštinom. Socijalni kapital je važan i odluke se ne smiju donositi odozgo. Dodatno, takvom vrstom regulative riješio bi se problem kontradiktornosti Plana unutar samog sebe. Zanima me je li dokument prošao inozemnu recenziju relevantnih stručnjaka?

Ivana Katurić je odgovorila da rad ima međunarodnu recenziju (Ex-Ante), a da su definicije tijela slobodno raspisane i kao takve mogu i ne moraju funkcionirati. Nama kao izrađivaču rečeno je da pustimo lokalnu zajednicu da odredi što njima treba, što smo mi i napravili. Ne osjećamo potrebu podilaženja ili da se na ružan način branimo. Osjećamo potrebu da napravimo dobar i provediv dokument. Nikad nismo vrijeđali i ponižavali već smo nastojali sa svima surađivati. Jedina mogućnost provedbe Plana je strukturiranje tijela na odgovarajući način. Nemojte se ukopavati oko naziva. Prilagodite, promijenite, predložite. Ne vidimo razloga za takvu dramu. Razvili ste suradnju i normalne načine komunikacije, vratite se na te postavke.

Nenad Lipovac daje osvrt na spomenute europske dokumente i povelje. Postoji nepisano pravilo da se zapravo samo navode Zakoni koji su korišteni i tko hoće može se referirati i detaljnije pogledati, nikad se ne prepisuju odredbe Zakona jer bi to značilo samo prepisivanje drugih dokumenata što nije cilj Plana.

Ana Žuvela ističe da se ne radi o prepisivanju drugih dokumenata nego implementaciji i da se izbjegne okrivljavanje između izrađivača i ostalih čime se ograničavaju.

Mara Kolić Pustić kazala je kako je na kraju cijelog procesa tužna, iako je na početku bila puna energije i optimizma. Jana Vukić kaže da se ona za nas ne boji. Jedino su ona i njen tim iznjedrili konkretne

rezultate. Ona se za nas ne boji usprkos svim izazovima koji pred nama stoje, to je ono što bih ja na tu izjavu dodala. Mi ovako reagiramo, a vi naše reakcije umanjujete na način da nam govorite da se ne gledamo preko nišana. Ako je itko bio za suradnju onda su to građani. Možete vi reći da se nama samo čini da smo izbačeni iz upravljače strukture, ali ako se građanima samo čini da su izgurani i to je problem. Stalo nam je da se Plan provede. Pitanje spadaju li građani u upravljačku strukturu ili ne, donosi sa sobom određene sumnje. Rečeno je da u izvršnom tijelu može biti kotar Pile, ali ne i Ploče, odnosno da će se oni periodično mijenjati u tom tijelu. Izvršni odbor se sad javlja kao jako bitno tijelo. To su naše strepnje koje vi možete minorizirati, ali smatram da su utemeljene. Ako postoji volja da se Plan zaista provede, onda nam popustite. Čujemo da očekujete da će se aktivnosti financirati iz sredstava EU. Znači li to da će izvršni odbor pisati projekte i da će se uspješni projekti financirati i provoditi, a ovi drugi neće? Kad govorite o stanovnicima Kotara Grad, mnogo puta je naglašeno da se ne može utvrditi tko su zaista stalni stanovnici povijesne jezgre. Način dosadašnjeg utvrđivanja, prema onome što je navedeno u osobnoj iskaznici kao adresa stanovanja je neprikladan. Mnogo smo puta inzistirali da se pronađe odgovarajući mehanizam. U Planu se navodi da će stanovnici povijesne jezgre primati određene pomoći, kao i da će ih se anketirati o provođenju Planu. Potrebno je iznaći pouzdanu metodu, da se utvrdi tko su stvarni stanovnici povijesne jezgre koja je demografski devastirana. Rekla bih da projekt nije ni sažet ni jasan ni pregledan, pa ne možemo reći da je elegantan. Rečeno je da ne može biti kraći, jer je u njegovom donošenju sudjelovalo mnogo aktera. Trebaju se postaviti prioriteta i jasno navesti što se njime želi postići. Samo akcijski plan pretočen u tablicu ne zrcali ono što akcijski plan tekstualno donosi, a pogotovo ne u nekim mjerljivim ishodima. Ako određena aktivnost predviđa uspostavu mehanizma, onda meni nema smisla da se učinak mjeri po tome je li nešto doneseno, već je li nešto i ostvareno. Inače je sve nedefinirano i ne može se realno procijeniti uspjeh provedbe.

Jana Vukić govori za praćenje broja stanovnika, to se nalazi unutar Plana i to pod ciljem broj sedam odnosno pod ciljem Dubrovnik kao živi grad. Mora se pratiti broj stanovnika i spremni smo u tome pomoći. Sanja Klempić Bogadi je demograf koja je radila taj segment. Nije problem napraviti odgovarajuću metodologiju, već je jedan popis napravljen i može se i dalje, pitanje je registra stanovništva. Što se tiče građana u izvršnom odboru i mogu li stanovnici Kotara Ploče ili Pile sudjelovati, radi se o tome da je definiran neparan broj članova, a konstatirali smo da je komunikacija kvalitetna, odnosno da stanovnici jednog kotara mogu zastupati i stanovnike drugog, s obzirom da se susreću sa sličnim problemima. Možda se sad neke stvari tumače negativno, ali vjerujem da je suradnja jaka i moguća. Misao je na suradnji i zajedništvu.

Ivana Katurić smatra da je bitno pogledati i druge planove upravljanja. Opseg smo definirali kao realan i moguć. Primili smo veliki broj konstruktivnih komentara, ali i proturječne komentare koji otežavaju proces prioritizacije. U akcijskom planu smo odredili prioritete. Kad govorimo o pokazateljima oni su različiti i obično se ne prikazuju u planu, no postoje pokazatelji ishoda i srednjoročni ciljevi. Digitalizacija i prilagodba klimatskim promjenama su dvije obavezne horizontalne aktivnosti. Ovdje se nije išlo na tu razinu jer tu razinu Planovi upravljanja ne poznaju. Kad je pak financiranje u pitanju lokalne jedinice i županije imaju obvezu investirati sredstava u provedbu Plana. Prijavljivanje na EU fondove znači samo da imate prostora i za ambicioznije aktivnosti. Od nekog izvršnog tijela ne može se očekivati da napiše projekt, to rade ili upravni odjeli grada ili neka druga tijela. Izvršni odbor nadgleda i provjerava, revidira. Bilo bi dobro da se iskoristi posebna veza kulturne baštine i klimatskih promjena, koja otvara cijeli set aktivnosti kroz jednu drugu prizmu. Trenutno nedostaje nacionalnih dokumenata.

Mara Kolić Pustić je ponovo inzistirala na načinu identifikacije stalnih stanovnika povijesne jezgre.

Jana Vukić ističe da nije demograf te da će konkretan odgovor doći u pisanoj formi. Interni popis stanovnika koji je proveden koristit će se kao polazišna točka. Tad je bio obuhvaćen samo Kotar Grad, a sad bi ga trebalo prošiti na dio kotara Ploče i Pile-Kono. Ta metodologija nije briljantna, ali zajedno sa Sanjom se ona izrodila i rađena je triangulacija. To je moguće primijeniti i dalje. To je jedna varijanta. Predstoji nam i nacionalni Popis stanovništva, pa će se ta dva popisa moći i usporediti. Pitanje je što je

obuhvaćeno pojmom stanovnici? Bi li i mladi koji trajno unajme stan u povijesnoj jezgri bili stalni stanovnici?

Marin Krstulović je kazao da su u Plan upravljanja vjerovali svi koji su na njemu radili proteklih šest godina, no da je na zadnjim sjednicama Povjerenstva demontirano izgrađeno povjerenje. U Planu upravljanja se na 26 mjesta spominju građani (u prve 64 stranice) u kontekstu upravljanja baštinom. Sudjelovao je u radu Povjerenstva, a na samom kraju dogodile su se nedemokratske stvari koje su unatoč tome izašle u Prijedlogu Plana. Povjerenstvo se dogovorilo da predstavnika kotara Ploče – Iza Grada i predstavnik kotara Grad, zasebno ulaze u izvršno tijelo. U Planu toga nema. Kad je u pitanju upravljačka struktura, jedini prijedlog koji je pristigao, da ga nisu predstavili izrađivači bio je prijedlog građana koji je usvojen. Sama izmjena nije problem, već kako je do nje došlo. Nama se sad nakon šest godina neprekidnog rada spočitava da moramo raditi još i da moram predložiti novu strukturu. Mi ćemo napraviti što je potrebno, ali smatram da je to bezobrazno. Umjesto da gledamo kako riješiti ove probleme, ovaj dokument je stvorio probleme. Zanima me tko je od izrađivača promijenio odluku Povjerenstva po pitanju sudjelovanja predstavnika kotareva? Odluka o upravljačkoj strukturi nije izglasana na način na koji je trebala biti izglasana. Na sjednici Povjerenstva pet je članova bilo za, tri su bila suzdržana i dva su bila protiv. Suzdržani po pravilniku rada Povjerenstva nisu mogli biti suzdržani. Nama kao predstavnicima građana nije dopušteno da budemo u upravljačkom odboru, a uloženi su izraziti naponi da bi se ovaj Plan realizirao. Rastužio me način na koji je naša dosadašnja suradnja demontirana. Nadam se da ćemo moći nastaviti s radom. Od nas očekivati da ponovno sastavimo prijedlog nije lijepo.

Mihaela Skurić istaknula je kako je upravljačka struktura jedna od tema koja se otvorila i pojasnila s aspekta naručitelja. Tu smo bili na tragu rješenja koje je bilo inicirano od strane građana, ali većina se ipak odlučila za drugi prijedlog, koji je došao od Ministarstva. S obzirom da je taj prijedlog dobio većinu glasova Povjerenstva, mi kao naručitelji smo dali naputak izrađivačima da se taj prijedlog upravljačke strukture uvrsti u Plan.

Svjetlana Jelavić Dean navodi kako stanovnici imaju velika očekivanja od Plana. Plan zasad ima samo nivo preporuke jer nije implementiran u Zakone, a što je po preporuci UNESCO-a bilo obvezano od strane Ministarstva kulture i medija. GUP ne regulira gotovo ništa u Povijesnoj jezgri, a jedina obaveza – donošenje detaljnog plana - nije nikad ispunjena od Gradske uprave, što im je očito odgovaralo, kao i konzervatorima za prohtjevna dogovaranja. Problem je vrijeme jer su Grad i buffer zona već ugroženi. Podsjetila je na tijek participacijskog procesa za ovaj Plan. Navodi kako su predstavnici vlasti htjeli maknuti građane iz upravnog odbora, odnosno izvršnog odbora, a koji su jako doprinijeli izradi ovog Plana.

Marin Krstulović traži pismeni odgovor i pojašnjenje o uključenosti građana i gradskih kotareva u upravljačkoj strukturi.

Đuro Capor je poručio izrađivačima radova da su se trebali bolje informirati o načinu promjene upravljačke strukture. Preko vikenda je došlo do intervencije Ministarstva kulture i medija po pitanju upravljačke strukture, a onda je netko iz grada iz izvršnog tijela odstranio članove kotara. Mislim da ste kao izrađivači dužni znati kako se odvio taj proces kad već predstavljate Plan. Niste to smjeli zbog svog znanstvenog integriteta dopustiti. S obzirom da nema odgovora gospodina Jukka Jokilehto.

Ivana Katurić je istaknula da se izvođačima nameću određeni procesi, a onda se iste proziva za to. Organiziraju se sjednice Povjerenstva koje su zatvorene za izrađivače te bez toga nemamo potpune informacije. Kad je stigao prvi prijedlog upravljačke strukture rečeno nam je da pričekamo odluku Povjerenstva. Dobili smo dva očitovanja koja smo bespogovorno ugradili. Smatramo da trebate stvoriti konsenzus, a mi smo vam onda dostupni za sve (razradu, redefiniranje,...). Od početka se zalažemo da se građani ne isključuju. Pročitala je tekstualnu repliku Jukka Jokilehto. *„I think that the structure depends on each place and that there is a need for a group of competent people to coordinate the*

activities. This group would be in contact with the Management Commission which includes representatives of stakeholders responsible for policy decision. There is also need for an office that is dedicated to the management and continuity. The question of policies is one thing, and the implementation is another. Participation means that you contribute to the process of establishing policies, which are integrated in the legal and planning framework. Participation also means that you must monitor implementation on ground and inform the authorities when needed.”

Saša Poljanec Borić kazala je kako smatra da izrađivači nisu odgovorni za predloženu upravljačku strukturu. Odgovornost za ovu upravljačku strukturu je na Povjerenstvu, a odluka je donesena u skladu s pravilnikom o radu Povjerenstva, ona nije bila jednoglasna. Ovo govorim zbog interesa javnosti. Odluka je donesena većinom glasova. Smatram da izrađivači u ovom dijelu ne snose nikakvu odgovornost.

Mihaela Skurić je zahvalila svim sudionicima te zatvorila javnu raspravu.

4.2. Zapisnik javne rasprave – drugo izlaganje

Zapisnik javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ održane 01.03.2021. g. s početkom u 18 sati na online platformi

Prisutni online:

Predstavnici Zavoda za obnovu: Amalija Pavlič, Irena Hrdalo

Članovi Povjerenstva: Saša Poljanec-Borić, Ivanka Jemo, Ana Marinković, Antun Baće, Jelka Tepšić

Predstavnici izrađivača: Krunoslav Šmit, Nenad Lipovac, Damir Pološki, Ognjen Čaldarović, Jana Vukić, Nataša Ivanišević, Mario Gregar, Ines Mravunac Sužnjević

Ostali²: Marin Krstulović, Andro Vlahušić, Davor Lucianović, Marina Vučković, Đuro Capor, Nika, Iva, Marko

Zapisnik:

Mario Gregar pozdravio je sudionike, opisao prethodne događaje te dao upute za sudjelovanje u online sastanku.

Nenad Lipovac je pozdravio sudionike u ime Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao Izrađivača dokumenta.

Krunoslav Šmit održao je prezentaciju o Planu upravljanja sudionicima te uputio kako je plan izrađen prema smjernicama UNESCO-a. U prvom, analitičkom dijelu koji je izrađen na početku samoga procesa definirani su izazovi koji su grupirani u nekoliko tematskih cjelina, utvrđena je vizija. Akcijski plan je drugi dio plana te obuhvaća upravljanje dobrom i izgradnju kapaciteta, upravljanje rizikom od katastrofa, upravljanje prometom, upravljanje turizmom, održivi razvoj, zaštita, očuvanje i održavanje. Predstavljene su teme, ciljevi i aktivnosti.

Mario Gregar otvara raspravu i ponavlja upute za sudjelovanje.

Andro Vlahušić pohvalio je Zavod za obnovu i izrađivača plana. Ističe da problem nastaje na početku gdje se navode izazovi i vizija. Grad Dubrovnik upravlja svjetskim dobrom, od 1992. godine, no unutar povijesne jezgre je sve to razjedinjeno: dubrovačkim zidinama upravlja udruga, Poratom ne upravlja Grad već Lučka uprava, žičarom ne upravlja Grad - to je problem dezintegracije. Tržišnim principima se nastoji kupiti javno dobro, a nejasni su uvjeti kojima bi Grad Dubrovnik upravljao javnim dobrom. Prava bi šteta bila da u narednom periodu plan upravljanja ne kaže koji su to elementi potrebni da bi Grad upravljao. Napisao je 19 stranica i uputio ih. Grad Dubrovnik treba upravljati svjetskim dobrom. Drugi dio, drago mu je da je Institut za turizam aktivni sudionik ovoga plana. Oni su 2018. proveli Tomas istraživanje koje je pokazalo koliko turisti troše, i kada apliciramo brojke iz 2019. tada vidimo da su turisti potrošili šest milijardi kuna, od toga je svjetsko dobro generiralo polovično, u ovome dopisu pokazao je da je samo javno dobro koje je u vlasništvu države, grada i županije generiralo samo 400 milijuna kuna. Plan je dobar, može ga se nadopuniti, ali će ostati slovo na papiru. Ovaj plan ne bi trebao imati nikakvu šansu za neuspjeh, za njega ne trebaju veliki novci niti su potrebni europski novci, već planovi i odluke. Sve je u našim rukama.

² Dio sudionika online nije naveo puno ime i prezime. Iz tog razloga, korišten je „nickname“ korišten na komunikacijskoj platformi.

Krunoslav Šmit: Ovo što gospodin Vlahušić naglašava je kroz plan ustvari registrirano, svjesni smo da je uloga svjetskog dobra u vlasništvu države i županije. Ciljevi su fokusirani na javno dobro i da ono generira jako puno novaca. Oni mogu pomoći za realizaciju odredbi. Isto tako stoji činjenica nakon što se plan donese da je on slovo na papiru ako se on ne krene realizirati. Mislim da je dobro imati plan i krenuti u drugu fazu u kojoj će biti puno posla, fazu realizacije, iako plan i ne bio savršen i iako ima mogućnost dorade jer će toga uvijek biti. Ako budemo čekali bit će puno više negativnih posljedica jer vremena više nema.

Andro Vlahušić: Ja mislim da plan treba donijeti, mi smo donijeli i plan za Lazarete i za Lokrum je također ja mislim pri samom kraju. Kakav god bio plan, bit će dobro da se donese i donosi odluke, ja nikad nisam protiv planova pa i da se donese na ovome Gradskom vijeću. Ako želimo živi grad onda iz tih novaca generiramo projekte, npr. od poreza na promet nekretninama. Ne možemo možda zabraniti ljudima da iznajmljuju, ali možemo staviti poreze. Porezima možemo kupiti nove stanove, može se početi uređivati sv. Marija, projekt Pustijerna i dr. Treba donijeti odluku da fond za stanovanje ima realne iznose prihoda. Kada se udruže npr. četiri zaklade imamo na godišnjoj razini oko 40 milijuna kuna što je ogromna brojka. 10% prihoda od Dubrovačkih zidina i Grada se može dodatno financirati, bez da se uzima išta ljudima, nego da Grad sam generira.

Krunoslav Šmit: Što se tiče izvora financiranja, recimo da su ovi primjeri od gospodina Vlahušića koji govore o tome da je moguće imati konkretne aktivnosti, ali to su sve aktivnosti koje će uslijediti nakon što se plan donese. U fazi izrade imali smo dvije teme, izvor financiranja i procjena. Na kraju to nismo stavili u ovaj nacrt plana zbog toga što su nam stručnjaci iz UNESCO-a i profesor Jokilehto naglasili kako to ne bi trebao biti sastavni dio dokumenta, to će biti dio koji će se donijeti nakon što se Plan usvoji, a mogu se potom prilagođavati na godišnjoj razini ili potrebnim elementima. Taj dio je ovdje izostao namjerno i po preporukama stručnjaka. Naravno, o njemu smo vodili računa, brojke do kojih smo došli u prethodnim verzijama su brojke koje su zahtjevne financijski. Vjerujem da je to moguće ostvariti i po pitanju drugih planskih odrednica.

Saša Poljanec –Borić: Kao članica povjerenstva htjela bih reći kako mandat plana nije donositi financijski plan, nego više direkt kolektivne akcije u okviru koncepta zaštite svjetskog dobra. Rekla bih razumijevajući rakurs iz kojega gospodin Vlahušić govori da je to dio političkog procesa. Plan je itinerer kolektivne akcije, a kako će ga politički proces interpretirati i implementirati, to je pitanje druge naravi. Htjela bih pomoći da se formatira obzor plana. Plan će doći i donijeti će se u uvjetima pandemijske krize, nije racionalno očekivati oporavak u ovoj, a ni sljedećoj turističkoj sezoni i trebalo bi možda razmisliti jedno prihvaćanje načela plana.

Andro Vlahušić: Ja sam dao konkretne primjedbe, ne govorim da o njima treba posebno raspravljati. Samo svjetsko dobro je otprilike dvije milijarde kuna 2019. godine, od čega su javne površine i prostori 500 milijuna kuna, a to su dostatni izvori sredstava za bilo koje projekte. Negdje bi trebalo u preambuli teksta s malim odjeljkom staviti da svjetsko dobro nije nešto što se zarađuje nego samo po sebi služi kao generator novca i treba se čuvati. To je naš moto, 'de facto' jedini posao gradske uprave je implementacija ovoga plana u sljedećih 50 godina.

Mario Gregar se nadovezao na financijski plan te naglašava da je godišnji financijski plan, kojeg će izrađivati Izvršni odbor, potrebno prilagoditi proračunskim sredstvima svih uključenih dionika.

Andro Vlahušić: Imaju četiri odrednice za promet, Dubrovnik ima prednosti i nedostatke. Dubrovnik ima dva ulaza, a obavlja se tranzit za Crnu Goru i Albaniju. Promet se ne rješava dovođenjem automobila u grad nego pješačkom zonom, takve odluke nažalost dosada nismo donosili. Dubrovnik sa samo pet odluka može riješiti promet.

Damir Pološki: Dubrovniku još predstoji jedan elaborat, a to je Plan održive urbane mobilnosti. U našoj analizi stanja iscrpno je prikazana analiza i opis problema te je ukazano na načine kako ih savladati. Promet preko Ilijine glavice ili s druge strane preko Sustjepana je rana cijelog sistema. Potrebno je

vidjeti što se događa na državnoj razini, na kojoj se još uvijek radi studija prolaza prometa kroz Dubrovnik. To bi Dubrovnik trebao ubrzati svojim političkim resursima jer se taj proces vrti već 40 godina. Ništa nije učinjeno da se promet preko Ilijine glavice riješi. Govorimo primarno o tranzitu.

Andro Vlahušić: Nikakva nova cesta na padinama Srđa nije moguća.

Mario Gregar navodi da je Plan održive urbane mobilnosti naveden kao visoko prioritizirana aktivnost predviđena Planom upravljanja.

Andro Vlahušić: Pitanje je upravljanja posjetiteljima grada Dubrovnika, svatko može vidjeti na Dubrovnik visitors koliko ima ljudi u gradu. Na šest ulaza su postavljene kamere i možemo vidjeti okvirno broj posjetitelja, pokazuje se u realnom vremenu na četiri lokacije. Upravo je ona napravljena na sugestiju UNESCO-a, jer je on kazao kako u povijesnoj jezgri ne bi trebalo biti više od 8.000 ljudi, mi smo spustili na 6.000 ljudi, a prati ih i Policijska uprava Dubrovačka. To je alat kojemu treba omogućiti nastavak te priče i što sam napisao u primjedbama, za naše muzeje, Knežev dvor i za zidine trebaju imati slične brojače posjetitelja. Ovo nismo napravili do sada, međutim preskočili smo izrazito važnu stvar, a to je pitanje COVID-a, nama će ova pandemija trajati i ove godine. Nama atraktivni dio je sada epidemiološki najopasniji jer ako se drži distance, upitno je koliko ljudi može ući u jezgru. Ovo što je napisano u planu upravljanja je dobro i detaljno napisano. Još jedanput upozoravam da imamo vremena da u naredna dva mjeseca Grad i TZ, napravi plan za ovo ljeto zbog pandemije te nema potrebe u Planu upravljanja jer je on dugoročan, a za pandemiju se nadamo kratkoročno.

Krunoslav Šmit: Što se tiče COVID-19, mi smo naravno suočeni s tim tijekom izrade, postavlja se pitanje na koji način u planu reagirati na tu činjenicu, Ono što je još prijedlog da se pojavi još jedan odjeljak koji bi upozorio na ove aktivnosti koje je potrebno dodatno provoditi, a kako bismo reagirali na COVID-19 ili bilo koju drugu poteškoću.

Marin Krstulović: Nažalost nije ništa učinjeno zadnjih 20 godina, pojavio se problem depopulacije i gubitka stanovništva. Ono što je nama ključno je održavanje stanovnika grada jer bez njega cijelo svjetsko dobro i sam život će poći po krivu. Direktna prijetnja gradu i planu upravljanja je naš menadžment i ogromna količina novca koje uprihoduje povijesna jezgra. Stanovništvo koje se nalazi u jezgri, isto kao i turisti, ne mogu dobiti adekvatnu uslugu hitne službe zbog prezagušenosti turistima. Taj dio je vezan uz moj sljedeći komentar, a on je vezan za upravljanje turizmom. Svi se slažemo da turizam donosi najveći potencijal za novac, ali i za uništavanje te utjecaj na svjetsko dobro. Nadam se da ćemo ovim dokumentom iznaći koje su to dobre, a koje loše strane turizma i koliko je *carrying capacity* da bi turizam bio održiv, a grad živ. Sigurno izrađivaču kroz izrađivanje nije bilo jednostavno, ali mislim da stanovništvo kao takvo je sigurno najzainteresiraniji čuvar uspješnosti plana upravljanja. Da se vratim na upravljačku strukturu, bez građana ovaj plan neće moći iznjedrati onaj sinergijski efekt koji nam je svima potreban.

Ognjen Čaldarović: Sintagma Dubrovnik “živi grad” treba pokazati da grad sam sebe generira i da on živi kroz svoje stanovnike i privremene posjetitelje koji dolaze i odlaze. Pokušali smo, ne samo demografski analizama nego i prethodno prikazanim analizama, pokazati zapravo kako je potrebno drugačije planirati u budućnosti grada, a to je uključivati stanovnike koji će donositi odluke.

Jana Vukić: Mislim da bih podržala ovo što nam je rekao Marin Krstulović. Stanovnika je malo, prebrojali smo ih zajedno. Socijalni kapital je najveća vrijednost te je aktivnost grada od vitalnog značaja za očuvanje baštine, tradicije i samog prostora. Mislim da su građani jako važni te ih treba uključiti kao svojevrsni kontrolni indikator za regulaciju raspona posjetitelja koji u nekom trenutku mogu doći i boraviti u jezgri, to treba biti dinamika odnosa gdje su svi dionici uključeni.

Damir Pološki: *Sustainable mobility plan* je napravljen na kosturu EU i čije procedure moraju doprinijeti do smanjenja zagušenja, on neće proći bez mezoskopskog prometnog plana napravljenog

2012. godine koji bi se trebao implementirati i potom odrediti analizu stanja kako bi se dalje moglo raspravljati.

Krunoslav Šmit: Što se tiče nosivog kapaciteta, ono što je tu možda važno za istaknuti je da, nije samo pitanje jedne brojke nego vezi te brojke između sustava upravljanja posjetiteljima. Mi smo i jedno i drugo naglasili kao najvažnije aktivnosti i to za sve područja obuhvata svjetskog dobra. Naglasio bih kako se tu radi o rasponu (brojke od-do), o tome da li je nešto idealno dobro ili neprihvatljivo, a do svega toga dolazi procesom uključivanja građana i stručnjaka. Oko konkretnih brojki posjetitelja, o tome se da diskutirati, a ne želimo ostavljati mogućnost da se licitira o tim brojkama, do toga je bolje da se dođe procesom sudjelovanja građana i stručnjaka. Što se tiče teme upravljačke strukture, upoznati ste kako je tijekom izrade plana na neki način dobivala svoju strukturu koja je bila komunicirana sa građanima i predstavnicima udruga. Model koji smo mi prvi predložili je bio bliži onome što su bile vizije građana, međutim on se nije poklopio s vizijama i potrebama institucija i njihovog viđenja, kako pristupiti upravljačkoj strukturi. Ono što kažu iz UNESCO-a, a to je da je to stvar dogovora i da svaka sredina treba pronaći model koji će omogućiti dobro funkcioniranje. Vide se izvjesne napetosti, pojavilo se pitanje do koje mjere sada građani imaju mogućnost utjecati na donošenje odluka. U Planu je sad ugrađena upravljačka struktura koja se sastoji od nadzornog i izvršnog odbora i koja na neki način može biti dobra, ali i bolja, no svakako je ovo oblik s kojim se može početi raditi, a prema potrebi se bude nadopunjavao i unaprjeđivao.

Ivanka Jemo: Žalosna sam s brojem sudionika, mislila sam da će to biti ogromna količina ljudi koja će biti zainteresirana za vaše izlaganje, no zahvalila bih se onima koji su se odazvali pozivu. Tijekom izlaganja sam primijetila da nisu unesene primjedbe koje smo imali od strane Povjerenstva, pogotovo one vezane za turizam u Akcijskom planu. Mislim da su bile vrlo konstruktivne i mislim da se čeka da se sve primjedbe objedine. Izbjegavala bih uporabu pojma 'rekonstrukcija'. Pred nama je ogroman posao nakon donošenja plana, mislim da ćemo dobiti sažete smjernice kako dalje, no biti će potrebna reorganizacija poglavito u gradskim funkcijama. Nadam se da će biti od koristi ogromna tehnička dokumentacija koja postoje u Zavodu za obnovu Dubrovnika. Pitanje je koliko je stanova za stalno stanovništvo, a koliko za iznajmljivanje. Nadam se brzom stavljanju Plana u funkciju.

Krunoslav Šmit: Mi smo još uvijek u javnoj raspravi i pričekat ćemo da prikupimo sve primjedbe i onda to ugraditi. Sve rečeno na tome sastanku se već ugrađuje u novu verziju dokumenta.

Marin Krstulović: *Carrying capacity* često kao grešku vežemo uz broj posjetitelja, a on to nije, već označava koliko posjetitelja jezgra može podnijeti, a da ostale funkcije mogu normalno funkcionirati (npr. dolazak hitnih službi). Funkcioniranje sustava mora biti prioritet. Još jedna opaska, na neki način moramo se osvrnuti na kruzing turizam, i razdijeliti ga od jednodnevnih posjetitelja, iako brojimo ljude, nismo uspjeli doći do toga koliki je utjecaj ljudi s broda, a koliko ovih jednodnevnih posjetitelja. Sitni segmenti koji su ostali imaju direktan utjecaj na svjetsko dobro. Moramo imati nekakve analize od izrađivača, one primarne analize koje su plaćene mislim da bi bilo dobro da se prilože jer bi Gradu i građanima se time značajno olakšao život.

Krunoslav Šmit: Sve one analize koje smo radili, ima jako puno analitičkog materijala i istraživanja, nismo mogli zbog dužine ugraditi u plan, ali smatramo da mogu biti dostupni. Dogovorit ćemo se sa ZOD-om koji bi to oblik bio primjeren da bude dostupan svima koji bi se željeli detaljnije upoznati s nekim od tema. Neke teme su bile već obrađene ranije u radionici o turizmu. Potrebno je napraviti Plan upravljanja rizicima u turizmu.

Davor Lucianović: Mislim da se može postaviti jedno pitanje, je li moguć Dubrovnik bez turista? Znači li to kraj Grada i svega? Mogu li se neka sredstva početi preusmjeravati u neke druge aktivnosti koje bi amortizirale nepredvidive situacije poput ove s COVID-om? Treba li razmišljati možda o nekim drugim vizijama i stilu života? Monokultura koju donosi turizam umrtvljuje Grad, a pogotovo izletnički turizam koji ne teži razvijanju kvalitetnog turizma.

Krunoslav Šmit: Naš stav je da Dubrovnik ne treba biti monokulturalan, turizam ne treba biti jedina aktivnost koja uspijeva. Smatramo da bi trebao imati mogućnosti da se u svome razvoju u nekim drugim aktivnostima i da one teku paralelno. One bi trebale osigurati manju osjetljivost na krizu kao što danas svjedočimo. To se ne događa samo po sebi, pitanje je kako ostvariti takve aktivnosti.

Đuro Capor: Zamolio bih izrađivače da se što konkretnije izjasne vezano uz „*carrying capacity*“, još ga nemamo nego ostaje za budućnost kao jedna od akcijskih mjera. Rekli ste da će se plan raditi u hodu i mijenjati, mislim da je ta vrsta rečenica nešto što ne očekujemo.

Krunoslav Šmit: Metodologije koje su se koriste za utvrđivanje „*carrying capacity*“ prije Plana nisu imale dijalog sa građanima koji je također izrazito važan u definiranju. Smatramo da se radi o procesu i da je potrebno uspostaviti taj proces i da je potrebno voditi brigu o tome. Naime, kod planova jest plan kao dokument, kao ideja, nacrt ili iskaz onih želja koje želimo ostvariti u prostoru i taj plan je nepromjenjiv i on se ne može u hodu mijenjati tako da ga prilagodimo nekim dnevnim potrebama, kada kažem da se u planu može nešto promijeniti taj postupak mora proći sve ispočetka, svi se moraju izjasniti. Planove je potrebno povremeno mijenjati u nekom vremenskom odmaku zbog nekih objektivnih okolnosti koje se dogode, a na koje ne možemo računati pri samoj izradi, ali ne tako da provoditelj ima slobodu da odlučuje o tome što želi ili ne želi već da se provede cjelokupni postupak, a on uključuje sve dionike.

Mario Gregar fleksibilnost plana vidljiva je isključivo kroz financijske planove koje će izrađivati Izvršni odbor, okvir je tu i on se mora poštivati.

Jana Vukić se nadovezuje na metodologiju određivanja *carrying capacity*. UNESCO nudi jedan važan regulatorni mehanizam, odnosno lokalno znanje. Metodologija se uvijek može provjeriti prema tome što ona stavlja u prvi plan te nije važno tko je izrađivač, već što je rezultat. Dubrovnik je mala, krhka jezgra, a lokalna mreža socijalnog kapitala omogućuje procjenu kvalitete metodologije.

Saša Poljanec-Borić: Povjerenstvo je senzibiliziralo problem procjene *carrying capacity* u ovoj studiji i upozorilo izrađivača na spoznaju procesa u kojem se našao Dubrovnik – nakon izrade Plana južnog Jadrana, Dubrovnik ušao u proces intenzivne turistifikacije i izgradnje hotela. Promjena nacionalnih političkih agendi uzrokovala između ostalih razvoj privatizacije. Povjerenstvo nastoji usmjeriti izrađivača da razumijevajući ovaj proces dođe do konkretnih preporuka.

Krunoslav Šmit: Zahvaljujem svima na sudjelovanju, ovo je bilo drugo izlaganje, javna rasprava traje do 6. ožujka, do tada ćemo prikupljati sve primjedbe. Ono što je moguće ugraditi ćemo u plan na najbolji mogući način jer su se neki dijelovi utvrdili kao neprimjerenima. Postoji veliki interes za podacima, no to donosi opasnost od krivih podataka. Nakon toga doći ćemo do unaprijedene verzije, čeka nas izvješće o svim koracima koji slijede.

Andro Vlahušić: Ako ne postoje alati niti politička volja za provedbu, ništa se neće postići.

Krunoslav Šmit je zahvalio sudionicima na sudjelovanju.

Mario Gregar je zaključio javno izlaganje.

4.3. Zapisnik sastanka s Povjerenstvom za monitoring nad izradom Plana upravljanja

Zapisnik posebnog sastanka s predstavnicima Povjerenstva za monitoring nad izradom Plana upravljanja tijekom javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ održanog 26.02.2021. g. s početkom u 9 sati na online platformi

Prisutni online:

Predstavnici Zavoda za obnovu: Mihaela Skurić, Amalija Pavlič, Irena Hrdalo

Članovi Povjerenstva: Bruno Diklić, Biserka Dumbović Bilušić, Antun Baće, Jelka Tepšić, Marina Oreb, Ivanka Jemo, Ivona Vrdoljak Raguž, Saša Poljanec Borić, Ana Marinković, Marin Krstulović

Predstavnici izrađivača: Krunoslav Šmit, Hrvoje Carić, Ana Portolan, Mario Gregar

Zapisnik:

Bruno Diklić: Uvod u sastanak.

Mario Gregar: Uvod u temu predmeta sastanka.

Ana Portolan: Analiza stanja pokazala da u Dubrovniku postoji nekontrolirani razvoj turizma koji negativno utječe na grad i stanovništvo te postoji potreba za održivim turizmom s mjerljivim podacima učinka na različite sfere (ekonomija, lokalna zajednica, okoliš,...). Potrebna je Strategija razvoja turizma. Dubrovnik nema akcijskih planova za pojedine turističke elemente. Kontekst pandemije. UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Online Toolkit ima 10 koraka, oni za turizam su uvršteni. Problem nedostatka uključivanja lokalne zajednice i poslovnih subjekata u odluke vezane za turizam. Nedovoljan naglasak na tradiciji i autohtonosti proizvoda. Potreban Model upravljanja posjetiteljima i neprestano ga razvijati. Napraviti bazu podataka i uspostaviti praćenje održivog turizma- detektirati pokazatelje karakteristične za to područje i označiti granice. Ulaganja trebaju biti transparentna. Lokalno stanovništvo traži da se vrati život u Staru jezgru. Ako se ograniči razvoj turizma, biti će gospodarski problem – potrebno je kvalitetno upravljati turistima i turizmom. Terminološki problemi otklonjeni. Promjene cilja/aktivnosti, unutar svake aktivnosti: definirali dva pokazatelja (tablica). Brojnost različitih istraživanja onemogućuje vidjeti kojim se smjerom treba ići. Potrebno rasterećenje zaštićene kulturne baštine – koliki udio turizma izvan sezone i izvan užeg turističkog područja.

Hrvoje Carić: Problem zaštite okoliša leži na višoj, nacionalnoj razini – kazne od EU. Analiza troškova i koristi kruzing turizma bi mogla biti od koristi za planiranje daljnjeg razvoja.

Saša Poljanec Borić: Krenuti od UNESCO Sustainable Tourism Toolkit. Prva dimenzija – Know your destination, ići kvalitativno, a ne kvantitativno. Točka 2.5.5. nedostatak perspektive, prekratko, treba objasniti uzroke i posljedice raznih promjena vlasti i djela na razvoj turizma u Gradu. Problem je u 50 godina dirigitiranog/spontanog rasta. Točka 3.2. se tek onda može definirati, ključne izazove za svjetsko dobro – endogeni, monokulturna ovisnost, gentifikacija i urbano razlijevanje, izazovi okoliša. Može se pretpostaviti da će doći do krize mobilnosti zbog potrebe socijalnog distanciranja. Na osnovi toga treba resetirati ponudu u smislu odčepeljivanja žarišnih točaka. Time bi dokument dobio na planerskoj vrijednosti.

Ana Marinković: Deskriptivni dio je dobro napisan, no treba unositi promjene jer se neki dobro raspisani dijelovi mogu jako loše odraziti u akcijskom planu. Kontekst pandemije se može uvesti u

Akcijnski plan te se može i revizija onda lakše napraviti. Može li se kod 10.1. odvojiti sustav upravljanja posjetitelja i izrada plana nosivih kapaciteta? Turistička zajednica ne bi trebala biti nadležna u izradi plana nosivog kapaciteta jer se on mora raditi prema potrebama građana, a ne turista.

Marin Krstulović: Odvojiti posjetitelje (kruzeri) i turiste (oni koji ostaju) – nije se još ulazilo u pozadinu tko radi gužve zapravo na ulasku u Grad. 10.2. i 10.3. su međusobno povezani.

Hrvoje Carić: Dostupnost Dubrovnika će se povećati s otvaranjem Pelješkog mosta te povećanjem low-cost aviokompanija. Problem pandemije je što još nije relativno jasna niti se može osloniti na nešto sa sigurnošću. Nedostatak povratnih informacija na napravljenu analizu. Formalni dokument – Strategija razvoja turizma Faza 1., solidan je i većinom može u provedbu, a neki dijelovi u korekciju. Odredbe za kruzning turizam trebaju biti ponovo razrađene. Postoji potreba za konkretnim informacijama. A digital response system to mitigate tourism. The case of Dubrovnik. Puno toga je odrađeno, a u fazi primjere treba preći u konkretizaciju.

Ana Marinković: U akcijskom planu moraju postojati mjere za ograničavanje broja kruzerskih posjetitelja. Dubrovnik je ugrožen od jednodnevnih posjetitelja, problem postoji, a tu cost-benefit analiza nije dovoljna. Kriteriji za nosivi kapacitet moraju biti stanje života u njemu, ne mogu biti fleksibilni. Promet kao najproblematičniji u raspisu Akcijskog plana – zagušenje je veći problem od prometne povezanosti.

Mihaela Skurić: Da li je u ovom dokumentu izrađivaču prihvatljivo da se detektiraju pokazatelji održivosti i da se već sad u planu upravljanja oni navedu?

Saša Poljanec Borić: Ako se pravilno postavi problem na horizontalnoj razini, može se doći do rješenja. Mjere za neuralgične točke koje konstituiraju ključna žarišta problema na destinaciji (broj iskrcavanja posjetitelja s kruzera, broj ulazaka na Pilama i Pločama, promet u kretanju i mirovanju u buffer zoni jezgre i postavljanje općih parametara). Plan je intersektorski i interdisciplinarni, iz analitičke cjeline svesti tekst turizma pravilno adresirajući probleme tri razvojne faze do krajnje tih neuralgičnih točki. Istraživački plan svesti na aktivnosti u prostoru.

Ivona Vrdoljak Raguž: Kruzning turizam – povećanje broja ticanja izvan sezone, a u sezoni smanjiti – disperzija i ravnomjerniji raspored tijekom godine. Nada za revitalizacijom turizma. SMART metodologija za ciljeve kako bi oni bili mjerljivi i korisni za daljnje odluke i zaključke.

Mario Gregar: Financijske vrijednosti nisu stavljene, prof. Jokilehto tvrdi kako UNESCO-vi planovi upravljanja ne sadrže financijske planove jer je provedba definirana nizom dionika od kojih svaki ima svoj proračun. Problem jer je financijske planove obavezno potrebno uskladiti s proračunom i obratno, a to trenutno nije moguće. SMART pokazatelji prihvaćeni prema prijedlogu građana. Dokument za razdoblje 2020.-2025., preporuka 2021./2022.-2026./2027. Treća kategorija prioritizacije - dio počinje na početku provedbe, no veći dio treba u kategoriju III koji ide u sljedeće razdoblje jer je dugoročno.

Marin Krstulović: 4.4. uvod dodati stvari (kakav je turizam), pozitivne i negativne posljedice tog turizma.

Mihaela Skurić: Navesti godinu početka provedbe određene aktivnosti.

Ivanka Jemo: Prijašnja verzija imala višak koji je izbačen, a možda time i previđene nešto bitno. Prostorna dimenzija se može inkorporirati u svaku točku 10.1.-10.6. da se onda konkretiziraju neki problemi. Nedostaje redistribucija i disperzija turističke ponude na kontaktne zone.

Ana Portolan: Prijedlog – da se analiza stanja sažme, da se detektiraju neuralgične točke i da taj dio bude dorada svih komentara koji nedostaju. Unutar aktivnosti 6, koja je inicijalno bila šira, bila je redistribucija sadržajne ponude na okolne općine i da se dogodi prostorna disperzija i tako rastereti svjetsko dobro.

Saša Poljanec Borić: Dio napravljene analize se treba transponirati na prostor pod zaštitom kroz sve tri dimenzije. Više tipova turističke ponude fokusira turiste u središte. U buffer zone se distribuira prostor. U zoni settings akutni problem urbanog razlijevanja i stvaranja linearnog razvoja naselja – plaže. Place-specific dijelovi koji će Plan napraviti dubrovačkim da ugrađuje koncepte UNESCO i da je dio Toolkita.

Ana Portolan: Inicijalno tražili podatke po zonama, međutim razni potrebni podaci na tim razinama ne postoje. Bilo je više turističkih noćenja, a manja ugroženost zaštićene baštine; teško postaviti granicu zbog nedostatka podataka.

Saša Poljanec Borić: Ne može biti dugoročni razvoj turizma bez regulacije, treba se osloniti na točke u vremenu (npr. kad je gradonačelnik regulirao broj kruzing turista u Dubrovniku). Može se okvirno pretpostaviti vremenski okvir i kad je došlo do točke kulminacije. Treba postaviti sistem neuralgičnih točaka i definirati mjesno-specifičnih neuralgičnih točaka što je naša destinacija danas. Provesti ekonomsku analizu u mjesno-specifičnu analizu.

Ana Marinković: Zamolili sastanak civilnog društva s dijelom izrađivača za daljnju raspravu nekih tema.

Ivanka Jemo: 80-ih detaljni provedbeni urbanistički plan kad je anketirano svo stanovništvo jezgre; najveće nezadovoljstvo je bilo onime što pravi turizam, a ne služi funkciji stalnih stanovnika.

Hrvoje Carić: Temeljni problem što Dubrovnik nikad nije odredio koliko turizma mu je dovoljno. Treba inzistirati na prikupljanju svih dosadašnjih znanja i iskustava na jednom mjestu da se ne bi uzaludno tratile vrijeme. Uspostaviti sustav kontinuiranog praćenja.

Bruno Diklić Zahvaljuje se svima i završava sastanak.

4.4. Zapisnik sastanka s predstavnicima civilnog društva

Zapisnik posebnog sastanka s predstavnicima civilnog društva tijekom javne rasprave o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ održanog 02.03.2021. g. s početkom u 17 sati na online platformi

Prisutni online:

Predstavnici Zavoda za obnovu: Amalija Pavlič, Irena Hrdalo

Članovi Povjerenstva: Ivanka Jemo, Ana Marinković, Antun Baće, Jelka Tepšić, Marina Oreb

Predstavnici izrađivača: Damir Pološki, Ognjen Čaldarović, Jana Vukić, Sanja Klempi-Bogadi, Mario Gregar

Ostali³: Kiti Jurica Korda, Milana Romić, Ivan Viđen, David Kabalin, Ivo Kara Pešić, Petra Marčinko, Marko Špikić, Svjetlana Jelavić Dean, Ivo, IK, AP, BS

Zapisnik:

Mario Gregar otvara sastanak i pozdravlja prisutne. Upute za sudjelovanje.

Ana Marinković pozdravlja prisutne. Predlaže da se Turizam samo predstavi te da se odgovara na pitanja o Prometu i Socijalnom kontekstu.

David Kabalin: Tema buffer zone i nedostatka mjera za primjenu na tu zonu. Poanta buffer zone je zaštita glavne zaštićene zone, a s njom dijeli cijeli spektar problema. Zato bi bilo pogrešno ju tretirati na neki drugi način, pa shodno tome mislim da je jedino ispravno da se mjere napravljene za glavnu zonu primjenjuju i na buffer zonu.

Mario Gregar ističe da se prethodno kod cilja 7. za svaku pojedinu aktivnost definiralo na koju zonu ima utjecaj te se kasnije prema preporuci stručnjaka stavilo da utječu jednako na sve zone.

Jana Vukić: Potvrđujem navode Kabalina i istaknuli smo to u analitičkom dijelu. Poklapaju se problemi zagađenja i utjecaja turizma, ali su možda sadržajno različiti (u luci i u Gradu npr.). Bolje će se brojke znati nakon Popisa stanovništva.

Damir Pološki: S aspekta prometa, manje-više se ništa neće graditi/dograđivati u samoj jezgri, tamo će se dalje odvijati mirni promet biciklista, pješaka i dostavnih vozila. Sve ostalo se odnosi na buffer i kontaktnu zonu (npr. cilj 11).

Ana Marinković: Voljela bih da se detaljnije dotaknemo mjera. Za prvi dio mjera, ono što je problem je što se iz samih mjera ne vidi gdje će one biti provedene jer se tako ostavlja izvršnom tijelu, čini mi se da neće biti dovoljno stručnosti da se odredi gdje će se mjere provoditi i mislim da je to nužno ili barem u nekom dijelu definirati sada. Povijesni vrtni grad ima svoje značajne vrijednosti. Treba se domisliti kako konkretizirati. U pogledu prometa, problem je puno veći jer je zapravo nemoguće gledati promet u buffer zoni i settingu kao jedan problem. Uža zona ima specifičan problem koji nema veze s ostatkom grada, u jednom trenu se planiralo rušiti paviljone ispred zgrade rektorata jer kamioni nisu mogli proći. Mi moramo smisliti mjere koje se mogu donijeti hitno, prije donošenja GUP-a. Mi ne možemo pokriti sve probleme – prevelike brzine, javna vozila, problem vozila koja ne idu na održivi pogon (to se sve

³ Dio sudionika online nije naveo puno ime i prezime. Iz tog razloga, korišten je „nickname“ korišten na komunikacijskoj platformi.

može riješiti konkretnim mjerama). Zato me zanima ako možete reći koje se to konkretne mjere mogu donesti brzo?

Mario Gregar predložio da se u Akcijskom planu doda kategorija Prostorni fokus i da se unutar toga sugerira što se odnosi na buffer/kontaktnu zonu i jezgru. Prijedlog usvojen.

Damir Pološki: Potrebno je napraviti SUMP, on je sljedeći korak prije GUP-a. GUP će iz njega dobiti input o mjerama i financijskim okvirima. Cestovni sistem u Gradu se ne može riješiti već 30-ak godina. Problem prometa Grada nisu samo turisti, već i stanovnici okolnih područja koji dolaze raditi/školovati se i obavljati ostale aktivnosti u Grad. Jedna cesta koja postoji je preopterećena te umjesto ulaganja dodatno u ekološki neprihvatljiv sustav, bolje je uložiti dvostruko više u metro. Svi se toga boje, i u Zagrebu isto, a metro jedno od rješenja koje bi se trebalo inaugurirati u sklopu SUMP-a kojim će se poboljšati sustav, onda sva ta bušenja Srđa neće biti potrebna. Metoda specifikacije zona je prihvatljiva.

Ana Marinković: Preferirala bi da se buffer zona Grada tretira kao posebna i da se brzo riješi, bez kompleksnog uplitanja u veće sustave.

David Kabalin: Slažem se s dodavanjem kategorije Prostornog fokusa. Čini mi se da prometna studija iz 2012. godine ne može biti osnovna za daljnja, nova planiranja, trebala bi novija. Nisam siguran može li SUMP zamijeniti prometnu studiju u potpunosti. Može li se izraditi jedan zajednički dokument koji bi obuhvaćao sve navedeno?

Damir Pološki: SUMP se bazira na niveliranoj studiji, mezoskopskom prometnom modelu. Nivelacija prometnog modela je nužnost, potom se grade mjere i financijski plan, struktura, monitoring itd. Slažem se da je 2012. studija zastarjela.

Petra Marčinko: Akcijski plan nije toliko detaljan, nema razrađen sustav praćenja. Kod održivog razvoja je izvrsno da postoji praćenje socijalno-ekonomske statistike u staroj gradskoj jezgri. Trebalo bi razmisliti o dodatnim dionicima osim samo Grada Dubrovnika i volontera koji imaju kapaciteta za prikupljanje podataka jer je to onda mjera za sve ostalo što se proteže u Planu poput kvalitete života itd.

Mario Gregar: Za svaku aktivnost su definirani pokazatelji prema prijedlogu građana. Strukturiran je opsežan sustav praćenja kroz pokazatelje i aktivnosti Izvršnog odbora.

Jana Vukić: Teško je definirati pokazatelje jer dio toga je obaveza Hrvatske u vidu digitalizacije, čime bi se dobio direktan uvid u stanje i mišljenja stanovnika. Građani su zainteresirani za to, jedan od primjera je Dubrovnik Smart City, a to bi trebalo biti na svim dionicima, ne samo na Gradu. Teško je reći da je to idealni model, još je rano. Starije stanovništvo teže može ići na digitalno, treba razviti mjere na različite načine. Postojati će različite razine prikupljanja podataka, a Zavod bi bio baza za prikupljanje podataka, Grad Dubrovnik samo u funkciji izvršnog aspekta. Hrvatska je na niskoj razini digitalizacije u usporedbi s ostalim zemljama EU. Prijedlozi su dobrodošli.

Sanja Klempić-Bogadi: Logično je da bi Zavod i Grad trebali biti glavni akteri prikupljanja statistike. Vitalnu statistiku prikuplja matična služba. Iz Grada idu podaci u DZS. Nepovoljno je trenutak izrade Plana jer je Popis stanovništva bio davno. Uпитno je redovno održavanje nadolazećeg Popisa stanovništva. Za kvalitetne podatke je bitno imati registar stambenih jedinica (to ne postoji ni na državnoj razini), lokalna uprava ga može napraviti te registar stanovništva (iz njega) koji je i političko pitanje, no to daje jedinu mogućnost sustavnog praćenja. Problem su lažne prijave ljudi i mjesta stanovanja, a to sa sobom donosi mnogo problema poput sive ekonomije. Postoji mogućnost nagrade točnosti podataka. To je problem države, a ako se unose nekvalitetni podaci, neće se dobiti niti dobri rezultati ni mjere. Nerealno je da će se bilokakvim mjerama povećati broj stanovnika u jezgri u narednih pet godina, osim doseljavanja, a za to nema stambenih jedinica za stanovanje. Treba se zaustaviti proces turistifikacije, a to je demografski jako težak proces.

Ana Marinković: Kao mjeru za unutar zidina ili šire područje bi se mogao napraviti registar jedinica, a problem bi mogao biti s užim područjem kontaktne zone. Mjera 7.2. bi trebala biti proširena i na uže područje buffer zone jer ima vjerojatno 95% istih problema kao i unutar zidina pa se ne bi trebalo odvajati.

Svjetlana Jelavić Dejan: Kroz Plan upravljanja Gradom se neće i ne može riješiti problem prometa Grada. Za Plan upravljanja treba upozoriti projektante da Grad nije turistička destinacija kojem trebaju podzemni tuneli i brzi dolasci s luke i iz aerodroma, nego da ih se obavijesti koliko Grad može primiti turista te naglasiti da Grad pokušava i dalje biti živ. Prije je upravo taj živi srednjovjekovni grad činio privlačnost Dubrovnika, a živim su ga činile funkcije Grada koje su postupno gašene. U Akcijskom planu nema konkretnih mjera koje bi vratile Gradu njegove osnovne funkcije. Stari plan Grada (UPU) je nosio sve te mjere i procijenio sve funkcije, a taj plan je nažalost maknut. Danas postoje zapreke u vidu privatnog i javnog, no smatram da bi se svejedno nešto moglo napraviti.

Ognjen Čaldarović: Dubrovnik je sabijen u funkcijama, na malom prostoru ima masu funkcija od kojih su neke za stalne stanovnike, a neki za posjetitelje. Dubrovniku je ekonomska potreba diverzifikacija funkcija. Potrebe se mijenjaju iz godine u godinu. Stari grad je reduciran na „fasadu“, no jednostavno od toga Grad živi te toga moramo biti svjesni. U Zagrebu su se primjerice funkcije reducirale zbog potresa. Treba se zadržati poznata slika Dubrovnika, a pritom ne mijenjajući previše toga.

Jana Vukić: Kroz održivi razvoj bi se trebale regulirati potrebe i sadržaji u Starome gradu, danas nije moguće samo gledati stalne stanovnike, već je nužno uračunati i turiste. Moramo biti otvoreni raznim vrstama turizma (digitalni nomadi itd.), a to bi moglo potaknuti dugoročnije ostanke, čime bi se vratio dio funkcija. Revitalizacija je složen proces. Održivi grad kao živi grad, a ovo je prilika spajanja inovativnog i očuvanja baštine te potencijalno može biti primjer drugima.

Ivanka Jemo: U točki 3. je prvo stavljena potreba izrade konzervatorske studije, a kao drugo izrada urbanističkog plana s detaljnom razinom obrade. Potom se išlo u detaljniju razradu u točkama. Trebalo bi obnoviti podatke studije iz 80-ih godina te usporediti s današnjima.

Ivan Viđen: Buffer zonu bi trebalo pojačati jer ona ne samo da ima baštine vrijednosti te ono što se događa u Gradu događa se i tamo. Mislim da bi trebalo ugraditi dodatne alate u vidu demografskih mjera i slično. Kako će se rasteretiti turizam, jer svi koji dođu (bar prvi put) žele vidjeti upravo jezgru?

Damir Pološki: Broj turista s kruzera se regulirao u odnosu na 2013. godine kad je bila krizna situacija. Umirio se broj i ne raste.

Sanja Klempić-Bogadi: Načelno se može biti zadovoljan da je Dubrovnik kao živi grad ušao u Plan upravljanja. Grad Dubrovnik je u međuvremenu izradio Demografsku strategiju razvoja Grada.

Kiti Jurica Korda: Cilj 6. – prema Akcijskom planu, smatrate li da je mjera izrade Zelenog katastra dovoljna za unaprjeđenje zelenila i prirodne baštine? Spominje se da je u izradi krajobrazna studija, no zanima me u kojoj je fazi? To bi imalo smisla kad ne bi već dobar dio vrtova bio uništen, postoje li jasnije i konkretne mjere? Poput zabrane sječe, ad hoc aktivnosti itd. Koliko ima prostora za kontrolu svakodnevnih devastacija?

Mario Gregar pojašnjava potrebu izrade zelenog katastra i mogućnosti brzog financiranja zbog ciljeva zelene i digitalne tranzicije. To je podloga za daljnje aktivnosti održivog upravljanja zelenilom u gradu.

David Kabalin: U pogledu vrtova, treba razdvojiti zelenilo i povijesne vrtove, a zaštite potonjih bi se trebala ostvariti kroz konzervatorsku podlogu i njezinu implementaciju. Zadovoljstvo građana je pokazatelj, no nije relevantan za sve, za neke su bolji numerički čimbenici. Iznenadilo me da su kruzeri u potpunosti zanemareni u Planu upravljanja, dok se u medijima to stalno prikazuje.

Mario Gregar pitanje kruzera je u međuvremenu ugrađeno u akcijski plan temeljem javne rasprave.

Kiti Jurica Korda: Trebalo bi postojati preveniranje elementarnih nepogoda, a ne samo katastrofa jer i one naprave dovoljno štete građanima. Otkako je betonizacija napravljena, poplave su česte jer nedostaje drveća da upija vodu. Treba voditi računa o sadnji stabala i sječi.

Ognjen Čaldarović: Treba izmijeniti termin 'upravljanje katastrofom' jer je prejak i teško ga je kontrolirati. Bolje se može upravljati rizikom koji potom dovodi do katastrofe ukoliko se ne reagira na vrijeme. Absurdna situacija s lošim upravljanjem koje rezultira sječom stabala.

Ana Marinković: Ukazuje na veličinu problema upravljana zelenim površinama gradske tvrtke Vrtlar i daje primjer jeftinog rješavanja povijesnih vrtova. Nedostatak brige od gradske tvrtke otežava situaciju. Nije dovoljna cost-benefit analiza, već se trebaju dati jasne smjernice za ograničavanje kruzinge turizma. Kao kriterij za studiju nosivog kapaciteta ne treba postaviti nikakvo zadovoljstvo posjetitelja, nego omogućavanje normalnog života u Gradu. Ta mjera bi se trebala prebaciti u drugu sekciju kako bi se simbolički pokazala odluka da se turizam gleda kroz potrebe građana, a ne punjenje gradskog proračuna. Uz to, mogla bi se staviti mjera revizije Strategije turizma pogotovo radi post-pandemijskog procesa.

Mario Gregar: Nadopunit će se mjera 6. prema prijedlogu. Plan nosivog kapaciteta mora metodološki ostati u okviru postojećeg cilja, jer je UNESCO Sustainable Tourism Toolkit glavni dokument po kojem se usmjerava održivost i turizma i prostora u cjelini, a sukladno UNESCO-vim smjernicama.

Ivan Viden: Ja sam se primarno referirao na Strategiju turizma i post-pandemijski proces te bi trebalo provesti reviziju, s obzirom na novonastali društveno-gospodarski kontekst. U vezi upravljačke strukture, udruge koje aktivno rade su uključene samo s jednim predstavnikom, a iz upravnom odbora su izbačene, što se nije smjelo dogoditi. U pogledu *carrying capacity*, on je potreban jer i dalje nije napravljen za najvažnije lokacije u Gradu, a nije ni u proračunu Grada za 2021. godinu, iako je to jedan od prioriteta Grada.

Snježana Jelavić Dean: Sve rasprave o zelenim površinama su nepotrebne jer su te površine u prostornim planovima već prenamijene iz zelenih u mješovito i to se provodi. Kroz provedbu Plana upravljanja bi trebalo uputiti zahtjev javnoj upravi za određene zahvate.

Ivo Kara Pešić: Problem koncesija je poprimio velike razmjere. To je onda i povezano sa sigurnošću građana u hitnim situacijama, poput primjerice požara i kad vatrogasno vozilo nije moglo pristupiti. Pitao bih koji je mehanizam predviđen za prekomjerne koncesije? Također, problem betoniranja dijelova Grada koji nikad prije nisu bili betonirani i time se stvara problem poplava za vrijeme velikih kiša. Problem zvučnog zagađenja u kafićima i restoranima, na koji način bi se to moglo zabraniti?

Ognjen Čaldarović: Koncesioniranje je jedan novi oblik sprječavanja privatnog vlasništva u korist javnog dobra. problem je što je postoje kriteriji što se može iskoristiti za koncesiju, npr. problem su koncesije plaža u Dubrovniku i to onda nosi problem fragmentacije (ne)kvalitete gradskog prostora. S javnim dobrom postoji još mnogo stvari koje se trebaju poboljšati i bolje usmjeriti za daljnji razvoj.

Mario Gregar Već je predviđen poseban cilj za ta pitanja.

David Kabalin: Postoji dokument Plan korištenja javnih površina koji se redovito ažurira i uočavaju se neke promjene. Za buku od kafića i restorana, treba se napraviti neki razmjer, a ne da netko tko ima 20 m² unutra ima terasu od 200 m².

Ana Marinković daje završnu riječ.

Mario Gregar završava sastanak i zahvaljuje se prisutnima.

5. MIŠLJENJA, PRIJEDLOZI I PRIMJEDBE SUDIONIKA U JAVNOJ RASPRAVI

Tijekom javne rasprave, odgovori na komentare, prijedlog i primjedbe dani su u četiri kategorije:

- usvojeno – komentar, prijedlog i primjedba u potpunosti usvojeni
- usvojeno/pojašnjeno – komentar, prijedlog i primjedba je u skladu s već postojećim tekstom, ali je u tekst dodano pojašnjenje
- pojašnjeno – komentar, prijedlog i primjedba je pojašnjena zbog specifičnosti i ograničenosti dokumenta Plana upravljanja
- odbijeno - komentar, prijedlog i primjedba odbijen uz pojašnjenje

5.1. Komentari, prijedlozi i primjedbe stručne recenzije

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
Sadašnji je nacrt znatno poboljšan i sad ima značajna i profesionalna poglavlja, posebno o zakonskom okviru te akcijskom planu upravljanja. S njima su uspostavljene sve komponente plana upravljanja svjetskom baštinom i isti se može prenijeti u sljedeću fazu kako bi se dovršio i revidirao. Moji prethodni komentari koje sam iznijela o potrebi uređivanja i provjere točnosti i dalje prevladavaju u ovom nacrtu.. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Dokument prošao reviziju i lektoriranje. Mogući problemi uslijed prijevoda. Prethodni komentari iz studenog 2020. su svi usvojeni te je „change log“ dostavljen ZOD-u i gđi. Lisitzin na uvid. Na temelju prijedloga Povjerenstva, u međuvremenu su izrađene dodatne izmjene zbog čega neke od izmjena nisu direktno vidljive prema prethodnim komentarima. U nastavku prikaz novih izmjena.
Upravljanje održivim turizmom - ključni izazov prema monitoringu od strane svjetske baštine - trebalo bi imati veći fokus u planu upravljanja. Riješeno je fragmentirano u različitim dijelovima nacrta. Priznaje se potreba za analizom nosivog kapaciteta, ali plan upravljanja bi trebao postaviti vodeća načela, u skladu s međunarodnim standardima, koja će se razviti u akcijskim planovima. Treba razmotriti strategije i standarde Programa održivog turizma svjetske baštine. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Prema zahtjevu, tekst je stavio veći fokus na načela monitoringa i usmjeravanja za nosivi kapacitet uklopljena u vezane standarde. Više detalja o provedbi aktivnosti prikazano je u novom nacrtu Plana upravljanja (turistička strategija, plan nosivog kapaciteta), dok su parametri i pokazatelj prošireni i specificirani. Za ažuriranje teksta uvelike su korištene studije programa održivog turizma svjetske baštine, posebice UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit.
Pozitivnim aspektima upisa na popis svjetske baštine i potencijalima koje ovo nudi za lokalnu zajednicu, ne pridaje se velika pažnja. Poglavlje II o izazovima i dalje ostavlja dojam bilješki sa radionica o trenutnim problemima. Neophodna je analiza, zaključci i poveznice s ciljevima upravljanja i dalje s akcijskim planom - kako će se isti rješavati. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Svi izazovi pojašnjeni su također i u opisu tema akcijskog plana, kao seta ciljeva. Na taj način je osigurana povezanost izazova i ciljeva. Tekst izazova prilagođen.
Još jedan pozitivan zadatak plana upravljanja svjetskom baštinom također je povećati svijest i razumijevanje dobra i uključiti sve ciljne publike koje možda uopće ne znaju za svjetsku baštinu. Objasnjene su opći pojmovi kao što su autentičnost i cjelovitost,	usvojeno/ pojašnjeno	Unutar cilja 1, definirane su aktivnosti: 1.2. Uspostava Dijaloga svjetske baštine – multisektorska platforma koja uključuje najširi raspon dionika iz svih sektora,

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>ali koji su, na primjer, atributi koji podržavaju vrijednost "na licu mjesta" i kako na njih utječu izazovi, nije jasno. To bi trebalo biti napravljeno, kratko i ilustrativno, već u glavnom dokumentu radi boljeg razumijevanja ciljeva plana upravljanja. Dodatak sadržava samo ilustracije. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)</p>		<p>što predstavlja alat za građane i organizacije civilnog društva (udruge) koje su izniman potencijal i važna karika u provedbi Plana upravljanja. Dijalog svjetske baštine je ujedno i glavni alat za razvoj svijesti među dionicima i članovima lokalne zajednice, kao i posjetiteljima i turistima.</p> <p>1.3. Izrada i provedba Strategije za izgradnju kapaciteta dionika – unutar aktivnosti je utvrđeno: „Takvom strategijom potrebno je je informirati dionike i članove zajednice o politikama i strategijama očuvanja te senzibilizirati javnost o vrijednostima u prostoru na kojem obitavaju. Strategija bi trebala ciljati različite interesne skupine, uvodeći pritom relevantne teme prema potrebama svake skupine. Potrebna je podrška različitih državnih, županijskih i gradskih tijela i privatnih nevladinih organizacija koje također mogu biti dionici edukacija u svojim specifičnim područjima interesa. Treba uspostaviti suradnju s područjima kulturnih dobara u županiji i široj regiji, uključujući svjetsku baštinu, radi razmjene informacija, iskustava te predavača na seminarima i radionicama. Grad Dubrovnik vodi aktivni dijalog s građanima, no nužno je uvesti sustavnu edukaciju o odnosu javne uprave s izvaninstitucionalnim i izvanpolitičkim akterima, o komunikaciji s civilnim sektorom i participaciji građana u donošenju odluka kako bi se poboljšala javna svijest o upravljanju svjetskim dobrom i baštinom. Nadalje, treba naglasiti potrebu pružanja javno dostupnih relevantnih informacija te poticati inovativne i transparentne načine sudjelovanja u odlučivanju (od participativne izrade proračuna do sveukupnog poticanja gradskih četvrti i lokalnih odbora na definiranje i rješavanje trenutnih problema stanovnika).</p> <p>Jedan od ciljeva edukacije i obuke je razvoj razumijevanja očuvanja baštine i stručnosti u tradicionalnoj izgradnji, suvremenim korištenjem tradicionalnih tehnika i materijala na samom dobru, ali po potrebi i za okruženje, integralno očuvanje cijelog užeg i šireg prostora nekadašnje Dubrovačke Republike i dr.. To je preduvjet za primjenu intervencija usmjerenih prema očuvanju, te primjeni načela modernog očuvanja i restauracije u obnovi zgrada.“</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		Također cijeli cilj 5. usmjeren je prema unaprjeđenju razine svijesti učinkovitom edukacijom o očuvanju i održavanju svjetskog dobra. Dokument će ići na grafički obradu po usvajanju.
Opis koncepta i procesa svjetske baštine nije dosljedan, ima neke pogreške i treba ga pažljivo urediti. Kratki opis koncepta svjetske baštine od Jukka Jokilehta, iz prethodnih verzija, trebao bi biti uključen kao cjelina, po mogućnosti u osnovnom dokumentu ili u dodatku. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Jukka Jokilehto je dao preporuke za izmjenu navedenih poglavlja, a koje su integrirane u tekst. S obzirom kako je tekst prof. Jokilehta izmijenjen prema prijedlozima članova Povjerenstva, Izrađivač smatra kako bi vraćanje starog teksta bilo povratak na stanje od prije nekoliko mjeseci. Iz tog razloga, prof. Jokilehto izradio je kratke izmjene u postojećim poglavljima.
Funkcija plana upravljanja i njegova integracija sa postojećim sustavima pravnog planiranja i odlučivanja nije objašnjena. Kako se preklapa s mogućim sukobljenim procesima zakonskog planiranja te u lokalnom, regionalnom i nacionalnom donošenju odluka? Koja je uloga plana u ovim procesima? Ilustracije procesa donošenja odluka, kako za administraciju, tako i za uključivanje građana, bile bi korisne. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Plan upravljanja je nadređen drugim strateškim razvojnim dokumentima i prostornim planovima te daje smjernice i okvir za njihovo unaprjeđenje. Široka upravljačka struktura osigurava usklađenost aktivnosti s drugim alatima i mehanizmima. Akcijski plan u ovom kontekstu osigurava fleksibilnost provedbe predviđenih dokumenata. Akcijski plan predviđa izradu pojedinih dokumenata. Pojašnjenje dodano u IV1. Strateške aktivnosti.
Trebalo bi objasniti i sustav monitoringa stanja svjetskog dobra i kako će se on provoditi za Stari grad Dubrovnik. Općenito, više informacija, specifične poveznice i reference na programe i inicijative Svjetske baštine, priručnici za resurse i tematski programi dale bi daljnje smjernice zainteresiranim korisnicima. (Katri Lisitzin, 16.02.2021.)	usvojeno	Detaljan monitoring je definiran kroz akcijski plan s pokazateljima na razini aktivnosti. Navedeni pokazatelji doprinose unaprjeđenju „klasičnog“ nadzora svjetskog dobra koje provode nadležna tijela. Postojeći proces dograđuje se provedbom i praćenjem provedbe Plana upravljanja. Dodan tekst: „Kako bi se unaprijedile aktivnosti praćenja stanja svjetske baštine, postojeće aktivnosti nadopunjuju se aktivnostima praćenja provedbe Plana upravljanja. Time će praćenje stanja i razvoja OUV, stanja i razvoja povećanja razine svijesti građana i tijela, održivog razvoja i trendove te drugih podataka biti dograđeno praćenjem definiranih pokazatelja unutar akcijskoga plana. Izvršni odbor može pokazatelje doraditi, a kao podloga mogu se koristiti neki od UNESCO-vih programa i studija: World Heritage Capacity Building Strategy (UNESCO, 2011), Recommendation on The Historic Urban Landscape (UNESCO, 2011), UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit i brojni drugi dokumenti dostupni javnosti putem UNESCO-vih web stranica.“

5.2. Komentari, prijedlozi i primjedbe Povjerenstva za monitoring nad izradom Plana upravljanja (19.02.2021.)

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
U numeraciji aktivnosti je došlo do pogreške te je potrebno ispraviti.	usvojeno	Pogreška ispravljena.
U tablični prikaz akcijskog plana dodati kategoriju – Godina početka provedbe aktivnosti	usvojeno	Izmijenjeno vrijeme provedbe Plana 2021.-2026. Dodani prijedlozi početka provedbe. Izvršni odbor mora kontinuirano ažurirati tablicu akcijskog plana tijekom provedbe Plana upravljanja prema opisanom u nacrtu.
Prema projektnom zadatku obaveza izrađivača je pripremiti proračun za provedbu Plana i identificirati potencijalne izvore financiranja za provedbu Plana, te je isto potrebno obraditi, kako bi akcijski plan bio cjelovit, te dodati kategoriju – Procijenjena vrijednost.	pojašnjeno	„Kao što je bilo prethodno objašnjeno, proračun nije dio Plana upravljanja. Djelokrug ovog Plana je pružiti opće smjernice za različite javne i privatne dionike koji su odgovorni za planiranje i programiranje aktivnosti koje mogu imati utjecaja na svjetsko dobro, kontaktnu zonu i njegovo okruženje. Treba imati na umu kako je Plan upravljanja utvrđen za narednih pet godina, a različite institucije imaju i imat će godišnje i/ili polugodišnje proračune predviđene za svoje aktivnosti. Opseg Plana upravljanja daje smjernice koje treba uzeti u obzir. Npr., s obzirom na ekonomski utjecaj turizma za Dubrovnik, potrebno je da nadležne institucije pripreme program upravljanja turizmom, koji bi zahtijevao poboljšanje različitih usluga kako bi se uvažile i potrebe zajednice. Stoga bi različite institucije trebale surađivati svaka u okviru svojih resursa.“ – Jukka Jokilehto S obzirom kako Planovi upravljanja UNESCO WHP u pravilu nemaju financijske planove, Izrađivač preporuča da se isti ne ugrađuje u dokument. Izvršni odbor, međutim, ima zadatak ažuriranja akcijskog plana i povezivanja s mogućnostima financiranja tijekom provedbe, a svake godine izrađuje financijski plan koji je usklađen s proračunom tijela uključenih u provedbu pojedinih aktivnosti. Preporuka Izrađivača je ne integrirati financijski plan u glavni dokument. Kao dodatak za financijski plan i kao upute za moguće povezivanje aktivnosti s provedbom RRF i VFO u kontekstu zelene i digitalne tranzicije, Izrađivač je izradio prilog „V.4. Povezanost horizontalnih aktivnosti zelene i digitalne tranzicije“. Osim navedenog, dokument se usvaja u prvom kvartalu godine zbog čega bi pravilno povezivanje s proračunima javnih tijela bilo vrlo otežanom, posebice u kontekstu smanjenja troškova

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		uslijed oporavka od globalne pandemije COVID-19. Bilo kakva procjena financijskog okvira vjerojatno bi bila pogrešna, stoga će Izvršni odbor tijekom provedbe Plana utvrditi fleksibilan i ažuran prijedlog financijskog plana koji će se kontinuirano ažurirati.
U deskriptivnom dijelu naznačiti da se za svaku godinu mora napraviti financijski plan za realizaciju aktivnosti predviđenih u toj godini, sukladno raspoloživim izvorima financiranja za tu godinu.	usvojeno	U okviru poglavlja IV.2.2.2. Praćenje provedbe Plana upravljanja (str. 98.) dodan je tekst: „Preporuka je da Izvršni odbor za svaku godinu provedbe ovog Plana upravljanja izradi financijski plan za realizaciju aktivnosti predviđenih u toj godini, sukladno raspoloživim sredstvima i razvoju situacije u post-pandemijskom razdoblju.“
Za aktivnosti koje uključuju izmjenu/ donošenje zakona, nisu navedeni svi dionici odnosno nadležna tijela, budući da promjena zakona uključuje i Sabor i druga ministarstva. Potrebno u tom dijelu dopuniti.	usvojeno/ pojašnjeno	Procedura koja je utvrđena zakonskim regulativama ulazi u scenarij „business as usual“, stoga nije potrebno u tablicu stavljati svaki korak procedure koja je utvrđena zakonom. Međutim, u aktivnosti 1.6. „Usvojiti izmjene i dopune Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara“, utvrđena su nadležna tijela: MKM, Grad Dubrovnik, ZOD, ZZPUDNŽ, uz napomenu koja vrijedi za sve aktivnosti: „Upravljačka komisija (posebice Izvršni odbor) može tijekom procesa provedbe imenovati dodatne dionike za provedbu aktivnosti. Navedeni su glavni dionici koji su odgovorni za provedbu.“
Općenito revidirati nadležna tijela. Prijedlog je da se navode operativna i odgovorna tijela, i to glavne razine, odnosno Grad, Županija, Ministarstvo. Zavod je koordinator, pa ga ne treba navoditi u svakoj aktivnosti, osim u onima za koje je izravno zadužen za provedbu.	usvojeno/ pojašnjeno	Pojašnjeno je fusnotom: „Upravljačka komisija (posebice Izvršni odbor) može tijekom procesa provedbe imenovati dodatne dionike za provedbu aktivnosti. Navedeni su glavni dionici koji su odgovorni za provedbu.“ Iz navedenog, postojeći popis potrebno je smatrati sugestijom Izvršnom odboru, koji samostalno definira nadležna tijela i dionike. Popis ažuriran gdje je bilo potrebe.
Cilj 1 Uspostavljanje stabilne upravljačke strukture i kontinuirane izgradnje kapaciteta Aktivnost Uspostava Centara svjetske baštine spustiti na drugu razinu prioriteta, kao srednjoročne aktivnosti. Dijalog svjetske baštine – pobliže raspisati način formiranja takve platforme, programsko vijeće I slično.	usvojeno	Stavljena razina prioriteta II. Izmijenjen tekst aktivnosti 1.2. uslijed izmjena u upravljačkoj strukturi.
Cilj 2 Upravljanje povijesnim urbanim krajolikom	usvojeno	Dodana aktivnost 2.4:

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Prijedlog je nova aktivnost Inicirati uspostavu institucionalne veze između Ministarstva kulture i Ministarstva prostornog uređenja i graditeljstva formiranjem Uprave za povijesne gradove pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja. Pokazatelji: broj održanih sastanaka</p> <p>Kroz neposrednu suradnju uprave za povijesne gradove sa nadležnim Konzervatorskim odjelima uspostavila bi se poveznica prostornog planiranja i krajobrazne perspektive. Tendencija bi bila prepoznavanje povijesnih gradova kao ključnog prostornog resursa za koje bi se izrađivala prostorno planska dokumentacija.</p>		<p>Inicirati uspostavu Uprave za povijesne gradove.</p> <p>Dodano tijelo teksta:</p> <p>Tijekom provedbe Plana upravljanja, potrebno je inicirati uspostavu institucionalne veze između Ministarstva kulture i medija te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Institucionalna veza i suradnja između dva nacionalna tijela manifestirale bi se kroz formiranje Uprave za povijesne gradove pri Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Kroz neposrednu suradnju uprave za povijesne gradove sa nadležnim Konzervatorskim odjelima uspostavila bi se poveznica prostornog planiranja i krajobrazne perspektive. Tendencija bi bila prepoznavanje povijesnih gradova kao ključnog prostornog resursa za koje bi se izrađivala prostorno planska dokumentacija.</p> <p>Dodan pokazatelj:</p> <p>Broj održanih sastanaka, ciljana vrijednost 6</p> <p>Izrađivač upozorava na problem predloženog pokazatelja jer može utjecati na (ne)efikasnost provedbe. Broj provedenih sastanaka ne može biti mjerilo provedbe aktivnosti.</p>
<p>Cilj 2 Upravljanje povijesnim urbanim krajolikom</p> <p>Aktivnost 2.1. ima pogrešku, navedeno je izrađene izmjene i dopune GUP-a. To nisu izmjene i dopune, to je novi GUP. Ostalo je i u deskriptivnom dijelu teksta.</p>	usvojeno	Pogreške izmijenjene.
<p>Cilj 3. Osigurati očuvanje i održavanje dobra svjetske baštine u skladu s izvanrednom univerzalnom vrijednosti</p> <p>Aktivnost 3.4. U deskriptivnom dijelu teksta pojasniti izradu liste prioriteta. Ukoliko vlasnici ne mogu sami osigurati sredstva, uspostaviti sustav pomoći kroz programe u svrhu unaprjeđenja stanovanja. Programi mogu obuhvaćati izradu procjene stanja, projektne dokumentacije, prijave na fondove.</p>	usvojeno	<p>Dodan tekst „Lista prioriteta uzima u obzir dugoročne i kratkoročne aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se pojedinačna kulturna dobra adekvatno zaštitila i očuvala.“ ...</p> <p>„Kao potpora vlasnicima koji nisu u mogućnosti samostalno osigurati sredstva, razvit će se sustav pomoći kroz programe u svrhu unaprjeđenja stanovanja. Programi mogu obuhvaćati izradu procjene stanja, projektne dokumentacije, prijave na fondove. i dr.“</p>
<p>Cilj 3. Osigurati očuvanje i održavanje dobra svjetske baštine u skladu s izvanrednom univerzalnom vrijednosti</p> <p>Aktivnost 3.5. bi trebala obuhvaćati razvoj različitih programa sufinanciranja očuvanja i obnove graditeljskog nasljeđa, npr. zidni i stropni oslici, drvenarija, vanjska stolarija, kamena plastika, kupe kanalice, uklanjanje vanjskih jedinica klima...Predlažu se tri razine - sustav subvencija naručiteljima, poticaji za razvoj specijaliziranih obrta i edukacija tih obrtnika. Subvencije mogu biti raznolike npr. za račune, za osnivanje i održavanje specijaliziranih obrta.</p>	usvojeno	Izmijenjen naziv 3.5.:“ Razvoj programa sufinanciranja očuvanja i obnove tradicionalne gradnje“ te vezani termini „tradicijski“ u tradicionalni“. Dorađen tekst prema prijedlogu, a vanjska stolarija pojašnjena kao dodatak programa koji sada obuhvaća širu tematiku.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
Umjesto termina tradicijska koristiti tradicionalna gradnja.		Ažuriran pokazatelj: Broj provedenih projekata prijavljenih u okviru programa sufinanciranja očuvanja i obnove tradicionalne gradnje; ciljana vrijednost 20
<p>Cilj 3. Osigurati očuvanje i održavanje dobra svjetske baštine u skladu s izvanrednom univerzalnom vrijednosti</p> <p>Aktivnost 3.6. prijedlog Osigurati dodatna sredstva za konstrukcijsku sanaciju i aseizmičko ojačanje graditeljskog fonda svjetskog dobra. Pokazatelji: broj obnovljenih objekata godišnje</p> <p>Aktivnost treba obuhvatiti cjelovitu i sustavnu obnovu kao i težiti povećanju broja blokova zgrada koji se godišnje obnavljaju.</p> <p>U tekstu, na jednom mjestu govore o rekonstrukciji stambenog fonda, što nije prikladan izraz.</p>	usvojeno	<p>Naziv izmijenjen i dodan tekst. Izmjena pokazatelja: „Broj obnovljenih i aseizmički ojačanih objekata tijekom provedbenog razdoblja Plana upravljanja“, ciljana vrijednost „10“ (odnosi se na provedbu tijekom provedbenog razdoblja).</p> <p>Izmijenjen naziv aktivnosti 7.4.: „Obnova stambenog fonda i unaprjeđenje stambenih uvjeta radi postizanja otpornosti na rizik od potresa“.</p>
<p>Cilj 4. Osigurati učinkovit i pravovremeni nadzor svjetskog dobra</p> <p>Aktivnosti 4.1. i 4.2.* Pokazatelji provedbe moraju biti mjerljivi, npr.: broj izvješća, broj evaluacija, broj sastanaka, broj polaznika, intenzitet događanja.</p> <p>Anketa je horizontalni alat za ispitivanje stavova i povoljan je za provođenje na kraju promatranog razdoblja na reprezentativnom uzorku, te je prijedlog da se za pojedine aktivnosti koriste mjerljivi pokazatelji provedbe.</p> <p>Aktivnost 4.2.* Pokazatelji provedbe: hodogram praćenja, postotak uvećanja zaprimljenih i riješenih prijava</p> <p>* izdvojeno mišljenje Marin Krstulović smatra da broj edukacija ne osigurava učinkovit i pravovremen nadzor svjetskog dobra, te da dojam građana treba ostati kao pokazatelj.</p>	usvojeno	Izrađen je kompromis, za 4.1. su definirane edukacije, a za 4.2. je prilagođen pokazatelj koji uključuje mišljenje građana, ali o napretku nadzora u odnosu na početno stanje.
<p>Cilj 4. Osigurati učinkovit i pravovremeni nadzor svjetskog dobra</p> <p>Aktivnost 4.3. mehanizam treba unaprijediti u smjeru dijaloga, da to ne bude samo jednosmjerno.</p>	usvojeno	Dijalog podrazumijeva dvije strane za razliku od monologa. Dodano pojašnjenje: „Unaprijeđeni mehanizam potrebno je usmjeriti prema razvoju aktivnog dijaloga između građana i javnih tijela, kako bi se unaprijedila komunikacija i interakcija objiju strana.“
<p>Cilj 5. Unaprjeđenje razine svijesti učinkovitom edukacijom o očuvanju i održavanju svjetskog dobra</p> <p>Aktivnost 5.3. treba pokriti sve razine edukacije (od vrtića do sveučilišta), što treba biti vidljivo u nadležnim tijelima i dionicima.</p>	usvojeno	Navedeno je vidljivo kroz tekst koji glasi: „U razradi Strategije izgradnje kapaciteta potrebno je detaljno utvrditi potrebe za različitim tipom edukacija (odgojni i obrazovni programu u predškolskom i osnovnoškolskom sustavu, sveučilišni programi, cjeloživotno obrazovanje, specijalistički tečajevi, programi podizanja svijesti stanovnika i ostalih korisnika).“ Uključeni su svi obrazovni programi, od predškolskog odgoja do cjeloživotnog obrazovanja. Provedba se planira na temelju provedbe aktivnosti 1.3.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
		„Odgojne i obrazovne ustanove“ dodane kao dionik u provedbi, unatoč tome što su one ciljne skupine provedbe.
<p>Cilj 5. Unaprjeđenje razine svijesti učinkovitom edukacijom o očuvanju i održavanju svjetskog dobra</p> <p>Aktivnost 5.2. prijedlog Poticanje javne uprave na razvoj znanstveno istraživačke suradnje sa domaćim i međunarodnim institucijama Pokazatelj: broj subvencioniranih projekata / broj uključenih institucija</p> <p>Dubrovnik ima potrebu za znanstvenim istraživanjima vezanim za povijest jer nedostaju znanstvene studije, sinteze i objavljivanja arheologa i istraživača. Također postoji potreba za istraživanjem razvoja turizma u postpandemijskim uvjetima u povijesnim gradovima ili upravljanja graditeljskim nasljeđem u nastanjenim povijesnim gradovima ili prostorno-plansko adaptiranjem povijesnih gradova klimatskim promjenama.</p>	usvojeno	Naziv aktivnosti izmijenjen i dodan predložen tekst. Prilagođen pokazatelj: „Broj subvencioniranih znanstveno-istraživačkih projekata“, Dodan pokazatelj „Broj institucija uključenih u znanstveno-istraživačke projekte“, ciljana vrijednost 6 (uključujući i međunarodne institucije). Svakako je preporučljivo što više uključiti, a 6 je definiran kao minimum kroz navedeno provedbeno razdoblje.
<p>Cilj 6. Očuvanje i odgovarajuća valorizacija okoliša</p> <p>Prijedlog promjene naziva cilja 6. u Valorizacija i odgovarajuće očuvanje okoliša</p>	usvojeno	Naziv izmijenjen.
<p>Cilj 6. Očuvanje i odgovarajuća valorizacija okoliša</p> <p>Aktivnost 6.2 prijedlog promjene termina održivi razvoj u odgovorno korištenje. Pokazatelj nije dobro formuliran, potrebno preformulirati.</p> <p>Općenito, Lokrum je dio obuhvata Svjetskog dobra “Starog grada Dubrovnika” i treba biti obuhvaćen svom dokumentacijom koja će se izrađivati za svjetsko dobro, bilo da se radi o prostorno – planskoj dokumentaciji, konzervatorskoj podlozi, planu nosivog kapaciteta ili sl. Međutim, specifičnosti Lokruma iziskuju osmišljavanje dodatnih aktivnosti i pripadajućih jasnih pokazatelja u smislu odgovarajućeg očuvanja okoliša te se preporuča iste definirati u suradnji s JU Rezervat Lokrum.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Naziv izmijenjen: „Osigurati održivo i odgovorno korištenje i očuvanje Lokruma“</p> <p>Dodan tekst: „Lokrum je dio obuhvata Svjetskog dobra “Starog grada Dubrovnika” i treba biti obuhvaćen svom dokumentacijom koja će se izrađivati za svjetsko dobro, bilo da se radi o prostorno–planskoj dokumentaciji, konzervatorskoj podlozi, planu nosivog kapaciteta i sl. Specifičnosti Lokruma iziskuju prilagodbu aktivnosti i pripadajućih pokazatelja u smislu odgovarajućeg očuvanja okoliša te se preporuča iste precizno definirati od tijekom provedbe Plana upravljanja strane Izvršnog odbora, a u suradnji s JU Rezervat Lokrum.“ Osim navedenog, JU Lokrum je uključen kao dio Izvršnog odbora.</p> <p>Pokazatelj je predložen od strane predstavnika građana u prethodnom krugu komentara. Prilagođen pokazatelj: Uspostavljen model održivog korištenja prirodnih i kulturnih dobara otoka Lokruma u skladu s Planom upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom.</p>
<p>Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad</p> <p>Općenito, aktivnosti se predlaže osmisliti na način da su primjenjive i na bližu buffer zonu koja dijeli istu ili barem u velikoj mjeri sličnu problematiku kao i svjetsko dobro. Redefinirati pokazatelje provedbe.</p>	usvojeno	Prvi dio aktivnosti je korištenje prava prvokupa kako bi se davalo stanove u povoljniji najam za stalno stanovanje, a drugi dio aktivnosti je stvaranje modela zadružnog stanovanja.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
Aktivnost 7.1 potrebno je definirati aktivnosti u skladu sa tekstualnim dijelom, nije dovoljno jasno u aktivnostima, jer već postoji fond socijalnog stanovanja kao mjera Grada Dubrovnika.		
Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad Aktivnost 7.4. U naslovu treba pisati Obnova stambenog fonda umjesto Rekonstrukcija stambenog fonda...	usvojeno	Naziv izmijenjen.
Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad Aktivnost 7.5 Nije dovoljno precizno napisana. Pokazatelji provođenja ne podržavaju širinu aktivnosti, te je potrebno približiti aktivnosti i pokazatelje. Prijedlog naziva aktivnosti - Povećati broj mladih obitelji s djecom, i ukupnog broja stanovnika na području svjetskog dobra.	usvojeno/ pojašnjeno	Pet godina je vrlo kratko razdoblje za očekivati porast broja stanovnika u prostoru koji ima snažan depopulacijski karakter. Potrebno je dulje vrijeme kako bi mjere i aktivnosti koje se provode ostvarile rezultat, tj. kako bi učinak bio vidljiv u statistici. Razdoblje do 2025. g. je prekratko za ostvarenje povećanja broja stanovnika. Realno je očekivati smanjenje negativnih stopa, a u sljedećem provedbenom razdoblju stagnacija ili blagi porast. S druge strane, teško je za očekivati povećanje broja mladih obitelj s djecom jer je prvo potrebno provesti nužne korake kako bi se stvorili poželjni stambeni uvjeti i dostupnost usluga. Izrađivač upozorava na otežanu mogućnost ispunjavanja pokazatelja. Međutim, kako bi se zadovoljili zahtjevi i potrebe, predložen je dodatan pokazatelj s vrlo niskom ciljanom vrijednošću, upravo iz razloga jer je u kontekstu demografije moguće vidjeti napredak tek nakon određenog vremenskog perioda. Povećanje broja stalnog stanovništva, za 10 %.
Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad Aktivnost 7.6. Prijedlog naziva Povećanje dostupnih sadržaja javnog standarda.	usvojeno	Naziv izmijenjen.
Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad Aktivnost 7.7. potrebno je šire obraditi problematiku zvučnog zagađenja u javnom prostoru, jer je osim mjerenja jačine i učestalosti buke, potrebno sagledati utjecaj buke iz ugostiteljskih objekata na kvalitetu doživljaja baštine, a još važnije, na kvalitetu života i primjereno postaviti pokazatelje.	usvojeno/ pojašnjeno	Dodan tekst: „Aktivnost, uz intervencije u uredbama nove generacije, uključuje nabavu infrastrukture i uređaja za mjerenje buke i unaprjeđenje sustava kontrole, kao i dodatne edukacije potrebne za kontrolu mjerenja buke. Aktivnost se provodi u suradnji s nadležnih gradskim upravnim odjelom i komunalnim redarstvom.“ Izrađivač ponavlja kako će se sve aktivnosti moći prilagođavati tijekom procesa provedbe od strane Izvršnog odbora, stoga je u svakoj aktivnosti ostavljen prostor za prilagodbu. Iz tog razloga, aktivnosti nisu striktno precizirane, već daju okvir za provedbu.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad Aktivnost 7.8. potrebno bolje definirati. Razmotriti prijedloge Usklađivanje broja iznajmljenih kapaciteta sa nosivim kapacitetom, te Uvođenje održivijeg iznajmljivanja izmjenama i prilagodbama zakonske regulative za područja svjetskog dobra umjesto Ograničenje iznajmljivanja. Redefinirati pokazatelje provedbe.</p>	usvojeno	Naziv izmijenjen sukladno prijedlogu. Usklađivanje broja iznajmljenih kapaciteta sa nosivim kapacitetom.
<p>Cilj 8. Očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor Aktivnost 8.1. i 8.2 je potrebno spojiti u jednu aktivnost. Naslov treba biti Očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor ograničenjem komercijalizacije i privatizacije. U Dionike je potrebno dodati MK KOD i Gradski kotar Grad. Pokazatelji nisu dovoljno precizno definirani, potrebno ih je odgovarajuće formulirati. U deskriptivnom dijelu je potrebno predložiti kriterije i ograničenja za dodjeljivanje koncesija, poput opskrbljivanja, veličine kuhinje, vremena otvorenosti van sezone, umjesto provođenja istraživanja o percepcijama i potrebama lokalne zajednice o kvaliteti života, baštini i zaštiti javnog dobra.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Aktivnosti spojene. Naziv izmijenjen. Dodan tekst: „Kriteriji i ograničenja za dodjelu koncesija biti će razmatrani i definirani kroz provedbu aktivnosti od strane Izvršnog odbora, uz suradnju s drugim relevantnim dionicima. Potencijalni kriteriji mogu uključivati način i opseg opskrbe, veličina kuhinje, omjer kuhinje i korištenog prostora, vrijeme otvorenosti izvan sezone i dr. Precizni kriteriji biti će utvrđeni provedbom aktivnosti.“ Pokazatelji su definirani od strane predstavnika građana, te su prilagođeni u ovim izmjenama. Pokazatelj je kvalitativan jer govori o uspostavi sustava kontrole iznajmljivanja, tj. ograničenja iznajmljivanja sukladno nosivom kapacitetu. Iz tog razloga, Izrađivač preporuča zadržavanje postojećeg pokazatelja jer je preduvjet za ostvarenje ciljeva (tzv. milestone).</p>
<p>Cilj 8. Očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor Aktivnost 8.3. Aktivnost je preopćenita i potrebna je detaljna razrada. Od evaluiranja postojećeg sustava i definiranja standarda kvalitete, da bi ga mogli unaprijediti, do izmjene intenziteta i načina prikupljanja otpada.</p>	usvojeno	<p>Dodan tekst: „Provedba aktivnosti mora biti u skladu s pravnim i strateškim aktima u području zaštite okoliša i upravljanja otpadom, posebice Programom zaštite okoliša Grada Dubrovnika za 2018.-2021. i nacrtu Plana zaštite okoliša RH 2016.-2023. U kontekstu upravljanja otpadom, potrebno je unaprijediti mrežu odvojenog prikupljanja otpada kako bi se ostvarili ciljevi održivog upravljanja prostorom i ciljevi zelene tranzicije (sukladno Europskom zelenom planu). Također, tijekom provedbe će se prikupljati i obrađivati podatci za prostor svjetskog dobra, kontaktnu zonu i okruženje kako bi se dobile informacije o količinama komunalnog otpada po vrsti smještaja te vrsti otpada (gdje postoji odvojeno prikupljanje), količinama otpada iz ugostiteljstva po vrsti otpada (staklo, plastika, papir, priprema jela, termički obrađena hrana, ulja iz friteza i sl.) te o ukupnoj količini razdvojenog otpada po vrstama otpada. Podatci se moraju koristiti za unaprijeđenje sustava upravljanja otpadom (s naglaskom na smanjenje količine i povećanje stupnja odvajanja i</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		<p>recikliranja otpada). Tijekom provedbe aktivnosti, unaprijedit će se mreža javne infrastrukture za odlaganje odvojenog otpada.“ Izrađivač podsjeća kako je u prvoj fazi detaljno izrađena analiza stanja, SWOT analiza i dan prijedlog razrade aktivnosti za sektor okoliša, kao i za druge sektore. Ovo je stavka koju treba obraditi nadležno komunalno poduzeća u skladu sa zakonskom regulativom EU.</p>
<p>Cilj 9. Osigurati zaštitu visokih ekoloških standard – potrebno je bolje definirati naziv Metodološki nije prihvatljivo na ovoj razini obraditi cilj i samo navesti postojeći program zaštite okoliša. Postoji razlog zašto se ovaj cilj obrađuje u Planu upravljanja. Potrebna je detaljna razrada npr. Evaluacija dosadašnje provedbe postojećih mjera, intenziviranje provođenja određenih mjera i dodavanje konkretnih aktivnosti koje nisu obuhvaćene postojećim programom i sl. Također je potrebno prikladno osmisliti pokazatelje. Paušalno je ocijenjeno stanje i nisu konzultirane izrađene studije o tematici zagađenja od kruzerskog turizma.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Izmijenjen naziv cilja 9. u „Provedba i praćenje aspekata zaštite okoliša“. Tijekom procesa izrade Plana upravljanja izrađene su prethodne analize stanja koje su dostavljene Naručitelju, a koje su izrađene i kroz participativan proces. S obzirom na dogovor između Naručitelja i Izrađivača o promjeni koncepta formata, pristupljeno je izradi reduciranog Plana upravljanja, koji je formatom primjereniji UNESCO-vim Planovima upravljanja. Takav nacrt izuzeo je detaljne analize stanja, a tekst je sveden na minimum kako bi se osigurala njegova jednostavnost u odnosu na prethodni. Tijekom participativnog procesa, stručnjaci za aspekt okoliša bili su u kontaktu s resornim upravnim odjelima i gradskim poduzećima nadležnim za očuvanje okoliša na prostoru svjetskog dobra, kontaktne zone i settinga. Zajednički su utvrdili kako Plan upravljanja ne može direktno uvjetovati pristup zaštiti okoliša, već se njegova provedba mora uskladiti i povezati s lokalnim Programom zaštite okoliša čije provedbeno razdoblje traje do kraja 2021. g., nakon čega će uslijediti ažuriranje mjera i izrada novog Programa. Novi Program mora biti usklađen s Planom upravljanja, a Plan upravljanja tijekom procesa provedbe mora uskladiti svoje aktivnosti s novim Programom. Iz tog razloga, definirana je aktivnost 9.1. koja obuhvaća cjelokupan pristup zaštiti okoliša, uz cilj 6. Pokazatelji ažurirani. Valja istaknuti kako je tema zaštite i očuvanja okoliša horizontalna i povezana sa zelenom tranzicijom, a koja je pojašnjena kroz poglavlje IV.1.7. Horizontalne aktivnosti i vezani Dodatak V.5. kroz koji su istaknute aktivnosti koje doprinose zelenoj tranziciji. Komentar „razrada npr. Evaluacija dosadašnje provedbe postojećih mjera“ je obrađen u III.2. Izazovi društva, prostora i okoliša šire obrazlaganje bi bilo vraćanje na prethodne verzije.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		<p>Komentar „intenziviranje provođenja određenih mjera i dodavanje konkretnih aktivnosti koje nisu obuhvaćene postojećim programom" je obuhvaćen u drugim poglavljima na osnovu inputa stručnjaka i javnosti iz dosadašnjih procesa. Prethodno navedeno je bilo objašnjeno na zadnjem predstavljanju, uz naglasak kako Grad ima formiran sustav zaštite okoliša, a koji prema postojećem legislativnom okviru sadrži ciljeve, aktivnosti i pokazatelje te da je optimalno osloniti se i poduprijeti postojeće formalne procese, što je i utvrđeno Planom upravljanja.</p> <p>Tekst cilja 9 proširen s pojašnjenjima.</p> <p>Dodana nova aktivnosti vezana uz analizu troškova i koristi kruzina turizma u cilj 10.</p>
<p>Upravljanje turizmom Potrebna je dorada cijelog prioriteta prema komentarima gospođe Katri Lisitzin, kao i prethodno izrečenim primjedbama od strane Povjerenstva. Nakon dorade, potrebno je održati tematsko izlaganje i raspravu.</p>	usvojeno	Vidjeti tablicu vezanu uz komentare Katri Lisitzin.
<p>Upravljanje prometom Potrebno je u tekstualnom dijelu akceptirati usvojeno i konstatirati probleme i metodološki ih naglasiti.</p> <p>U deskriptivnom dijelu dobro su identificirani i naglašeni određeni problemi, no potrebno je formulirati aktivnosti i pokazatelje sukladno deskriptivnom dijelu. Npr. rasterećenje prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine? U prioritete staviti izgradnju podzemne garaže.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Prethodni komentari na poglavlje su usvojeni, kao i prijedlog teksta člana Povjerenstva. Podsjećamo kako je poglavlje rezultat prethodno provedene analize stanja, a zaključci su osim u temu „Upravljanje prometom“, pojašnjeni i u velikom poglavlju II. Izazovi. Problemi su jasno naglašeni kroz sve elemente koji zahtijevaju pojašnjenje stanja prometa.</p> <p><i>Vezano uz navedene aktivnosti „...rasterećenje prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine? ...“</i>, naglašavamo kako je definirana aktivnost 11.2. Izraditi plan održive urbane mobilnosti. Kroz provedbu navedene aktivnosti definiraju se teme i aktivnosti djelovanja za navedena pitanja. Dodan tekst u opis aktivnosti 11.2.</p> <p>Dodana aktivnost 11.5. Urediti podzemno parkiralište na odgovarajućem prostoru, no ona mora biti utvrđena temeljem provedbe 11.2. Iz tog razloga je aktivnost bila integrirana u 11.2. Sada je zasebna aktivnost. Dodan vezan pokazatelj „Utvrđena prikladna lokacija te izrađen idejni projekt. Definiran je idejni projekt jer je Plan upravljanja vremenski ograničen, a mora se</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		<p>izraditi temeljem provedbe 11.2. Dodan prioritet II jer zahtijeva realizaciju 11.2.</p> <p>Podsjećamo kako Plan upravljanja nije direktno nadležan nad prometnim sektorom, stoga ne može direktno utjecati na provedbu aktivnosti, no može utvrditi potrebu za SUMP-om i urgirati njegovu izradu i provedbu.</p>
<p>Upravljanje rizikom od katastrofa</p> <p>Upravljanje rizicima i upravljanje rizicima od katastrofa nije jedno te isto. Samo upravljanje rizicima od katastrofa (potres, požar i voda-problem suše, nedovoljno napajanje hidrantske mreže) se nadopunjuje općenito rizicima kojima je svjetsko dobro potencijalno izloženo (npr. ispuštanje balastnih voda, prolijevanje goriva, pitanje opskrbe vodom, kao i pitanje postpandemijskog scenarija u pogledu generiranja prihoda i sl.). Potrebno je fino razumijevanje teme i dodatno definiranje. Projektnim zadatkom navedena je izrada plana spremnosti na rizike, te je potrebno unaprijediti ovo poglavlje.</p>	<p>usvojeno</p>	<p>Izmijenjen naziv teme 6 u „Upravljanje rizicima“ te sukladno navedenom izmijenjen tekst. Izmijenjen koncept aktivnosti 12.1. i pritom je promijenjen naziv „Izrada Plana pripravnosti i upravljanja rizicima za svjetskom dobro Stari grad Dubrovnik“. Dodatak V.4. Spremnost na rizike.</p>

5.3. Komentari, prijedlozi i primjedbe upravnih odjela Grada Dubrovnika

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Mi smo već ranije rekli da nemamo primjedbi na dokument, on je opsežan i stručno napisan, pretpostavljam da je sve navedeno usuglašeno sa ZOD-om, koji ima puno zaduženja.</p> <p>Imamo samo jednu korekciju, tj. trebalo bi nadodati u nabravanju ustanova u kulturi (str. 97) i ustanovu Muzej Domovinskog rata Dubrovnik koja je ispuštena, vjerojatno jer je posljednja osnovana.</p> <p><i>(Upravni odjel za kulturu i baštinu, 24.02.2021.)</i></p>	usvojeno	Input uvršten.
<p>Prošla sam cijeli dokument i mislim da je koncizan, sadržajan, konkretan i da će biti koristan svima.</p> <p>Imam samo par sitnih komentara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pretpostavljam da se očekuje završna lektura, jer je potrebna - smatram da je potrebno numeriranje svih stranica <p><i>(Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, 24.02.2021.)</i></p>	usvojeno	Lektura provedena, nakon javne rasprave biti će još jednom provedena zbog pregleda izmjena. Sve stranice numerirane, osim naslovne.
<p>- CILJ 2, Aktivnost 3- Društvo arhitekata navedeno kao primjer organizacija i udruženja u zgradama... ili mu nadodati i sl. Ili ga maknuti, ovako solira bez smisla</p> <p><i>(Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, 24.02.2021.)</i></p>	usvojeno	Input uvršten.
<p>- DIONICI na lokalnoj razini- ovo je dokument čiji su dionici i korisnici svi upravni odjeli, tako da ih ne bi izdvajala... ili bi ih svih ostavila pod Gradom Dubrovnikom bez specifikacije</p> <p><i>(Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju, 24.02.2021.)</i></p>	pojašnjeno	Poglavlje definirano na zahtjev članova Povjerenstva te je dio priloga, a daje sažet pregled važnih dionika za postojeći sustav upravljanja svjetskim dobrom i vezanim elementima.
<p>Poštovani,</p> <p>uvidom u Nacrt plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ od 01. veljače 2021. i nakon javnog izlaganja istog, dostavljamo primjedbe i prijedloge:</p> <p>Obzirom da se u tekstu Nacrta navode pojmovi i postupci iz područja zaštite prirode, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, potrebno je tekst uskladiti s terminologijom i odredbama ovih propisa te u popisu literature navesti važeće zakonske propise kao npr. Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, Narodne novine 80/2019; Pravilnik o gospodarenju otpadom narodne novine 81/2020</p> <p><i>(Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</i></p>	usvojeno	Tekst je sažet pregled te daje opći uvid u zaštitu okoliša i prirode. Pojašnjenje: Navedeni su relevantni zakoni, za koje se podrazumijeva integracija njihovih podzakonskih akata i vezanih uredbi, pravilnika i dr. Dodano u literaturu.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE																																				
<p>U tekstu Nacrta se navodi da je otok Lokrum zaštićen kao posebni rezervat šumske vegetacije, ali se ne navodi da je i područje ekološke mreže sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže Narodne novine 80/2019. Stoga predlažemo navesti detaljniji pregled statusa zaštite Otoka Lokruma te u tu svrhu dostavljamo sljedeće podatke:</p> <p>Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, otok Lokrum i pripadajući morski pojas od oko 150 m od obale je sastavni dio ekološke mreže Natura 2000 s ukupno osam stanišnih tipova:</p> <table border="0" data-bbox="190 502 1108 813"> <tr> <td>Šifra područja</td> <td>Naziv područja</td> <td>Stanišni tip</td> <td>Natura šifra</td> </tr> <tr> <td>HR 4000017</td> <td>Lokrum</td> <td>Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)</td> <td>1120</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Grebeni</td> <td>1170</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.</td> <td>1240</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Eumeditranski travnjaci Thero-Brachypodietea</td> <td>6220</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom</td> <td>8210</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje</td> <td>8330</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vazdazelene šume česmne (Quercus ilex)</td> <td>9340</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Mediteranske šume endemičnih borova</td> <td>9540</td> </tr> </table> <p>Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i bioraznolikosti.</p> <p>Ekološka mreža se proglašava u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku.</p> <p>Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, posebni rezervat predstavlja zaštićeno područje od državnog značenja. Posebni rezervat je područje kopna i/ili mora od osobitog značenja zbog jedinstvenih, rijetkih ili reprezentativnih prirodnih vrijednosti, ili je ugroženo stanište ili stanište ugrožene divlje vrste, a prvenstveno je namijenjen očuvanju tih vrijednosti. U posebnom rezervatu dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se održavaju ili poboljšavaju uvjeti važni za očuvanje svojstava zbog kojih je proglašen rezervatom. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	Šifra područja	Naziv područja	Stanišni tip	Natura šifra	HR 4000017	Lokrum	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120			Grebeni	1170			Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240			Eumeditranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220			Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210			Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330			Vazdazelene šume česmne (Quercus ilex)	9340			Mediteranske šume endemičnih borova	9540	usvojeno	<p>Opisano kako je otok Lokrum dio ekološke mreže Natura 2000. Detaljniji inputi djelomično ugrađeni u fusnote jer je ideja sažeti Plan upravljanja na minimalne okvire. Detaljna analiza stanja bila je izrađena u okviru prve verzije nacrta Plana.</p>
Šifra područja	Naziv područja	Stanišni tip	Natura šifra																																			
HR 4000017	Lokrum	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120																																			
		Grebeni	1170																																			
		Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240																																			
		Eumeditranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220																																			
		Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210																																			
		Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330																																			
		Vazdazelene šume česmne (Quercus ilex)	9340																																			
		Mediteranske šume endemičnih borova	9540																																			

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>U poglavlju II.1.3. Urbanističko-arhitektonska i prostorna obilježja svjetskog dobra i njegove kontaktne zone / Dubrovački akvatorij navodi se „Mjesto usmenih predaja i legendi, slojevite kulturne i prirodne baštine Lokrum je ujedno zaštićen kao prirodni rezervat s botaničkim vrtom.“ Nastavno na primjedbu br. 2. u vezi kategorija zaštite otoka Lokruma, predlažemo da se ova rečenica izmijeni kako bi se naveo ispravan kontekst, a to je da je ovo područje prvenstveno područje zaštite prirode sukladno propisima iz područja zaštite prirode od državnog i međunarodnog značenja pa tek onda područje legendi i antropogenih intervencija kao što je nekadašnji eksperiment uspostavljanja botaničkog vrta egzotičnog bilja. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Tekst prilagođen.
<p>U poglavlju II.2.4. Opis sastavnica izvanredne univerzalne vrijednosti svjetskog dobra / Otok Lokrum (i, iv) potrebno je detaljnije / ispravnije navesti popis i opis graditeljske baštine, te posebno ispravno navesti aktivnosti u vrijeme nadvojvode Maksimilijana Habsburškog. Naime, potrebno je naglasiti da u navedeno vrijeme samostanski sklop nije građevinski značajno transformiran već je prvenstveno riječ o nadogradnji Maksimilijanove rezidencije te korištenju samostanskog sklopa kao rezidencije. Uz navođenje posebnog rezervata šumske vegetacije, potrebno je navesti i podatke o ekološkoj mreži. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Tekst je prilagođen s navedenim informacijama. Ideja je smanjiti deskriptivne dijelove Plana upravljanja na minimum, stoga se okvir informacija zadržava, uz navedene izmjene.
<p>U poglavlju II. 3.2.2. tekst pod naslovom Prostorni i urbanistički planovi relevantni na za Dobro svjetske baštine Dubrovnika, alineja 4. potrebno je uskladiti dio teksta vezano za nadležnost provedbe GUP-a u smislu da je za provedbu nadležan Upravni odjel za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Input uvršten.
<p>U poglavlju CILJ 6: OSIGURATI OČUVANJE I ODGOVARAJUĆU VALORIZACIJU OKOLIŠA / AKTIVNOST 2: Osigurati održivi razvoj i očuvanje Lokruma navodi se da Javna ustanova rezervat Lokrum izradila Nacrt plana upravljanja ovim zaštićenim područjem. Obzirom da je predmetni Nacrt plana upravljanja izrađen sukladno zakonskim propisima iz područja zaštite prirode, koji je prvenstveno usmjeren na nadležnosti Ustanove koja ga donosi na razdoblje od 10 godina, u prilogu dostavljamo i smjernice nadležnog Ministarstva koje se koriste za izradu planova upravljanja zaštićenim područjima - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2020): Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže. Verzija 1.1. UNDP, Hrvatska na daljnje korištenje. Uvidom u tekst aktivnosti AKTIVNOST 2: Osigurati održivi razvoj i očuvanje Lokruma nije razvidno kako će se ista provoditi, odnosno kako se osigurava održivi</p>	usvojeno	Dodano pojašnjenje: „Tijekom provedbe ove aktivnosti podržat će se aktivnosti definirane nacrtom Plana upravljanja posebnim rezervatom otoka Lokruma te ih uskladiti s provedbom Plana upravljanja svjetskim dobrom „Starim gradom Dubrovnikom“. Tijekom provedbe, potrebna je uska suradnja s Javnom ustanovom Rezervat Lokrum. Javna ustanova Rezervat Lokrum ima predstavnika u Izvršnom odboru.“ Dakle, provedba planova upravljanja mora biti usklađena tijekom procesa provedbe ove aktivnosti.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>razvoj i očuvanje Lokruma. Obzirom se u tekstu navodi da je izrađen Nacrt plana upravljanja Otokom Lokrumom, ali ne i aktivnosti koje su definirane Nacrtom plana, postavlja se pitanje da li se mislilo da će provedba spomenutog plana osigurati provedbu aktivnosti br. 2. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>		
<p>U poglavlju / tablici IV.3.2. Prikaz akcijskog plana kao pokazatelj provedbe cilja potrebno je razmotriti nazive cilja / aktivnosti i pripadajuće pokazatelje provedbe ciljeva kako bi ciljevi bili specifični - jasno definirani, mjerljivi, izvedivi, relevantni i vremenski određeni. Ovo se prvenstveno odnosi na ciljeve / aktivnosti br. 2.3., 6.1., 6.2., 12.6. Tako npr. predlažemo u Cilju 12 / Aktivnost 6: Integriranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama (str. 81.) redefinirati aktivnosti i dati popis mjera kako bi i pokazatelji provedbe bili mjerljivi. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Pokazatelj aktivnosti 2.3. Broj polaznika programa edukacija i jačanja kompetencija za planiranje povijesnog urbanog krajolika u okvirima prostornog planiranja – je mjerljiv pokazatelj, ponuđen od strane građana, te direktno povezan s provedbom aktivnosti Jačanje stručnih kompetencija za planiranje povijesnog urbanog krajolika i jačanje prostorno-planske dokumentacije u zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Pokazatelj prilagođen: „Broj polaznika koji su uspješno završili program edukacija i jačanja kompetencija za planiranje povijesnog urbanog krajolika u okvirima prostornog planiranja“.</p> <p>Pokazatelj aktivnosti 6.1. Izrada katastra zelenila je jasno definiran i provediv pokazatelj koji je preduvjet za uspješnu provedbu aktivnosti Očuvati i unaprijediti gradsko zelenilo i prirodno okruženje.</p> <p>Dodan dodatan pokazatelj aktivnosti 6.1. Udio anketiranih građana koji su ocijenili zadovoljstvo kvalitetom gradskog zelenila i prirodnog okruženja kao „vrlo zadovoljni“ i „potpuno zadovoljni“ – 70%</p> <p>Pokazatelj 6.2. prilagođen prema prethodnom komentaru.</p> <p>Pokazatelj 12.6. - Integriranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama – U okviru poglavlja IV.I.7. „Horizontalne aktivnosti“ objašnjeno je kako pojedine aktivnosti zahtijevaju integraciju mjera zelene tranzicije, tj. integracije mjera unaprjeđenja okoliša, smanjenja negativnih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene. Navedeno je kako se prikaz aktivnosti koje obuhvaćaju horizontalne aktivnosti zelene tranzicije i prilagodbe klimatskim promjenama nalazi u Prilogu V.5. Svaka aktivnost povezana je s mjerama navedene zelene tranzicije, koja će se ujedno poticati kroz provedbu Europskog zelenog plana. Iz tog razloga, dan je pokazatelj „Udio aktivnosti Plana upravljanja unutar kojih su korištene mjere prilagodbe klimatskim promjenama“. Tekst aktivnosti pojašnjen.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>U poglavlju Dionici na regionalnoj razini / Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ, (str. 94.), navodi se „Posebni rezervat šumske vegetacije Otok Lokrum predan je na upravljanje gradskoj ustanovi“. Mišljenja smo da nije potrebno isticati predmetnu rečenicu, obzirom da je prijenos osnivačkih prava nad Javnom ustanovom „Rezervat Lokrum“ obavljen puno prije osnivanja županijske ustanove tj. 1999. godine. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Tekst ispravljen.
<p>U istom poglavlju, predlažemo navesti točne kategorije zaštite ostalih spomenutih zaštićenih područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Tekst ispravljen.
<p>Tekst u poglavlju Dionici na lokalnoj razini / Javna ustanova Rezervat Lokrum (str. 96.) potrebno je značajno izmijeniti i uskladiti s temeljnom djelatnošću Javne ustanove Rezervat Lokrum sukladno zakonskim propisima, prvenstveno iz područja zaštite prirode. U tom smislu potrebno je jasno definirati aktivnosti zaštite i očuvanja temeljnih vrijednosti zaštićenog područja, ciljnih stanišnih tipova ekološke mreže te sveukupne bioraznolikosti. Preporučamo ovo poglavlje redefinirati u suradnji s JU Rezervat Lokrum. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno	Tekst ispravljen sukladno Statutu Javne ustanove Rezervat Lokrum.
<p>Potrebno je uz sve slike / fotografije / grafičke prikaze napisati potpuni naslov kako bi isti bili razumljivi neovisno o tekstu te je potrebno navesti izvore ili autore. (Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, 24.02.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Detaljnije izmjene kroz grafičko uređivanje nakon javne rasprave. Izvori ažurirani.
<p>U odnosu na Poglavlje IV. 1.5. Upravljanje prometom, pod Cilj 11, Aktivnost 2 mišljenja smo kako bi Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ (dalje u tekstu: Plan upravljanja) trebao uputiti na cjeloviti pristup uređenja prometa zaštićenom kulturno-povijesnom cjelinom i kontaktnom zonom.</p> <p>Prostor koji obuhvaća područje od Zagrebačke ulice i Ulice branitelja Dubrovnika, Pile, Ploče, predio Iza Grada, Zlatni potok i Sveti Jakov, kontaktna je zona koja omeđuje Povijesnu jezgru Grada, kao zaštićenog spomenika najviše kategorije pod zaštitom UNESCO-a, u proteklih 40 godina.</p> <p>Status zaštićene kulturno-povijesne cjeline i kontaktne zone zahtijeva da se za taj dio Grada, s pripadajućim ulicama uz popratnu tehničko-elektroničku podršku u drugim dijelovima Grada, dodatno uredi i upravlja prometom, a kako bi se maksimalno smanjio štetni utjecaj motoriziranog prometa u cjelini na spomeničku cjelinu.</p>	usvojeno	Plan upravljanja ne može direktno usmjeravati izmjene u prometnom sustavu, ali može i treba utvrditi potrebu za promjenama kroz sugeriranje aplikabilnih alata i mehanizama. Iz tog razloga, predviđena je provedba aktivnosti 11.2. Izraditi plan održive urbane mobilnosti. Plan je temelj za kvalitetno i održivo planiranje prometom. Sve navedene aktivnosti razmatraju se prilikom izrade navedenog Plana. Dodan tekst: „Kroz izradu Plana održive urbane mobilnosti moraju se poticati mjere koje doprinose smanjenju broja osobnih automobila u kontaktnoj zoni, smanjenje negativnog utjecaja prometa na okoliš i kulturnu baštinu, integracija digitalnih alata za upravljanje prometom i praćenje stanja opterećenosti pojedinih dijelova mreže, promocija ekološki prihvatljivih rješenja i druge mjere koje doprinose održivom razvoju prometa i prostora u cjelini. Aktivnost izrade Plana, kao i njegove provedbe, uvelike je moguće financirati sredstvima EU fondova.“

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Navedeno je potrebno i radi ostvarenja preporuka iz Izješća o reaktivnoj promatračkoj misiji UNESCO-a i ICOMOS-a Starom Gradu koja je održana od 27. listopada do 1. studenog 2015. godine te naknadnih očitovanja UNESCO-a.</p> <p>Uređenja prometa zaštićenom kulturno-povijesnom cjelinom i kontaktnom zonom trebao bi ići u smjeru skupnog uređenja i ograničenja ulaza vozila u zonu te uređenja načina i uvjeta ulaza, prometovanja i izlaza vozila uz plaćanje naknade ili bez nje. Cjelovitim pristupom bit će u praksi omogućeno primjerice djelovanje i pristup u takve zone vozila javnog prijevoza, policije, oružanih snaga, hitne medicinske pomoći, vozila patronaže i njege bolesnika u kući, vatrogasne službe, vozila za dostavu pošte i tiska, cisterne koje prevoze pitku vodu, vozila vučne službe - „Pauk“, Hrvatske gorske službe spašavanja i drugih interventnih službi, komunalnog i prometnog redarstva, pogrebne službe, povorke u vrijeme posebnih crkvenih i/ili svjetovnih svečanosti, najavljene svadbene povorke, vozila s prednošću prolaska i vozila pod pratnjom i slično. Ujedno će se omogućiti organizacija svakodnevice i života stanovnika u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontakt zoni.</p> <p>Uz pozitivan utjecaj na zaštitu najuže gradske jezgre, spomenuta mjera imat će pozitivan utjecaj i na osiguranje održive mobilnosti. Naime, raspoloživost prometne infrastrukture je ograničena pa ju je nužno optimizirati i racionalizirati i to prvenstveno kroz destimulaciju putovanja vozilom na motorni pogon u situacijama kada to nije doista nužno i svrhovito. Nadalje, tijekom ljetnih mjeseci, autobusi i osobna vozila stvaraju enormne količine emisija CO₂ i drugih štetnih tvari kada se gradskim središtem uslijed velikih gužvi u prometu kreću malom brzinom, uz čekanja u koloni s upaljenim motorom i upaljenim klima uređajem. Sve to štetno djeluje na kulturno dobro.</p> <p>U Bijeloj knjizi Europske komisije „Plan za jedinstveni europski prometni prostor - put prema konkurentnom prometnom sustavu unutar kojeg se učinkovito gospodari resursima” (COM(2011)144) zauzet je stav da zbog velikog udjela putovanja na kratke udaljenosti, upravo gradovi imaju veću mogućnost za pomak prema prometu s malom emisijom ugljika nego prometni sustav u cjelini, i to npr. razvijanjem pješaćenja, vožnje biciklom i javnog prijevoza te ranim uvođenjem vozila pogonjenih alternativnim gorivima na tržište. Takav pristup usvojili su gradovi diljem Europe, kao npr. Venecija, London, Cambridge, Strasbourg, Nürnberg, Ghent i mnogi drugi gdje je promet središtem grada ograničen za vozila na motorni pogon.</p>		<p>Također je i definirana aktivnost 11.4. „Osigurati razvoj održive mobilnosti u kontaktnoj zoni“ gdje se sugeriraju mjere rasterećenja kontaktne zone.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Važnost održivog razvoja prepoznata je i Konvencijom o europskim krajobrazima („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 12/02.; u daljnjem tekstu: Konvencija). Definišući krajobraz kao „određeno područje, viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika“, Konvencijom se utvrđuje da je krajobraz osnovna sastavnica europske prirodne i kulturne baštine te važan dio kvalitete života ljudi, „gdje god živjeli u gradskim područjima i na selu, u degradiranim područjima kao i onima vrlo očuvane kvalitete života, u područjima priznatim po iznimnoj ljepoti kao u i svakodnevnom okruženju“. S obzirom na razvoj regionalnog planiranja, urbanističkog planiranja, prometa, infrastrukture, turizma, rekreacije i općenito sve promjene u svjetskom gospodarstvu koje snažno utječu na preobrazbu krajobraza, Konvencija izričito navodi da zaštita krajobraza, njegovo upravljanje i planiranje „nameću prava i obveze za svakoga“ te se izričito poziva na načelo supsidijarnosti u odnosu države i samouprave i na Europsku povelju o lokalnoj samoupravi („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 14/97. i 4/08.)</p> <p>Po uzoru na Konvenciju o europskim krajobrazima, cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti, georaznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj koncepta održivog razvitka, uređeno je Zakonom o zaštiti okoliša (Narodne novine“, broj 80/13., 153/13., 78/15, 12/18, 118/18). Navedenim Zakonom propisano je tzv. načelo predostrožnosti koje zahtjeva da „treba štedljivo koristiti sastavnice okoliša i njima upravljati vodeći računa o mogućnostima ponovnog korištenja prirodnih i materijalnih dobara, te vodeći računa o sprječavanju onečišćivanja okoliša, mogućem nastanku šteta po okoliš i izbjegavanju stvaranja otpada, u najvećoj mogućoj mjeri“.</p> <p>Pod okolišem se definira i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek kao predmet zaštite.</p> <p>Zakon o zaštiti okoliša također propisuje tzv. načelo „onečišćivač plaća“, koje obvezuje onečišćivača ne samo da snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša, već i troškove praćenja stanja okoliša, primjene utvrđenih mjera i poduzimanja mjera prevencije od onečišćivanja okoliša. Održivi razvitak sukladno navedenom zakonu postiže se suradnjom i zajedničkim djelovanjem svih dionika u cilju zaštite okoliša, svakoga u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti. Dobra praksa gradova diljem Europe koji su promet središtem grada ograničili za vozila na motorni pogon pokazala je da je navedeno ograničenje nužno vezati uz obvezu podmirjenja određene</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>novčane naknade. Kako se radi o tome da ovo onečišćenje upravo djeluje na kulturna dobra u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini odnosno kontakt zoni, onda se treba osigurati da se prikupljenim sredstvima namjenski upravlja u svrhu očuvanja i zaštite kulturnih dobara.</p> <p>Slijedom navedenog jedinici lokalne samouprave treba dati alat za dodatnu zaštitu jedinstvene zaštićene kulturno-povijesne cjeline i kontakt zone u cilju njihove zaštite, osiguranja održive mobilnosti i zaštite stanovnika od prekomjernog prometa, prekomjernih emisija buke i ispušnih plinova, a sve u skladu s europskim standardima, odnosno očuvanja i zaštite kulturnih i prirodnih dobara, zaštite okoliša, omogućavanja djelovanja interventnih službi i drugih razloga od javnog interesa.</p> <p>Cilj je Planom upravljanja utvrditi pravni temelj kako bi se maksimalno smanjio štetni utjecaj motoriziranog prometa u cjelini na zaštićenu kulturnu-povijesnu cjelinu i kontakt zonu te pretpostaviti uvođenje posebne naknade za promet, a sve kako bi se ostvarila zaštitna zona, očuvala kulturna dobra, mobilnost građana u području zaštite i očuvanja, ali i osigurala dodatna sredstva u navedenu svrhu. (Upravni odjel za poslove Gradonačelnika, 1.3.2021.)</p>		

5.4. Komentari, prijedlozi i primjedbe upisane u javni zapisnik tijekom javne rasprave

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Napomenula bih da se prvenstveno zaštititi Gimani i oko povijesnog lokaliteta HAZU, npr. prijedlog za (<i>must eco viked⁴</i>) uz ljetnikovce, a uz obalu zaštititi prvo građane. Smanjiti klime u zidinama i prilagoditi štetnost postojećih na minimum. Plan za narednih 15 – 20 godina: U zelenim površinama, uključujući zaštićene spomeničke ljetnikovce npr. u Gružu, posebice kontrolirati štetno odlaganje plastične u šume, parkove, npr. posebno uz rubna područja, one iznad luke Gruž i na kantunu kod zelene šume kod kuće Vilenik, iako je je vlasnik „Blago djelo“ građani na uštrb vlastite gradnje odlažu i dolje i sijeku šumu dijelom iznad pošte prema naselju (<i>Tup⁵</i>) žute zgrade. Sličan problem je i na području Batale odnosno kod Atlantske plovidbe gdje iza građevinskih radova otpad ostaje na zelenim površinama, kao i kod Grawe, odnosno nove zgrade u čijem je prizemlju Ghetaldus optika, a prema zaštićenoj starinskoj kući otpada ne fali. A Babin kuk posebno oko nekadašnjeg golf terena trebalo bi obnoviti. (4.2.2021., <i>Gružanka iz Lapada</i>)</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Plan upravljanja daje opće smjernice kroz ciljeve i aktivnosti, tako da je većinu navedenog moguće provesti kroz provedbu postojećih ciljeva i aktivnosti.</p> <p>Unutar aktivnosti 6.1. Očuvati i unaprijediti gradsko zelenilo i prirodno okruženje, između ostalog, utvrđeno je i: „Katastar zelenila za urbano područja treba sadržavati inventar javnih zelenih površina i pripadajućeg zelenila, parkova, park šuma, drvoreda i privatnih vrtova unutar zidina grada i u okolici, posebice vrtova i perivoja samostana, ljetnikovaca i izvangradskih kuća te vrtova i ozelenjenih terase unutar zidina (formiranih nakon potresa 1667.).“ „Temelj za njihovo očuvanje je izrada zelenog katastra grada, kao alata za upravljanje javnim zelenim površinama, te razvoj krajobrazne osnove kao podloge za prostorno-plansku dokumentaciju.“ Navedenim alatom utvrđuju se bolji preduvjeti za kvalitetniju zaštitu i očuvanje gradskog zelenila.</p> <p>Osim navedenog, definirana je i aktivnost 6.3. „Razvoj projekta sufinansiranja istraživanja, očuvanja i obnove povijesnih vrtova“, a kroz koju je predviđena bolja zaštita i primjerena valorizacija. U kontekstu otpada, definirana je aktivnost 8.3. „Modernizirati i povećati učinkovitost upravljanja otpadom i smanjiti stvaranje otpada“, kroz koju je predviđen učinkovitiji model razdvajanja otpada pa je nužno poboljšati cijelu mrežu odvojenog sakupljanja otpada. Navedene aktivnosti uključuju sve relevantne prostore te Plan upravljanja mora usmjeriti opći proces bez detaljiziranja pojedinih lokacija, a zanemarivanja drugih. Iz tog razloga pojedinačni prostori biti će definirani kroz proces provedbe, a temeljem uputa Izvršnog odbora. Ovaj komentar biti će korišten tijekom procesa provedbe navedenih aktivnosti.</p>
<p>Dok god politika (ljudi na vlasti) dirigiraju način upravljanja gradom unutar zidina, odraziti će se destruktivno prema budućim stanovnicima gradske jezgre i rubnih zona. (<i>DR, 6.2.2021.</i>)</p>	<p>pojašnjeno</p>	<p>Nacrtom Plana upravljanja unaprijeđen je budući sustav upravljanja (aktivnost 1.1) kroz koji je definiran Izvršni odbor koji se prema novom nacrtu sastoji i od predstavnika gradskih</p>

⁴ Otežano prepoznavanje rukopisa. Kopija u prilogu.

⁵ Otežano prepoznavanje rukopisa. Kopija u prilogu.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		kotareva, vidjeti komentare. Osim navedenog, definirana je i uspostava Dijaloga svjetske baštine (1.2) koja će predstavljati alat građanima i organizacijama civilnog društva, a imat će funkciju multisektorske platforme i radne skupine. Također, cilj 7. usmjeren na kvalitetu života u gradu, s naglaskom na područje svjetskog dobra.
Iznenadenje nam priređuje organizator poziva na javni uvid Prijedloga Plana upravljanja svjetskim dobrom...Javni uvid je prema objavi trebao biti do 6.3.2021., no nažalost od svega je ostalo na ovom pultu nekoliko dokumenata „Plan upravljanja“...Ovo je prevažno da bi se prema materiji odnosili sa tako malo pažnje, jer sigurno da građani Dubrovnika imaju što reći na prezentirano, ali ne na ovakav način kako je organizirano. <i>(bez potpisa, 11.02.2021.)</i>	pojašnjeno	Komentar nije vezan uz doradu Plana upravljanja. Proveden je participativan proces prikazan u Dodatku V.3.gdje su pojašnjeni participativni krugovi uključivanja dionika i građana, održano je puno sastanaka s Povjerenstvom za monitoring nad izradom Plana upravljanja, održana je javna rasprava, održana su dva izlaganja te je održan poseban dodatan sastanak s organizacijama civilnog društva tijekom procesa javne rasprave. Također, što je za čitavo vrijeme javne rasprave bilo dostupno više primjeraka dokumenta na pultu u Luži, gdje su se mogle upisati primjedbe u zapisnik, nacrt Plana upravljanja bio je dostupan i online na stranicama Zavoda za obnovu Dubrovnika kao i stranicama Grada Dubrovnika.
O Planu upravljanja povijesnom cjelinom bi trebali odlučivati Dubrovčani i stanovnici Starog grada, a ne oni što nam dolaze iz Zagreba. Svaka čast struci, ali mi ipak najbolje znamo što nam treba. <i>(bez potpisa, 16.02.2021.)</i>	n/p	Nije primjenjivo.
Grad građanima, vrlo je jednostavno!! Imamo dovoljno pametnih, obrazovanih i sposobnih ljudi da upravljamo svojom povijesnom jezgrom i cijelim gradom. Po tome smo jedinstveni i posebni u cijelom svijetu. To ne nestaje baš tako, samo od sebe! Kao što reče gospodin ili gospođa u citatu poviše: Znano što nam treba, živimo naš grad još tisuće godina!! <i>(bez potpisa, 19.02.2021.)</i>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti prethodno objašnjenje.
Grad sposobnima, a ne politički podobnima! Dubrovačka Republika Znate što je bila Dub. Rep. za današnju Hrvatsku. Niste joj ni do koljena. Civilizacija će uništiti čovječanstvo. Ni pošast koja je zahvatila cijelu zemlju nije opametila zle ljude. Prava istina; gol si se rodio, gol odlaziš u grob.	n/p	Nije primjenjivo.

5.5. Komentari, prijedlozi i primjedbe pristigle na mail adresu

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>1. Upravljanje javnim vlasništvom u Svjetskom dobru</p> <p>Najvažniji dio Plana upravljanja Svjetskim dobrom, trebao je biti upravljanje javnim vlasništvom u Svjetskome dobru. Pod javnim vlasništvom podrazumijevam gradsko, županijsko i državno vlasništvo. Javno vlasništvo čini i prostorni daleko najveći dio Svjetskoga dobra. More je u cijelosti javno, otok Lokrum, Lazareti, javne ulice i trgovi, prometnice oko svjetskoga dobra, te veliki broj najznačajnijih zgrada u povijesnoj jezgri. Crkveno vlasništvo ima svoju specifičnu namjenu te se ne treba niti razmatrati. Po svome opsegu i volumenu najveće je nakon Javnoga vlasništva. Privatno vlasništvo u Svjetskome dobru također je značajno, pogotovo vlasništvo stanova, kuća i poslovnih prostora. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	<p>U prethodnim verzijama Plana upravljanja, dionici koji sudjeluju u upravljanju svjetskim dobrom bili su strukturirani prema vlasništvu. Prema zahtjevu Povjerenstva za monitoring nad izradom Plana upravljanja izrađene su izmjene u poglavlju II.3. Postojeći sustav upravljanja, potpoglavlju II.3.1. Mreža dionika, na način da su dionici strukturirani u četiri kategorije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Međunarodni dionici 2. Dionici na nacionalnoj razini 3. Dionici na regionalnoj razini 4. Dionici na lokalnoj razini <p>Unutar navedenih kategorija pojašnjene su razine vlasništva i razine upravljanja svjetskim dobrom, što je detaljnije obrađeno u Dodatku V.1. Opis mreže dionika.</p> <p>Sukladno postojećem sustavu upravljanja, a s ciljem sistematizacije i usustavljanja upravljanja, definiran je cilj 1., aktivnost 1. Uspostava sustava upravljanja, unutar kojeg je definirana upravljačka struktura, koja je ujedno i nadležna za provedbu Plana upravljanja. Ona povezuje razine vlasništva i stavlja ih u organiziranu cjelinu.</p>
<p>1.1. LOKRUM</p> <p>Lokrum, je dio Svjetskoga dobra, pa je potrebno u Plan upravljanja dodati i slijedeće odrednice.</p> <p>1.1.1.</p> <p>Javna ustanova Rezervat Lokrum koji upravlja otokom Lokrumom u fazi je izrade zasebnoga Plana upravljanja za Otok Lokrum, koji treba proći javnu raspravu, usvajanje na gradskoj, županijskoj i nacionalnoj razini. Kada se usvoji Plan upravljanja otokom Lokrumom, isti će postati sastavni, integralni dio cjelovitoga Plana upravljanja, Svjetskim dobrom UNESCO-a, „Starim gradom Dubrovnikom“. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno	<p>Lokrum je dio svjetskog dobra UNESCO-a „Stari grad Dubrovnik“, tako da se sve aktivnosti koje se provodi na razini svjetskog dobra odnose i na sam Lokrum. S obzirom kako je Lokrum sastavni dio svjetskog dobra, a kojim prema nadležnom zakonu upravlja JU Rezervat Lokrum, ista ustanova uključena je u upravljačku strukturu kao član Izvršnog odbora. Na taj način, osigurana je usklađenost aktivnosti Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ kao nadređenim dokumentom, te Plana upravljanja otokom Lokrumom, kao dokumenta koji je fokusiran na jedan dio svjetskog dobra. Aktivnost 10.1. kroz koji je predviđena izrada Plana nosivog kapaciteta uključuje i prostor Lokruma, kao i ostale aktivnosti predviđene za prostor svjetskog dobra.</p> <p>Definirano je unutar aktivnosti: „Nužna je izrada zasebne studije nosivosti za Lokrum, a koju je potrebno integrirati s Planom nosivog kapaciteta za cijelo područje svjetskog dobra.“ Dakle,</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
		<p>fokusno područje Lokruma biti će povezano s nosivim kapacitetom šireg prostora.</p> <p>Radi pojašnjenja, unutar aktivnosti 6.2. Osigurati održivo i odgovorno korištenje i očuvanje Lokruma, definirano je: „Lokrum je dio obuhvata Svjetskog dobra “Starog grada Dubrovnika” i treba biti obuhvaćen svom dokumentacijom koja će se izrađivati za svjetsko dobro, bilo da se radi o prostorno–planskoj dokumentaciji, konzervatorskoj podlozi, planu nosivog kapaciteta i sl. Specifičnosti Lokruma iziskuju prilagodbu aktivnosti i pripadajućih pokazatelja u smislu odgovarajućeg očuvanja okoliša te se preporuča iste precizno definirati od tijekom provedbe Plana upravljanja strane Izvršnog odbora, a u suradnji s JU Rezervat Lokrum.“ ... „Tijekom provedbe ove aktivnosti podržat će se aktivnosti definirane nacrtom Plana upravljanja posebnim rezervatom otoka Lokruma te ih uskladiti s provedbom Plana upravljanja svjetskim dobrom „Starim gradom Dubrovnikom“. Tijekom provedbe, potrebna je uska suradnja s Javnom ustanovom Rezervat Lokrum. Javna ustanova Rezervat Lokrum ima predstavnika u Izvršnom odboru.“</p>
<p>1.1.2. Prijevoz putnika na Lokrum obavlja se na tri načina. Brodovima u vlasništvu Lokruma iz gradskoga porta, privatnim brodovima, te novom linijom, tzv. . dubrovačkim Vaporetom iz Mokošice, Gruža, Cavtata i Mlina. Više od 90 % prometa putnika čine putnici koji se prevoze iz gradskoga porta u Portoč na Lokrumu. Prema službenom izvješću JU Rezervat Lokrum za 2019. Godinu, koji je usvojilo Gradsko vijeće grada Dubrovnika, otok Lokrum posjetilo je 261 000 putnika, od čega je brodovima Javne ustanove prevezeno 230 000 putnika. Ovaj broj putnika treba pomnožiti sa dva, putnici u odlasku i dolasku, te shvatiti da je kroz Povijesnu jezgru, tj gradski porat, prošlo 460 tisuća posjetitelja Lokruma. U najfrekventnijim danima broj prodanih ulaznica iznosi tri tisuće, što znači da samo kroz povijesnu jezgru prođe i šest tisuća osoba na odlasku i povratku, samo za otok Lokrum. Ovo opterećenje povijesne jezgre bio je i razlog uvođenja Vaporeto, kako bi se rasteretila povijesna jezgra, te olakšao pristup stanovnika Mokošice, Gruža, Konavala i Župe otoku Lokrumu. UNESCO preporučuje da maksimalni dnevni broj posjetitelja u povijesnoj jezgri, bude osam tisuća, tj. da u nijednom trenutku u povijesnoj jezgri ne bude više od osam tisuća posjetitelja. Pred pet godina postavili smo pouzdane brojače posjetitelja na svih šest ulaza/izlaza u povijesnu jezgru, koji svako 15 minuta</p>	<p>pojašnjeno</p>	<p>Prethodno je već definiran cilj 11. Razviti prometni sustav uz jačanje održive mobilnosti, kroz koji je provedena aktivnost 2. Izraditi plan održive urbane mobilnosti. „Iako se trenutni dubrovački masterplan prometa bavi ovim pitanjima, nedostaju mu aspekti Plana održive urbane mobilnosti (engl. SUMP) u postupku izrade, razina detalja i prioritizacija održivih načina prijevoza. Stoga je njegov okvir koji se odnosi na zaštitu izvanredne univerzalne vrijednosti područja ograničen. Zato je potrebno razviti Plan održive urbane mobilnosti, a tijekom provedbe potrebno je osigurati usklađenost s izradom Plana nosivog kapaciteta koji je predviđen u okviru cilja 10. Ciljevi takvog planiranja mobilnosti su dostupnost održivim načinom prijevoza, povećanjem sigurnosti prometa, smanjenjem emisija stakleničkih plinova i potrošnje fosilnih goriva, povećanjem atraktivnosti urbanih prostora, povećanjem kvalitete života, zdravijeg okruženja i smanjenjem štetnog utjecaja na zdravlje građana.“ ... „Također, mora doprinijeti razvoju alternativnih oblika prometa (Park & Ride, pomorski javni prijevoz itd.) ... „</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>na aplikaciji www.dubrovnik-visitors.hr prikazuju broj posjetitelja u povijesnoj jezgri, te promet osoba na svakome ulazu/izlazu. Povremeno se u povijesnoj jezgri nalazi i više od tisuću , isključivo tranzitnih posjetitelja Lokruma, koji dodatno zagušuju povijesnu jezgru.</p> <p>Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Dubrovniku nije dopustio izgradnju stalnoga pristaništa ispred Lazareta. Promatračka misija UNESCA i ICOMOSA složila se sa stavom Konzervatorskoga odjela. Plan upravljanja Svjetskim dobrom, treba uvažiti oba stava, te predložiti alternative. Navodim dva prijedloga.</p> <p>Pojačati Vaporeto sa dodatnim brodovima i brojem linija, koji će prevoziti putnike na otok Lokrum. Uvesti najmanje još jednu polazišnu točku iz Lapada, prigradskoga područja sa najviše turista i stanovnika.</p> <p>Razmotriti postavljanje privremenih ljetnih pristaništa, na području od hotela Excelsior do Pila. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>		<p>Osim navedenog, predviđena je aktivnost 3 „Potaknuti razvoj integriranog prijevoza putnika“, kroz koji je utvrđeno, između ostalog, i sljedeće: „Uključiti morski obalni prijevoz u sustav prijevoza putnika. Obalni pomorski promet nije odgovarajuće vrednovan u sustavu javnog prijevoza, a predstavlja odgovarajuću alternativu za rasterećenje postojećeg sustava. S Lučkom upravom Dubrovnik potrebno je razviti nove gradske prometne linije koje će povezivati dijelove grada, ali i one prigradske (koje povezuju Grad s okolicom). Ova aktivnost bi trebala biti obuhvaćena razvojem Plana održive urbane mobilnosti.“</p> <p>Kao što je definirano akcijskim planom, visokim prioritetima naznačene su aktivnosti izrade Plana nosivog kapaciteta i Plana održive urbane mobilnosti, čija izrada mora biti usklađena.</p>
<p>Lokrum Art festival. Otok Lokrum idealno je mjesto za organizirati ambijetalna kulturna događanja u večernjim satima. Nema posjetitelja, niti buke. Predlaže se nastaviti suradnju sa vrsnim dirigentom i opernim pjevačem, Jose Curoom, koji je započeo projekt Opera festivala na Lokrumu i uređenje pouornice sa gledalištem od sedamsto mjesta u ruševinama kompleksa Benediktinskoga samostana. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ ne bi trebao definirati održavanje manifestacija jer Plan upravljanja daje okvire za provedbu upravljanja i aktivnosti koji doprinose očuvanju sastavnica OUV. Međutim, ukoliko se kroz predloženu aktivnost uključi i aktivnost jačanja svijesti o potrebi očuvanja UNESCO-ve svjetske baštine i potrebe očuvanja OUV, moguće je prijedlog povezati s provedbom aktivnosti 1.2. „Uspostava Dijaloga svjetske baštine“. Kroz navedenu aktivnost definirano je sljedeće: „Dijalog svjetske baštine organizirao bi nekoliko puta godišnje niz višednevnih događanja na temu svjetskog dobra (stručni skupovi, konferencije, radionice i dr.).“ Navedeni prijedlog je sukladno tome moguće provesti kroz navedenu aktivnost, a sukladno aktivnostima koji će se precizno definirati od strane Izvršnog odbora i vodstva buduće platforme Dijalog svjetske baštine.</p>
<p>Orsula i Daksa. JU Rezervat Lokrum započeo je suradnju sa Udrugom Orsula i započeo pregovore o kupovini ili zakupu otoka Dakse sa dva privatna suvlasnika otoka. Predlaže se nastaviti oba projekta, kojima bi Grad Dubrovnik i JU Rezervat Lokrum , uspostavili zelene utvrde oko grada, na tri točke. Južna otok Lokrum, Istočna Park Orsula, te zapadna otok Daksa. Posebnom odlukom grada Dubrovnika, JU rezervat Lokrum dobio bi na upravljanje i Park Orsulu i otok Daksu. Planom upravljanja Lokrumom bile bi obuhvaćene i oba dodatna lokaliteta.</p>	odbijeno	<p>Plan upravljanja ne može direktno sugerirati navedenu aktivnost jer je riječ o kupovini/zakupu zaštićenih dijelova prirode, a koje nisu predmet Plana upravljanja.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>		
<p>1.2. LAZARETI</p> <p>Pred dvanaest godina kompleks Lazareta bio je potpuno devastiran. Planovi upravljanja i obnove predlagali su da polovicu Lazareta koristi Glazbena škola Dubrovnik, kojoj je županija osnivač, a drugu polovicu udruga građana Art radionica Lazareti. Kompleks Lazareta trebao je imati i smještajnu jedinicu, tzv. Dormitorij, a lađe su se trebale pregraditi u brojne manje učionice i radilišta. Grad Dubrovnik stopostotni vlasnik Lazareta, trebao je ostati bez ijednoga prostora Lazareta. Odlučili smo kompleks Lazareta obnoviti, ostaviti ga u vlasništvu grada Dubrovnika, a cijeli kompleks namijeniti potrebama kulture grada. Uvažiti potrebe udruga u kulturi, te kulturnih ustanova. Kada smo završili obnovu, napravili smo i Plan upravljanja Lazaretima, koji je napravilo institut IRMO, a usvojilo ga Gradsko vijeće grada Dubrovnika.</p> <p>Predlažem da Plan upravljanja Svjetskim dobrom, u svoj konačni oblik, integrira i Plan upravljanja Lazaretima.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	usvojeno/ pojašnjeno	Ovaj Plan upravljanja nadređen je Planu upravljanja Lazaretima, no potrebno je naglasiti kako je provedbeno razdoblje Plana upravljanja spomeničkim kompleksom Lazareti trajalo od 2016. do 2020. g. Sukladno navedenom, Plan upravljanja uključuje aktivnosti i za prostor Lazareta.
<p>Lazareti live. Lazareti imaju veliki trg, koji može biti alternativa zagušenome Stradunu. Isto tako imaju i pet slobodnih lađa koje nisu iskorištene tijekom ljetne sezone. Lazareti trebaju postati novo okupljalište za građane Dubrovnika, te njegove posjetitelje, kako bi rasteretili povijesnu jezgru, Svjetskome dobru donijeli nove zanimljive kulturne sadržaje.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti komentar vezan uz prijedlog Lokrum Art festival. Vrijedi isti odgovor.
<p>1.3. PILE</p> <p>Plato Pile, te upravljanje platoom Pila najvažniji je dio plana upravljanja posjetiteljima, jer kroz vrata od Pila, prema brojačima kamera prolazi skoro dvije trećine svih posjetitelja Povijesne jezgre. Pile zagušuju autobusi Liberatsa, turistički autobusi, taksisti, osobna vozila i brojni pješaci.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	usvojeno	Dodan tekst unutar aktivnosti „1.2. Izraditi plan održive urbane mobilnosti“: „Izrada Plana održive urbane mobilnosti, uz navedeno, treba doprinijeti rasterećenju prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine i dr.“
<p>1.3.1.</p> <p>Kako bi grad Dubrovnik imao punu samostalnost upravljanja svjetskim dobrom potrebno je vratiti nazad i vlasništvo nad oba ljetnikovca na Pilama, u kome sada djeluje restoran Nautika i prazni ljetnikovac Pucić. Oba ljetnikovca su do nepotrebne i štetne privatizacije ATLASA bile društveno vlasništvo, tj. vlasništvo građana Dubrovnika. Nedavno je kupljen i objekt kavane Dubravka, grad je vlasnik trga na Pilama, te svih prometnica. Kupovinom oba ljetnikovca, uz postojeće gradsko vlasništvo, stvorili bi se svi preduvjeti da Grad Dubrovnik, kroz Plan upravljanja, te druge gradske odluke donese najbolje odluke kako bi postigli ciljeve predviđenim prijedlogom Plana.</p>	odbijeno	Kao i kod prethodnog komentara vezanog uz otok Daksu, Plan upravljanja ne može direktno sugerirati navedenu aktivnost jer je riječ o kupovini/zakupu nekretnina, a koje nisu predmet Plana upravljanja. Također, Planom upravljanja utvrđena je upravljačka struktura za upravljanje svjetskim dobrom unutar cilja 1.1.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p> <p>1.4. ŽIČARA DUBROVNIK Plan upravljanja Svjetskim dobrom, ne spominje upravljanje dubrovačkom žičarom, što je iz više razloga manjkavo. Prema dostupnim podacima, dubrovačka žičara u 2019. Godini prevezla je šesto tisuća putnika. Kroz donju postaju žičare u području Svjetskoga dobra, prošlo je 1.2 milijuna putnika u odlasku i dolasku. Žičara Dubrovnik bila je u vlasništvu ATLAS-a do Domovinskoga rata. Od ukupne cijene ulaznice ATLAS je plaćao gradu Dubrovniku 10 % od svake prodane ulaznice. Nakon što je žičara Dubrovnik proradila 2010. Godine, godinama nije plaćala koncesiju. Godišnja zarada od žičare već druge godine poslovanja bila je veća od ukupne vrijednosti, koju je grupacija Lukšić platila za cijeli ATLAS. Jedini razlog kupovine ulaznice za žičaru i posjetu vrhu brda Srđ je pogled na Svjetsko dobro, Lokrum, Lazarete, Pile, Povijesnu jezgru. Neću pisati koliko je godina i truda trebalo izboriti se za plaćanje donekle pravedne koncesijske naknade.</p> <p>1.4.1. Predlažem da Grad Dubrovnik kupi tvrtku Excelsa nekretnine sa dubrovačkom žičarom i svim nekretninama koje se nalaze na prostoru Svjetskoga dobra. Nakon kupovine žičare upravljanje posjetiteljima i gužvom u Svjetskome dobru biti će znatno lakše. Treba li uključiti i vožnju žičarom u Ducard ili samo omogućiti popuste, za trodnevnu i sedmodnevnu DuCard ostaje za raspraviti.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	odbijeno	Kao i u prethodnom komentaru, Plan upravljanja ne može direktno sugerirati navedenu aktivnost jer je riječ o kupovini nekretnina, a koje nisu predmet Plana upravljanja.
<p>1.5. DUBROVAČKE ZIDINE Dubrovačke zidine najprepoznatljiviji su dio Svjetskoga dobra. Najvrjednija su imovina grada Dubrovnika, integralni dio, jedinstvenoga Dubrovnika. Komercijalno su najvrjednija kulturna baština u Republici Hrvatskoj. Visina godišnje zarade od prodaje ulaznica, usporediva je jedino sa NP Plitvička jezera. Vrijednost prodanih ulaznica u 2019. Godini iznosila je 200 (dvjesto) milijuna kuna. Prihod od dubrovačkih zidina naplaćuje Društvo prijatelja dubrovačke starine, a manje od polovice sredstava uplati se u proračun grada Dubrovnika. Do 2009. Godine nijedna kuna od prihoda za zidine nije bila uplaćivana u proračun grada Dubrovnika, vlasnika zidina. Bio sam prvi gradonačelnik, te političar koji je shvatio komercijalnu važnost dubrovačkih zidina za grad Dubrovnik i njegove građane. Iznosim dva prijedloga za Plan upravljanja Svjetskim dobrom.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	pojašnjeno	Definirana je aktivnost 10.4. „Poboljšati i ojačati porezni sustav ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu“. Navedeno je „Tijekom participativnog procesa lokalno stanovništvo izrazilo je potrebu za transparentnim procesom ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu, s posebnim naglaskom na fond za otkup stanova na području svjetskog dobra i očuvanje iznimne univerzalne vrijednosti što je ujedno i preporuka UNESCO-a. Pojedini elementi prirodnog i kulturnog nasljeđa koriste se kao osnovni resurs u razvoju turizma, no postoji nedostatak povrata investicija u zaštitu, očuvanje i obnovu korištenih resursa. Stoga je potrebno razviti plan investiranja u kulturno nasljeđe (određivanjem prioriteta financiranja, utvrđivanjem svih dostupnih lokalnih i županijskih izvora financiranja, transparentnošću javnih nabava, usklađivanjem izvora financiranja s nacionalnim i EU izvorima financiranja, analizom pojedinačnih prihoda ostvarenih od javnih kulturnih resursa i dodjelom tih sredstava u kulturi). Isto tako

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		postoji potencijal da se društvo rastereti lokalnih poreza i davanja i da se daju poticaji za investiranje u područja koja potiču očuvanje baštine, kvalitetu života i zdravlje, itd.“ ... „Upravljačka komisija će kroz provedbu aktivnosti utvrditi precizne potrebe za ulaganja.“
1.5.1. Cijenu ulaznica za dubrovačke zidine izjednačiti sa cijenom jednodnevne Dubrovačke kartice. Sadašnja cijena ulaznica za gradske zidine iznosi 200 kuna, a jednodnevne DuCard iznosi 250 kuna. Izjednačavanjem cijena , rasteretili bi povijesnu jezgru, disperzirali posjetitelje, te povećali prihode. Z malu razliku od 50 kuna posjetitelji bi dobili i besplatni javni prijevoz, posjet dodatnih deset muzeja i galerija, te popuste od 10 % ili više u stotinama ugostiteljskih i trgovačkih objekata u gradu Dubrovniku. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	pojašnjeno	Vidjeti prethodni komentar.
1.5.2. Grad Dubrovnik i Društvo prijatelja dubrovačke starine, napraviti će novi Ugovor o upravljanju dubrovačkim zidinama. Novim Ugovorom kompletnu naplatu od ulaznica za zidine preuzeti će grad Dubrovnik. Ulaznice će postati fiskalizirane kako bi se uvela potpuna javna kontrola nad prikupljenim sredstvima. Društvo prijatelja dubrovačke starine, dobiti će dio prihoda ostvarenih prodajom ulaznica za dubrovačke zidine. Dostatna sredstva za nastavak obnove spomeničke baštine na području Dubrovačke Republike. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	pojašnjeno	Vidjeti prethodni komentar.
1.6. GRADSKI PORAT Gradski porat je ishodišno mjesto razvoja grada Dubrovnika kroz stoljeća. Uz dubrovačke zidine i Stradun, gradski porat je najvidljiviji dio grada Dubrovnika. Gradskim portom i pripadajućom obalom, upravlja županijska Lučka uprava. Zidinama upravlja udruga građana, portom županija. Grada Dubrovnika nigdje, a Plan upravljanja ne spominje upravljanje portom i zidinama. Hrvatska Vlada uputila je izmjene i dopune Zakona o upravljanju morskim lukama i pomorskim dobrom, koji je 2015. Godine prošao i prvo čitanje u Saboru. Predloženim izmjenama zakona pomorsko dobro i luke u gradovima sjedištima županija pripadaju gradovima. Grad Dubrovnik izmjenama zakona , dobiti će na upravljanje gradski porat, sa pripadajućom obalom, kao i upravljanje morem na svome geografskome područje koje uključuje i more oko Svjetskoga dobra, Staroga grada Dubrovnika i Lokruma. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	pojašnjeno	Plan upravljanja nadležan je nad cijelim područjem svjetskog dobra.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>1.6.2. U gradskome portu razviti će se aktivnosti namijenjene domaćem stanovništvu, kako je bilo kroz povijest. Porat, ribarnica, živi grad. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno	<p>Navedeno se može provoditi kroz aktivnost 5. „Poboljšati kvalitetu života stalnih stanovnika“ i aktivnost 6. „Povećanje dostupnih sadržaja javnog standarda“, kao i druge aktivnosti unutar cilja 7. Izvršni odbor će specificirati preciznu provedbu aktivnosti tijekom procesa provedbe, te će razmotriti navedeni prijedlog.</p>
<p>1.7. MUZEJI I GALERIJE U GRADSKOM VLASNIŠTVU Grad Dubrovnik u Svjetskome dobru, vlasnik je više muzeja i galerija od kojih su neki samostalne kulturne ustanove, a neki su objedinjeni u ustanovi Muzeji grada Dubrovnika. Knežev dvor, Muzej Rupe, Arheološki muzej u Revelinu, Pomorski muzej u tvrđavi Svetoga Ivana su muzejske cjeline, ustanove Muzeji grada Dubrovnika. Samostalne su kulturne ustanove: Umjetnička galerija, Dom Marina Držića, Prirodoslovni muzej. Osim muzeja u vlasništvu grada Dubrovnika, postoje i crkveni muzeji u Franjevačkome samostanu, Dominikanskome samostanu, Katedrali, Biskupskoj palači. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno	<p>Uključenost muzeja pojašnjena je u Dodatku V.1.Opis mreže dionika.</p>
<p>1.7.1. Nakon što je Državni arhiv uz veliku financijsku pomoć grada Dubrovnika preselio u prostore bivše Kasarne u gruškome polju, Sponzu je potrebno vratiti gradu Dubrovniku, uz nastavak djelovanja Državnoga arhiva u samoj Sponzi. U slobodnim prostorima Sponze , nastalim nakon preseljenja suvremene arhivske građe, urediti Muzej Sponze. Sponza uz Knežev dvor, čini osnovni svjetovni identitet grada Dubrovnika. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	<p>Prijedlog nije u direktnoj nadležnosti Plana upravljanja. Međutim, ukoliko se kroz predloženu aktivnost uključi i aktivnost jačanja svijesti o potrebi očuvanja UNESCO-ve svjetske baštine i potrebe očuvanja OUV, moguće je prijedlog povezati s provedbom aktivnosti 1.2. „Uspostava Dijaloga svjetske baštine“. Kroz navedenu aktivnost definirano je sljedeće: „Dijalog svjetske baštine organizirao bi nekoliko puta godišnje niz višednevnih događanja na temu svjetskog dobra (stručni skupovi, konferencije, radionice i dr.).“ Navedeni prijedlog je sukladno tome moguće provesti kroz navedenu aktivnost, a sukladno aktivnostima koji će se precizno definirati od strane Izvršnog odbora i vodstva buduće platforme Dijalog svjetske baštine.</p>
<p>1.7.2. U atriju Luže, a ispred Kina Sloboda i teatra Bursa urediti moderni filmski muzej, po uzoru na izložbu: Tišina, snima se. Dubrovnik je desetljećima bio pozornica ili bolje rečeno pravi filmski studij na otvorenome, u kome su snimljeni brojni filmovi i serije. Dubrovnik raspolaže obimnom arhivskom, filmskom građom, koju žele vidjeti građani Dubrovnika, te brojni posjetitelji. Kinematografi Dubrovnik dobili bi novu atrakciju , uz dodatni izvor prihoda.</p>	pojašnjeno	<p>Prijedlog nije u direktnoj nadležnosti Plana upravljanja. Međutim, ukoliko se kroz predloženu aktivnost uključi i aktivnost jačanja svijesti o potrebi očuvanja UNESCO-ve svjetske baštine i potrebe očuvanja OUV, moguće je prijedlog povezati s provedbom aktivnosti 1.2. „Uspostava Dijaloga svjetske baštine“. Kroz navedenu aktivnost definirano je sljedeće: „Dijalog svjetske baštine organizirao bi nekoliko puta godišnje niz višednevnih događanja na temu svjetskog dobra (stručni</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>		skupovi, konferencije, radionice i dr.)“ Navedeni prijedlog je sukladno tome moguće provesti kroz navedenu aktivnost, a sukladno aktivnostima koji će se precizno definirati od strane Izvršnog odbora i vodstva buduće platforme Dijalog svjetske baštine.
Svaki muzej kao i zidine trebaju uvesti model rezervacije termina posjeta po uzoru na sve europske muzeje. Putem interneta se rezervira i kupi ulaznica ili iskoristi dio vrijednosti Dubrovnik carda. Svaki muzej i galerija odredi maksimalni kapacitet posjetitelja, te optimalni broj posjetitelja. U svaki muzej treba postaviti odgovarajući brojač posjetitelja. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>	usvojeno	Dodan tekst u aktivnost 10.2. Oblikovati, uspostaviti i razvijati sustav upravljanja posjetiteljima po područjima obuhvata svjetskog dobra: „Kao jedan od prijedloga od strane građana, nudi se potreba razvoja modela online rezervacije ulaznica u muzeje, galerije i druge sadržaje kako bi se pomoglo kontroliranju opterećenosti prostora brojem posjetitelja.“
1.8. DUBROVNIK CARD Dubrovnik card uvedena je 2010. godine sa ciljem rasterećenja Svjetskoga dobra, povijesne jezgre te povećanja prihoda uz isti broj posjetitelja. Uvedene su Jednodnevna, Trodnevna i Sedmodnevna Dubrovnik card. Svaka kartica omogućuje besplatan ulaz u sve gradske muzeje i galerije, posjet dubrovačkim zidinama, besplatni javni prijevoz, te 10 % popusta na kupovinu proizvoda i usluga u brojnim trgovinama i ugostiteljskim mjestima. Trodnevna i sedmodnevna kartica omogućuju i besplatne posjete muzejima u Konavlima, te popuste za posjet Lokrumu, Stonu, te kupovini izvedbi Ljetnih igara. 1.8.1. Nastaviti razvoj Dubrovnik carda, kao glavnoga alata za upravljanje posjetiteljima i povećanjem prihoda. Dodatno je digitalizirati, kako bi se putem iste mogla vršiti rezervacija termina i kupovina ulaznica za sadržaje koji se nalaze na Ducard. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>	usvojeno	Povezano s prethodnim komentarom. Navedeno je u skladu s aktivnosti 10.2. Oblikovati, uspostaviti i razvijati sustav upravljanja posjetiteljima po područjima obuhvata svjetskog dobra. Dodan tekst: „Također, tijekom provedbe aktivnosti će se razmotriti nadogradnja postojećeg sustava Dubrovnik card-a kao alata za upravljanje posjetiteljima.“
1.8.2. isti prijedlog kao 1.5.1. Izjednačiti cijenu ulaznice za glavnu atrakciju, Dubrovačke zidine sa cijenom jednodnevne Dubrovačke kartice. Smanjimo gužvu na zidinama, popunimo manje atraktivne muzeje, rasteretimo povijesnu jezgru, te uz isti broj posjetitelja znatno povećamo prihode. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti prethodni komentar.
1.8.3. Dubrovnik card razvijati i kao destinacijsku karticu uključujući nove sadržaje izvan Svjetskoga dobra, kao što su ljetnikovci Rijeke dubrovačke, ljetnikovci na Elafitima, obnovljeni Kneževi dvorovi u Konavlima, Slanome, Lopudu, Arboretum Trsteno. Destinacijska Dubrovnik card može biti i digitalni vodič kojim se upravlja gužvama u Svjetskome dobru. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti prethodni komentar.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE										
<p>1.9. FUNKCIONALNI KAPACITET MUZEJA I ZIDINA</p> <p>Planom upravljanja treba se odrediti optimalni broj posjetitelja, tj. funkcionalni kapacitet istovremenoga boravaka u svim mjestima Svjetskoga dobra, gdje se naplaćuju ulaznice. Dubrovački muzeji i galerije, zidine, crkveni muzeji, Lazareti, Revelin raspolažu zatvorenim i otvorenim prostorima za koji se naplaćuju ulaznice. Navodim okvirni broj posjetitelja po skupinama, samo kao orijentir:</p> <table border="0"> <tr> <td>Dubrovačke zidine i utvrde</td> <td>1 200 osoba</td> </tr> <tr> <td>Svi muzeji i galerije</td> <td>1 200 osoba</td> </tr> <tr> <td>Revelin sa terasom:</td> <td>300 osoba</td> </tr> <tr> <td>Lazareti sa trgom:</td> <td>300 osoba</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO :</td> <td>3 000 osoba</td> </tr> </table> <p>1.9.1. Za svaki zatvoreni i otvoreni muzejski prostor odrediti optimalni broj posjetitelja, koji se kontrolira brojačima posjetitelja na ulazu i izlazu iz svake muzejske cjeline.</p> <p>1.9.2. Planom upravljanja koji se donosi u vrijeme pandemije odrediti i broj posjetitelja na zidinama i muzejima, uz poštovanje epidemioloških mjera. Kada bi Optimalnu brojku od tri tisuće osoba, smanjili za polovinu, kapacitet muzeja i zidina Svjetskoga dobra, uz poštivanje epidemioloških mjera, iznosio bi tisuću petsto osoba istovremeno. Ovo je jedan od preduvjeta za sigurni dolazak turista u Dubrovnik, već ovo ljeto. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	Dubrovačke zidine i utvrde	1 200 osoba	Svi muzeji i galerije	1 200 osoba	Revelin sa terasom:	300 osoba	Lazareti sa trgom:	300 osoba	UKUPNO :	3 000 osoba	usvojeno	Unutar cilja 10. Razvoj informiranog turizma koji stvara dodatnu ekonomsku, ekološku i baštinsku vrijednost za lokalnu zajednicu s naglaskom na diversifikaciju i poboljšanje kvalitete, definirana je aktivnost izrade Plana nosivog kapaciteta, a čija provedba uključuje sva područja obuhvata svjetskog dobra. Za detaljne informacije vidjeti navedeni cilj. Prijedlog je u skladu s navedenom aktivnošću, a detalji provedbe biti će specificirani po osnivanju Izvršnog odbora.
Dubrovačke zidine i utvrde	1 200 osoba											
Svi muzeji i galerije	1 200 osoba											
Revelin sa terasom:	300 osoba											
Lazareti sa trgom:	300 osoba											
UKUPNO :	3 000 osoba											
<p>1.10. FINANCIJSKI UČINCI SVJETSKOGA DOBRA U JAVNOME VLASNIŠTVU</p> <p>Do 2009. Godine i moga izbora za gradonačelnika Dubrovnika, shvaćanje da javna imovina u Svjetskome dobru može donositi značajne proračunske prihode skoro da i nije postojalo. Građani Dubrovnika svojim uplatama u gradski proračun financirali su redovitu djelatnost ustanova koji se bave baštinom i njenom prezentacijom. Troškovi Muzeja, Lokruma, Revelina bili su manji od zarade koju su ostvarivali. Lazareti su bili devastirani, a od zidina proračun nije imao prihoda. Žičara kada se otvorila nije plaćala koncesiju, autobusi na Pilama nisu plaćali zaustavljanje. Privatni sektor, tvrtke, udruge, obrti shvaćali su financijsku vrijednost Svjetskoga dobra, te iskorištavali neznanje ili neukost ljudi koji su upravljali javnom imovinom u Svjetskome dobru.</p> <p>Prihodi od Svjetskoga dobra prema nepotpunim podacima kojima raspolažem u 2019. godini su sljedeći:</p> <table border="0"> <tr> <td>Dubrovačke zidine</td> <td>200 milijuna kuna</td> </tr> <tr> <td>Lokrum</td> <td>30 milijuna kuna</td> </tr> </table>	Dubrovačke zidine	200 milijuna kuna	Lokrum	30 milijuna kuna	usvojeno/ pojašnjeno	Definirana je aktivnost 10.4. „Poboljšati i ojačati porezni sustav ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu“. Navedeno je „Tijekom participativnog procesa lokalno stanovništvo izrazilo je potrebu za transparentnim procesom ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu, s posebnim naglaskom na fond za otkup stanova na području svjetskog dobra i očuvanje iznimne univerzalne vrijednosti što je ujedno i preporuka UNESCO-a. Pojedini elementi prirodnog i kulturnog nasljeđa koriste se kao osnovni resurs u razvoju turizma, no postoji nedostatak povrata investicija u zaštitu, očuvanje i obnovu korištenih resursa. Stoga je potrebno razviti plan investiranja u kulturno nasljeđe (određivanjem prioriteta financiranja, utvrđivanjem svih dostupnih lokalnih i županijskih izvora financiranja, transparentnošću javnih nabava, usklađivanjem izvora financiranja s nacionalnim i EU izvorima financiranja, analizom pojedinačnih prihoda ostvarenih od javnih						
Dubrovačke zidine	200 milijuna kuna											
Lokrum	30 milijuna kuna											

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Javne površine i poslovni prostori u vlasništvu Grada 40 milijuna kuna Du card i muzeji: 50 milijuna kuna Gradski porat 10 milijuna kuna Zaustavljanje autobusa 10 milijuna kuna Dubrovačka žičara 60 milijuna kuna UKUPNO 400 milijuna kuna.</p> <p>Kada bi se uvela istovjetna cijena dnevne dubrovačke kartice i ulaznice za zidine, pri istom broju posjetitelja prihod bi se povećao za 100 milijuna kuna, rasteretila gužva u svjetskome dobru, te disperzirali posjetitelje diljem grada Dubrovnika i dubrovačko neretvanske županije.</p> <p>Grad Dubrovnik u 2019. Godini ostvario je sto osamdeset milijuna kuna na stavkama Porezi i doprinosi, koje plaća svih četrdeset tisuća stanovnika Dubrovnika i više od pet tisuća tvrtki, obrta, te vlasnika smještajnih jedinica. Prihod od javne imovine u Svjetskome dobru, bio je duplo veći nego što grad Dubrovnik ostvaruje od svih poreza, prireza i doprinosa. Jedinstveno u Hrvatskoj, kao i cijelome svijetu. Kao što je i jedinstveno prepuštanje javne gradske imovine drugima.</p> <p>Svjetsko dobro UNESCO-a , Stari grad Dubrovnik, neizmjerni je izvor prihoda za sve građane Dubrovnika, ukoliko se njime upravlja manirom dobroga gospodara. Onako kako su to radili naši preci koji su izgradili i održali Svjetsko dobro, grad Dubrovnik.</p> <p>1.10.1. Objediniti javno vlasništvo u Svjetskome dobru, kroz promjene Ugovora, kupovinu tvrtki i objekata, te izmjene odgovarajućih zakona, kako bi Grad Dubrovnik postao jedini vlasnik ili korisnik javnoga dobra. Kako je i bilo većinu vremena u povijesti Grada staroga petnaest stoljeća. Te kako će biti, kada Razum zavlada. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>		<p>kulturnih resursa i dodjelom tih sredstava u kulturi). Isto tako postoji potencijal da se društvo rastereti lokalnih poreza i davanja i da se daju poticaji za investiranje u područja koja potiču očuvanje baštine, kvalitetu života i zdravlje, itd.“ ...</p> <p>„Upravljačka komisija će kroz provedbu aktivnosti utvrditi precizne potrebe za ulaganja.“</p>
<p>1.10.2. Dubrovnik ima svoj lex specialis, Zakon o obnovi ugrožene spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika, koji treba koristiti kao najbrži i najkvalitetniji alat za zakonske izmjene, koje konačni Plan upravljanja Svjetskim dobrom predloži. <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Predviđena je aktivnost 1.6. „Pokrenuti proces izmjena i dopuna Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara“.</p>
<p>2. Živi grad, prijedlog mjera za demografsku obnovu povijesne jezgre 2.1. Prijedlog mjera iz 2015. Godine PREDSTAVLJEN PROJEKT 'ŽIVI GRAD' Autor: dubrovackidnevnik.hr Datum objave: 12.10.2015.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Prethodno je definiran cilj 7. Dubrovnik kao živi grad, kroz koji su definirane aktivnosti: Osnovati fond socijalnog stanovanja i model zadružnog stanovanja na području pod zaštitom</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>0</p> <p>Konferencija za medije s temom 'Stanovanje u povijesnoj jezgri kao dio projekta Živi Grad' održana je danas u Maloj vijećnici na kojoj je predstavljeni detalji oko formiranja novog stambenog fonda za obnovu stanova unutar povijesne jezgre. Riječ su imali akademik Nenad Vekarić, znanstveni savjetnik i ravnatelj Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, pročelnica Upravnog odjela za gospodarenje nekretninama Grada Dubrovnika Branka Vukić i gradonačelnik Grada Dubrovnika Andro Vlahušić.</p> <p>•</p> <p>Kako je pojasnio Vlahušić, riječ je o stambenom fondu za kupnju i obnovu stanova unutar zidina na način da se od svake prodane ulaznice, koja sada stoji 120 kuna, izdvoji 10 kuna koje bi išle u taj fond, što je 10 milijuna kuna na godišnjoj razini, a tu je i novac od Blagih djela.</p> <p>'Blaga djela imaju Proračun od devet milijuna kuna, 50 posto od toga je oko pet milijuna kuna što ide u fond. Oni to već sada rade, iako nemaju ni Upravu, ni Upravno vijeće, pa ne mogu trošiti novac, ali sada imaju oko 20-ak milijuna kuna na računu. Taj novac može biti namijenjen samo za poboljšanje stanovanja u povijesnoj jezgri, u vlasništvu Grada ili Blagih djela. S 15 do 17 milijuna kuna na godišnjoj razini, s kreditnim potencijalom kojim raspolažu i Grad, i Blaga djela, te novcem koji DPDS ima na računu, a ne znaju što će s njima, možemo krenuti u to. Možemo krenuti u obnovu Pustijerne, Svete Marije, Svetog Andrije, u kojem bi se upravljanje dalo uglavnom Blagim djelima za socijalno stanovanje, dok bi Grad Dubrovnik zadržao onoliko stanova koliko je potrebno za potrebe stanovanja kulturnih djelatnika, djelatnica Sveučilišta ili Bolnice, ili nekoga tko obavlja društvenu funkciju, a za kojeg je poželjno da boravi u povijesnoj jezgri,' izjavio je Vlahušić.</p> <p>VIŠE O PROJEKTU 'ŽIVI GRAD', MATERIJALI S GRADSKOG VIJEĆA</p> <p>'Grad Dubrovnik se kroz svoju povijest često suočavao s krizom stanovništva. Velike demografske gubitke uzrokovale su vrlo snažne elementarne nepogode ili epidemije zaraznih bolesti. Nakon svake takve velike krize stvarao se drugačiji Grad.</p> <p>Urbanistički raster grada, zaokružen zidinama, definiran je nakon velikog požara 16. kolovoza 1296. u kojemu je izgorio čitav kompleks ispod crkve Sv. Marije od Kaštela. U to je doba elitni dio Grada činio prostor oko Katedrale s Pustijernom. Ondje su kuće posjedovali najznačajniji vlasteoski rodovi, koji su ujedno bili i vlasnici najvećeg broja gradskih nekretnina. Takav Grad svoj je maksimum doživio</p>		<p>Praćenje socioekonomske i vitalne statistike na području svjetskog dobra</p> <p>Utvrđiti gornje granice za dohodovnu procjenu kako bi se poboljšali stambeni uvjeti – socijalno stambeno zbrinjavanje – zaštićeni najmoprimci</p> <p>Obnova stambenog fonda i unaprjeđenje stambenih uvjeta radi postizanja otpornosti na rizik od potresa</p> <p>Poboljšati kvalitetu života stalnih stanovnika</p> <p>Povećanje dostupnih sadržaja javnog standarda</p> <p>Ugraditi mjerače buke i razviti učinkovit sustav kontrole</p> <p>Usklađivanje broja iznajmljenih kapaciteta sa nosivim kapacitetom</p> <p>Osim toga, definiran je i cilj 8. Očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor, unutar kojeg su definirane aktivnosti: Očuvati javno dobro, zaštititi javni interes i javni prostor ograničenjem komercijalizacije i privatizacije</p> <p>Modernizirati i povećati učinkovitost upravljanja otpadom i smanjiti stvaranje otpada</p> <p>Obnoviti i unaprijediti infrastrukturnu mrežu na području pod zaštitom</p> <p>Osim navedenog, definirana je i aktivnost 10.4. „Poboljšati i ojačati porezni sustav ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu“.</p> <p>Navedene aktivnosti u glavnini uključuju predložene aktivnosti.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>oko 1500. godine kada je u njemu živjelo oko 7.000 stanovnika ili 523 po hektaru,' navodi se u uvodnom dijelu teksta o kojem će danas raspravljati vijećnici, a kojega prenosimo u cijelosti.</p> <p>Kriza stanovništva, od 17. do 19. stoljeća</p> <p>Kriza stanovništva u 17. stoljeću u čitavoj Europi izazvala je demografski pad i u Dubrovniku. Uoči potresa 1667. Grad je imao oko 4.500 ili 336 stanovnika po hektaru urbane površine. U potresu je poginulo oko 2.000 ljudi. Taj broj nadoknađen je vrlo brzo useljavanjem. No, veliki potres poremetio je dotadašnju strukturu Grada. Velika razaranja u Pustijerni i teškoće s obnovom tih kuća rezultirale su premještanjem elitnog dijela stanovništva na prostor Place, dok se u Pustijerni, u iznajmljenim vlasteoskim kućama, počeo naseljavati gradski servis. Tako obnovljeni i prestrukturirani Grad nije više mogao apsorbirati onako veliki broj stanovnika s kraja 15. stoljeća. Idealna veličina Grada u novim uvjetima iznosila je oko 4.000 stanovnika, a stvarni broj varirao je između 3.500 i 4.500 ovisno o demografskim trendovima. Neposredno nakon pada Dubrovačke Republike, 1817. godine, u Gradu unutar zidina živjelo je oko 3.700 stanovnika ili oko 276 stanovnika po hektaru. Malobrojna vlastela (4%) imala su tada u vlasništvu oko 20% stambene površine. Novi izazovi i problemi 20. stoljeća</p> <p>Sve krize stanovništva do druge polovice 20. stoljeća bile su uzrokovane nekim snažnim vanjskim impulsom. Kriza stanovništva u drugoj polovici 20. stoljeća započela je unutrašnjim promjenama u društvu. Modernizacija i razvoj drugih dijelova Dubrovnika, koji su infrastrukturom bili prilagođeni novom načinu života, postupno su marginalizirali staru gradsku jezgru, koja je sve više gubila nekadašnji status poželjnog mjesta stanovanja, a razvojem turizma sve više postajala poželjni muzejski eksponat. "Tiha" depopulacija, koja je začeta u 70-80-im godinama 20. stoljeća naglo se pojačala od trenutka stvaranja hrvatske države i rata jer se tada značajno poremetila struktura vlasništva gradskih nekretnina. Stambeni prostor, dotad pretežito u državnom vlasništvu, najvećim je dijelom privatiziran čime se suzila mogućnost državnih ili gradskih vlasti za vođenje populacijske politike. Odluka o sudbini nekog stambenog objekta došla je u privatne ruke. Poremećaj na tržištu nekretnina i profitabilnost iznajmljivanja u rastućem trendu turističkog gospodarstva dodatno su pojačali proces depopulacije tako da je od 1991. Grad s 3.525 stanovnika, opao na 2.116 prema službenom popisu stanovništva iz 2011., odnosno stvarno na još manje. Naime, prema rezultatima opsežnog ispitivanja koje je iste godine proveo Zavod za povijesne znanosti -HAZU u Dubrovniku unutar povijesne jezgre bilo je nastanjeno 1848 stanovnika.</p> <p>Posljednja kriza i pad broja stanovnika</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>I dok je kod svih ranijih kriza stanovništva, koliko god im težak povod bio, stanovništvo relativno brzo bilo nadoknađeno - posljednja kriza, iako bez traumatičnog povoda, najteža je jer je njezin uzrok u samoj biti Grada, u činjenici da je izgubio onu funkciju koju je imao kad je nastao baš na tom mjestu. Da Grad danas nastaje “na praznoj ledini” čitavog dubrovačkog prostora - on ne bi nastao na tom mjestu.</p> <p>Grad Dubrovnik danas, nakon “moderne” i najteže krize stanovništva, ima nekoliko putova mogućeg razvoja:</p> <p>1) stihijski – potpuno prepušten individualnim vlasnicima, bez aktivnog sudjelovanja Grada Dubrovnika i partnera. U takvoj projekciji nastaviti će se depopulacija, Grad će se potpuno apartmanizirati, postati Grad-muzej, Grad-kavana i Grad-hotel s neznatnim brojem stanovnika.</p> <p>2) promišljeni - u kojem će se postaviti određeni demografski ciljevi i sustavom raznih mjera pokušati te ciljeve ostvariti.</p> <p>OSNOVNE POSTAVKE PROJEKTA</p> <p>Europskom poveljom za stanovanje koja je usvojena od strane Europskog parlamenta 2006.g. utvrđeno je da se svim građanima treba omogućiti pristojno stanovanje. U povelji se također ističe i važan doprinos zapošljavanju prilikom gradnje, renoviranja i obnove stanova.</p> <p>Tragom povelje i Grad Dubrovnik pristupa stambenoj politici kao bitnoj komponenti europskog socijalnog modela kao i ključnom čimbeniku socijalne integracije. Želja Grada je da pomogne građanima u ostvarivanju aspiracija za kvalitetnijim životom. Slijedom toga ideja Grada je priprema projekta socijalnog stanovanja i urbane obnove i to u suradnji s Zavodom za obnovu Dubrovnika i Zakladom „Blaga djela“ u povijesnoj jezgri Grada Dubrovnika.</p> <p>Uz to što je jedan od ciljeva Zaklade „Blaga djela“ i gradnja i sudjelovanje u financiranju izgradnje objekata socijalne namjene: stanova za socijalno ugrožene obitelji i domova za smještaj starih, nemoćnih i napuštenih osoba i umirovljenika slabijeg imovnog stanja i drugih objekata socijalne namjene, bitno je za navesti da Zaklada kontinuirano dodjeljuje stanove na korištenje obiteljima s više malodobne djece i to na određeno vrijeme na način da korisnici plaćaju mjesečnu najamninu koja će im se zajedno sa kamatama vratiti nakon isteka uvjeta o najmu stana i na taj način im pomoći pri trajnom rješavanju stambenog problema. Budući da svrha Zaklade je pružanje pomoći i raznih oblika potpore obiteljima kao i davanje stanova u najam obiteljima s više djece želja Grada je da u suradnji sa Zakladom pokrene projekt kojom bi se mlade obitelji nastanile u povijesnoj jezgri.</p> <p>Naime, prema podacima Zavoda za obnovu Dubrovnika koji datiraju iz 1986. (PUP) u povijesnoj jezgri se nalazilo 1492 stana. Prema podacima Turističke zajednica</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Grada Dubrovnika za 2015. godine u povijesnoj jezgri se nalazi 558 apartmana koji su isključivo turističke namjene, dok Grad Dubrovnik trenutno upravlja sa 117 stanova od kojih je 18 stanova u izvornom vlasništvu Grada. Preostalih 99 stanova je predmet naknade prema Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine te se taj postupak vodi pred Uredom državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U predmetnim stanovima prema evidenciji ugovora o najmu, koji vodi Upravni odjel za gospodarenje nekretninama, živi cca 230 ljudi.</p> <p>ZAKLJUČAK</p> <p>1. U sklopu projekta Živi Grad prijedlog je osigurati više stanova u vlasništvu Grada Dubrovnika i Zaklade „Blaga djela“ namijenjenih stanovanju u povijesnoj jezgri.</p> <p>Ciljevi ovog projekta su:</p> <p>a) Stvoriti fond za kupnju i obnovu gradskih stambenih objekata u povijesnoj jezgri</p> <p>b) Povećati broj stanova pogodnih stanovanju, neovisno od vlasništva</p> <p>c) Povećati broj stanova u vlasništvu Grada i Blagih djela namijenjenih isključivo socijalnom i društveno odgovornom stanovanju</p> <p>d) Donijeti kriterije po kojim će se koristiti gradski stanovi (privremeno korištenje, mladi parovi s više djece...)</p> <p>e) Obnova Pustijerne kao stambeno poslovnog kompleksa u vlasništvu Grada</p> <p>f) Obnova Svetog Andrije kao stambeno poslovnog kompleksa u vlasništvu Grada</p> <p>g) Obnova Svete Marije kao stambeno poslovnog kompleksa koji je u suvlasništvu Grada Dubrovnika</p> <p>h) Povećati broj mladih obitelji i djece u povijesnoj jezgri</p> <p>i) Olakšati različitim mjerama život stalno naseljenih stanovnika u povijesnoj jezgri, tj. onih koji cijelu godinu žive u svojim stanovima, a ne bave se iznajmljivanjem</p> <p>j) “Otvoriti” Grad - integrirati ga s neposrednim predgradskim prostorom (razvoj Sveučilišta, 5000 mladih ljudi nadomak Gradu)</p> <p>k) Pokrenuti projekt „Živi Grad“ kao interdisciplinarni projekt usmjeren na život u cijelome gradu, a ne samo povijesnoj jezgri</p> <p>1. Financijska sredstva za provedbu Odluke osiguravaju se u proračunu Grada Dubrovnika kao i proračuna Zaklade „Blaga djela“ na način:</p> <p>- da se od svake prodane ulaznice za zidine ili Dubrovačku karticu izdvaja 10,00 kn</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>- da se od prihoda od poreza na promet nekretnina ostvarenih kupoprodajom nekretnina na području povijesne jezgre izdvaja 50 % od ukupnog iznosa i</p> <p>- da Zaklada „Blaga djela“ 50% svojih prihoda namijeni za stambeni fond</p> <p>1. Zavod za obnovu Dubrovnika će na nekretninama kao kulturnim dobrima u svrhu njihove revitalizacije i ojačanja, restauracija, rekonstrukcije, adaptacije, izvršavati u suradnji sa Gradom i Zakladom.</p> <p>1. Grad Dubrovnik, Zaklada „Blaga djela“ i Zavod za obnovu Dubrovnika će svoje obveze regulirati ugovorom o održavanju i korištenju stanova koji će biti u suvlasništvu Grada i Zaklade proporcionalno uloženim sredstvima.</p> <p>1. Proporcionalno uloženim sredstvima članovi Povjerenstva za dodjelu stanova bit će imenovani od strane Grada Dubrovnika i Zaklade.</p> <p>1. Grad Dubrovnik i Zaklada će donijeti zajedničku Odluku o najmu stanova u vlasništvu Grada i Zaklade.</p> <p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>		
<p>2.2. Dopunjeni prijedlog Projekt Živi grad nije zaživio u protekle četiri godine, jer ga novo vodstvo grada nije htjelo prihvatiti. Sadržaj koji je naveden u gornjem tekstu, nije potrebno mijenjati. Potrebno je promijeniti način prikupljanja sredstava, nove izvore sredstava, te novi način upravljanja, zbog čega predlažem:</p> <p>2.2.1. Grad Dubrovnik u projektu Živi grad surađivati će sa svim dionicima koji mogu unaprijediti ostvarivanje ciljeva živoga grada. Sve predložene mjere usklađivati će sa Zavodom za obnovu, Ministarstvom kulture, županijom, Zakladom Blaga Djela i Caboga, dubrovačkom biskupijom, građanima povijesne jezgre i ostalim zainteresiranima.</p> <p>2.2.2. Grad Dubrovnik formirati će samostalni Fond za projekt Živi grad u koju će se uplaćivati slijedeći iznosi:</p> <p>- Dvadeset kuna od svake prodane ulaznice za zidine i svake prodane Dubrovnik card.</p> <p>- Stopostotni iznos koji grad Dubrovnik prikupi od poreza na promet nekretnina koje se ostvari na području Svjetskoga dobra.</p> <p>- Stopostotni iznos koji grad Dubrovnik ostvari od prihoda prikupljenim od poreza i taksi koje plaćaju vlasnici soba, apartmana, stanova, kuća, hostela i hotela na području povijesne jezgre, namijenjenih iznajmljivanju turistima.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti prethodni komentar.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>- Prikupljena sredstva smiju se trošiti isključivo za projekte Živoga grada i demografske obnove povijesne jezgre. (Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>		
<p>2.3. Grad Dubrovnik formirati će samostalni Upravni odjel za Živi grad i stanovanje. Projekt Živi grad je najvažniji dio opisa poslova Upravnoga odjela za Živi grad i stanovanje. (Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>	pojašnjeno	<p>Plan upravljanja nije u nadležnosti tražiti uspostavi novog Upravnog odjela, stoga navedeno ne može biti aktivnost Plana upravljanja. Međutim, provedbom cilja 7. Dubrovnik kao živi grad, doprinijet će se realizaciji većeg dijela predloženih aktivnosti.</p>
<p>2.4. Dubrovnik ID. U tržišnom gospodarstvu, cijene roba i usluga određuju se prema tržišnom principu. Za građane Dubrovnika, a posebno stanovnike povijesne jezgre, tržišni princip stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na brojne hrvatske gradove. Primanja su prosječna hrvatska, a cijene tijekom turističke sezone, koja traje više od osam mjeseci prilagođavaju se turistima i posjetiteljima. TOMAS istraživanje provedeno 2018. Godine kaže: „U Dubrovniku je velik udio gostiju visokih platežnih mogućnosti jer njih 45 % ostvaruje primanja iznad 4.000 eura mjesečno po kućanstvu, a njih čak 17 % iznad 7.000 eura mjesečno“. Pred više godina uveli smo cijene niže cijene za kulturna događanja, besplatni prijevoz na Lokrum, uveli manje cijene taxi usluga za građane Dubrovnika, smanjili cijene javnoga prijevoza. Turisti koji kupe Ducard imaju 10 % popusta na više od stotinu prodajnih mjesta. Predlažem uvođenje Dubrovnik ID, digitalnoga zapisa koji dobiva svaki građanin Dubrovnika. Dubrovnik ID može biti i fizička kartica. Dubrovnik ID je digitalna platforma pomoću koje poboljšavamo kvalitetu života građana Dubrovnika, dodajemo nove „loyalty“ sadržaje ili pridružujemo postojeće, kontroliramo napredak. Dubrovnik ID stanovnicima povijesne jezgre omogućava i posebne pogodnosti u dogovorima između stanovnika, grad Dubrovnika i pružatelja usluga. (Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>	usvojeno	<p>Unutar aktivnosti 7.5. Poboljšati kvalitetu života stalnih stanovnika, dodan je tekst: „Također, na navedenim tijelima razmotrit će se prijedlog izrade seta pogodnosti za stalne stanovnike svjetskog dobra kroz program „Dubrovnik ID“. Dubrovnik ID bila bi digitalna platforma pomoću koje bi se poboljšala kvalitetu života građana Dubrovnika, a koja bi stanovnicima na prostoru svjetskog dobra omogućavala posebne pogodnosti u dogovorima između stanovnika, Grada Dubrovnika i pružatelja različitih udruga usluga. Kao i prethodno navedeno, potrebno je aktivnost razmotriti tijekom aktivnosti Dijaloga svjetske baštine.“</p>
<p>2.5. Zimski festival. Do početka rada Zimskoga festivala 2015. Godine, povijesna jezgra bila je prazna tijekom cijele zime. Nijedan pokušaj oživljavanja povijesne jezgre nije davao rezultate tijekom zimskoga perioda. Osmislio sam sadržaj festivala, dao mu me i odredio vrijeme održavanja, od polovice studenoga do 10. Siječnja. Pedeset dana usnuli Grad je živnuo i pokazao kako se vraća život u grad (Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ ne bi trebao definirati održavanje manifestacija jer Plan upravljanja daje okvire za provedbu upravljanja i aktivnosti koji doprinose očuvanju sastavnica OUV. Međutim, ukoliko se kroz predloženu aktivnost uključi i aktivnost jačanja svijesti o potrebi očuvanja UNESCO-ve svjetske baštine i potrebe očuvanja OUV, moguće je prijedlog povezati s provedbom aktivnosti 1.2. „Uspostava Dijaloga svjetske baštine“. Kroz navedenu aktivnost definirano je sljedeće: „Dijalog svjetske baštine organizirao bi nekoliko puta godišnje niz višednevnih</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
		događanja na temu svjetskog dobra (stručni skupovi, konferencije, radionice i dr.).“ Navedeni prijedlog je sukladno tome moguće provesti kroz navedenu aktivnost, a sukladno aktivnostima koji će se precizno definirati od strane Izvršnog odbora i vodstva buduće platforme Dijalog svjetske baštine.
<p>2.6. Osim Zimskoga festivala, grad Dubrovnik treba u dogovoru sa dubrovačkom biskupijom osmisliti i događanja za vrijeme feste Svetoga Vlaha, kada grad okičen standalima izgleda najljepše. U razdoblju nakon Feste sv Vlaha nastaje vrijeme Poklada i Maškara, vrijeme smijeha i zabave. Za vrijeme Korizme pokrenuti novi Festival duhovnosti, zdravlja i ljepote (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“ ne bi trebao definirati održavanje manifestacija jer Plan upravljanja daje okvire za provedbu upravljanja i aktivnosti koji doprinose očuvanju sastavnica OUV. Međutim, ukoliko se kroz predloženu aktivnost uključi i aktivnost jačanja svijesti o potrebi očuvanja UNESCO-ve svjetske baštine i potrebe očuvanja OUV, moguće je prijedlog povezati s provedbom aktivnosti 1.2. „Uspostava Dijaloga svjetske baštine“. Kroz navedenu aktivnost definirano je sljedeće: „Dijalog svjetske baštine organizirao bi nekoliko puta godišnje niz višednevnih događanja na temu svjetskog dobra (stručni skupovi, konferencije, radionice i dr.).“ Navedeni prijedlog je sukladno tome moguće provesti kroz navedenu aktivnost, a sukladno aktivnostima koji će se precizno definirati od strane Izvršnog odbora i vodstva buduće platforme Dijalog svjetske baštine.
<p>3. PROMET Promet cestovnim vozilima u Dubrovniku neodgovarajuće je riješen. Iako su napravljena brojna poboljšanja zadnjih dvadeset godina, Dubrovnik i dalje ima problema sa dinamičkim prometom vozila, te prometom u mirovanju. U ovom dijelu teksta iznosim prijedloge za Plan upravljanja Svjetskim dobrom, koje se temelje na: višegodišnjim podacima brojanja prometa, koje su provodili prometni stručnjaci, te suvremenim trendovima upravljanja prometom cestovnih vozila u europskim gradovima. Grad Dubrovnik možemo podijeliti u tri zone, koje služe za promet cestovnim vozilima. Zona A: Kontaktno područje Svjetskoga dobra: Iljina Glavica - Belvedere – Dom Zdravlja Zona B: uže područje grada Dubrovnika , Kantafig – Belvedere Zona C: Okruženje Dubrovnika (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Kako bi se dalo stručno i adekvatno rješenje za prometna pitanja, utvrđena je potreba izrade Plana održive urbane mobilnosti (aktivnost 11.2.). Navedene kategorije mogu se razmotriti prilikom provedbe aktivnosti.
<p>3.1. Plan upravljanja prihvaća moderne trendove europskih gradova, kojim se urbana središta pretvaraju u zelene pješačke prostore, uz smanjeno korištenje osobnih vozila za prijevoz.</p>	usvojeno	Kako bi se dalo stručno i adekvatno rješenje za prometna pitanja, utvrđena je potreba izrade Plana održive urbane mobilnosti (aktivnost 11.2.), uz ostale aktivnosti cilja 11.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p><i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p> <p>3.2. Zonu A, Kontaktno područje Svjetskoga dobra, proglasiti zonom ograničenoga prometa cestovnih vozila, kojom se onemogućuje slobodan promet oko Svjetskoga dobra svim vozilima. Ulaz u zonu A dozvoljava se samo vozilima sa dozvolom. Prioritet imaju stanovnici koji žive u zoni A, građani Dubrovnika, javni prijevoz, taksisti, vozila opskrbe, turisti koji imaju osiguran privatni parking, te ostala vozila sukladno posebnoj odluci grada Dubrovnika</p> <p>3.3. Promet vozila oko garaže na Iljinoj glavici preokrenuti suprotnim smjerom od postojećega kroz Volantinovu ulicu, kako bi se na ulazu u Zagrebačku ulicu dobila tri prometna traka. Na ulaz u Zagrebačku ulicu kod javne garaže postaviti dva semafora, kojim bi se zasebno regulirao promet vozila sa dozvolom, u dvije dolazne trake do Zagrebačke ulice.</p> <p>3.4. Tranzitni putnici i njihova vozila obilaze Dubrovnik, ne ulaze u zonu C: Okruženje Dubrovnika. Izmješta se brza cesta Osojnik – Rijeka dubrovačka- Župa dubrovačka iz zone C , Okruženje Dubrovnika, kako je i prihvaćeno Deklaracijom Gradskoga vijeća grada Dubrovnika . Gradi se kratka nova cesta , Čvor Osojnik – Ivanica, u duljini od pet kilometara. Tranzitni putnici sa čvora Osojnik voze budućom cestom Osojnik – Ivanica, te dalje prema Trebinju, Herceg Novome ili Nikšiću, te dalje prema Albaniji i Grčkoj. Udaljenost Osojnik – Dubrovnik- Konavle- Herceg Novi iznosi 55 kilometara, podjednako kao udaljenost, Osojnik – Ivanica – Trebinje – Herceg Novi</p> <p>3.5. Ne grade se nove ceste padinama Srđa, za tranzitna vozila. Ovo je kapitalni prijedlog u planu upravljanja, jer tako cijenimo prostor Svjetskoga dobra, poštujemo odluke UNESCA o zabrani gradnje na padinama Srđa, čuvamo okoliš Srđa i Rijeke dubrovačke. Počinjemo se ponašati kao razumni gospodari najvrjednije imovine Republike Hrvatske, grada Dubrovnika. Kada se napravi brza cesta Doli – Osojnik, jug Hrvatske i grad Dubrovnik imati će funkcionalna četiri prometna traka od Pelješca do Osojnika čime će se rastereti promet sadašnjom Jadranskom magistralom. Cesta Most – Pobrežje, prva dionica buduće Primorske ceste dovoljnoga je kapaciteta primiti sva vozila koja dolaze u grad Dubrovnik, Župu dubrovačku i Konavle. Od mosta prema Župi postoje dvije ceste, jedna padinama Srđa, a druga rezervna, Sustjepan- Komolac- Brgat , koja se treba proširiti , te služiti kao paralelna cesta postojećoj Jadranskoj magistrali.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Kako bi se dalo stručno i adekvatno rješenje za prometna pitanja, utvrđena je potreba izrade Plana održive urbane mobilnosti (aktivnost 11.2.). Navedene kategorije mogu se razmotriti prilikom provedbe aktivnosti.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>3.6. Izletnički autobusi mogu ući u zonu A, kroz Zagrebačku ulicu, ako su svi putnici kupili ulaznicu za jednu od posjeta u Svjetskome dobru sukladno odluci Grada Dubrovnika.</p> <p>Ukoliko nisu kupili skupu propusnicu za zaustavljanje na Pilama, od najmanje 1500 kuna autobusi se parkiraju na području Park & Ride sustava, na istoku i zapadu, odakle koriste javni prijevoz ili taksiste. Dio turističkih autobusa sa izletnicima može iskrcati putnike u Luci Gruž, odakle koriste ostale mogućnosti prijevoza do Svjetskoga dobra.</p> <p>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>		
<p>3.7. Grad Dubrovnik razviti će dva Park & Ride sustava, jedan na istoku u dogovoru sa općinom Župa Dubrovačka i drugi vlastiti na Pobrežju.</p> <p>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>	usvojeno	<p>U okviru aktivnosti 11.2. Izraditi plan održive urbane mobilnosti, utvrđeno je sljedeće: „Izrada Plana održive urbane mobilnosti, uz navedeno, treba doprinijeti rasterećenju prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine i dr. Također, mora doprinijeti razvoju alternativnih oblika prometa (<i>Park & Ride</i>, pomorski javni prijevoz itd.) te pronaći adekvatno rješenje za podzemno parkiralište na odgovarajućem prostoru.“ Predviđen je razvoj <i>park&ride</i> sustava.</p>
<p>3.8. U sustav Smart parkinga grad će uključiti i podatke svih privatnih garaža na području Dubrovnika, te unaprijediti upravljački i sustav rezervacija parkinga.</p> <p>3.9. Grad Dubrovnik ima samo dva ulaza na uže područje grada Dubrovnika. Jedan je na Iljinoj glavici, a drugi u Sustjepanu. Planom upravljanja prometom potrebno je predvidjeti izgradnju digitalnoga sustava obavješćivanja o dinamičkome prometu i prometu u mirovanju na užem području grada, te u kontaktnoj zoni Svjetskoga dobra.</p> <p>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Kako bi se dalo stručno i adekvatno rješenje za prometna pitanja, utvrđena je potreba izrade Plana održive urbane mobilnosti (aktivnost 11.2.). Navedene kategorije mogu se razmotriti prilikom provedbe aktivnosti.</p>
<p>4. UPRAVLJANJE POSJETITELJIMA U SVJETSKOME DOBRU</p> <p>Tko su posjetitelji povijesne jezgre? Znamo tko nisu posjetitelji, građani stalno nastanjeni u povijesnoj jezgri. Kojih ima oko dvije tisuće ili nešto manje. Ljudi koji svaku večer spavaju u svojim stanovima i kućama.</p> <p>Kako definirati smještajne goste u sobama, stanovima, apartmanima, hostelima i hotelima u povijesnoj jezgri? Posjetitelji ili? Kapacitet smještaja turista prema podacima Turističke zajednice je oko tri tisuće postelja.</p> <p>Stambeni kapacitet povijesne jezgre je oko pet tisuća stanovnika.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Kako bi se riješilo pitanje nosivog kapaciteta, utvrđena je aktivnosti 10.1. Izrada Plana nosivog kapaciteta za sva područja obuhvata svjetskog dobra. Potreba izrade navedenog dokumenta predviđena navedenim prijedlogom upotunjena je okvirom UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit kao glavnim smjernicama u izradi. „Za izradu Plana nosivog kapaciteta te razvijanje modela upravljanja posjetiteljima treba angažirati neovisno tijelo za stručnu analizu, a u proces moraju biti uključeni stručnjaci, institucije i lokalna zajednica“.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Da li su posjetitelji osobe koje rade u povijesnoj jezgri? Njih ima po slobodnoj procjeni oko tisuću za vrijeme turističke sezone, te znatno manje u zimskome periodu.</p> <p>Kako tretirati građane Dubrovnika, koji dolaze u povijesnu jezgru. Obaviti administrativne poslove u gradu Dubrovniku, otići na misu , u glazbenu školu, posjetiti predstavu u Teatru ili koncert orkestra, obići zidine ili muzeje. Kupiti cipele, poklon prijatelju, ošišati se. Poći na piće sa prijateljima ili na večeru sa obitelji. Ili samo prošetati se Gradom, otići na Porporelu?</p> <p>Drugo pitanje na koje trebamo odgovoriti je: Koliki je prihvatni kapacitet Svjetskoga dobra pojedinačno za Lokrum, koliko za povijesnu jezgru? Računamo li u kapacitet povijesne jezgre, Lazarete i Revelin ili njih vodimo zasebno? Ranije sam naveo u poglavlju Muzeji, Zidine i galerije da je kapacitet istih oko tri tisuće osoba. Broj ugostiteljskih stolica u povijesnoj jezgri je veći od tri tisuće.</p> <p>Pokušajmo zbrojiti kapacitete povijesne jezgre. Smještaj pet tisuća, radna mjesta tisuću, kultura i baština tri tisuće, ugostiteljstvo tri tisuće. Ukupno 12 tisuća, bez trgovina, crkava, javnih površina.</p> <p>Tko onda može ući u povijesnu jezgru? Svi kao dosada, bez ikakvih pravila i preporuka? Ili treba napraviti pravila, tj. Plan upravljanja?</p> <p>Kako planirati turističke kapacitete u gradu Dubrovniku? Koja ograničenja postaviti za hotelski smještaj, a koji za privatni smještaj? Trebamo li uzeti u obzir i turističke kapacitete Župe dubrovačke i Konavala i kako njih planirati? Trebali se Plan upravljanja Svjetskim dobrom uopće baviti smještajnim kapacitetima ili samo brojkama posjetitelja u Svjetskome dobru i kontaktnoj zoni?</p> <p>Ova tri seta pitanja , daju više odgovora nego klasične strategije, UPU-ovi ili Planovi upravljanja. Jer ovo su svakodnevna pitanja koja treba stalno ponavljati kako bi mogli kroz promišljanja o pitanjima, čuti i različite odgovore. Pokušati dobiti optimalna rješenja.</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Kako bih dao suvisli prijedlog rješenja , podijelio sam skupine građana i posjetitelja u četiri skupine, te uveo tri modela zagušenja povijesne jezgre, kao što je već uvedeno u aplikaciji Dubrovnik visitors, sa brojačima posjetitelja.</p> <p>ČETIRI SKUPINE GRAĐANA I- Stanovnici grada Dubrovnika , zaposlenici u povijesnoj jezgri, smještajni gosti u povijesnoj jezgri II- Kupci Ducarda , ulaznica za muzeje, Lokrum ili bilo koja druga rezervacija (ručkovi, večere, koncerti, usluge...) . III- Turisti u smještajnim jedinicama Dubrovnika i susjednih općina, Primorje, Župa Dubrovačka, Konavle IV- Izletnici</p> <p>TRI MODELA ZAGUŠENJA POVIJESNE JEZGRE Zeleni: Manje od 6 000 posjetitelja Žuti : 6 000 – 8 000 posjetitelja Crveni: Više od 8 000 posjetitelja <i>(Andro Vlahušić, 1.3.2021.)</i></p>		
<p>4.1. Prijedlog Plana upravljanja Posjetiteljima, prema modelu zagušenja povijesne jezgre i skupina stanovništva.</p> <p>ZELENO : Sve grupe građana ulaze slobodno u povijesnu jezgru.</p> <p>ŽUTO : Sve grupe građana ulaze slobodno u povijesnu jezgru, osim izletnika.</p> <p>CRVENO : Ubrzava se izlazak iz povijesne jezgre, a usporava ulazak. Ulaze slobodno, dvije skupine, Stanovnici Dubrovnika, zaposlenici u povijesnoj jezgri, smještajni gosti u povijesnoj jezgri, te kupci rezerviranih usluga u povijesnoj jezgri.</p> <p>4.2. Svi muzeji, galerije i zidine koji naplaćuju ulaznice trebaju odrediti funkcionalni kapacitet samoga objekta. Slično kao i za cijelu povijesnu , određuju se tri modela , popunjenosti objekta. Zeleni do 70 % popunjenosti, 70 -90 % Žuti, te iznad 90 % Crveni. Kupovina karata te rezervacija termina posjete muzejima, galerijama, zidinama vrši se putem interneta, a manjem broju posjetitelja omogućava se i</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Kako bi se riješilo pitanje nosivog kapaciteta, utvrđena je aktivnosti 10.1. Izrada Plana nosivog kapaciteta za sva područja obuhvata svjetskog dobra. Potreba izrade navedenog dokumenta predviđena navedenim prijedlogom upotunjena je okvirom UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit kao glavnim smjernicama u izradi. „Za izradu Plana nosivog kapaciteta te razvijanje modela upravljanja posjetiteljima treba angažirati neovisno tijelo za stručnu analizu, a u proces moraju biti uključeni stručnjaci, institucije i lokalna zajednica“. Uključeni dionici će kroz proces provedbe Plana upravljanja utvrditi mogućnosti provedbe prijedloga.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
kupovina ulaznica u samome objektu. Zbog toga je Crveno uvedeno na 90 % kapaciteta svakoga objekta. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)		
4.3. Aplikacija Dubrovnik-visitors, dopunjuje se sadržajno i sa podacima svih muzeja, galerija i zidina, te otoka Lokruma. Postaje pravi digitalni vodič, u realnome vremenu, koji omogućava upravljanje posjetiteljima već ove godine. Nakon odluke, treba otprilike par mjeseci za punu implementaciju. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	usvojeno/ pojašnjeno	Tijekom izrade Plana nosivog kapaciteta, započinje provedba aktivnosti: Uspostaviti praćenje održivosti turizma i Razvijanje sustava upravljanja posjetiteljima, kroz koje će se utvrditi način upravljanja posjetiteljima, kao i kontinuirano praćenje svih relevantnih turističkih pokazatelja.
4.4. Upravljanje posjetiteljima za vrijeme pandemije korona virusa, počiva na istim alatima i podacima, koji se predlažu ili već postoje. Samo se smanjuje funkcionalni kapacitet svakoga objekta, te ukupno povijesne jezgre sukladno epidemiološkim smjernicama. Nažalost ovo je do danas već trebalo biti napravljeno, te prezentirano svjetskoj i domaćoj javnosti. Uz visoku procijepljenost građana Dubrovnika i susjednih općina, ova mjera trebala je biti sastavni dio kampanje za ovu sezonu i projekt: Vratimo Život i turiste u Dubrovnik, već ovo ljeto. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	pojašnjeno	Epidemiološka pitanja nisu u nadležnosti Plana upravljanja, no definirana je aktivnost 12.1. i izrada Plana pripravnosti i upravljanja rizicima koja će utvrditi mogućnosti stvaranja otpornosti na rizike i druge izazove. Isto tako, predviđena je izrada aktivnosti 10.5. usmjerena na razvoj županijske i gradske strategije integriranog upravljanja turizmom kroz koji se moraju integrirati i postpandemijski procesi.
4.5. Model upravljanja posjetiteljima ne uključuje fizičke prepreke, na gradskim ulazima. Ne uključuje policajce, ni komunalne redare koji kontroliraju posjetitelje. Nema apsolutnih zabrana. Ovo su preporuke, koje omogućuju kvalitetu boravka u povijesnoj jezgri i Svjetskome dobru. Organizacijski i marketinški plan, koga postepeno prihvaćamo. Građani Dubrovnika, kao i svi posjetitelji dobivaju stalne obavijesti o stanju zagušenja povijesne jezgre i Svjetskoga dobra. Na svojim mobitelima, oglašivačkim panoima Saniteta, monitorima u autobusima Libertasa, elektronskim panoima ispred gradskih vrata, Prema predloženim smjernicama, mijenjaju svoje navike. Biraju vrijeme posjeta, rezerviraju termine za kulturu i ugostiteljstvo, slobodno vrijeme i razonodu. Poštuju Naš Grad. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)	usvojeno/ pojašnjeno	Definirana aktivnost 10.2. Oblikovati, uspostaviti i razvijati sustav upravljanja posjetiteljima po područjima obuhvata svjetskog dobra, kroz koju će se razmotriti navedeni prijedlog tijekom procesa provedbe. Plan upravljanja mora dati okvire, a precizna provedba usmjerena je na Izvršni odbor i uključene dionike.
5. EVAKUACIJSKI PLANOVI i PUTEVI Dubrovnik se nalazi na području izrazite seizmološke aktivnosti, koji su pogodila dva ozbiljna potresa, nedavni iz 1979. Godine, te katastrofalni iz 1667. Godine. Prema povijesnim podacima u potresu iz 1667. godine, od ukupno pet tisuća stanovnika grada, poginulo je njih dvije tisuće ili 40 %. Osim potresa evakuacijsku putevi potrebni su i u slučaju izvanrednih zbivanja, bilo koga uzroka. Povijesna jezgra ima	usvojeno	Unutar aktivnosti 12.1., dodan je tekst: „Plan pripravnosti i upravljanja rizicima mora identificirati i evaluirati evakuacijske puteve te utvrditi evakuacijski plan.“

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>tri ulaza/izlaza kroz zidine: Pile, Ploče, Buža, te tri ulaza/izlaza u gradski Porat. Svi su ulazi/izlazi male širine . Ne omogućavaju brzu evakuaciju, čak ni u mirnodopskim ili normalnim vremenima. Gradski porat nema pješačku poveznicu sa prostorom izvan zidina, te je relativno male površine. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>		
<p>5.1. U GUP-u grada Dubrovnika nalazi se ucrtani cestovno pješački Tunel koji kreće na istoku kod tvrđave Minčeta, te izlazi zapadno kod zgrade Hrvatskih cesta , prema Splitskome putu. Predviđeni tunel, primarno je izlazni tunel, kojim se vozila iz Zagrebačke ulice , tunelom odvoze izvan kontaktne zone. Plato Pila i Ulicu branitelja nakon otvaranja tunela, moguće je pretvoriti u zonu smanjenoga prometa vozila, dominantno pješačku zonu. Tunel može služiti i kao sigurno sklonište za ljude i robu , nakon prirodnih katastrofa, potresa ili rata, kada treba osigurati dugotrajniji boravak ljudi u sigurnim prostorima. Dovoljno se sjetiti napada JNA na Dubrovnik 1991. Godine i svih izazova koje smo imali pri pronalasku sigurnih skloništa. Dužina tunela od tisuću metara i širine deset metara, čini više od 10 tisuća kvadrata super sigurnih prostora za smještaj ljudi i materijala potrebnih za preživljavanje u postkriznim vremenima. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Unutar aktivnosti 12.1., dodan je tekst: „Plan pripravnosti i upravljanja rizicima mora identificirati i evaluirati evakuacijske putove te utvrditi evakuacijski plan.“ Kroz navedenu aktivnost će se definirati točni evakuacijski putevi.
<p>5.2. Evakuacijskim planom potrebno je predvidjeti i moguće izlaze iz povijesne jezgre, prema vani. Svih šest vrata u povijesnoj jezgri, su širine do tri metra, te onemogućuju brzu evakuaciju. Iz gradskoga porta može se samo plivati. Koliko god ova ideja zvuči heretički, ne smijemo zabijati glavu u pijesak, čekati da se nesreća bilo koga tipa dogodi i onda reći: Trebali smo.... Plan upravljanja, strateški i dugoročni dokument, napravljen od stručnjaka, izlagan u javnim raspravama, treba sagledati realnost i pokazati viziju u predlaganju mjera potrebnih za očuvanje života. (<i>Andro Vlahušić, 1.3.2021.</i>)</p>	usvojeno	Unutar aktivnosti 12.1., dodan je tekst: „Plan pripravnosti i upravljanja rizicima mora identificirati i evaluirati evakuacijske putove te utvrditi evakuacijski plan.“
<p>Vežano za Javnu raspravu o Prijedlogu Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a ‘Starim gradom Dubrovnikom’, želim predložiti i točku na temu koja se više ne bi smjela izbjegavati ni skrivati ispod tepiha. Naime imajući u vidu univerzalnu vrijednost Dubrovnika, i deklariranu želju da se ta vrijednost sačuva za buduće generacije, mora se početi s promišljanjima i pronalaženjem rješenja za moguće scenarije koji izvjesno u budućnosti mogu uslijediti porastom razine mora.</p>	usvojeno	Navedena problematika pokrivena je provedbom aktivnosti 12.1. Izrada Plana pripravnosti i upravljanja rizicima za svjetsko dobro Stari grad Dubrovnik. Tekst dopunjen navedenim rizikom.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Skoro svi smo ponešto čuli ili nešto znamo o porastu razine mora, ali još nigdje se ne može naći neki službeni dokument koji bi nudio moguća rješenja za posljedice koje će to povećanje razine mora nesumnjivo donijeti.</p> <p>Za najbolje razumijevanje problema o kojem govorim, dovoljno je metrom izmjeriti visinu rive u Portu pa tu vrijednost usporediti sa vrijednosti predviđenog rasta razine mora u slijedećih 200-300 godina.</p> <p>Predlažem da se Plan dotakne i gore navedene teme i tako postane službena polazna točka budućih planova koji bi se trebali početi baviti ovim problemom.</p> <p><i>(Luko Petrović, 1.3.2021.)</i></p>		
<p>Financijski učinci Svjetskoga dobra na turizam</p> <p>Institut za turizam, suradna institucija Plana upravljanja, proveo je 2018. Godine TOMAS istraživanje za potrebe Turističke zajednice Dubrovnika. Na reprezentativnom uzorku ispitivali su i potrošnju turista u Dubrovniku. Dobili su prosječnu potrošnju od 170 eura po noćenju. Dnevni izletnici troše više od 60 eura po danu, prema Institutu za turizam. U 2019. Godini grad Dubrovnik ostvario je 4.4 milijuna noćenja, te više od milijun dnevnih izletnika.</p> <p>Ukupna turistička potrošnja bila je veća od 800 milijuna eura ili više od šest milijardi kuna. Noćenja domaćih gostiju su manja od pet posto, pa možemo reći da je turistički promet grada Dubrovnika u cijelosti direktni izvoz. Grad Dubrovnik je drugi najveći hrvatski izvoznik, odmah iza INE.</p> <p>Bez imalo pretjerivanja, može se slobodno zaključiti, da je Svjetsko dobro odgovorno ili bolje rečeno zaslužno za 2/3 ukupne turističke potrošnje u gradu Dubrovniku. Da nema Svjetskoga dobra, turisti bi dolazili na područje grada Dubrovnika, kao što dolaze u Makarsku ili Orebić. Posjetili bi obale, more, otoke i potrošili maksimalno dvije milijarde kuna.</p> <p>Četiri milijarde kuna godišnje u normalnoj turističkoj sezoni, ostvaruje Svjetsko dobro. Polovica potrošnje ili oko dvije milijarde kuna, potroši se direktno u Svjetskome dobru, a dvije milijarde kuna u gradu, ali izvan Svjetskoga dobra.</p> <p>Od ukupno potrošene četiri milijarde kuna, direktno vezane uz Svjetsko dobro, državni proračun, uprihoduje kroz poreze oko 800 milijuna kuna, od čega su najvažnija sredstva prikupljena od PDV-a.</p> <p>Potrošnja u samome Svjetskome dobru bila je dvije milijarde kuna, od čega je javna imovina ostvarila prihod od 400 milijuna kuna.</p> <p>Navedene brojke najbolje pokazuju ekonomsku i financijsku važnost Svjetskoga dobra, te pokazuju nužnost da Plan upravljanja Svjetskim dobrom i Institut za turizam uz pomoć drugih institucija i dodatnih istraživanja prikažu detaljne financijske i gospodarske podatke.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Plan upravljanja postavlja okvir za provedbu potrebnih aktivnosti kako bi se osiguralo održivo upravljanje svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“. Turizam je naglašen kao velik prihod za proračun, ali i negativan na lokalno stanovništvo, stoga je kroz cilj 10. utvrđena potreba izrade Plana nosivog kapaciteta, sustav upravljanja posjetiteljima te prilagodbu poreznog sustava ulaganja prihoda ostvarenog od turizma u prirodnu i kulturnu baštinu. Također, utvrđena je prioritizacija aktivnosti Plana upravljanja prema kojoj su aktivnosti definirane kroz tri kategorije: kratkoročne, srednjoročne i dugoročne aktivnosti. Dugoročne aktivnosti se nastavljaju u novom provedbenom razdoblju. Također, utvrđeno je kako Izvršni odbor tijekom procesa provedbe Plana upravljanja svake godine definira financijski plan koji će biti usklađen s proračunima javnih tijela i dionika, pri čemu će se fokus stavljati na mogućnosti financiranja iz EU sredstava.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Sa sigurnošću mogu reći da sve navedene aktivnosti sadržane u Planu upravljanja svjetskim dobrom, pa i novopredložene, ne trebaju više od sto milijuna kuna godišnje, ili 2.5 % od ukupne gospodarske zarade Svjetskoga dobra. Ni najmaštovitiji članovi radnih grupa koje se bave izradom Plana upravljanja Svjetskim dobrom, ne mogu doći do svote od milijardu kuna, kroz deset godina koje bi aktivnosti Plana upravljanja trebale obaviti. (<i>Andro Vlahušić, 3.3.2021.</i>)</p>		
<p>Zavod za obnovu Dubrovnik Planom upravljanja nije dovoljno naglašena uloga Zavoda za obnovu Dubrovnik. Nakon izmjena i dopuna Zakona o obnovi spomeničke baštine Dubrovnika, iz 2014. godine osnažena je pozicija Zavoda, te uspostavljena nova vlasnička struktura koju čine 55 % Grad Dubrovnik, 35 % Ministarstvo kulture i 10 % županija. Upravno vijeće Zavoda čine predstavnici tri institucije, te predstavnik zaposlenika. Prema tada usvojenom Zakonu, Zavod za obnovu trebao je dobivati polovicu sredstava prikupljenih od prodaje ulaznica za dubrovačke zidine. Drugu polovicu trebao je dobivati proračun grada Dubrovnika. Usuglašavanje stavova ispred Ministarstva kulture vodio je gospodin Krešo Partl, koji je danas Državni tajnik Ministarstva kulture, a ja ispred grada Dubrovnika. Da lokalna dubrovačka politika nije srušila Zakon, Zavod za obnovu trebao je u razdoblju 2014. – 2020. Godina dobiti oko 400 milijuna kuna, a samo u 2019. Godini trebao je dobiti 100 milijuna kuna. Isti iznos koji osigurava 2.5 % od financijskog efekta Svjetskoga dobra za društvenu zajednicu. Zavod za obnovu je „siroče“ jer tako nekome odgovara. Umjesto stalnih izvora financiranja, dobiva samo mrvice sa stola Svjetskoga dobra. Nakon preseljenje Konzervatorskoga odjela, ima kvalitetne prostore za djelovanje, ali nedovoljne ljudske kapacitete. (<i>Andro Vlahušić, 3.3.2021.</i>)</p>	usvojeno	<p>Zavod za obnovu Dubrovnika je glavni koordinator provedbe Plana upravljanja. Kako bi se unaprijedile mogućnosti Zavoda za obnovu Dubrovnika, predviđene su aktivnosti: 1.3. Izrada i provedba Strategije za izgradnju kapaciteta dionika 1.5. Unaprjeđenje funkcija Zavoda za obnovu Dubrovnika kao tijela za dinamično upravljanje i praćenje podataka 1.6. Pokrenuti proces izmjena i dopuna Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara Unutar aktivnosti 1.3. dodan tekst: Posebnu pozornost potrebno je obratiti na jačanje kapaciteta Zavoda za obnovu Dubrovnika kao glavnog koordinatora provedbe Plana upravljanja.</p>
<p>Upravljačka struktura Plana upravljanja Izmišljati novo upravljačko tijelo za provedbu Plana upravljanja, ne čini se smislen čin kada Plan nema vlastite izvore financiranja, niti zakonske ovlasti. Predlažem izmjenu Zakona o obnovi spomeničke baštine Dubrovnika i Statuta Zavoda za obnovu Dubrovnika, kojim bi se u Upravno vijeće Zavoda za obnovu dodao i predstavnik stalnih stanovnika Povijesne jezgre, po izboru samih stanovnika. (<i>Andro Vlahušić, 3.3.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	<p>Sukladno UNESCO-u, prve generacije planova upravljanja za pojedina područja moraju imati utvrđenu upravljačku strukturu, kao temelj daljnjih aktivnosti. Upravljačka struktura u cjelini rukovodi provedbom Plana upravljanja, sukladno aktivnosti 1.1. Uspostava sustava upravljanja. Važno je naglasiti kako je Zavod za obnovu Dubrovnika javna ustanova, koja ima i svoje druge djelatnosti uz samu provedbu Plana upravljanja. Upravljačku strukturu ZOD-a ne treba miješati niti poistovjećivati sa upravljačkom strukturom Plana upravljanja. Također, predviđena je provedba aktivnosti: 1.5. Unaprjeđenje funkcija Zavoda za obnovu Dubrovnika kao tijela za dinamično upravljanje i praćenje podataka</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		1.6. Pokrenuti proces izmjena i dopuna Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara
<p>Minimalno tehnički uvjeti za otvaranje gospodarske djelatnosti u Svjetskome dobru Predlažem da izmjenama Zakona o obnovi spomeničke baštine Dubrovnika, kao lex specialis propišemo da izdavanje minimalno tehničkih uvjeta za otvaranje gospodarskih objekata izdaje Grad Dubrovnik, na prijedlog Zavoda za obnovu grada Dubrovnika u skladu sa Planom upravljanja Svjetskim dobrom. Minimalno tehničke uvjete sada izdaje Županijsko tijelo, koje ne uzima u obzir specifičnosti Svjetskoga dobra. (<i>Andro Vlahušić, 3.3.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	Predviđena je aktivnost 1.6. Pokrenuti proces izmjena i dopuna Zakona o obnovi spomeničke cjeline Dubrovnika i drugih nepokretnih kulturnih dobara u okolici Dubrovnika te izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara. Tijekom provedbe aktivnosti, Izvršni odbor će precizirati sve potrebne izmjene. Plan upravljanja daje okvir i upute za osiguravanje adekvatnog upravljanja, a Izvršni odbor precizira i provodi aktivnosti.
<p>Pustijerna Nakon katastrofalnoga potresa 1667. Godine, Pustijerna nije obnovljena. 350 godina nije bilo novaca za njenu obnovu. U Zavodu za obnovu postoji velika dokumentacija o dosadašnjim prijedlozima obnove Pustijerne. Predlažem da Plan upravljanja kao jedan od prioriteta predloži urbanu obnovu Pustijerne, najstarijeg dijela Svjetskoga dobra. Sukladno ciljevima postavljenim u Planu upravljanja Pustijerna bi trebala postati srce Živoga grada. Sto postotno vlasništvo grada Dubrovnika, u kome se nalaze stanovi u gradskome vlasništvu namijenjeni dubrovačkim obiteljima, koje Plan predviđa stambeno zbrinuti. Javni i komercijalni sadržaji namijenjeni stalnom stanovništvu povijesne jezgre. Kupovina stanova i poslovnih prostora u povijesnoj jezgri, namijenjenih Živome gradu i demografskoj obnovi, košta danas između pet i deset tisuća eura po četvornome metru. Plus adaptacija za željenu uporabu, stambenu ili poslovnu. Obnova Pustijerne sukladno međunarodnom arhitektonskome natječaju uz sudjelovanje UNESCA u pripremi istoga, trebala bi koštati, duplo jeftinije, nego kupovina stanova i poslovnih prostora na tržištu. Realni rok završetka Pustijerne je pet godina uz osigurano stopostotno financiranje. Fondacija Živoga grada i sredstva Europskih fondova. Novih tri do četiri tisuće kvadrata stanova i poslovnih prostora, uz cijenu izgradnje do 15 milijuna eura ili sto milijuna kuna, ili polovicu godišnje zarade od zidina ili 2.5 % zarade od Svjetskoga dobra. Tristo pedeset godina (350) godina prođe bez intervencije u Pustijernu, Imamo li hrabrosti zakoračiti u srce povijesnoga Grada i udahnuti mu život?? (<i>Andro Vlahušić, 3.3.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	<p>U okviru Plana upravljanja, predviđena je izrada dokumenata kojima će se cijelo područje svjetskog dobra detaljno sagledati, čime će se utvrditi daljnji koraci u upravljanju svjetskim dobrom. Navedeno uključuje aktivnosti cilja 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.1. Izraditi konzervatorsku podlogu svjetskog dobra Starog grada Dubrovnika te krajobraznu podlogu za Lokrum - 3.2. Izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU-a) za područje svjetskog dobra s detaljnom razinom obrade
Poštovani,	usvojeno	Akcijski plan je povezivanje strateških aktivnosti s provedbenim elementima i pokazateljima. Akcijski plan ne daje dodatne

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Htjeli bismo prije svega pohvaliti Prijedlog plana upravljanja, on je sadržajan – zahvatio je u veliki spektar problema te je ozbiljno napravljen, no nažalost mjere akcijskog plana ne reflektiraju na zadovoljavajući način izazove spomenute u ranijim poglavljima niti tekst strateških aktivnosti.</p> <p>Stoga Vas molimo da primite na znanje i nastojite uključiti u Plan sljedeće primjedbe i prijedloge:</p> <p>1) Izostanak mjera vezanih za kruzerski turizam</p> <p>Posebno je uočljiv nedostatak ikakvih mjera vezanih za problem kruzerskog turizma, što posebno začuđuje jer je upravo ta problematika posebno istaknuta od strane UNESCO/ICOMOS reaktivne misije a osim toga direktno uzrokuje cijeli niz najozbiljnih problema: zakrčenost ulaza u grad, prometne kolapse, višak smeća te drastično zagađenje zraka i mora. Vezano na to iznenađuje i neuključivanje Lučke uprave kao glavnog dionika u promociji tog vida turizma. Ako je još 2017. na traženje UNESCO-a izrađena prva faza Strategije razvoja turizma sa posebnim osvrtom na kruzerski turizam, zašto do sada nije napravljen njen drugi dio sa akcijskim planom i provedbenim mjerama?</p> <p>Ako već nije, zašto bar dio mjera nije predviđen u planu upravljanja? Zašto nema niti jedne jedine mjere koja bi se ticala kruzerskog turizma, konkretnije ograničenja ukupnog godišnjeg i dnevnog broja uplovljavanja, te ukupnog godišnjeg i dnevnog (istovremenog) broja kruzerskih turista u luci? Nepostojanje Plana nosivosti je svakako problem za sebe, dobro je da je predviđena njegova izrada veću prvoj fazi, no njegovo nepostojanje ne može opravdati izostanak bilo kakvih mjera u Planu upravljanja vezanih za kruzerski turizam.</p> <p><i>(David Kabalin, 05.03.2021.)</i></p>		<p>aktivnosti, već je usmjeren na provedbu opisa aktivnosti unutar poglavlja IV.1. Strateške aktivnosti.</p> <p>Dodana aktivnost 10.7. vezana uz kruzring:</p> <p>„AKTIVNOST 7: Izraditi analizu troškova i koristi kruzring turizma</p> <p>Intenzivni kruzring turizam ima negativne učinke po okoliš, zdravlje, infrastrukturu, kvalitetu života ljudi dok su s druge strane ekonomski učinci ograničeni i bitno manji u usporedbi sa stacionarnim turizmom destinacije. Preciznije ne mjerenje učinaka različitih vrsta turizma u hrvatskim destinacijama onemogućava jasna razmatranja, no postojeća literatura i stavovi dionika jasno ukazuju da kruzring može ugroziti konkurentnost i imidž destinacije. Ukupno se može zaključiti da standardi zaštite okoliša, sigurnosti hrane, prava radnika, te sigurnosti putnika su bitno niži i/ili učinkoviti u primjeni, u usporedbi s onima „na kopnu“. Lučke i maritimne vlasi, dionici u turizmu, akademska zajednica, te civilno društvo pokazuju visoku razinu zabrinutosti ali i razumijevanja uzroka i posljedica neograničenog odvijanja kruzring turizma, te se na tim spoznajama moraju temeljiti daljnja razmatranja provedbe ove aktivnosti.</p> <p>Parametri troškovi kruzring turizma uključuju negativne eksternalije iz domena: zaštite okoliša (prije svega emisije u zrak, biocidi, otpad, crne i kaljužne vode i sl.), zaštite prirode i krajobrazu, rizika poslovanja (promjene/odgode dolazaka, velike investicije u lučku infrastrukturu), utjecaja na ljudsko zdravlje, deterioracije infrastrukture, kvalitete i zadovoljstva života lokalnog stanovništva te turista u destinaciji. Parametri koristi obuhvaćaju aspekte kako direktnih učinaka po gospodarstvo i prihode Grada i države, tako i pozitivnih eksternalija iz domene doprinosa turizma lokalnim aspektima života.“</p> <p>Plan upravljanja utvrđuje aktivnost 10.1. Izraditi Plan nosivog kapaciteta za sva područja obuhvata svjetskog dobra. U opisu aktivnosti naglašeno je „Izrada plana nosivog kapaciteta mora biti usmjerena na zaštitu atributa OUV područja svjetskog dobra, a posebice na očuvanje „živog grada“. Iz tog razloga, ova aktivnost je horizontalna i povezuje sve ciljeve definirane Planom upravljanja. Za izradu Plana nosivog kapaciteta te razvijanje modela upravljanja posjetiteljima treba angažirati neovisno tijelo</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		za stručnu analizu, a u proces moraju biti uključeni stručnjaci, institucije i lokalna zajednica.“
<p>2) Izostanak integralne prometne studije</p> <p>Posljednja prometna studija stara je deset godina i jasno je da bi trebala biti izrađena nova, međutim to ne nalazimo u mjerama. Istina, spominje se Plan održive urbane mobilnosti, no nismo sigurni da on obuhvaća sve vidove prometa i ostale elemente prometne studije sa jasno definiranim problemima, vizijom i provedbenim mjerama kratkog, srednjeg i dugog roka, za svaku pojedinu prostornu kategoriju zaštite. Takva je studija podloga koja se zatim integrira u prostorne planove (GUP) i kroz njih provodi. Predlažemo da se u cilju operativne provedivosti naloži izrada prometne studije koja će se implementirati kroz prostorni plan i na druge potrebne načine. Ona bi svakako morala sadržavati i aspekte održivosti, dostupnosti za osobe smanjene pokretljivosti itd.</p> <p><i>(David Kabalin, 05.03.2021.)</i></p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Navedeno je u skladu s predviđenom aktivnosti 11.2. „Izraditi plan održive urbane mobilnosti“. Plan održive urbane mobilnosti predstavlja novu generaciju prometne studije koja je usmjerena na održivost urbane mobilnosti.</p> <p>Tekst aktivnosti je dograđen:</p> <p>„AKTIVNOST 2: Izraditi plan održive urbane mobilnosti Glavno je pitanje iznijeti sveobuhvatan plan održive urbane mobilnosti zaštićenim područjem. Iako se trenutni dubrovački masterplan prometa bavi ovim pitanjima, nedostaju mu aspekti Plana održive urbane mobilnosti (engl. SUMP) u postupku izrade, razina detalja i prioritizacija održivih načina prijevoza. Stoga je njegov okvir koji se odnosi na zaštitu izvanredne univerzalne vrijednosti područja ograničen. Zato je potrebno razviti Plan održive urbane mobilnosti, a tijekom provedbe potrebno je osigurati usklađenost s izradom Plana nosivog kapaciteta koji je predviđen u okviru cilja 10.</p> <p>Ciljevi takvog planiranja mobilnosti su dostupnost održivim načinom prijevoza, povećanjem sigurnosti prometa, smanjenjem emisija stakleničkih plinova i potrošnje fosilnih goriva, povećanjem atraktivnosti urbanih prostora, povećanjem kvalitete života, zdravijeg okruženja i smanjenjem štetnog utjecaja na zdravlje građana. Prema mjerenjima, prometni sustav Grada Dubrovnika jedan je od najprometnijih sustava u Europi i postoji iznimna potreba za definiranjem Plana održive urbane mobilnosti koji bi slijedio ciljeve Plana upravljanja. Izrada Plana održive urbane mobilnosti, uz navedeno, treba doprinijeti rasterećenju prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine i dr. Također, mora doprinijeti razvoju alternativnih oblika prometa (Park & Ride, pomorski javni prijevoz itd.) te pronaći adekvatno rješenje za podzemno parkiralište na odgovarajućem prostoru. Kroz izradu Plana održive urbane mobilnosti moraju se poticati mjere koje doprinose smanjenju broja osobnih automobila u kontaktnoj zoni, smanjenje negativnog utjecaja prometa na okoliš i kulturnu</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		<p>baštinu, integracija digitalnih alata za upravljanje prometom i praćenje stanja opterećenosti pojedinih dijelova mreže, promocija ekološki prihvatljivih rješenja, povećanje dostupnosti za osobe s invaliditetom i za osobe smanjenje pokretljivosti te druge mjere koje doprinose održivom razvoju prometa i prostora u cjelini. Aktivnost izrade Plana, kao i njegove provedbe, uvelike je moguće financirati sredstvima EU fondova. Plan održive urbane mobilnosti će biti podloga za buduće verzije prostorno-planskih dokumenata.“</p>
<p>3) Nedostatak jasnog odnosa mjera i prostora na koji se odnose Predlažemo dodavanje stupca u tablici sa mjerama u koji bi se navelo na koji se prostor (po kategoriji zaštite) odnosi koja mjera. Naime, u većini se slučajeva mjere za osnovno područje pod UNESCO zaštitom može i treba primjenjivati i na okolne zone – užu i širu zaštitnu zonu, a djelomično i na najšire područje (setting). Naime, kao što su vrijednosti i razlozi za zaštitu tih kategorija isti, samo im intenzitet opada prema periferiji, isti su i problemi s kojima se susreću pa bi i mjere kojima se ti problemi nastoje umanjiti morale biti iste, uz mogućnost smanjivanja njihova intenziteta. To je jako bitno jer se problemi ili izazovi ne zaustavljaju na administrativnim granicama pojedine kategorije što posebno dolazi do izražaja kod socio-demografskih mjera. (David Kabalin, 05.03.2021.)</p>	<p>usvojeno</p>	<p>Dodan stupac u akcijskom planu uz pojašnjenje: „Prema prijedlogu građana, u akcijski plan dodan je stupac „Prijedlog obuhvata“ unutar kojeg se sugerira prostorni obuhvat utjecaja aktivnosti prema kategorijama: O – opća aktivnost (aktivnost nije prostorno specifična, već uključuje cijeli prostor Grada Dubrovnika ili je prvenstveno administrativna i/ili organizacijska), WHP – prostor svjetskog dobra, B – prostor kontaktne („buffer“) zone, S – prostor okruženja („setting“). Izvršni odbor tijekom provedbe Plana upravljanja može proširiti kategoriju prostornog obuhvata u skladu s potrebama.“</p>
<p>4) Konzervatorske podloge i prostorno planska dokumentacija Teško nam je vjerovati da konzervatorska podloga za jezgru još ne postoji, kao i da ona za kontaktnu zonu nije integrirana u prostorno plansku dokumentaciju. Upravo postojanje tih podloga, njihova integracija u GUP i planove nižeg reda i implementacija koja će uslijediti najbolji su garant djelotvorne provedbe zaštite dobra i kontaktne zone. U podloge bi svakako trebalo uvrstiti i otvorene površine i smjernice za njihovu zaštitu – uključiti i valorizirati vrtove, parkove ali i sve javne otvorene površine jer je to najbolji način de spriječi njihova daljnja degradacija. (David Kabalin, 05.03.2021.)</p>	<p>usvojeno</p>	<p>U postojeći tekst aktivnosti 3.1., novog naziva „Izraditi konzervatorsku podlogu svjetskog dobra Starog grada Dubrovnika te krajobraznu podlogu za Lokrum“ dodan tekst: „U podloge bi trebalo uvrstiti i otvorene površine te smjernice za njihovu zaštitu – uključiti i valorizirati vrtove, parkove ali i sve javne otvorene površine jer je to najbolji način de spriječi njihova daljnja degradacija.“</p>
<p>5) Provedba mjera Kod svakog strateškog plana kakav je i ovaj Plan upravljanja iznimno je važno osigurati provedbu mjera preko provedbenih dokumenata i akata. To su pored već spomenutog GUP-a još i Komunalni red, Plan korištenja javnih površina itd. Bilo bi izrazito korisno kod svake mjere gdje je to moguće pozvati se i na provedbeni akt kroz koji će se ona provoditi, kao i tijelo koje je za tu promjenu i provedbu odgovorno. To se na primjer odnosi na mjere koje se tiču otvorenih javnih površina i njihova najma i korištenja, zatim razine buke, očuvanja postojećeg zelenila itd. Nadalje, kod svih sadržaja i servisa nužnih za život domicilnog stanovništva treba</p>	<p>pojašnjeno</p>	<p>Sve aktivnosti tijekom provedbe moraju biti u skladu s dokumentima koji uređuju prostor, a koji su na snazi, izuzev onih aktivnosti koje zahtijevaju nadopunu, izmjenu ili promjenu dokumenata i alata uređenja prostora. U svakoj takvoj aktivnosti već je naveden koncept izmjena. Sveobuhvatno je to pokriveno i aktivnošću 3.3. „Razviti lokalne uredbe nove generacije za standardizaciju projektiranja, dizajna i postavljanja jednostavnih građevina, urbane opreme i drugih intervencija u javnom prostoru za svjetsko dobro“. Također i</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>istražiti sve pravne / zakonske mogućnosti definiranja namjene radnji kroz detaljni urbanistički plan, zatim kroz ugovore o najmu za prostore u javnom vlasništvu, te kroz visinu komunalne naknade ovisno o namjeni i radnom vremenu tijekom cijele godine itd. (David Kabalin, 05.03.2021.)</p>		<p>aktivnostima unutar cilja 4. te unutar 7. Sve detalje u provedbenim koracima definira Izvršni odbor tijekom provedbe dokumenta.</p>
<p>Poštovani, dostavljam Vam komentare i primjedbe u sklopu javne rasprave o Planu upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a “STARIM GRADOM DUBROVNIKOM”. Molim komentar i odgovor od stručnjaka koji se osjete pozvanima to napraviti te posebno od dr. sc. Jane Vukić s kojom smo imali neposrednu suradnju kao građani kroz participativni proces. UPRAVLJAČKA STRUKTURA Na radionicama u drugoj polovici 2020. godine predstavnici Izrađivača su dali na uvid i diskusiju Akcijski plan (bez uvida u nacrt cjelovitog dokumenta). Tijekom tih radionica fokus je bio stavljen na upravljačku strukturu te je Izrađivač posebno molio/poticao na sugestije i komentare na temu predložene upravljačke strukture komentirajući da je to dio koji treba dodatnu razradu da bi se došlo do dobrog modela upravljanja jer on mora proizaći iz sredine u kojoj se primjenjuje, odnosno, toj sredini mora biti prihvatljiv i prilagođen. Sudionici rasprave na radionici za građane u Lazaretima, kojoj sam prisustvovala, su izražavali zabrinutost tada predloženom upravljačkom strukturom koja je bila izrazito hijerarhijski/politički složena, a imenovanja su bila u rukama izvršne vlasti, tj. gradonačelnika. Na taj način, upravljanje je bilo prepušteno onima koji su i dosad bili na pozicijama upravljanja, a koje je bilo nedovoljno ili neprimjereno u kontekstu kriterija upravljanja svjetskim dobrom, što se očituje u nagomilanim problemima detektiranim/dijagnosticiranim u tekstu nacrta Plana upravljanja. Tijekom javne rasprave, u prigodi prvog predstavljanja Plana u gradskoj vijećnici, upravljačka struktura je bila jedna od češće spominjanih tema u diskusiji i komentarima. Tada je gđa. Katurić izjavila da se najprije u Plan bio ugradio prijedlog koji je bio usuglašen od strane lokalnih dionika, a onda je gđa. Skurić pojasnila da završna varijanta jest prijedlog Ministarstva kulture. Smatram da je neprihvatljivo da upravljačka struktura ne proizlazi iz cjelovitog procesa već se nameće “odozgo”. Predstavnici građana izrazili su svoje negodovanje i najavili prikupljanje potpisa na peticiju kojom bi dali doprinos javnoj raspravi. Potpisima bi se dala suglasnost traženju da u Upravljačkom odboru uz ministra kulture, gradonačelnika i župana sjedi i predsjednik Gradskog kotara Grad te da u Izvršnom odboru, uz ostale predložene članove, budu ravnopravno zastupljeni predstavnici triju kotareva i to</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>U prijedlog Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“, ugrađena je Upravljačka struktura koju je izglasalo Povjerenstvo i kao takva je dostavljena Izrađivačima Plana upravljanja (PU). S obzirom kako je sudjelovanje građana u upravljačkoj strukturi prepoznato kao važno temeljem participativnog pristupa izradi prijedloga PU, Izrađivač je predložio peteročlani Upravni odbor u kojemu su trebali biti zastupljeni građani i udruge zajedno s predstavnicima izvršne (Ministarstvo kulture i medija RH) i lokalne vlasti (gradonačelnik Grada Dubrovnika, župan Dubrovačko-neretvanske županije), no Povjerenstvo je dostavilo promijenjeni prijedlog u kojemu Upravni odbor čine samo 3 člana, bez predstavnika građana i udruge. Nakon participativnih radionica tijekom rujna 2020. godine Povjerenstvo donosi odluku da nije zadovoljno prijedlogom i sami izrađuju svoj prijedlog koji se u konačnici ne razlikuje od prijedloga Izrađivača PU (peteročlani upravljački odbor), nakon toga stiže drugi prijedlog povjerenstva (tročlani upravljački odbor). Važno je napomenuti da su sjednice Povjerenstva na kojima su donesena oba prijedloga bile zatvorene za Izrađivača PU, stoga Izrađivač nije bio upoznat s detaljima procesa i načinom donošenja odluka. Izrađivač na temelju stručne podloge sociološko-demografske studije i provedenog participativnog procesa tijekom izrade PU ukazuje na važnost očuvanja „živoga grada“ te primjene alata sudioničke demokracije u tu svrhu, odnosno izravnog sudjelovanja građana u procesima donošenja odluka o svjetskom dobru. Tijekom javne rasprave primljeni su prijedlozi i komentari različitih dionika (građana, Ministarstva kulture i medija RH, udruge i dr.) te su razmotreni i na temelju njih, kao i stručne procjene donesen je novi prijedlog peteročlanog Upravnog odbora u koju su uključena dva predstavnika građana - jedan predstavnik stanovnika područja svjetskog dobra (povijesna jezgra s gradskim zidinama, dio predjela Pila s</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>kotara Grad, Pile-Kono i Ploče iza Grada, kako je bilo usuglašeno na razini lokalnih sudionika.</p> <p>Iako su i gradonačelnik i župan bili podržali inicijativu Ministarstva koje je nametnulo stav da u Upravnom odboru treba biti samo ministar/ica kulture, župan/ica i gradonačelnik/ica, gradonačelnik Franković je u medijima 19. veljače 2021. obznanio da je uputio prijedlog ministrici kulture prema kojem bi u Upravnom odboru sudjelovao i legitimno izabrani predstavnik gradskih kotara i to predstavnik tri gradska kotara – Grad, Pile-Kono i Ploče iza Grada. Način odabira nije jasno obrazložen, ali jest jasno da gradonačelnik nije podržao prijedlog predstavnika građana, koji su aktivno djelovali kroz cijeli proces još od 2016. godine, već je ministrici kulture uputio neki svoj prijedlog.</p> <p>Gradonačelnik je u novinskom članku najavio da će njegov prijedlog biti ugrađen u konačni prijedlog Plana: https://www.dubrovnik.hr/vijesti/gradonacelnik-s-ministicom-kulture-usuglasio:-cetvrticlan-upravljackog-odbora-plana-upravljanja-biti-ce-predstavnik-gradskih-kotara-14521</p> <p>U svemu navedenom problematično je sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zašto u prijedlog plana nije ugrađen model upravljanja koji je iznjedrio proces (kroz koji se naglašavala potreba prilagodbe sredini u kojoj bi se Plan primjenjivao) već onaj koji je nametnulo Ministarstvo Kulture? - Zašto gradonačelnik nakon što je najprije bio podržao prijedlog upravljačke strukture Ministarstva kulture – kad je svjedočio nezadovoljstvu predstavnika građana i najavi peticije – nije podržao već usuglašeni prijedlog lokalnih dionika na kojem su inzistirali i predstavnici građana niti se prije istupanja u medijima s njima konzultirao već je to napravio prema nekom vlastitom nahodjenju te/ili u dogovoru s ministricom kulture? - Kako gradonačelnik može izjaviti da će njegov prijedlog biti ugrađen u završni prijedlog Plana? Može li on to garantirati, je li on Izrađivač plana? Znači li to da se drugi prijedlozi i komentari iz javne rasprave neće niti uzimati u obzir jer je gradonačelnik rekao svoje, a ministrica odobrila? - Problematično je da se uopće uzimaju u razmatranje, a kamoli bez pogovora prihvaćaju i ugrađuju u završni tekst načini odabira predstavnika građana koji bi sjedali u Upravnom odboru kad postoji legitimni predstavnik građana neposredno izabran za glavninu područja koje jest “stari grad Dubrovnik”, a koji se nalazi na listi UNESCO-a i koji ovim Planom želimo čuvati i štiti – to je predsjednik Gradskog kotara Grad. - Problematično je i dovođenje u pitanje logičnog prijedloga da u Izvršnom odboru budu predstavnici triju kotara na čijem teritoriju se (u cijelosti – Grad ili djelomice – 		<p>tvrdavom Lovrijenac, Lazaretima, otokom Lokrumom) te jedan predstavnik stanovnika kontaktnog područja tj. <i>buffer zone</i> (<i>buffer</i> obuhvaća neke popisne krugove iz kotareva Pile-Kono, Ploče iza Grada, Montovjerna, Gruž i Lapad). Prijedlog je prilagođen sukladno komunikaciji između gradonačelnika Grada Dubrovnika i Ministarstva kulture i medija koji su razmotrili prijedlog. Prijedlog je dakle usvojen, te uz manje izmjene predviđa sljedeće:</p> <p>Upravni odbor čini pet članova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ministar – Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, - gradonačelnik – Grada Dubrovnika, - župan – Dubrovačko-neretvanske županije - predstavnik građana – stanovnika područja svjetskog dobra (predstavnik Vijeća Gradskog kotara Grad) - predstavnik udruga civilnog društva. <p>Izvršni odbor sastoji se od trinaest članova, koji su predstavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva kulture i medija – kontakt točka za svjetska kulturna dobra UNESCO-a - Ministarstva kulture i medija – Konzervatorski odjel u Dubrovniku - Grada Dubrovnika – Upravni odjel za poslove gradonačelnika - Zavod za obnovu Dubrovnika - Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije - Javne ustanove Rezervat Lokrum - Sveučilište u Dubrovniku - Gradskog kotara Grad (područje svjetskog dobra) - Gradskog kotara Pile-Kono - Gradskog kotara Ploče iza Grada - preostalog kontaktnog područja – predstavnik gradskih kotareva Montovjerna, Gruž i Lapad - udruga civilnog društva - privatnog sektora. <p>Članove Izvršnog odbora na prijedlog gradonačelnika imenuje Gradsko vijeće Grada Dubrovnika. Predstavnici gradskih kotara</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Pile i Ploče) nalazi cjelovita zona pod UNESCO-ovom zaštitom, a preostali njihov teritorij je u neposrednom, direktnom kontaktu sa zaštićenim dobrom. Po jedan predstavnik svakog od tri kotara – Grad, Pile-Kono i Ploče iza Grada bi trebao biti zastupljen u Izvršnom odboru za provedu Plana upravljanja. (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>		<p>Grad, Pile – Kono i Ploče iza Grada biraju se iz vijeća tih gradskih kotara, kao i predstavnik preostalog kontaktnog područja - iz vijeća gradskih kotara Gruž, Lapad i Montovjerna. Predstavnik udruga civilnog društva i predstavnik privatnog sektora biraju se kroz Dijalog svjetske baštine, na skupštini temeljem javnog poziva svim predstavnicima udruga civilnog društva i predstavnicima cehova i drugih strukovnih organizacija dionika privatnog sektora.</p> <p>Za svoj rad i sudjelovanje u radu Upravljačke komisije članovi Upravnog odbora i Izvršnog odbora ne primaju naknadu. Uključenje dionika iz civilnog i privatnog sektora je dobrovoljno. Predstavnik udruga civilnog društva i predstavnik privatnog sektora za članove u Izvršnom odboru biraju se kroz Dijalog svjetske baštine na skupštini temeljem javnog poziva svim predstavnicima udruga civilnog društva i predstavnicima cehova i drugih strukovnih organizacija dionika privatnog sektora.</p>
<p>OUV OUV definiran 1979. godine kad je Dubrovnik upisan na UNESCO-vu listu je s vremenom trebalo revidirati i reformulirati. Naime, iskustveno se pokazalo da nije dovoljno samo štiti dobro s iznimnom univerzalnom vrijednošću već je u svrhu njegove zaštite potrebno štiti ili biti u mogućnosti kontrolirati promjene u njegovom okolišu, u njegovom kontekstu. Tako je došlo do proširenja kontaktne zone, tako je došlo i do definiranja “settinga” koji čini bitan širi kontekst. S vremenom se iskristalizirala i potreba izrade Planova upravljanja te je postala obavezna pri novijim upisima dobara.</p> <p>Grad Dubrovnik 1979. i isti taj grad 40-tak godina kasnije se u mnogo čemu izmijenio. Jedna od stvari koja se 1979. godine zasigurno podrazumijevala jest bila da je Dubrovnik naseljeni grad sa stanovnicima koji žive u stambenim kapacitetima grada, a prostori ostale namjene svojim sadržajima nude zadovoljavanje glavnine potreba življenja u jednom gradu i to ne samo za stanovnike jezgre u zidinama veći one iz okolnih područja grada. Osim pretežite funkcije stanovanja, dvaju škola i tri hotela, na području Ploča, izuzev par malih trgovina prehrambenim proizvodima, drugih sadržaja nije bilo jer je sve gravitiralo Gradu. Slična je situacija i s Pilama. Tada je takav živi grad bio nešto što se podrazumijevalo i nije se spominjalo kao zasebna vrijednost u opisu dobra.</p> <p>Kad se prouče kriteriji za upis na UNESCO-vu listu postane jasno da su i oni zastarjeli i trebaju reviziju. Naglasak je stavljen više na materijalnu nego na nematerijalnu baštinu te se kroz kriterije ne razabire velika razlika kad je riječ o,</p>	pojašnjeno	<p>Definiranje, revizija OUV-a ili kriterija za upis nisu predmet Plana upravljanja.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>primjerice, Pompejima ili gradu u kojemu se živi i stvara te time čuva kako ono materijalno tako i ono nedjeljivo nematerijalno, a što nose ljudi koji u gradu žive. Kako se tijekom vremena u sferi aktivnosti UNESCO-a dosta toga modificiralo i nadograđivalo poput već početno navedenih elemenata ili primjerice pojma kulturnog krajolika, tako je Dubrovnik mogao i trebao biti primjer na kojem bi se postojeći kriteriji revidirali i nadopunili s obzirom na vrijednosti koje se u današnjem vremenu više ne podrazumijevaju, koje su, dapače, krajnje ugrožene. U tom kontekstu, Dubrovnik je mogao i trebao biti “case study” za reviziju i nadopunu kriterija za upis na UNESCO-vu listu čime bismo doprinijeli ne samo Dubrovniku nego generalno svjetskoj baštini, kad je riječ o živim urbanim cjelinama kao zaštićenim dobrima. Nerijetko je Dubrovnik kolokvijalno opisivan kao grad sa srednjevjekovnim osnovama opasan zidinama koje su do danas sačuvane, a u kojem se još uvijek živi. To, međutim, nije sadržano u opisu OUV-a. Kako se u javnosti bila pojavila informacija da UNESCO traži reviziju starog OUV-a iz 1979., u više navrata na prigodnim tribinama su stanovnici Dubrovnika pokazivali interes za novu definiciju OUV-a i raspitivali se kad će ona biti dostupna javnosti i hoće li javnost sudjelovati u donošenju završne verzije. Odgovor je više puta bio da to još nije javna informacija i da se to treba prvo poslati UNESCO-u na odobrenje. Smatram problematičnim da u kreiranju jedne tako važne definicije nisu sudjelovali i sami žitelji Dubrovnika jer bi proces formuliranja OUV-a ujedno bio i doprinos osvještavanju vrijednosti koju baštinimo, a to je jedan od temelja čuvanju i brizi o zaštićenom dobru. (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>		
<p>Pohvaljujući prepoznatu vrijednost Živog grada u predloženom tekstu Plana upravljanja, izražavam zabrinutost što se tekstualni dio akcijskog plana ne zrcali u tablici akcijskog plana i parametri mjerenja nisu dovoljno razrađeni da bi se mogla procijeniti uspješnost ili neuspješnost provedbe akcijskog plana s ciljem očuvanja i revitalizacije Živog grada. Važno je imati jasne, mjerljive parametre kako bismo znali jesu li predložene mjere bile efikasne ili ne i u kojoj mjeri jesu ili nisu uspješno provedene, a sve s ciljem da se aktivnosti i mjere modificiraju kako bi se počeli postizati uspješni trendovi i željeni rezultati revitalizacije i repopulacije. Nužnost revitalizacije i repopulacije kao strateški interes za Grad morala bi postati opće prihvaćena činjenica u svim političko-upravljačkim i dnevno-društvenim razinama. Promatranje predložene tablice akcijskog plana budi strepnju je li ta činjenica jasna samim izrađivačima (s izuzetkom tima sociologa i demografa). (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Pokazatelji Plana upravljanja su utvrđeni temeljem inputa građana dostavljenih Izrađivaču 15. siječnja 2021. Osim navedenih pokazatelja, dodani su novi mjerljivi pokazatelji. Nije praksa utvrđivati pokazatelje za svaku pojedinu aktivnost, već se oni rade na razini ciljeva, prioriteta i mjera. Unatoč tome, Izrađivač je napravio kompromis i uvažio želju građana da se definiraju pokazatelji na razini aktivnosti. Kao što je objašnjeno tijekom drugog javnog izlaganja, demografske mjere nemaju momentalan učinak, već je učinak vidljiv tek nakon nekoliko godina. Plan upravljanja utvrđen je za razdoblje od 5 godina. Unutar tog razdoblja nemoguće je očekivati porast broja stanovnika na području dobra svjetske baštine. Unatoč toj činjenici, Izrađivač je poslušao prijedlog građana i postavio pokazatelj povećanja broja stanovnika, uz jasan rizik kako se pokazatelj neće moći ispuniti kroz petogodišnje provedbeno razdoblje.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>TKO SU STALNI STANOVNICI GRADA /ZAŠTIĆENOG DOBRA?</p> <p>Na više mjesta se u prijedlogu Plana upravljanja stanovnici zaštićenog dobra (dakle grada u zidinama i manjeg dijela Pila te Lokruma – ako još uvijek ima stalne stanovnike) spominju u kontekstu osiguravanja nekih potpora, pomoći, rješenja prepoznatih problema i sl. Pokušaji provođenja nekih od mjera postojali su i ranije i kroz njih je detektiran značajan problem – da adresa upisana u osobnoj iskaznici nije pouzdan podatak kad je u pitanju dokazivanje mjesta stalnog stanovanja - zbog čega su neke od mjera (npr. parkirna mjesta) doživjele debakl i postale neprovedive. Nužno je iznaći metodu kojom će se moći detektirati stvarni stanovnici zaštićenog dobra kako bi predložene mjere bile usmjerene u pravom smjeru. Na javnoj raspravi je dr.sc. Jana Vukić navela metodu triangulacije kao rješenje.</p> <p>- U kontekstu utvrđivanja stvarnih stanovnika zaštićenog dobra bi jedna od kratkoročnih aktivnosti akcijskog plana – a koja bi bila preduvjet provedbe svih mjera usmjerenih prema stanovnicima dobra – morala biti upravo uspostava metode triangulacije u svrhu utvrđivanja stvarnih stalnih stanovnika dobra. (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Revitalizacija je naglašavana kroz cilj 7. Dodani novi pokazatelji u akcijskom planu.</p> <p>Prijedlog je uvršten unutar postojeće aktivnosti 7.2. „Praćenje socioekonomske i vitalne statistike na području svjetskog dobra“ gdje je već adresiran navedeni problem. Dopunjen tekst: „Osim navedenog, nakon novog nacionalno Popisa stanovništva 2021. godine potrebno je razraditi metodologiju provjere pazeći na anonimnost i zaštitu podataka stanovnika. Podatci se moraju koristiti isključivo za potrebe upravljanja svjetskim dobrom i provedbe ovog i narednih Planova upravljanja svjetskim dobrom. Metodologija može uključiti triangulaciju podataka u svrhu utvrđivanja stvarnih stalnih stanovnika dobra.“ Dodatno pojašnjenje: Stalni stanovnici - osobe koje u tom naselju (u ovom slučaju kotaru) imaju svoje uobičajeno mjesto stanovanja.</p> <p>Uobičajenim mjestom stanovanja smatra se ono mjesto u kojem osoba provodi većinu svoga dnevnog odmora bez obzira na kratkotrajnu odsutnost iz tog mjesta (npr. zbog odlaska na odmor, putovanje, liječenje, u posjet i sl.).</p> <p>U skladu s definicijom uobičajenog mjesta stanovanja, ukupan broj stanovnika obuhvaća: - osobe koje uoči kritičnog trenutka popisa žive neprekidno u svome uobičajenom mjestu stanovanja barem 12 mjeseci - osobe koje su tijekom 12 mjeseci uoči kritičnog trenutka popisa došle u svoje uobičajeno mjesto stanovanja s namjerom da u njemu ostanu barem godinu dana.</p> <p>Jedino tko može službeno provjeravati da li stanovnici zaista žive na svojim adresama je MUP. Izvršni odbor tijekom provedbe aktivnosti mora aktivno surađivati sa svim dionicima.</p>
<p>NAJPRIJE NOSIVI KAPACITET GRADA – TEK NA OSNOVU NJEGA - PRIHVATNI KAPACITET DESTINACIJE</p> <p>Iako nas je misija UNESCO-a i ICOMOS-a još 2015. godine obvezala izraditi nosivi kapacitet i iako je prošao pripremni period te period izrade Plana upravljanja, nosivi</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>„Studija održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom Grada Dubrovnika“ se ne spominje u dokumentu te se ne smatra izrađenim planom nosivog kapaciteta. Kroz provedbu ovog Plana upravljanja će se izraditi Plan nosivog</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>kapacitet prema UNESCO-vim standardima još nije izrađen. Institut za turizam je izradio „Studiju održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom Grada Dubrovnika“. U više navrata je to istraživanje spominjano kao izrađeni nosivi kapacitet iako on to ne može biti.</p> <p>Potrebno je najprije izraditi nosivi kapacitet Grada koji će definirati koje su funkcije grada koje osiguravaju kvalitetu života u svim aspektima: koji bi bio optimalan broj stanovnika, koje sve usluge i sadržaje bi grad trebao imati i sl., zatim utvrditi trenutno stanje te definirati aktivnosti i ciljeve kako bi se od trenutnog išlo u smjeru onog optimalnog stanja. Prihvatni kapacitet destinacije se ne može definirati prema zatečenom stanju već prema zadanostima prostora, infrastrukture i usluga koje bi bile na raspolaganju kad bi funkcije i sadržaji kvalitetnog stanovanja, karakteristike Živog grada, bili na svom optimumu.</p> <p>- S obzirom na navedeno, potrebno je u tekstu Plana upravljanja jasno utvrditi da postojeća Studija održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta koju je izradio Institut za turizam nije i ne može biti te se ne može prilagoditi tome da postane Nosivi kapacitet Grada.</p> <p>- Izrada Nosivog kapaciteta Grada mora biti multidisciplinarni projekt koji će u fokusu imati očuvanje grada sa svim njegovim vrijednostima materijalne i nematerijalne baštine. U tom smislu, ova aktivnost bi trebala biti integrirana u Plan upravljanja u sklopu cjeline koja se bavi temom 3. Održivi razvoj umjesto 4. Upravljanje turizmom, te bi na taj način trebao biti uvršten i u akcijski plan.</p> <p>- Na osnovama rezultata takvog izračuna nosivog kapaciteta trebat će revidirati studiju Instituta za turizam ili izraditi novi izračun Prihvatnog turističkog kapaciteta.</p> <p>- Kako bi se izbjegli nesporazumi, neizostavno je potrebno pojam Nosivog kapaciteta Grada uvrstiti u Pojmovnik pri kraju dokumenta. (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>		<p>kapaciteta. Definirana je aktivnost 10.1. „Izraditi Plan nosivog kapaciteta za sva područja obuhvata svjetskog dobra“, kroz koju je, između ostalog, navedeno: „Izrada plana nosivog kapaciteta mora biti usmjerena na zaštitu atributa OUV područja svjetskog dobra, a posebice na očuvanje „živog grada“. Iz tog razloga, ova aktivnost je horizontalna i povezuje sve ciljeve definirane Planom upravljanja. Za izradu Plana nosivog kapaciteta te razvijanje modela upravljanja posjetiteljima treba angažirati neovisno tijelo za stručnu analizu, a u proces moraju biti uključeni stručnjaci, institucije i lokalna zajednica.“</p> <p>Dodan tekst: „Prethodni pokušaji izrade plana nosivog kapaciteta nisu bili usklađeni s UNESCO-vim smjernicama i potrebama prostora i građana.“ Vezana fusnota: „Studija održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom Grada Dubrovnik ne smatra se adekvatnim planom nosivog kapaciteta. Kroz provedbu ovog Plana upravljanja će se izraditi Plan nosivog kapaciteta usklađen s UNESCO-vim smjernicama i potrebama prostora i grada.“</p> <p>Prema uputama UNESCO-vih stručnjaka metodološki je ispravnije držati temu Plana nosivog kapaciteta unutar ovog cilja zbog vezanja uz UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit koji usmjerava, između ostaloga, i izrade planova nosivog kapaciteta.</p> <p>U pojmovnik dodan tekst: „Nosivi kapacitet – mjera optimalne razine korištenja prostora bez stvaranja negativnih utjecaja na društvo, okoliš i okolinu. Tijekom provedbe Plana upravljanja koristiti definiciju UNESCO-a te usmjeriti sukladno UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Online Toolkit.“</p>
<p>POVEĆANI RIZICI SIGURNOSTI STANOVANJA U GRADU KAO PRIHVATLJIVA KATEGORIJA?</p> <p>Tijekom drugog javnog predstavljanja Plana upravljanja održanog 1. ožujka, predstavnik izrađivača, Krunoslav Schmidt je, odgovarajući na pitanja o povećanim rizicima sigurnosti u smislu npr. mogućnosti pristupa vatrogasnog vozila, izjavio da će se trebati donijeti odluku koliko viša razina rizika za sigurnost ljudi koji žive u Gradu će biti prihvatljiva jer – oni ipak žive u Gradu?! Takva izjava izrađivača na kraju cijelog procesa je u najmanju ruku problematična. Naime, iz procesa izrade</p>	pojašnjeno	<p>Plan upravljanja štiti lokalnu zajednicu kao važan dio svjetskog dobra Dubrovnika. Definiran cilj 7. Dubrovnik kao živi grad, kroz koju su, između ostalog, definirane aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnova stambenog fonda i unaprjeđenje stambenih uvjeta radi postizanja otpornosti na rizik od potresa - Poboľjšati kvalitetu života stalnih stanovnika - Povećanje dostupnih sadržaja javnog standarda <p>Također, upravljanje rizicima utvrđeno je cijelim ciljem 12.:</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Plana je trebao proizaći neupitan zaključak da Grad treba građane/stanovnike da bi bio Živi grad – jer je Živi grad vrijednost koja je prepoznata i direktno povezana s očuvanjem OUV-a. Tvrdnja da stanovnici grada trebaju prihvatiti više rizike stanovanja jer ipak žive gdje žive može proizaći iz suprotne teze – da gradu stanovnici nužno i ne trebaju, ali ih se tolerira, očekujući pritom da će stoga biti spremni prihvatiti više razine rizika stanovanja. Plan upravljanja bi kroz svoje aktivnosti trebao senzibilizirati stanovnike grada Dubrovnika u cjelini da je nastanjeni grad u zidinama od interesa svih nas nasuprot postojećem polariziranju vječnih „njogetala“ s jedne strane i onih koji žive van zidina, kojima su ta „njogetala“ više „navrh glave“.</p> <p>- Ako se doista želi revitalizacija i repopulacija grada kao preduvjet očuvanja Živog grada, može li biti prihvatljivo od žitelja grada očekivati pristanak na bilo kakve više rizike proizašle iz mjesta stanovanja u odnosu na okolna područja? Ako je odgovor pozitivan, molim obrazloženje zašto.</p> <p>- Molim obrazloženje gospodina Schmidta što je mislio pod prihvatljivim povećanim rizicima stanovanja unutar Grada. (Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Izrada Plana pripravnosti i upravljanja rizicima za svjetsko dobro Stari grad Dubrovnik - Pratiti provedbu mjera identificiranih u Procjeni rizika za Grad Dubrovnik - Ojačati bazu znanja o riziku od potresa - Osigurati dodatne kapacitete Zavoda za obnovu Dubrovnika za različite aspekte praćenja i upravljanja rizicima povezanih sa svjetskim dobrom - Organizirati kontinuiranu edukaciju djece, građana i lokalnih stručnjaka o prirodnim i antropogenim rizicima - Integriranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama <p>Plan upravljanja teži prema sigurnosti i kvaliteti života na području svjetskog dobra, kao što je i kroz ciljeve i aktivnosti navedeno.</p>
<p>Sve naše primjedbe odnose se na pojedine planirane aktivnosti Akcijskog plana. Cilj 1. Uspostavljanje stabilne upravljačke strukture i izgradnje kapaciteta Aktivnost 1 – Uspostava sustava upravljanja</p> <p>U upravljačkoj strukturi, preciznije u Upravnom odboru predlažemo ukupno 5 članova. 3 člana koji su predviđeni ovim planom dolaze isključivo iz struktura izvršne vlasti te smatramo da uz njih u ovom tijelu trebaju biti: jedan predstavnik građana i to predstavnik kotara Grad (za očekivati je da to bude predsjednik kotara Grad koji je na to mjesto izabran demokratskom procedurom) i jedan predstavnik udruga civilnog društva. Udruge civilnog društva su imale važnu ulogu od samog početka - iniciranja izrade Plana te kontinuirano kroz sve aktivnosti koje su se organizirale u procesu izrade. Stoga se očekuje da se jedan predstavnik ovog sektora kao jedini potpuno nepolitički član uključi u Upravni odbor. U Izvršnom odboru navedeno je 9 članova iz pojedinih sektora, ali nije jasno na koji način se izabire predstavnik privatnog sektora. Mišljenja smo da treba odrediti proceduru izbora ovog člana Izvršnog odbora budući da je pojam „privatni sektor“ previše širok. (Kiti Jurica-Korda, 06.03.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti objašnjenje na stranici 98. vezano uz izmjene u upravljačkoj strukturi.
<p>Cilj 6 – Osigurati očuvanje i odgovarajuću valorizaciju okoliša Akcijskim planom predviđena je mjera „izrada katastra zelenila“. Ovu mjeru smatramo nedovoljnim pokazateljem aktivnosti koja ima cilj „očuvati i unaprijediti gradsko zelenilo i prirodno okruženje“. Sama izrada katastra zelenila ne jamči da će se osigurati sve ono što je izvrsno navedeno u aktivnosti 1.</p>	usvojeno	Dodan pokazatelj za aktivnost 6.1. Očuvati i unaprijediti gradsko zelenilo i prirodno okruženje: Udio anketiranih građana koji su ocijenili zadovoljstvo kvalitetom gradskog zelenila i prirodnog okruženja kao „vrlo zadovoljni“ i „potpuno zadovoljni“

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Svjedoci smo sustavne i ubrzane devastacije zelenih površina, kako povijesnih vrtova i privatnih čardina tako i javnih gradskih zelenih površina. Planski građeno predgrađe tj. kotar Pile -Kono je već odavno izgubilo svoju izvanrednu skladnost koju je osiguravala ravnoteža zelenog vrtog pojasa i kuća jer su mnogi stanovnici u svojim vrtovima izgradili nove stambene i apartmanske jedinice. Predio Ploče – Iza Grada je u još goroj situaciji. Postojećim GUP-om mnoge negrađevinske čestice zelenih površina postale su građevinske te su većim dijelom na njima već uništena stabla i ostalo zelenilo, a za očekivati je da se ovaj trend nastavi. Zelene površine se doslovno preko noći uništavaju i betoniraju te je svaka naknadna intervencija zapravo zakašnjela reakcija jer se sigurno neće ni jedna devastirana zelena površina vratiti u prvobitno stanje. Kako bi se prevenirale daljnje devastacije zelenih površina smatramo da treba donijeti jasne i konkretne mjere za zaštitu postojećeg zelenila bez obzira nalazi li se ono u građevinskoj ili negrađevinskoj čestici. Procedura za dobivanje dozvole za sječú stabala ne smije biti jednostavna kao što je dosadašnja te treba uključivati obvezu dobivanja mišljenja najmanje dvaju neovisnih hortikulturalnih stručnjaka. Uz to, treba priložiti plan obnove dotične zelene površine odobrenog od stručnjaka za hortikulturalno uređenje. Za izdavanje odobrenja i potvrda planova obnove zelenih površina trebalo bi ojačati kapacitete komunalnih službi i odgovarajućih gradskih poduzeća koji bi vršili i nadzor prilikom ovakvih radnji. Svjedoci smo da d.o.o. Vrtlar kao gradska tvrtka olako izdaje dozvole za sječú, ne nadzire ozelenjavanje i najčešće „pere ruke“ od devastacija zelenih površina . Također, mora postojati mogućnost potpune zabrane sječú u pojedinim zonama. (Kiti Jurica-Korda, 06.03.2021.)</p>		<p>Plan upravljanja svjetskim dobrom ne može direktno upravljati zelenim površinama, već mora dati okvir koji je dan kroz cilj 6. i cilj 9. te vezanim aktivnostima.</p> <p>Dodan tekst: „Potrebno je zabraniti novu gradnju na padinama Srđa te sačuvati prirodu i zelena područja sprječavanjem preoblikovanja i ugrožavanja prirodnog krajolika. Posebice valja istaknuti očuvanje zelenila u dijelovima kontaktne zone Pile i Kono, karakterističnima po povijesnim vrtovima. Tijekom provedbe aktivnosti, potrebno je poticati alate i mehanizme očuvanja i zaštite stabala i zelenila na prostoru svjetskog dobra i njegove kontaktne zone kako bi se zaustavilo rušenje stabala i zelenila. Potrebno je poticati razvoj zelene infrastrukture u kontaktnom području koja ima multiplikativne utjecaje na prilagodbu klimatskim promjenama, ali i na vizualni identitet kontaktne zone. Predviđena konzervatorska podloga u okviru cilja 3. mora utvrditi zaštitu gradskog zelenila i prirodnog okruženja te zabraniti sječú stabala (osim u slučajevima bolesti i prijetnje sigurnost građanima).„</p>
<p>Cilj 12. Ublažiti potencijalne rizike i razviti uspješan sustav odgovora u slučaju aktivacije rizika Ukoliko bi se Planom uspjelo zaštititi postojeće zelene površine, te stvoriti nove i saditi stabla na padinama Srđa, bio bi to i jedan od koraka u sprječavanju težih posljedica poplava do kojih dolazi uslijed velikih kiša i bujica vode koje se slijevaju u niže dijelove grada, posebno na ulice stare gradske jezgre. Navedeno bi mogla biti mjera za aktivnost 12.6. Integriranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama. (Kiti Jurica-Korda, 06.03.2021.)</p>	usvojeno	<p>Dodan tekst u 12.6.: „Od velikog značaja je razvoj mreže zelene infrastrukture, s posebnim naglaskom na kontaktnu zonu.“, kao i u 12.1.: „Plan pripravnosti i upravljanja rizicima mora integrirati mjere razvoja zelene infrastrukture u kontaktnoj zoni s ciljem ublažavanja rizika, posebice onih uzrokovanih klimatskim promjenama.“.</p>
<p>U nekoliko navrata predstavnici civilnog društva iznosili su primjedbe u pisanom i u usmenom obliku, međutim nije vidljivo niti obrazloženo jesu li i gdje one u tekstu PU prihvaćene ili obrađene. U završni tekst (varijantu) plana kojeg je do lipnja 2020. godine vodio gosp. Šmit zadnje primjedbe udruga nisu ni ušle, niti su predstavnicima udruga dostavljena obrazloženja zašto jesu ili nisu prihvaćene, a pristupilo se izradi sažete varijante PU od Urbanexa koja ranije iznesene primjedbe udruga, neke od kojih su prethodno bile uvažene, nije inkorporirala. Uz to priloži koje su izradili</p>	pojašnjeno	<p>Izrađivač je AF, podugovaratelj Urbanex, a novi nacrt je izrađen temeljem dogovora između Naručitelja i Izrađivača. Svi tekstovi Izrađivača dostavljeni su Naručitelju. Participativni proces pojašnjen u V.2. Participacijski proces. Komentar nema utjecaj na nacrt Plana upravljanja.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>ključni eksperti nisu formalno završeni niti je u njima vidljiv rezultat obrade primjedbi i komentara, a s druge strane završni sažeti nacrt, predstavljen na javnoj raspravi, koji se poziva na kontinuitet rada i participativnosti, u stvarnosti nije razmatrao primjedbe iznesene u ranijem procesu izrade. Stoga je potrebno ranija (lipanj 2020.), opširnija stručna poglavlja ključnih eksperata dovršiti i objaviti ih na stranicama ZOD-a. (<i>Đuro Capor, 06.03.2021.</i>)</p>		
<p>Na sličan način dio PU vezan za sigurnost i evakuacijsku situaciju nije na vrijeme (do lipnja 2020.) bio završen niti predan povjerenstvu/građanima na komentiranje i pisanje primjedbi i komentara. Stoga nije jasno iz kojeg je matičnog teksta kompiliran i sažet završni nacrt PU koji je došao pred povjerenstvo i pred građane na javnu raspravu. (<i>Đuro Capor, 06.03.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	Temeljem rada stručnjaka definiranih Ugovorom. Komentar nema utjecaj na nacrt Plana upravljanja.
<p>U Analizi stanja u dokumentu PU nedostaje cjelovita analiza o statusu izvršenosti obveza preuzetih prema WHC-u i ispunjavanju preporuka zajedničke misije ICOMOS-UNESCO iz 2015. Godine, jer bi to realno pokazalo da se nije daleko stiglo u provedbi UNESCO-vih preporuka, a na to realno procijenjeno stanje Plan upravljanja trebao bi ponuditi rješenja, mjere, akcijski plan. Bez toga ostaje nejasno zašto HIA za područje Srđa nije napravljena po ICOMOS-ovoj metodologiji i takva dostavljena UNESCO-u na reviziju, zašto nije napravljen izračun nosivog kapaciteta dobra svjetske baštine, zašto Strategija razvoja turizma nema akcijski plan, implementaciju i monitoring, zašto je ponovno izdana lokacijska dozvola kao Rješenje o prihvatljivosti Studije utjecaja na okoliš za golf resort na Srđu, a da pritom nije napravljena valjana HIA za projekt, te zašto nisu ispoštovani prijedlozi Reaktivne misije vezane za proširenje kontaktne zone na čitav plato Srđa, kao ni zašto nisu uzeti u obzir rezultati HIA-e izrađene u sklopu projekta Baština pokretač razvoja. Iz svega navedenog jasno se iščitava da ne postoji spremnost provođenja najboljih praksi u zaštiti svjetske baštine, kao ni poduzimanje mjera kojima bi se štitilo lokalnu zajednicu i spomeničku baštinu od prekomjernog turizma. Ukoliko PU ne odgovori jasnim akcijskim planom na ovu situaciju, očito je da do 2025. nikakvog napretka u bavljenju ovim temama neće biti. Naime, ako takve mjere ne budu predviđene Planom upravljanja odobrenim od UNESCO-a, zajednica ovisna o monokulturi turizma sama se s ovim neće umjeti nositi. (<i>Đuro Capor, 06.03.2021.</i>)</p>	pojašnjeno	<p>Plan upravljanja sadrži sažetke analize stanja koji su kao izazovi integrirani u opisni tekst (III. Izazovi), strateške aktivnosti te posljedično integrirana rješenja u akcijski plan, sukladno dogovoru Naručitelja i Izrađivača. Navedena problematika je integrirana u tekstu. Plan upravljanja definirao je ciljeve i aktivnosti koje doprinose boljem upravljanju svjetskim dobrom. Svi navedeni problemi su obrazloženi i dani okvirni za provedbu rješenja. Učinkovitost Plana upravljanja ovisi o provedbenim koracima koji će se pratiti pokazateljima te izvješćima Izvršnog odbora. Komentar nema utjecaj na nacrt Plana upravljanja.</p>
<p>Izrada Studije nosivog kapaciteta mora biti rađena po UNESCO-voj metodologiji jer bez tog instrumenta (Studije) nije moguće dobro upravljati svjetskom baštinom Dubrovnika. Molim izrađivače Plana upravljanja da se u odgovorima na primjedbe</p>	usvojeno	<p>Izmijenjen tekst aktivnosti 10.1. „Izraditi Plan nosivog kapaciteta za sva područja svjetskog dobra“, između ostalog naglašeno: “Izrada Plana nosivog kapaciteta mora biti izrađena prema</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>izjasne je li CROSTO metodologija kakva se koristi za izradu Studije održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom grada Dubrovnika valjana, i smije li to biti dokument koji će se UNESCO-u predstaviti kao 2015. godine zatražena Studija nosivog kapaciteta? Činjenica je da je grad Dubrovnik u dva navrata sudjelovao u mjerenju održivosti te izradi Studije nosivog kapaciteta neadekvatnim metodologijama. Zar to nije pokazatelj nespremnosti da se UNESCO-vi standardi upravljanja provedu nad svjetskom baštinom Dubrovnika? Zato Plan upravljanja mora dati izričite odgovore kakva se metodologija mora koristiti, a kakva ne.</p> <p><i>(Duro Capor, 06.03.2021.)</i></p>		<p>UNESCO-vim smjernicama, posebice uvažavajući UNESCO World Heritage Sustainable Tourism Toolkit“.</p>
<p>Veliku prijetnju atributima OUV-a predstavlja primjena Pravilnika o jednostavnoj gradnji. Ministarstvo kulture treba izdati uputu/rješenje po kojem se iz primjene ovog pravilnika izuzimaju zahvati na području dobara svjetske baštine. Usprkos višekratnim primjedbama vezanima za ovaj problem, akcijski plan ne prepoznaje ovu prijetnju pa nije ni predvidio za to predviđenu aktivnost. Predlažem da se u akcijski plan uvrsti izrada Odluke Ministarstva kulture i medija i to u kratkoročnom razdoblju o nužnom izuzeću od primjene ovog Pravilnika na svjetsku baštinu.</p> <p><i>(Duro Capor, 06.03.2021.)</i></p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Prethodno ugrađeno unutar aktivnosti 3.3. „Razviti lokalne uredbe nove generacije za standardizaciju projektiranja, dizajna i postavljanja jednostavnih građevina, urbane opreme i drugih intervencija u javnom prostoru za svjetsko dobro“ gdje je navedeno: „Posebnu pozornost potrebno je obratiti na tumačenje i provođenje Pravilnika o jednostavnim građevinama i njegovom ograničenju, odnosno ukidanju unutar obuhvata svjetskog dobra.“. Izvršni odbor će kroz provedbu aktivnosti specificirati precizne korake.</p>
<p>Slažem se s komentarima gdje Lisitzin da atributi OUV-a kojima se u PU opisuje stanje i provodi analiza procesa koji ugrožavaju OUV nisu dovoljno precizno iskazani. Nedostaje jasna slika stanja gdje se vidi da se broj stanovnika unutar zidina približio broju 1000, a broj kreveta u apartmanima za kratkoročno iznajmljivanje porastao na preko 3000. Ove alarmantne brojke pozivaju na hitne i odlučne mjere da se demografski kolaps spriječi. Mora nam čitajući PU biti jasno koji će broj stanovnika grad unutar zidina imati 2025., a shodno tome i kojim mjerama će se taj broj postići. To mora biti glavni kriterij uspješnosti provedbe plana.</p> <p><i>(Duro Capor, 06.03.2021.)</i></p>	<p>usvojeno</p>	<p>U okviru Izješća, vidljivi komentari stručne recenzentice Plana upravljanja, gdje. Lisitzin, gdje je moguće vidjeti usvojenost primjedbi.</p> <p>Također, demografske mjere, kao što je prethodno navedeno, ne mogu imati momentalan efekt. Pravi efekti i doprinos demografskih mjera i mjera Plana upravljanja mogu biti vidljivi tek tijekom sljedećih generacija Planova upravljanja. Unatoč tome, a prema zahtjevu građana, dodan novi pokazatelj za porast broja stanovnika unutar prostora svjetskog dobra.</p>
<p>U ranijim varijantama teksta PU spominjane su mjere ograničavanja, čak i zabrane kratkotrajnog najma. Izrađivači plana su trebali ponuditi mjere i odluke koje su neke druge sredine i gradovi EU donijeli (Amsterdam, Berlin, Brugge, Barcelona) i ograničili kratkotrajni najam te osigurali opstanak funkcije stanovanja u svojim povijesnim središtima ugrožen prekomjernim turizmom. Bez takvih mjera (prijedloga) bit će nemoguće zaustaviti galopirajuću apartmanizaciju grada i pretvaranje grada u zidinama u izdvojenu turističko-ugostiteljsku zonu. Ova promjena koja prijeti gubitku osobina OUV-a mora biti opisana, predstavljena kao prijetnja te na nju mora biti odgovoreno provedivim mjerama. Ukoliko ih neovisni stručni izrađivači Plana upravljanja ne predvide, to sigurno neće uspjeti lokalnoj</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Navedeno je u skladu s aktivnosti 7.8. Usklađivanje broja iznajmljenih kapaciteta sa nosivim kapacitetom. „S obzirom na to kako je trend povećanja broja apartmanskih jedinica u izravnoj korelaciji s trendom opadanja stanovnika, izradit će se pravne mjere/odluke kojima bi se ograničilo kratkotrajno iznajmljivanje po uzoru na neke druge europske gradove (npr. Barcelona, Brugge, itd.) radi očuvanja atributa OUV-a. Kako bi se izbjegle poteškoće u provedbi ograničenja, mjere je potrebno izraditi zajedno s Planom nosivog kapaciteta.“</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
samoupravi ovisnoj o monokulturi turizma samoj provesti. Nažalost to je ostala najnedefiniranija i najslabije razrađena aktivnost u PU. (Đuro Capor, 06.03.2021.)		
Svih sedam prethodno navedenih točaka upućuje na temeljni problem, da se nije kroz proces izrade PU došlo do valjane analize stanja, iz koje bi proizašli utemeljeni odgovori – pretočeni u ciljeve i aktivnosti akcijskog plana. Akcijski plan je pisan na način da se u njega, preko podizvođača Urbanexa, mimo povjerenstva i participativnog procesa ugrađivao dio aktivnosti koje grad Dubrovnik ionako planira kroz već postojeće projekte poput Respect the city ili je procijenjeno da će za neke aktivnosti biti novca iz EU fondova pa akcijski plan može poslužiti kao dokaz opravdanosti povlačenja sredstava. (Đuro Capor, 06.03.2021.)	pojašnjeno	Akcijski plan je model povezivanja strateških aktivnost s pokazateljima i provedbenim kapacitetima. U akcijski plan nisu dodavane nove aktivnosti već su transponirane postojeće koje su vidljive u tekstu. Metodologija opisana u nacrtu. Analize stanja su prethodno dostavljene Naručitelju. Komentar nema utjecaj na nacrt Plana upravljanja.
Podržavam prijedlog upravljačke strukture izrađen od strane predstavnika građana i usuglašen s predstavnicima udruga. Smatram da bi se na taj način uvažilo stečene kompetencije i poznavanje procesa donošenja PU kao i ojačalo upravljačko tijelo (odbor) ravnopravnim sudjelovanjem predstavnika građana i udruga s decision-makerima (gradonačelnikom, ministricom kulture i medija) kako bi se postigla operativnost i upravljačka snaga tijela (Đuro Capor, 06.03.2021.)	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti komentar na stranici 98. vezan uz izmjene u upravljačkoj strukturi.
Smatram nedostatnim navođenje samo jednog pokazatelja vezano pa provedbu neke aktivnosti u akcijskom planu, držim da ih mora biti više, kao i da vremenski okvir treba biti podijeljen na kratkoročni 2021.; srednjoročni -2023. i dugoročni 2025.kao što su to objedinjeno predlagali predstavnici udruga i građana. (Đuro Capor, 06.03.2021.)	usvojeno/ pojašnjeno	Pokazatelji Plana upravljanja su utvrđeni temeljem inputa građana dostavljenih Izrađivaču 15. siječnja 2021. Osim navedenih pokazatelja, dodani su novi mjerljivi pokazatelji. Nije praksa utvrđivati pokazatelje za svaku pojedinu aktivnost, već se oni rade na razini ciljeva, prioriteta i mjera. Unatoč tome, Izrađivač je napravio kompromis i uvažio želju građana da se definiraju pokazatelji na razini aktivnosti. Aktivnosti su već prioritizirane prema navedenom u tekstu IV.2.1. Postavke akcijskog plana:“ U okviru participativnih radionica s lokalnim i regionalnim dionicima izrađena je prioritizacija ciljeva. Rezultati radionice prikazani su u nastavku, a ciljevi su selektirani prema važnosti prioriteta na: - Prioritet I – potrebna najviša prioritetnost provedbe aktivnosti definiranim navedenim ciljevima. Kategorija predstavlja kratkoročne aktivnosti najvišeg prioriteta. - Prioritet II – umjerena prioritetnost provedbe aktivnosti definiranim navedenim ciljevima. Kategorija predstavlja srednjoročne aktivnosti umjerenog prioriteta.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
		- Prioritet III – potrebna provedba aktivnosti u skladu s ciljevima višeg stupnja prioriteta. Kategorija predstavlja dugoročne aktivnosti nižeg prioriteta.“
U akcijskom planu potrebno je razdvojiti aktivnost Izrade studije nosivog kapaciteta od uspostave sustava upravljanja posjetiteljima, to su zasebne kategorije i nikako ne bi bilo dobro da se nosivi kapacitet doživljava samo kroz optiku turizma, a bez udjela svakodnevnog funkcioniranja grada, interventnih službi i potrebe živog grada za prostorom kojeg nije pregazio prekomjerni turizam (Đuro Capor, 06.03.2021.)	usvojeno	Usvojeno.
<p>Primjedbe na aktivnost 5. cilja 10 (Razviti gradsku i županijsku strategiju integriranog upravljanja turizmom) gdje se navodi da „Postoji potreba za usmjeravanje posjetitelja na šire područje Dubrovnika kroz jačanje atraktora.“ - „zbog pritiska kruzera na području Gruža potrebno organizirati centar svjetske baštine“ Zar nije razumno smanjiti taj pritisak koji nastaje od prekomjernih cruiserskih posjetitelja na način da ne opterećuju ni lokalitet svjetske baštine, ali ni buffer-kontaktnu zonu? Predlažem da se kategoriziraju i prate koristi i problemi koje nastaju od svih drugih jednodnevnih posjetitelja, i da se onda optimizira upravljanje: imaju prednost oni koji više troše i koji manje opterećuju - stacionarni gosti s područja županije, stacionarni gosti iz npr. Makarske ili npr. gosti s malih cruisera bi trebali imat prednost pred posjetiteljima s većih cruisera. Ideja da se cruiserske goste zadrži u Gružu je prevara nad nekim tko želi vidjeti grad svjetske baštine, a zbog gužvi mu se to ne preporučuje, u isto vrijeme Gruž se instrumentalizira i pretvara u žrtvu cruise industrije i prekomjernog turizma.</p> <p>- „Kako bi se rasteretilo dobro svjetske baštine potrebno je turistički aktivirati raspoloživu materijalnu i nematerijalnu resursno-atraksijsku osnovu, ali i fizički raspoloživ razvojni prostor cjelokupnog područja Dubrovačko-neretvanske županije koje se povijesno može dovesti u kontekst Dubrovačke Republike. Samo će, naime, kroz sadržajno i/ili tematsko integriranje vrijednog, a još uvijek relativno slabo komercijaliziranoga kulturnog krajobraza cijelog ovog prostora u kompleksan i višedimenzionalni doživljajni okvir biti moguće dugoročno rasteretiti povijesnu jezgru i uže područje Grada Dubrovnika od sve veće investicijske potražnje, ali i od sve većeg broja istodobnih (stacionarnih i jednodnevnih) posjetitelja.“</p> <p>Razmjenjujući informacije s venecijanskim ekspertima i kolegama koje već imaju iskustva s izradama nosivog kapaciteta i pokušajima disperzije, doznali smo da ona u stvarnosti ne funkcionira. Preusmjeravanje dnevnog posjetitelja koji je došao vidjeti Veneciju, a da ne ode na Trg sv. Marka, uspješno je u zanemarljivih 2-3% slučajeva (studije prof. Van der Borga1). Nadalje ideja da slabo komercijalizirani kulturni krajolik treba dobro ili bolje komercijalizirati i ugraditi u višedimenzionalni</p>	pojašnjeno	<p>Tijekom participativnog procesa provedenog u okviru izrade Plana upravljanja uvelike je naglašavana potreba za rasterećenjem svjetskog dobra u kontekstu turističkih kretanja. Jasno je kako je svjetsko dobro glavni motiv turističkih dolazaka i noćenja, međutim, ključ rasterećenja je u optimalnom sustavu upravljanja (10.2.). Dakle, cilj Plana upravljanja nije jačanje turizma, već njegova optimalizacija (kroz cilj 10.) uz smanjenje opterećenja na svjetsko dobro. Uz to, Nacionalna razvojna strategija do 2030. utvrđuje prioritete politike koja treba doprinijeti razvoju održivog, inovativnog i otpornog turizma, koja između ostalog potrebuje razvoj funkcionalnih i održivih turističkih regija radi cjelovitog turističkog doživljaja i produljenja sezone kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu i promociju; integralno upravljanje destinacijama radi pronalazanja odgovarajućih specijalizacija, ponude dodatnih sadržaja i produljenja sezone; turistička valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine, gastronomske i enološke ponude. Poticanjem diversifikacije poduprlo bi se razvoju funkcionalne regije što je jedan od važnih elemenata za uspostavu sustava upravljanja posjetiteljima i disperzije turističkih aktivnosti.</p> <p>Uz navedeno, tekst izmijenjen: „Postoji potreba za usmjeravanje posjetitelja na šire područje Dubrovnika kroz jačanje atraktora na području okruženja (setting) i šireg prostora županije.“</p> <p>Predviđena aktivnost 10.6: „Diversificirati turističku ponudu kako bi se rasteretilo svjetsko dobro“. Provedba mora biti usklađena s ostalim aktivnostima cilja 10. posebno 10.1.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>doživljajni okvir destinacije pogođene monokulturom i prekomjernim turizmom znači izvesti ove probleme koje Dubrovnik ima i inficirati prekomjernim turizmom čitavu županiju. Nije svrha postojanja kulturnog krajolika županije, kao i svih preostalih resursa, ljudskih i prirodnih i kulturnih, zato da bi ih turistička industrija iskonzumirala. Ovo treba gledati kao primjer žvakaće gume koja se nekom zalijepila u kosu. Ulijepljeni pramen treba ukloniti. Raspoređivanje žvake (disperzija) po većem dijelu kose kako bi je bilo manje na jednom mjestu nije rješenje. Rješenje mora biti u smanjenju broja posjetitelja (pogotovo cruiserskih). Ogromna opasnost koja prijete Dubrovniku leži u tome da se nekontroliranom turistifikacijom svi preostali resursi na području županije upregnu u monokulturu turizma, jer će onda i sam grad Dubrovnik biti mazga koja će morati sve te županijske neodrživosti vući, a to neće moći. Uz to, mogućnost da se utječe na uvjete života u gradu će se izgubiti, odnosno postat će još teža. Podsjećam da Županija planira 55.000 novih kreveta na svom teritoriju (i to bez golf resorta na Srđu, Tri sestrice, u Majkovima i u Konavlima koji ukupno donose još bar 20.000 kreveta u vilama i apartmanima). Dubrovnik bi prvi trebao znati da će se taj prekomjerni turistički razvoj preliti kao dodatni problem na grad. Takav smjer neodrživog turističkog razvoja omogućen prostorno-planskom dokumentacijom nije utemeljen na potrebama za zapošljavanjem u turizmu među stanovnicima županije koje bi zahtijevale takve razvojne planove i opravdavale toliku jednokratnu potrošnju prostora te je time još neprihvatljiviji. <i>(Đuro Capor, 06.03.2021.)</i></p>		<p>Predviđena aktivnost 10.7.: „Izraditi analizu troškova i koristi krucizing turizma“.</p> <p>Dodan tekst: „Također, istaknuta je potreba za rasterećenjem svjetskog dobra kroz jačanje ponude u okruženju (setting) i u drugim dijelovima županije kako bi se osigurao održiviji sustav upravljanja. Provedba mora biti u skladu s ostalim aktivnostima cilja 10.“</p>
<p>JAVNA RASPRAVA - ZAHTJEV U SVRHU POBOUŠANJA PRIJEDLOGA PLANA UPRAVUANJA SVJETSKIM DOBROM UNESCO-A "STARIM GRADOM DUBROVNIKOM"</p> <p>Poštovani,</p> <p>Šaljemo Vam potpise 642 potpisnika Peticije u svrhu poboljšanja Prijedloga plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a "Starim Gradom Dubrovnikom". Potpisana Peticija od strane stanovnika se može preuzeti na poveznici: <i>[skriveno radi zaštite osobnih podataka]</i></p> <p>S pozicije predstavnika stanovnika Gradskih kotara Pile - Kono, Ploče iza Grada i Grad, trenutno nama jedini prihvatljivi prijedlog upravljačke strukture Plana upravljanja, koji ujedno zadovoljava traženja iz Peticije, je zajednički prijedlog radne skupine Povjerenstva donesen 23.11.2020. U takvom prijedlogu potrebno je ravnopravno i samostalno uključiti predstavnike sva tri gradska Kotara u Izvršnom vijeću. Prijedlog radne skupine Povjerenstva, smatramo trenutno jedinim legitimnim.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Vidjeti objašnjenje na stranici 98. vezano uz izmjene u upravljačkoj strukturi.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Njegova implementacija ne oduljuje vrijeme potrebno za donošenje Plana upravljanja te Vas stoga pozivamo da ga uklopite u prijedlog Plana upravljanja, a kako bi dobili zajedničku i usuglašenu Upravljačku strukturu, gdje su ravnopravno i samostalno uključeni predstavnici Kotara Grad, Kotara Ploče iza Grada i Kotara Pile-Kono u Izvršnom odboru te predstavnika Kotara Grad u Upravnom odboru Plana upravljanja. Za svaki novi prijedlog upravljačke strukture smatramo potrebnim usuglašavanje svih lokalnih aktera u Povjerenstvu, a kako bi Plan bio prihvatljiv, izvediv i nas. (Dubravka Garić, Milan Ratković, Davor Lucianović, Srđan Obad, Marin Krstulović, 06.03.2021.)</p> <p>Tekst peticije: PETICIJA U SVRHU POBOLJŠANJA PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA SVJETSKIM DOBROM UNESCO-A „STARIM GRADOM DUBROVNIKOM“ Na zahtjev Ministarstva kulture i medija RH, iz nacrtu Plana upravljanja spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika izbačeni su predstavnici građana i organizacija civilnog društva iz članstva u Upravnom odboru. Upravni odbor po tom prijedlogu čine isključivo ministrica, župan i gradonačelnik. Svojim potpisom tražimo ravnopravno uključivanje građana u Upravnom odboru Plana upravljanja te da kotari Grad, Pile i Ploče budu samostalno zastupljeni sa svojim predstavnicima u upravljačkoj strukturi. 642 potpisa</p>		
<p>Poštovana/i,</p> <p>Ovim dopisom se očitujemo na završni nacrt Plana upravljanja koji je trenutno u procesu javne rasprave te zahtijevamo da se ovo očitovanje uvede kao usuglašeni stav predstavnika građana koji su uporno i kontinuirano sudjelovali u procesu izrade Plana upravljanja.</p> <p>Komentari na završni nacrt Plana korespondiraju dosadašnjim intervencijama predstavnika građana u radu Povjerenstva za izradu Plana upravljanja te reflektiraju neke od ključnih stavova koji su izneseni na zborovima građana i u konzultacijama 5 građanima:</p> <p>Nacrt PU je u najvećem dijelu fokusiran na povijesne aspekte elaboriranja Dubrovnika; od njegovog identiteta do kulturno-umjetničkog stvaralaštva te lokalnog ekonomskog i kulturnog kapitala. Taj pristup definira opći koncept Plana upravljanja koji je zabrinjavajuće regresivan i kratkovidan čime sam Plan postaje dijelom problema koji su izazvali izradu Plana upravljanja umjesto da donosi rješenja.</p>	pojašnjeno	<p>Plan upravljanja izrađen je temeljem projektnog zadatka strukturiranog kroz „Program za izradu Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika“, koje je definiralo Povjerenstvo za monitoring nad izradom Plana upravljanja. Navedeni Program definirao je glavne probleme te utvrdio inicijalnu viziju, ciljeve i prioritete. Glavni cilj izrade Plana upravljanja jest identificirati sve vrijednosti Grada, koje osim materijalne i nematerijalne baštine uključuju i način života (gospodarski, obrambeni, humanistički) te potaknuti da cjelokupna baština bude osnova za budući razvoj temeljen na cjelovitosti i ukupnosti prostora.</p> <p>Izrada Plana upravljanja, kao što je prethodno pojašnjeno, usmjerena je UNESCO-vim Operativnim smjernicama. Plan upravljanja je interdisciplinarni i multisektorski dokument koji zahtijeva višerazinsko upravljanje. U skladu je s UNESCO-vim smjernicama i EU strategijama i regulativama, te nije usmjerena samo na jedan aspekt, već više njih, što je vidljivo i u samom</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Nedovoljno bavljenje problematikom suvremenosti Dubrovnika i procesima društvenih, političkih i ekonomskih promjena unutar kojih se stvaraju problemi koji otežavaju življenje građana te uvode nepovratno ukidanje stalnog života unutar grada u zidinama, proizašlo je iz načina na koji je proveden proces izrade dokumenta i propusta koji su se tijekom tog procesa dogodili. Prvi se tiču nedosljednosti u procesu izrade Plana upravljanja unutar kojeg su se mijenjali izrađivači, dijelovi prethodno izrađenih podloga za dokument nikada nisu upotrijebljeni, mijenjale su se metodologije i pristupi izrade dokumenta dok se vrijeme izrade skraćivalo. To je uzrokovalo očekivane pritiske rokova i finalizaciju izrade što se odrazilo na smanjenje kvalitete dokumenta. U prilog tome govori činjenica da je u javnu raspravu upućen dokument u kojem nije finaliziran dio akcijskog plana što je nedopustiv i legalno upitan korak. Predstavnici građana su u nekoliko navrata upozoravali na pitanje koncepta dokumenta, na nedostatke koji su rezultat nedosljednosti i pomanjkanja znanja o kompleksnim problemima s kojima se Plan trebao baviti. To se tiče i druge razine propusta, ona se očituje u stalnoj konfuziji regulativnog okvira unutar kojeg se Plan treba smjestiti. Plan se mahom temelji na prostornoj regulativi. To su potvrdili i predstavnici izrađivača na prvoj javnoj raspravi. Nasuprot tome, njegovo spominjanje nalazimo u legislativi iz polja kulture, a i ključni akter u procesu nametanja okvira kako će Plan konačno izgledati je Ministarstvo kulture i medija RH. Kako ne postoje jasne zakonske propozicije prema kojima se Plan mogao/trebao strukturirati, predstavnici građana su opetovano upozoravali na ignoriranje europskog regulativnog okvira iz specifičnog područja upravljanja kulturnom baštinom. Europska razina zakonskih propozicija je u potpunosti izostala iz teksta Plana, čime se otvorio prostor za, kao što se kasnije ispostavilo, političku manipulaciju procesom dovršetka Plana, poglavito u segmentu budućeg sustava upravljanja Planom.</p> <p><i>(Marin Krstulović, Srđan Obad, Marija Grazio, Ana Žuvela, Petra Marčinko, Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</i></p>		<p>akcijskom planu. Također, provedba svih aktivnosti biti će usklađena s nadređenim EU i RH regulativama.</p> <p>Valja istaknuti kako je Planom izrađena nova aktivnost „AKTIVNOST 4: Inicirati uspostavu Uprave za povijesne gradove</p> <p>Tijekom provedbe Plana upravljanja, potrebno je inicirati uspostavu institucionalne veze između Ministarstva kulture i medija te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Institucionalna veza i suradnja između dva nacionalna tijela manifestirale bi se kroz formiranje Uprave za povijesne gradove pri Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Kroz neposrednu suradnju uprave za povijesne gradove sa nadležnim Konzervatorskim odjelima uspostavila bi se poveznica prostornog planiranja i krajobrazne perspektive. Tendencija bi bila prepoznavanje povijesnih gradova kao ključnog prostornog resursa za koje bi se izrađivala prostorno planska dokumentacija.“</p> <p>Ovime se planovi upravljanja integriraju kroz zakonski sustav. Akcijski plan je finaliziran. Financijski plan se prema praksi UNESCO-a i uputama stručnjaka UNESCO-a ne ugrađuje u nacrt Plana upravljanja, već ga izvršna tijela pripremaju svake godine provedbe Plana, što je i definirano u opisu teksta.</p>
<p>Konceptualna nekoherentnost i nedosljednost dokumenta je afirmirala ključni problem Dubrovnika, a to je da se nije jasno naznačilo čime se Plan upravljanja bavi: gradom, spomenikom ili destinacijom. Pokušaj da se sintetiziraju ove tri identifikacijske odrednice suvremenog Dubrovnika je poništen pretjerano iscrpnim i opsežnim dijelovima koji se odnose na povijesne i konzervatorske vrijednosti Dubrovnika. Pritom je komponenta tzv. "živog grada" svedena na manji dio dokumenta koji se svojim sadržajem i daljnijom razradom nameće više kao popis želja, a manje kao konkretan i neupitan prioritet s jasnim planom i aktivnostima njegove provedbe.</p>	pojašnjeno	<p>Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a Starim gradom Dubrovnikom, kako i stoji u nazivu dokumenta i kako je navedeno kroz tekst nacrta.</p> <p>Cilj 7. Dubrovnik kao živi grad je definiran visokim prioritetom u Planu upravljanja, a kroz nacrt se naglašavala potreba očuvanja živog grada i lokalne zajednice.</p> <p>Plan upravljanja daje okvir za upravljanje, kao i svi drugi UNESCO-vi planovima upravljanja, a precizna provedba povjerena je kroz aktivnost 1.1. Upravljačkoj komisiji.</p> <p>Komentar nema utjecaja na tekst nacrta Plana upravljanja.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<i>(Marin Krstulović, Srđan Obad, Marija Grazio, Ana Žuvela, Petra Marčinko, Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</i>		
<p>Participativnost kao zalog legitimiteta izrade Plana upravljanja istaknuta je na nekoliko mjesta u dokumentu. No, kod ključnog dijela u kojem se participativnost, odnosno sudjelovanje treba operacionalizirati, a to je upravljački sustav provedbe Plana upravljanja, sudjelovanje je, usprkos razrađenoj upravljačkoj strukturi definiranoj na radionici u kojoj su sudjelovali lokalni akteri, izostalo. Uključenje građana u sve razine upravljačkog sustava se ograničilo političkim utjecajem na proces izrade dokumenta što jasno ukazuje na trend buduće provedbe plana unutar kojeg se može očekivati da će Plan biti instrument primarno kao opravdavanje ekonomskog korištenja baštinskih resursa od strane političkih vlasti, odnosno kao pokriće za nastavak politika koje su i dosad provedene. Uloga građana u upravljačkoj strukturi ne služi samo kao korektiv politizacije procesa provedbe Plana. Ona je društveno utemeljena, a ujedno doprinosi i praktičnoj učinkovitosti provedbe Plana. Građani bolje uočavaju i prepoznaju promjene unutar svog neposrednog okoliša zaštićenog dobra nego predstavnici nacionalnih i regionalnih vlasti. Ravnopravno sudjelovanje građana na svim razinama upravljanja je standard u svim zemljama razvijene demokracije što je zabilježeno i propisano nizom regulativnih dokumenata Europske Unije, a na koje se, kao što je već spomenuto, Plan ne osvrće.</p> <p><i>(Marin Krstulović, Srđan Obad, Marija Grazio, Ana Žuvela, Petra Marčinko, Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</i></p>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti objašnjenje na stranici 98. vezano uz izmjene u upravljačkoj strukturi.
<p>U Planu je nedostavno obrađen segment turizma koji je uz "živi grad" ključni problem zbog kojeg se Plan izrađuje. Nisu uključeni točni podaci koji indiciraju na neodrživost rasta turističke industrije u dubrovačkom području, jednako kao što nisu točno navedeni i problematizirani učinci nekontroliranog turizma na područje OUV-a. Načelno zastupanje teme turizma u tekstu Plana upravljanja je potvrđeno nedostatkom segmenta o nosivom kapacitetu grada, ne destinacije. Nosivi kapacitet grada u svojim izračunima treba anticipirati fluktuacije stanovništva, u idealnim uvjetima rast stanovništva unutar područja OUV-a te pritisak posjetitelja. Za sada, tema nosivog kapaciteta se zadržava na razini rasprave i točke u akcijskom planu, a da pritom nije jasno na što se nosivi kapacitet odnosi te što se od nosivog kapaciteta očekuje. Drugim riječima, dio turizma s naglaskom na nosivi kapacitet bi trebao istaknuti aspiracije, mogućnosti i očekivanja zajednice, ne nasumično snalaženje uslijed mogućeg pritiska dolazaka posjetitelja. Jednako tako unutar segmenta turizma nije obrađena korelacija između ekonomskih učinaka turizma na društvenu korist lokalne zajednice nedostaju podaci poput udjela turizma u lokalnom BDP-u, u prihodima javnih proračuna na lokalnoj i regionalnoj razini. Osim prihodovne strane, nedostaje i razrada rashoda prihoda utruženih od turizma na društvenu infrastrukturu.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Tema turizma proširena u deskriptivnom dijelu, kao i u strateškim aktivnostima. Vidjeti prethodne komentare.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Primjerice, ne postoji poveznica između prihoda turizma i ulaganja u "živi grad", a sto bi trebao biti jedan od primarnih interesa Plana. (Marin Krstulović, Srđan Obad, Marija Grazio, Ana Žuvela, Petra Marčinko, Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>		
<p>Konačno, moramo podsjetiti, Dubrovnik je više od svoje povijesti. To je grad koji bi trebao svojim građanima pružiti više od tradicije. Dubrovnik budućnosti vidimo ne kao destinaciju okamenjenu u svojoj baštini, nego kao grad, odnosno živu zajednicu, potentno, urbano mjesto. Dubrovnik od nas i od ovog dokumenta traži održivo, svjesno, ekološko i društveno odgovorno upravljanje, za sto nismo sigurni da je postignuto.</p> <p>Predstavnicima građana, iako svjesni problematičnosti samog procesa, nisu odustali od suradnje i davanja maksimalnog doprinosa do samog kraja, a sve u dobroj vjeri da će na osnovu upornog rada i zalaganja biti uvaženi kao nezaobilazni, konstruktivni akteri. I unatoč izuzetno vidljivoj politizaciji procesa Plana upravljanja na samom njegovom kraju, potrudit ćemo se da ovo ne postane tek jedan od niza dokumenata koji će se uredno "spremiti u ladicu". Odnosno, pomno ćemo motriti njegovu implementaciju i o tome komunicirati sa svojim sugrađanima. (Marin Krstulović, Srđan Obad, Marija Grazio, Ana Žuvela, Petra Marčinko, Mara Kolić Pustić, 06.03.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>Dubrovnik je kroz Plan upravljanja opisan primarno kao živi grad i kao svjetsko dobro s potrebom očuvanja OUV, a ne kao destinacija. Iz tog razloga su definirane teme strateških aktivnosti Održivi razvoj i Upravljanje turizmom.</p> <p>Definirana aktivnost 1.2. Uspostava Dijaloga svjetske baštine u kojoj udruge i građani će biti aktivno uključeni kroz multisektorsku platformu, uz već predviđene izmjene u upravljačkoj strukturi.</p>
<p>U tekstu nacрта PU stoji da „Aktivno civilno društvo, strukovne organizacije, građani i zajednica, okupljeni oko dobra svjetske baštine trebaju biti ravnopravni partneri u procesu upravljanja“.</p> <p>Predloženom upravljačkom strukturom ne poštuju se ovi principi, a također se poništava prvobitni prijedlog usuglašen na Povjerenstvu.</p> <p>U Izvršnom odboru trebaju participirati GK Grad, GK Ploče iza Grada, GK Pile-Kono kao i predstavnik civilnog društva.</p> <p>U Upravnom odboru pored predstavnika vlasti trebaju sudjelovati i GK Grad i predstavnik civilnih udruga. (Svjetlana Jelavić Dean, 06.03.2021.)</p>	usvojeno/ pojašnjeno	Vidjeti komentar na stranici 98. vezan uz izmjene u upravljačkoj strukturi.
<p>U cilju 2. Upravljanja povijesnim urbanim krajolikom se navodi da su „ Analize pokazale da promjene na padinama u vidu nove gradnje u blizini dobra (područje Ploča) i u ostalim područjima kontaktne zone, temeljene na važećem GUP-u, MOGU IMATI negativan utjecaj na izvanrednu univerzalnu vrijednost.</p> <p>Te promjene već IMAJU negativan utjecaj i obzirom na to da će ovakav GUP bez ugrađene konzervatorske podloge i bez znatnijih restrikcija potrajati još dugo, potrebno bi bilo u akcijskom planu naglasiti potrebu donošenja interventnih mjera u ograničavanju GUP-a.</p>	usvojeno/ pojašnjeno	<p>U rečenici nakon nje: „Stoga je podlogom utvrđeno kako je potrebno zabraniti novu gradnju na neizgrađenim dijelovima građevinskog područja na padinama Srđa te sačuvati prirodu i zelena područja koji su dijelovi kulturnog krajolika svjetske baštine.“ Komentar je u skladu s nacrtom jer je aktivnost 2.1. predvidjela „Integriranje konzervatorske podloge za kontaktnu zonu svjetskog dobra u Generalni urbanistički plan“. Na to se nadovezuju ostale aktivnosti cilja 2. Definirano:</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<i>(Svjetlana Jelavić Dean, 06.03.2021.)</i>		<p>„Implementacijom konzervatorske podloge u prostorno plansku dokumentaciju smjernice dobivaju svoj legitimitet temeljem Zakona o prostornom uređenju, te je stoga nužan korak njena integracija u Generalni urbanistički plan Grada Dubrovnika odnosno u mjere zaštite, propisivanje uvjeta gradnje i ostale elemente prostorno-planskog dokumenta.“ Dodana rečenica: „Potrebno je zabraniti novu gradnju na neizgrađenim dijelovima građevinskog područja na padinama Srđa te sačuvati prirodu i zelena područja koji su dijelovi kulturnog krajolika svjetske baštine.“</p>

5.1. Komentari, prijedlozi i primjedbe pristigle poštom

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Poštovanje!</p> <p>Dostavljam Vam niz primjedbi na pisani tekst PLANA UPRAVLJANJA i koje bi podijelio u vise grupa:</p> <p>1. Tisak teksta, Da bi se uvjerio u lošu kvalitetu grafičkih prikaza u papirnatom izdanju koje sam pregledao u prostoru Luže, koristio sam i Vaš objavljeni dokument s web. Stanice u pdf-formatu. Izreka kaže „jedna slika govori više od 1000 riječi“. Za kvalitetu slike na str. 83 to nažalost nije slučaj. Grafikonom na stranici 83 (Slika 6. Ocjene prioriteta provedbe ciljeva) je nečitljiv. Tekst na lijevoj strani je nečitljiv iako sam se poslužio funkcijom zumiranja s povećanjem od 400% u programu pdf reader. U prilogu br. 1 ovog dopisa broj se laserski ispis originalne stranice i dijela uvećanja tog teksta. Ista loša rezolucija se ponavlja i na slikama 7 - 15 na stranicama 107 -111. Ovakva loša rezolucija nije prikazana na fotografijama 114-116, sto mi govori da je los rad grafičkog dizajnera ovog dijela materijala. Slobodan sam ovaj dio teksta uspedio s lošim maturskim radom učenika srednje škole.</p> <p>STOGA VAS MOLIM DA OVAJ DIO GRAFIČKOG DIJELA TEKSTA PROFESIONALNO ODRADITE, JER CE OVAJ MATERIJAL BITI UPUCEN UNESCO-U. <i>(Mato Brnjić, 03.03.2021.)</i></p>	pojašnjeno	Verzija javne rasprave nije grafički uređena zbog dorada koje su planirane tijekom javne rasprave. Grafičko uređenje se vrši nakon usvajanja dokumenta.
<p>.Primjedbe na vokabular teksta iz koje bi se vidio naglasak na odgovornost i obvezu izrađivača kasnijih akcija i dokumenata koji će proizaći iz ovog plana .. U našem jeziku postoje po smislu dva slična glagola TREBATI I MORATI, ali kad se vežu uz pojam ODGOVORNOSTI tada nastupa razlikuju. Npr.: „Trebam obaviti sistematski pregled" ujedno znači da ću otići i da neću poći kod doktora.“ U ovoj rečenici vidljiva je manja odgovornost prema svom zdravlje nego u: „Zub me bolio cijelu noć i MORAM ići kod zubara (I to odmah).“ U tekstu "Plana upravljanja" je na više od 150 mjesta upotrijebljen glagol TREBATI (trebao, potreban, i slično) dok samo na 3 (tri) mjesta koristi se glagol MORATI.</p>	pojašnjeno	Aktivnosti su jasno postavljene kao i pokazatelji provedbe. Svaka aktivnost se treba i mora provoditi prema prioritetima, nevezano uz format glagola koji se koristi u deskriptivnom tijelu.

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>U tekstu "Plan upravljanja" mnogo se više navodi TREBATI, jer ovaj glagol manje obvezuje od glagola MORATI. Stoga sam mišljenja da u planu treba staviti naglasak na MORATI kako bi se obvezali donositelji odluka i izrađivači pojedinih detaljnih planova proizašli iz ovog "Plana upravljanja", a da bi isti zaživio u stvarnosti. Kako da "Plan upravljanja" ne bi ostao "mrtvo slovo na papiru" predlažem da se izvrši na nekim mjestima zamjena trebati u morati (prema težini važnosti pojedinih akcija i ciljeva). (Mato Brnjić, 03.03.2021.)</p>		
<p>Tablica IV.3.2. Prikaz akcijskog plana. Jedan od bitnih elemenata svakoga plana je dinamika izvođenja plana u vremenskom periodu (mjesečno, tromjesečno, polugodište ili godina) te postotak ili indeks porasta/smanjenja. U planu se navodi da je njegov period trajanja 5 godina. Možda bi trebalo korigirati vrijeme trajanja, jer je prva godina (2020.) već iza nas, a plan još nije usvojen. Nažalost u tablici na stranici 86 -90 to nije vidljivo ili bolje rečeno nerazumljivo je. Potrebno je objasniti pojmove 0 (nula) i 1 (jedan) u posljednje 3 kolone ove tablice (Mjerilo, početna i ciljana). Kad govorim o Početna vr.(valjda se misli na vrijednost) i 2020 misli na godinu koja je prošla (2020. g) kao referentna početna točka. Dok Ciljana vr.(2025). je zadnja godina ove aktivnosti. Između je period aktivnosti koji može biti neravnomjeran u zadanom vremenu. Zašto ne postoji i kolona nastavka u slijedećem planskom periodu od 5 godina jer je moguće da neke aktivnosti imaju duži vijek odvijanja ili su neke aktivnosti zbog nemogućnosti završetke potrebno nastaviti u slijedeći planski period. 1.2. Uspostava Dijaloga svjetske baštine. Nula ili ništa se nije napravilo u koloni „Početna vr.(2020)“ jer „Plan upravljanja“ još nije donesen. Ovdje je jako bitna dinamika ove aktivnosti jer sam mišljenja da ova aktivnost može prikupiti dosta podataka koji su polazne informacije za drugih aktivnosti. Pogotovo u ovo doba pandemije kada sudionici ove aktivnosti nisu koncentrirani na turizam kao glavni posao koji bi im oduzimao vrijeme bavljenja ovom aktivnosti. Koliko je bitna vremenska dinamika ovih aktivnosti je važna jer treba obvezati sadašnju vladajuću garnituru i nakon lokalnih izbora novu vladajuću garnituru Grada jer će se izgubiti dragocjeno vrijeme zbog promjene vlasti i novog ustroja, pa će ova aktivnost u 2021 zamrijeti što ima za posljedicu probijanja rokova. Mišljenja sam da je potrebno imati razrađen dinamički plan po godinama jer na ovaj način se neće prekidati aktivnosti upravljačkih komisija i ekspertnih stupina na izvođenju planskih aktivnosti. Kad govorim o vremenskoj dinamici ona još vise dolazi do izražaja u točki 1.4. Osnivanje Centra svjetske baštine Dubrovnik. Za ovaj centar treba osigurati novčana</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Izmijenjeno vrijeme trajanja provedbe. Dodano pojašnjenje za pokazatelje provedbe. Početak provedbe je 2021. g. stoga je početna vrijednost (vr.). Provedba pojašnjena prioritizacijom. Aktivnost 1.2. Uspostava Dijaloga svjetske baštine ima prioritet I, provedba zajedno s aktivnosti 1.1., ubrzo nakon usvajanja. Novim stupcem pojašnjen početak provedbe aktivnosti.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>sredstva u gradskom proračunu. U rujnu 2020.g. Gradsko vijeće je donijelo proračun za 2021 i njegov plan za 2022. I 2023. Iz predložene tablice nije vidljivo kad će se ovaj centar osnovati pa samim tim nije vidljivo kad će se nastupiti prema Gradu Dubrovniku koji treba osigurati prostor i novčana sredstva za 'život' ovog Centra. Pogotovo je bitno da se imaju elementi ovih aktivnosti kako bi se pravovremeno uključilo u izradu gradskog proračuna jer je analiza svake stavke gradskog proračuna podložna rebalansu zbog trenutne situacije nastale pandemijom i stanja turističke privrede.</p>		
<p>Aktivnost 1. Uspostava sustava upravljanja. Upravljačka komisija sastoji se od dva tijela Upravni odbor i Izvršni odbor. Mišljena sam da još koji odbor nije potreban i da su ova dva dovoljna jer pokrivaju sve spektre plana. Vidim nedostatak u sastanu Upravnog odbora. Sastav prema predloženom tekstu cine ministar, gradonačelnik i župan, pa me ovaj sastav navodi na pomisao da je ovo POLITIČKO tijelo a ne UPRAVNO. PITANJE broj 1: ZAŠTO U UPRAVNOM ODBORU NEMA PREDSTAVNIKA GRADSKOG KOTARA KAO OBLIKA MJESNE SAMOUPRAVE TJ. OSNOVNE JEDINICE NAŠEGA DRUŠTVA? Kad mislim na predstavnike gradskog kotara tada mislim na barem jednog predstavnike koji bi zastupao gradski kotar GRAD i da se vidi mogu li se u Upravni odbor uključiti i po jedan predstavnik kotara koji su u buffer zoni (PILE-KONO i PLOČE-IZA GRADA). Činjenica je da predstavnik gradskog kotara Grad vise pozna probleme npr. Prometa u gradu dok predstavnici kotarevi van zidina više poznavaju probleme npr. prometa iako su parkirališni problemi automobila zajednički probleme svih kotareva. PITANJE broj 2: ZAŠTO U UPRAVNOM ODBORU NEMA PREDSTAVNIKA CIVILNOG DRUŠVA ? Civilno društvo je također jedan od bitnih faktora lokalne zajednice. Ako ništa drugo za potrebe civilnog društva (pojedinaca, udruga organizacija) iz gradskog proračuna se svake godine izdvajaju određena sredstva. Pa samim tim njihov predstavnik je bitan član Upravnog odbora jer on može artikulirati pojedine djelatnosti iz plana jer drugi članovi Upravnog odbora nemaju toliku uključenost u pojedina specifična životna područja. Važnost civilnog sektora priznao je i g Andrej Plenković u govoru u Dubrovniku prilikom potpisivanja ugovora o financiranju projekta "teškog 12 miliona kuna" o osnivanju sigurne kuće. (Članak u privitku)</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Vidjeti objašnjenje na stranici 98. vezano uz izmjene u upravljačkoj strukturi.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Citiram: „- Mi smo 2019. na susretu Vlade i župana odlučili da u onih šest županija u kojima do tada nije bilo sigurne kuće, financijski podržimo županije kako bi svaka imala sigurnu kuću i na taj način pomogla žrtvama nasilja u obitelji, primarno ženama i djeci. Sa ovim zaokružujemo taj proces u svih šest županija koje tada to nisu imale, dakle imamo ili radimo na sigurnim kućama. U međuvremenu smo promijenili tri zakona, Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku i Zakon o zaštiti žrtava obiteljskog nasilja, postrožili sve zakonske odredbe kao i sankcije, uspostavili kvalitetne mehanizme koordinacije svih nadležnih resora a sve to u dijalogu s udrugama koje se desetljećima bave pitanjem zaštite nasilja u obitelji, sa Caritasom, sa građanskim inicijativama, a kako bi se pridonijelo da se ovom negativnom fenomenu u hrvatskom društvu pokuša stati na kraj ili ga barem značajno smanjiti s obzirom na negativne posljedice koje ima na društvo i na obitelj kao nukleus društva. Drago mi je da smo ovih 12 milijuna kuna kanalizirali u pravom smjeru - kazao je premijer Plenković.“ Ako je premijer vlade prepoznao bitnost civilnog društva u rješavanju ovog specifičnog problema, ne vidim razlog da u Upravnom odboru ne bude i član civilnog društva. Vjerujem da su moje primjedbe na "Plan upravljanja" opravdane i da će se uvrstiti u izmijenjeni tekst . <i>(Mato Brnjić, 03.03.2021.)</i></p>		
<p>Poštovanje! Ovim putem dostavljam primjedbe na "Plan upravljanja" u poglavlju IV.1.5. Upravljanje prometom, a koja se odnosi na cestovni promet. Prometna situacija u Dubrovniku, pogotovo u doba turističke sezone cesto je "pitanje života i smrti". Svjesni smo zagušenosti prometne infrastrukture. Grad Dubrovnik je u proteklih 20-ak godina napravio nekoliko parcijalnih rješenja. Gradska uprava je pokrenula izradu prometne studije koja je ugledala svijetlo dana 2012.godine Ova studija se bazirala na snimanju stanja 2011 g. Potom je 2014 g. objavljena Analiza brojanja prometa s usporednim podacima iz 2011 i 2014 godine. Nažalost i studija i analiza brojanja prometa u jako malom opsegu su obuhvatili područje Ilijina glavica, Ploče i Pile (kontaktne zone) koji je izvorište svih prometnih problema u doba turističke sezone pogotovo špica. Svi urbanistički planovi koji su nastali od 2007 godine do danas u manjoj mjeri su se bavili izradom nove prometne strategije primijenjene ubrzanim promjenama u prometnoj industriji.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Planom upravljanja predviđena je provedba aktivnosti 11.2.: AKTIVNOST 2: Izraditi plan održive urbane mobilnosti Glavno je pitanje iznijeti sveobuhvatan plan održive urbane mobilnosti zaštićenim područjem. Iako se trenutni dubrovački masterplan prometa bavi ovim pitanjima, nedostaju mu aspekti Plana održive urbane mobilnosti (engl. SUMP) u postupku izrade, razina detalja i prioritizacija održivih načina prijevoza. Stoga je njegov okvir koji se odnosi na zaštitu izvanredne univerzalne vrijednosti područja ograničen. Zato je potrebno razviti Plan održive urbane mobilnosti, a tijekom provedbe potrebno je osigurati usklađenost s izradom Plana nosivog kapaciteta koji je predviđen u okviru cilja 10. Ciljevi takvog planiranja mobilnosti su dostupnost održivim načinom prijevoza, povećanjem sigurnosti prometa, smanjenjem emisija stakleničkih plinova i potrošnje fosilnih goriva, povećanjem atraktivnosti urbanih prostora, povećanjem kvalitete života, zdravijeg okruženja i smanjenjem štetnog utjecaja na</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Prometna infrastruktura grada se u velikoj mjeri prilagođavala nabujaloj stambenoj izgradnji pa su tako, rekonstruirana raskrižja Lapad stanica, luka, Ilijina glavica, Dom zdravlja . U proteklih 10 godina samo u dva navrata se modernizirala prometna signalizacija (semafori), a sada gradonačelnik opet nudi parcijalno rješenje „pametni semafori“ na dvije lokacije i to na domu zdravlja i u Vukovarskoj ulici. U međuvremenu je startala nova digitalna era integralnih dinamičkih "prometnih semafora" koje pomoću video kamera brojača prometa samostalno upravljaju prometnom signalizacijom (semaforima i digitalnim prometnim znakovima). Iz svega navedenog u .Planu upravljanja" morale bi stajati da se prometna rješenja moraju bazirati na izradi novih urbanističkih planova svih nivoa a kao podlogu da imaju novu prometnu studiju. Podaci iz 2007.,2011.,2012. i 2014.g. vise nisu vjerodostojni u svom obimu jer smo od tog vremena doživjeli dva ekstreme: Prometnu gužvu 2016.g. i 2019 godine kao vršni ekstrem i pandemijsko vrijeme kao donji ekstrem.</p> <p>Također u posljednjih 10-ak godina i prometna industrija je doživjela revolucionarne promjene u strategiji razvoje prema novim tehnologijama. (Pojedini proizvođači planiraju s prestankom proizvodnje automobila na fosilna goriva već 2030.g. dok mi u gradu još uvijek nemamo u javnom prometu elektro autobusa).</p> <p>Stoga predlažem da se u poglavlju Upravljanje prometom u akcijskom planu stavi naglasak da sve akcije moraju se bazirati na novoj prometnoj studiji i izmjenama urbanističkih planova koji se bave prometom.</p> <p>Nadam se da će ova moja primjedba biti uvrštena u izmijenjeni tekst "Plana upravljanja".</p> <p><i>(Mato Brnjić, 4.3.2021.)</i></p>		<p>zdravlje građana. Prema mjerenjima, prometni sustav Grada Dubrovnika jedan je od najprometnijih sustava u Europi i postoji iznimna potreba za definiranjem Plana održive urbane mobilnosti koji bi slijedio ciljeve Plana upravljanja. Izrada Plana održive urbane mobilnosti, uz navedeno, treba doprinijeti rasterećenju prometa kroz uže područje kontaktne zone, olakšanje turističkog prometa na Pilama, uvođenje manjih vozila javnog prijevoza na električni pogon, ograničavanje brzine i dr. Također, mora doprinijeti razvoju alternativnih oblika prometa (Park & Ride, pomorski javni prijevoz itd.) te pronaći adekvatno rješenje za podzemno parkiralište na odgovarajućem prostoru. Kroz izradu Plana održive urbane mobilnosti moraju se poticati mjere koje doprinose smanjenju broja osobnih automobila u kontaktnoj zoni, smanjenje negativnog utjecaja prometa na okoliš i kulturnu baštinu, integracija digitalnih alata za upravljanje prometom i praćenje stanja opterećenosti pojedinih dijelova mreže, promocija ekološki prihvatljivih rješenja, povećanje dostupnosti za osobe s invaliditetom i za osobe smanjenje pokretljivosti te druge mjere koje doprinose održivom razvoju prometa i prostora u cjelini. Aktivnost izrade Plana, kao i njegove provedbe, uvelike je moguće financirati sredstvima EU fondova.</p> <p>Plan održive urbane mobilnosti će biti podloga za buduće verzije prostorno-planskih dokumenata.</p>
<p>Poštovanje!</p> <p>U ovim primjedbama osvrnuo bih se na poglavlje IV.1.6. Upravljanje rizikom od katastrofa s naglaskom na potres (a povodom dvaju ugroza u Zagrebu i Banovini u 2020.g.)</p> <p>Grad Dubrovnik je u veljači 2018.g. donio dokument Procjena rizika od velikih nesreća. U ovoj procjeni rizika niz podataka temelji se na periodu od 2009. - 2017.g., (Privitak 1. Seizmološka karta Hrvatske).</p> <p>Npr. seizmološka karta Hrvatske je nakon potresa u Banovini doživjela promjene zbog pomicanja tla i ulegnuća tako da ova karta iz 2009 je 'prastari podatak', ali kako se Dubrovnik nalazi u 10 seizmološkoj zoni pa ove izmjene možda nisu bitne.</p> <p>U Procjeni rizika spominje se i plan akcija koje za pojedine ugroze predviđa period predviđanja od 3 godine. Kako je upravo taj period istekao potrebno je napraviti reviziju ove procjene, a pogotovo sa iskustvima potresa u Zagrebu i Banovini.</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Planom upravljanja predviđena je provedba aktivnosti 12.1. Izrada Plana pripravnosti i upravljanja rizicima za svjetsko dobro Stari grad Dubrovnik, kojom će se obraditi detaljno svi rizici. Taj dokument će proširiti teme procjene rizika jer će dati i mjere za ublažavanje.</p> <p>U okviru aktivnosti 12.3. Ojačati bazu znanja o riziku od potresa, planira se nabava opreme i edukacija potrebna za korištenje opreme, kao i podataka koji će se prikupljati seizmografima. Stavljanjem seizmografa i opreme u funkciju ostvarit će se i praćenje podataka što je u skladu s prijedlogom. Dodan tekst: „Aktivnost uključuje kontinuirano praćenje podataka.“</p> <p>Vezano uz komentar o planu evakuacije, dodan je tekst u aktivnost 12.1.: „Plan pripravnosti i upravljanja rizicima mora</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>Poznato mi je da je nakon potresa 1979.g. unutar zidina bilo postavljeno vise seizmografa i koji su prikupljali podatke naknadnih potresa. U kakvom su oni stanju i jesu li u upotrebi nije mi poznato.</p> <p>U "PLAN UPRAVUANJA" potrebno je navesti funkciju nadzora postavljenih seizmografa kao trajnu radnju jer ovako prikupljeni podaci mogu biti dragocjena podloga za postupanje u slučaju potresa.</p> <p>U posljednjem desetljeću došlo je do rapidnog odljeva stanovništva unutar zidina pa je postojeće planovi evakuacije trebaju modificirati s novonastalim prazninama unutar pojedini insula u zidinama. Kao podloga za ove izmjene može se koristiti popis stanovništva koje će se odvijati u svibnju i lipnju ove godine.</p> <p>Statički proračuni građevina kod obnove i preuređenja pojedinih stambenih jedinica treba provjeriti kroz dodatne upise u bazu podataka koja se prikuplja u ZOD 0 stambenom fondu.</p> <p>Moraju se napraviti mape evakuacijskih puteva koje će biti dostupne na javnim površinama, kako bi se s njima mogu upoznati i turisti a sve zbog nepredvidljivosti potresnih događanja. U javnim građevinama postoji zakonska obveza isticanja planova evakuacije, pa zašto ne bismo imali identičan princip za područje Grada unutar zidina.</p> <p>Također svaka stambena jedinica u gradu mora imati grafičku simulaciju rušenje objekta u slučaju potresa. Na ovaj način budućim korisnicima i turistima pruža se informacija o njihovoj brizi tijekom boravka u Gradu. (kao primjer grafičke simulacije prilažem skicu rešetkastog modela statike lađe u Lazeretima izrađene za potrebe obnove Privitak 2.).</p> <p>I na kraju primjedba o lošoj rezoluciji na slici 14. Shematski prikaz glavnih evakuacijskih puteva. (Str 110 Plana upravljanja).</p> <p>Izvor ove grafike je Plan evakuacije i spašavanja iz stare gradske jezgre iz 2014.g. koji je s obzirom na novo nastale okolnosti zastario pa u plan upravljanja treba staviti prikaz novijeg datuma. Također sam mišljenja da je ovaj plan evidencije trebalo izmijeniti temeljem izraženosti Reaktivne promatračke misije UNESCO-a i ICOMOS-a u 2015.godini i dokumenta Procjene rizika od velikih nesreća za Grad Dubrovnik iz 2018.g. (Privitak broj 3.)</p> <p>U nadi da će se ove moje primjedbe uvrstiti u tekst Plana upravljanja (Mato Brnjić, 05.03.2021.)</p>		<p>identificirati i evaluirati evakuacijske putove te utvrditi evakuacijski plan.“</p> <p>Naziv grafičkog prikaza promijenjen u: „Primjer shematskog prikaza glavnih evakuacijskih puteva“ jer je grafika informativnog karaktera. Nova se izrađuje u okviru aktivnosti 12.1.</p>

5.2. Komentari, prijedlozi i primjedbe putem službene komunikacije između javnih tijela

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>PRIJEPIS SLUŽBENE KOMUNIKACIJE IZMEĐU GRADA DUBROVNIKA I MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA (kopija komunikacije u poglavlju 7. ovog Izješća)</p> <p>PREDMET: Prijedlog za uvrštenje predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja</p> <p>Poštovani, U privitku dostavljamo dopis gradonačelnika Grada Dubrovnika od 19. veljače 2021. koji je upućen ministrici kulture i medija gospođi Obuljen-Koržinek, a vezano za uvrštenje predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja. Kao Koordinatora pri izradi Plana upravljanja, molimo da se u dopisu predloženi prijedlog prihvati i da izrađivač uvrsti isto u dokument Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika.</p> <p>S poštovanjem, Ravnateljica Mihaela Skurić Zavod za obnovu Dubrovnika</p> <p>---</p> <p>Republika Hrvatska Dubrovačko-neretvanska županija Grad Dubrovnik</p> <p>Gradonačelnik KLASA: 612-08/21-01/01 URBROJ: 2117/01-01-21-1 Dubrovnik, 19. veljače 2021.</p> <p>MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA n/r gđa. Nina Obuljen Koržinek Ministrica Runjaninova 2 10 000 Zagreb</p>	<p>usvojeno/ pojašnjeno</p>	<p>Vidjeti objašnjenje na stranici 98. vezano uz izmjene u upravljačkoj strukturi.</p>

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNJENJE
<p>PREDMET: Prijedlog za uvrštenje predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja</p> <p>Poštovana ministrice Obuljen Koržinek, Kako bismo osigurali aktivno participiranje građana i u završnoj fazi izrade, odnosno usvajanja te provođenja Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika, ovim putem bismo Vam predložili da u budućem Upravnom odboru, krovnom tijelu koje nadzire provedbu Plana upravljanja, osim predloženih članova, ministrice kulture i medija, župana Dubrovačko-neretvanskog i gradonačelnika Grada Dubrovnika bude još jedan član koji će predstavljati tri gradska kotara (Kotar Pile Kono, Kotar Grad i Kotar Ploče iza Grada). Predstavnik navedenih kotareva birao bi se od strane članova izvršnih vijeća svih kotareva na mandat od četiri godine. Predstavnik navedenih kotareva ne mora biti član izvršnog vijeća kotareva ali mora imati prebivalište na području navedenih kotareva.</p> <p>Uloga građana i civilnog društva bila je od velike važnosti u dosadašnjem procesu izrade Plana upravljanja te će se uključanjem predstavnika gradskih kotara u upravljačko tijelo Plana osigurati kontinuitet sudjelovanja što može samo doprinijeti kvalitetnom provođenju odredbi Plana na zadovoljstvo svih uključenih, svih građana Dubrovnika, a posebno onih s područja gradskih kotara Pile-Kono, Grad i Ploče iza Grada.</p> <p>Slijedom iznesenog ljubazno molimo povratnu informaciju.</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Gradonačelnik Mato Franković</p> <p>---</p> <p>REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA KLASA:612-08/21-01/0156 URBROJ: 532-01/13-21-04 Zagreb, 3. ožujka 2021.</p> <p>GRAD DUBROVNIK g. Mato Franković, gradonačelnik Pred Dvorom 1 20000 Dubrovnik</p>		

KOMENTAR	STATUS	OBJAŠNENJE
<p>Poštovani gradonačelnice Frankoviću, Slijedom prijedloga da se uvrsti predstavnik gradskih kotara (Kotar Pile Kono, Kotar Grad i Kotar Ploče iza Grada) u Upravni odbor Plana upravljanja, a kako bi se osiguralo aktivno participiranje građana u završnoj fazi izrade Plana upravljanja, obavještavamo Vas da je Ministarstvo kulture i medija s navedenim prijedlogom.</p> <p>S poštovanje, MINISTRICA dr.sc. Nina Obuljen Koržinek</p>		

6. PRESLIKA MIŠLJENJA, PRIJEDLOGA I PRIMJEDBI IZ JAVNOG ZAPISNIKA

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA

HR - 20000 Dubrovnik, C. Zuzorić 6, tel.: (385) (20) 324 060, fax:(385) (20) 323 437
OIB: 43644119661, E-mail: zod@zod.hr
IBAN:HR4524840081102016442
www.zod.hr

PLAN UPRAVLJANJA SVJETSKIM DOBROM UNESCO-A „STARIM GRADOM DUBROVNIKOM“

Zapisnik

Prijedlozi i primjedbe

Ne pomenulo bi da se prilikom
zaštiti Grmača i oko Porfirove³
kolijevke HAZU upr. predloži se most to
nasred uz ljetnikovce, a u obliku zaštite
~~Smrečnjak~~ ~~klime~~ u zidinama
ili prilagoditi < štetnost
postojede, na minimum. Pla za
u zelenim površinama, uključu
tujući zaštićene spomeničke
ljetnikovce, kude upr. u Grmu
posebice kontrolirati koru
Steno odložene plastične
ambalaze u šume, parkove
upr. posebno uz ribnja podignu
ima omed Luke Grm; ne
kontinu zelene šume kod
kuće Vilenik iako je vlasnik
"bloja djelo" gradani ne ust
vlastite opreduje odloži i doji
i šeci sumu djelom med jh

Postoprava nositeljima
zate zgrade.

Svečan prijedlog je a na
pednom babilu odnosno
na Atleuc planidbe
gdje na predri uskih redova
otpad ostaje u zelenim površ
ma kao i kod Cyrene odnosno
nove zgrade u cijem pri zemlji
je u Ghetaldus optika a
puno restorir starinskof
kuch gredov otpada ne
falint Balom kuh pseh
obu nekodstupog golf
oprelista trebalo bi obnov
ti u 4/2021. Opuzenka in
Lezede

Dok god politika (ljudi na vlasti)⁴
dirigiraju naoružanim planom upravljanja
gradom unutar zidina, odrediti će se
destruktivno prema budućim stanovnicima
gradske jezgre i kontaktnih zona.

6.2.2021.

PL

11. 02. 2021.

IZNEKADJE NE NAM PRIREDAJE ORGANIZATOR
POZIVA NA JAVNI UVID ~~U~~ PRIJEDLOGA PLANA
UPRAVLJANJA SVJETSKIM DOBROM... - - -
JAVNI UVID JE PREMA OBJAVI TREBAO BITI
DO 06.03.2021., NO NAŽALOST OS SVEGA JE
OSTALO NA OVOJ PULTU NEKOLIKO PRIMJERA
DOKUMENTA „PLAN UPRAVLJANJA“ - - - -
OVO JE PREVAŽNO DA BI SE PREMA
MATERIJI ODNOSILI SA TAKO MALO PAŽNJE,
JER SIGURNO DA GRAĐANI DUBROVNIKA
IMAJU ŠTO REĆI NA PREZENTIRANJE, -
AH NE NA OVAKAV NAČIN KAKO JE
ORGANIZIRANO. -

Shy

16.2.2021
5
O PLANU UPRAVLJANJA POVIJESNOM
CELINOM BI TREBAZI ODLUČIVATI
DUBROVČANI I STANOVNICI STAROG GRADA
A NE ONI ŠTO NAM DOVAĐU IZ STRANJE.
SVAKA ČAST STRUCIJAZI MI I PAK NAJBOLJE
ZNAMO ŠTO NAM TREBA! - Može li
lute?

19.02.2021
GRAD GRADANIMA, VRLO JE JEDNOSTAVNO !!
IMAMO DOKLJNO PAMETNIH, OBCAZOVANIH I SPOSOB-
NIH DA UPRAVLJAMO SVOJOM POVIJESNOM JEZGOM
I CIJEZIM GRADOM. PO TOME SMO JEDINSTVENI
I POSEBNI U CIJEKOM SVIJETU. TO NE NESTAJE
BES TAKO, SAKO OD SEBE! KAO ŠTO BEKOH
GOSPODIN I LI GOSPODA U CITATU POVIŠE;
ZNAMO ŠTO NAM TREBA!
ŽIVIO NA NAS GRAD IŠ TISUĆE
GODINA !!

Antonio Lopina za gradonučelnika !

HKS VUKOVAR

- Pomagaj Charlie

Amf

17.02.2021

20.02.

Grad spasobnimy a me politički podobrimo!

L.a.

Dubrovačka Republika

ZKATE ŠTO JE BIHA DUB. REP. ZA
DANAŠNJU HRVATSKU. NIJEŠTE
DOJ NI DO KOHJEHA.

CIVILIZACIJA SE UNISTITI
COUNTEANSTVO NI PASAR
KOJA JE ZAHVATILA CIJEKU
PLAKITU DJE OPAMETILA
ZLE LJUDE: PRAVA ISTIJA
JE: BOL SI SE RODIO
BOL OJLAZIS U GROB

BRUKO !!
POTPISANO!

7. PRESLIKA SLUŽBENE KOMUNIKACIJE GRADA DUBROVNIKA I MINISTARSTVA KULTURE I MEDIJA TIJEKOM JAVNE RASPRAVE

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA

HR - 20000 Dubrovnik, C. Zuzorić 6, tel.: (385) (20) 324 060, fax:(385) (20) 323 437
OIB: 43644119661, E-mail: zod@zod.hr
IBAN:HR4524840081102016442
www.zod.hr

Broj: 78-20/21-ih-21/11

Dubrovnik, 3.03.2021.

ARHITEKTONSKI FASKULTET U ZAGREBU

g. Nenad Lipovac

gđa. Ivana Katurić

PREDMET: Prijedlog gradonačelnika Grada Dubrovnika – Plan upravljanja

Poštovani,

U pravitku dostavljamo dopis iz Grada Dubrovnika od 2.3.2021., kojem je priložen prijedlog gradonačelnika od 19.2.2021., upućen ministrici kulture i medija - o uvrštenju predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja.

S poštovanjem,

M Ravateljica
Mihaela Skurić

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK

Upravni odjel za poslove gradonačelnika
KLASA: 612-08/21-01/01
URBROJ: 2117/01-08-21-3
Dubrovnik, 1. ožujka 2021. godine

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA DUBROVNIK, O. Zuzorić 6	
Datum:	0 13 2021
Broj:	145-10-21

Zavod za obnovu Dubrovnika
n/p ravnateljice
Mihaela Skurić
Ul. Cvijete Zuzorić 6
20 000 Dubrovnik

PREDMET: Prijedlog za uvrštenje predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor
Plana upravljanja

Poštovani,

U privitku dostavljamo dopis gradonačelnika Grada Dubrovnika od 19. veljače 2021. koji je upućen ministrici kulture i medija gospođi Obuljen-Koržinek, a vezano za uvrštenje predstavnika gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja.

Kao Koordinatora pri izradi Plana upravljanja, molimo da se u dopisu predloženi prijedlog prihvati i da izrađivač uvrsti isto u dokument Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika.

S poštovanjem,

Pročelnica
Marijeta Hladilo

PRILOG:

1. Dopis gradonačelnika Grada Dubrovnika KLASA: 612-08/21-01/01, URBROJ: 2117/01-01/21-2

DOSTAVITI:

1. Naslovu,
2. Evidencija,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK

Gradonačelnik
KLASA: 612-08/21-01/01
URBROJ: 2117/01-01-21-2
Dubrovnik, 19. veljače 2021.

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
n/r gđa. Nina Obuljen Koržinek
Ministrica
Runjaninova 2
10 000 Zagreb

PREDMET: Prijedlog za uvrštenje predstavnika gradskog gradskih kotara u Upravni odbor Plana upravljanja

Poštovana ministricе Obuljen Koržinek,

Kako bismo osigurali aktivno participiranje građana i u završnoj fazi izrade, odnosno usvajanja te provođenja Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom Grada Dubrovnika, ovim putem bismo Vam predložili da u budućem Upravnom odboru, krovnom tijelu koje nadzire provedbu Plana upravljanja, osim predloženih članova, ministricе kulture i medija, župana Dubrovačko-neretvanskog i gradonačelnika Grada Dubrovnika bude još jedan član koji će predstavljati tri gradska kotara (Kotar Pile Kono, Kotar Grad i Kotar Ploče iza Grada).

Predstavnik navedenih kotareva birao bi se od strane članova izvršnih vijeća svih kotareva na mandat od četiri godine. Predstavnik navedenih kotareva ne mora biti član izvršnog vijeća kotareva ali mora imati prebivalište na području navedenih kotareva.

Uloga građana i civilnog društva bila je od velike važnosti u dosadašnjem procesu izrade Plana upravljanja te će se uključanjem predstavnika gradskih kotara u upravljačko tijelo Plana osigurati kontinuitet sudjelovanja što može samo doprinijeti kvalitetnom provođenju odredbi Plana na zadovoljstvo svih uključenih, svih građana Dubrovnika, a posebno onih s područja gradskih kotara Pile-Kono, Grad i Ploče iza Grada.

Slijedom iznesenog ljubazno molimo povratnu informaciju.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

- Naslov,
- Zavod za obnovu Dubrovnika, Cvijete Zuzorić 6, 20 000 Dubrovnik,
- Evidencija,
- Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

KLASA: 612-08/21-01/0156
URBROJ: 532-01/13-21-04
Zagreb, 3. ožujka 2021.

2047723	REPUBLIKA HRVATSKA
	Grad Dubrovnik
Primljeno:	10.03.2021
klasifikacijske oznaka	Org. jed.
612-01/21-02/01	2117/01-08
Uredbeni broj	Prilozi
532-21-09	u -

333

GRAD DUBROVNIK
g. Mato Franković, gradonačelnik
Pred Dvorom 1
20000 Dubrovnik

Poštovani gradonačelniče Frankoviću,

sijedom prijedloga da se uvrsti predstavnik gradskih kotara (Kotar Pile Kono, Kotar Grad i Kotar Ploče iza Grada) u Upravni odbor Plana upravljanja, a kako bi se osiguralo aktivno participiranje građana u završnoj fazi izrade Plana upravljanja, obavještavamo Vas da je Ministarstvo kulture i medija suglasno s navedenim prijedlogom.

S poštovanjem,

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
ZAGREB
dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK
Gradonačelnik

KLASA: 612-01/21-02/01
URBROJ: 2117/01-01-21-6
Dubrovnik, 09. ožujka 2021.

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA
Cvijete Zuzorić 6
20000 Dubrovnik

PREDMET: Nacrt plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“

-očitovanje o predloženoj upravljačkoj strukturi-suglasnost, daje se

Poštovani,

nastavno na Vaš dopis od 08. ožujka 2021. g., KLASA: 612-01/21-02/01, UR.BROJ: 378-21-5, suglasni smo sa predloženom upravljačkom strukturom, u kojoj bi se sustav upravljanja izvršavao i ostvarivao kroz Upravljačku komisiju, koju čine Upravni odbor i Izvršni odbor.

Upravni odbor bi činili:

- Ministar-Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske
- Gradonačelnik Grada Dubrovnika
- Župan Dubrovačko-neretvanske županije
- Predstavnik građana-stanovnika područja svjetskog dobra (predstavnik Vijeća Gradskog kotara Grad)
- Predstavnik udruga civilnog društva

Izvršni odbor bi činili predstavnici:

- Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske-kontakt točka za svjetska kulturna dobra UNESCO-a
- Ministarstva kulture i medija-Konzervatorski odjel u Dubrovniku
- Grada Dubrovnika- Upravni odjel za poslove gradonačelnika
- Zavoda za obnovu Dubrovnika
- Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije
- Javne ustanove Rezervat Lokrum
- Sveučilišta u Dubrovniku
- Gradskog kotara Grad
- Gradskog kotara Pile-Kono
- Gradskog kotara Ploče iza Grada
- Preostalog kontaktnog područja-predstavnik gradskih kotara Montovjerna, Gruž i Lapad
- Udruga civilnog društva
- Privatnog sektora.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslov
2. Evidencija
3. Pismohrana

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

KLASA: 612-08/21-01/0156
URBROJ: 532-05-01-01-01/1-21-06
Zagreb, 10. ožujka 2021.

ZAVOD ZA OBNOVU DUBROVNIKA
Cvijete Zuzorić 6
20000 Dubrovnik

PREDMET: Nacrt Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Starim gradom Dubrovnikom“
- očitovanje o predloženoj upravljačkoj strukturi

Poštovani,

Nastavno na vaš dopis od 8. ožujka 2021. o promjeni upravljačke strukture Plana upravljanja Dubrovnikom kao svjetskim dobrom, a kao rezultat provedene javne rasprave, obavještavamo Vas da je Ministarstvo kulture i medija u potpunosti suglasno sa očitovanjem Grada Dubrovnika po tom pitanju.

S poštovanjem,

MINISTRICA

dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

